༄། །དབུ་མ་ཐེག་ཆེན་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པའི་གྲུ་རྫིངས་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

མཛད་པ་པོ། ༧རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་ངག་དབང་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

སེ་ར་གཙུག་ནང་བསྟན་དཔེ་རྙིང་འཚོལ་བསྡུ་ཕྱོགས་སྒྲིག་ཁང་ནས་བསྒྲིགས།

༄༅། །དབུ་མ་ཐེག་ཆེན་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པའི་
སྒོ་རྡིངས་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ།།

མཛད་པ་པོ། ༧རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་ངག་དབང་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

སེར་གཙུག་ནང་བསྟན་དཔེ་སྙིང་འཚོལ་བསྡུ་ཕྱོགས་སྒྲིག་ཁང་ནས་བསྒྲིགས།

དཀར་ཆག

༄༅། །བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཐེག་ཆེན་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པའི་གྲུ་རྫིངས་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

མཆོད་བརྗོད་དང་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ།

༄། །ཚོགས་གཉིས་བྱེད་པོའི་མཐུ་ཡིས་ལེགས་བསྒྲུབས་སྐུ་གསུམ་གོ་འཕང་དོ་མཚར་ཡིད་འོང་མ་ལ་ཡ་ཡི་དགའ་བའི་ཚལ་ཡངས་ལས། །(༡ན)རིང་ནས་མི་བྱེད་མཛའ་བའི་ཐུག་ཕྲན་དམ་པོས་རབ་བཅིངས་ཀུན་ལ་བརྩེ་ཆེན་དལ་བུར་སྤྱོད་པའི་དྲི་བཤོན་གྱིས་དྲངས་པས། །(༡བ)མཚུངས་པ་མེད་པའི་མཁྱེན་བརྩེ་ནུས་མཐུའི་དྲི་བསུང་མངར་པོར་ཕྱོགས་བྲལ་ཀུན་ཏུ་ཡང་ཡང་འཕྱུལ་བའི་སིམ་པའི་རེག་བྱ་ཡིས། །ལུས་ཅན་དུག་གསུམ་ཚ་གདུང་ཀུན་བཅོམ་ཕན་བདེའི་ངལ་གསོ་ཅི་ཡང་སྟེར་མཛད་རྣམ་འདྲེན་ཤཱཀྱ་སེང་གེ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །གང་གི་ལྷུགས་ཡངས་རབ་དཀའ་ཞོ་མཆོའི་རྫིང་བུའི་ངོས་སུ་ཚངས་དབྱངས་གཉིས་སྐྱེས་ལུས་དཀར་ཅན། །འབྱུང་འགྱུར་ལུང་དུ་བསྟན་པའི་གླུ་འཕྲེང་བརྗོད་དོན་ཇི་བཞིན་འབྲུལ་མེད་ངེས་པ་སྟེར་མཛད་པའི། །ཡོད་མེད་རྒྱ་གཏེར་མཐའ་ལས་ཡོངས་འདས་དཔག་ཡས་གཏིང་ཟབ་དབུ་མར་གནས་པའི་གླུ་དབང་ཆེ། །སྲིད་སྙུབ་མདའ་ལྟར་རིགས་པའི་རྩལ་གྱིས་ལོག་སྨྲ་ཀུན་འཇོམས་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཀླུག་གི་ཡུལ། །ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྲུབ་པར་ཞེན་བློའི་མི་སྡུག་ར་རིའི་དྲི་མ་སྤངས། །ཐ་(༢ན)སྙད་བྱ་བྱེད་འཐད་པའི་བཞིན་རས་ཟླ་བ་ལྟ་བུར་དཀར་མཛེས་ཅན། །རྣམ་དག་རིགས་པའི་མིག་དཀྱུས་ཆེས་ཕྲ་ཁྲུངས་ལྡན་ལུང་གི་ལན་མཚར་གཡོ། ལེགས་བཤད་གླུ་ཡིས་དགྱེད་ལྡན་ཁེངས་

འཕྲོག་གྲགས་པ་དོན་ལྡན་ཁྱོད་མིན་སུ། །གསུང་རབ་རིན་ཆེན་བྱེ་བའི་འབྱུང་ཁུངས་དབུས་འགྱུར་འཆང་གི་གྲོང་ཁྱེར་ནས། །ཀླུ་སྒྲུབ་ཞལ་ལུང་གཅིག་ཏུ་རབ་བསྡུས་མ་རྨད་ནོར་བུ་བཻཌཱུརྻ། །རྣམ་དཔྱོད་ཤིང་རྟས་ཕྱོགས་འདིར་འདྲེན་པའི་བླ་མེད་སྙིང་སྟོབས་ཀུན་གྱི་རིགས། །སྐད་གཉིས་སྨྲ་བ་རྒྱ་སྐར་དབུས་སུ་ཉི་མ་ལྟར་གྲགས་འཇིག་རྟེན་མིག །བློ་གྲོས་ཟེར་གྱིས་གསུང་རབ་ཆུ་སྐྱེས་ཕལ་ཆེར་འབྱེད་པར་ཆེས་རློམ་སྟོན་བྱོན་མཁས་མཆོག་ཏཱ་བདུན་པས། །ཆེས་ཕྲ་དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་རིམ་པའི་བ་ཀུ་ལ་ཡི་འདབ་མ་ཙུང་ཟད་འཛུམ་པའི་མཐུས་དམན་ཚོ། །ཤུལ་བྱུང་འཇམ་མགོན་གཞོན་ནུའི་མཁྱེན་བཟང་གཡོན་མིག་འགྲམ་པའི་ཚང་གིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེ་བ་ཡིས། །སྔོན་གྲགས་སྲིད་པའི་རྩེ་མོར་འཕྱུར་བའི་རྒྱལ་བའི་དགོངས་སྒྲུབ་ཀུན་མཁྱེན་ཙོང་ཁ་པ་ལ་གུས་ཕྱག་འཚལ། །འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་པའི་རིན་ཆེན་ཤེལ་གྱི་ཆ་ཤས་ལས་གྲུབ་རྣམ་དཔྱོད་མེ་ལོང་གསར་པའི་ནང་། ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཤེས་བྱ་ཀུན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་མ་ལུས་འགོག་པ་མེད་པར་ཤར་འཆར་བའི། །གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོའི་སྒྱུ་འཕྲུལ་དྲྭ་བའི་གར་མཁན་མ་ལ་གཅིག་ཏུ་གཟིགས་མོར་མཚར་བ་ཡི། ཆོས་ཀུན་གནས་ལུགས་རྗེན་པར་སྟོན་མཁས་དཀོན་མཆོག་ཆོས་འཕེལ་མཁས་མང་ཡོངས་ཀྱི་གཙུག་ན་མཛེས། །སྲིད་འདིར་(༣བ)ཆེས་དཀོན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ང་རོའི་དབྱངས། །འགྲུལ་མེད་འཕགས་མཆོག་ཀླུ་སྒྲུབ་དགོངས་དོན་མགྲིན་པ་ནས། །ལེན་མཁས་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཚུལ་འཕེལ་བའི་མཛད་པ་ཅན། །བཤེས་གཉེན་ཁྱོད་ནི་ཟླ་གྲགས་གཉིས་པར་དགོད་འཚམས། །ཡིད་བཞིན་ནོར་ལྟར་རབ་དཀོན་རིན་ཐང་གི །མཆོག་ཏུ་རྣམ་པར་ཆེ་བའི་ལེགས་བཤད་རྣམས། །ཆོས་ཀུན་གནས་ལུགས་རྟོགས་པར་འཆད་མཁས་པའི། །བློ་གྲོས་འཕེལ་མཛད་ཡོངས་འཛིན་བླ་མ་རྒྱལ། །བློ་དང་བརྩོན་པ་རབ་ཞན་ལྷུགས་ཀྱི་ཁམས། །སྨྲ་བའི་དབང་ཕྱུག་འགྲུབ་པའི་ཐབས་ཤེས་རྩིས། །མང་ཐོས་གསེར་དུ་བསྒྱུར་ཚེ་བདག་འདྲ་ཡི། །སྨོངས་རྣམས་ཁྱོད་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་པ་མཐའ་ཡས། མཁས་གྲགས་ལོ་འདབ་ཕང་ཕུང་གཡོ་དཀའ་ཡང་། །གཞུང་དོན་འབྲས་བུ་སྨིན་ལ་མ་རྟུགས་ཙམ། །རིགས་ལམ་སྨྲ་བའི་ཁྲོད་དུ་གནས་པའི་ཚེ། །བྱ་རོག་ལུས་དཀར་མིན་འདི་ཁྱོད་ཀྱི་དྲིན། །ཞི་གནས་ཙུང་ཟད་འབྲུམས་པའི་ཉམས་མྱོང་དང་། །ཕྲ་མོའི་ཡིག་ཆུང་དག་ལ་ལྟོས་མིན་པར། །ཟླ་གྲགས་གཞུང་དོན་བཤད་ཚེ་དབུ

མ་པའི། །ལྷ་བ་ཞར་གྱིས་ཤེས་འདི་མཁས་པའི་ལུགས། །རྣམ་དཔྱོད་ལུང་དང་རིགས་པའི་འདབ་གཤོག་གིས །ཡང་དག་ལྟ་བའི་མཁའ་ལ་བགྲོད་པའི་ཚེ། །སེམས་གནས་འདབ་གཤོག་རླུང་དུས་བགྲོད་འདོད་པའི། །བློན་སློམ་ཕ་ཕྱང་ལོག་པའི་མཆོ་ལ་ལྟུང་། །སྙིས་དོན་མངོན་རྟོགས་རིན་ཆེན་སྣ་བདུན་སྟོང་ཉིད་གསེར་འཁོར་རྟེ་བས་སྟོང་ལྡན། སྲི་ཚད་དཔྱད་ཚོགས་རྣམ་བཞིས་ཡོངས(༤ན)བསྐོར་བཟོ་གསོའི་རྫོགས་ལྡན་དགའ་སྟོན་ཅན། །སྐྱན་ངག་སྟེབ་སྦྱོར་མངོན་བརྗོད་བློས་གར་འདོད་དགུར་སྤྱོད་ལ་ཆེས་དབང་བའི། །དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རིས་སུ་སོན་པའི་གཟི་བྱིན་གྱིས། །མཁས་རློམ་ཉི་འོག་རྒྱལ་ཁྲན་ཁེངས་པ་དང་། །བསྟན་བཅོས་ཨེ་རནྣ་ཡི་སྙིང་པོ་ལྟར། །གྲུར་ཆེ་ཚིག་འགྲེལ་སྤྱི་དོན་མཐའ་དཔྱོད་ཀྱི། །གང་བུའི་ཁུར་ལྡན་རྣམ་བཤད་འདི་ན་བསྒྲུན། ཁུང་བུར་བདེ་བའི་ཉམས་ལྡན་དུག་སྦྲུལ་ལྟར། །སྟོབས་འགྱུར་ནོར་གྱིས་གདུན་བདེར་མངོན་རློམ་ལ། །བཤད་ཀྱང་དབྱར་སྐྱེས་ལྷུང་པ་གཞོན་ནུ་ཡིས། །གཅན་གཟན་རྣམས་ཀྱི་ཁ་ཟས་ག་ལ་རུང་། །སྙིང་ནས་ངེས་འབྱུང་བསམ་པས་རྒྱུད་བསྐུལ་ཞིང་། །བྱང་གྲོལ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྐྱེས་བུ་རྣམས། །འཇམ་མགྲིན་རིན་ཆེན་གསེར་གྱིས་བཀང་བ་ལས། །ལེགས་བཤད་འདི་ལྟག་སྒྲ་འཛིན་ལེགས་པར་ཉོན། །ཅེས་ཤེས་པ་བརྗོད་པའི་ཚིག་གིས་སྔུན་བསུས་ཏེ། འོ་སྐོལ་གྱི་སྟོན་པ་སྤངས་དང་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རྒྱལ་བ་ཟས་གཙང་གི་སྲས་པོ་ཞེས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མ་འདྲིས་པའི་མཛའ་བཤེས་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། གྲངས་མེད་པའི་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་། བསམ་པ་དང་། བག་ལ་ཉལ་གཟིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ལ་སྦྱོད་པའི་གཉེན་པོར་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོའང་གྲངས་དེ་སྙེད་དུ་བཀའ་སྩལ་པའི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདོ་སྡེ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་དངོས་བསྟན(༤ན)སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་དང་། སྦས་དོན་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྟོགས་དཀའ་ཞིང་མ་རྟོགས་ན་འཁོར་བ་ལས་མི་གྲོལ་བས། རྒྱལ་བས་ཐབས་དུ་མའི་སྒོ་ནས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འདི་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ཐབས་གཙོ་བོར་མཛད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། མགོན་པོ་ཞི་བ་ལྷས། ཡན་ལག་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། །ཐུབ་པས་ཤེས་རབ་དོན་དུ་གསུངས། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་སྡུག་བསྔལ་དག །ཞི་བར་འདོད་པས་ཤེས

རབ་བསྐྱེད། །ཅེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། བསོད་ནམས་ཆུང་ངུས་ཆོས་འདི་ལ། །ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་ཡང་མི་འགྱུར། ཐེ་ཚོམ་ཟོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་། །སྲིད་པ་རྡུལ་པོར་བྱེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། ཚུལ་འདི་འཁྲུལ་པ་མེད་པར་སྟོན་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་གསལ་བར་མཛད་པའི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཟླ་བ་གྲགས་པས་འཇུག་བྱ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་འདི་ཉིད། བསིལ་ལྡན་ཁ་བས་བསྐོར་བའི་ལྗོངས་འདིར་འགྲེལ་བྱེད་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར། བླ་མ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་དངོས་སུ་ཆོས་གསན་ཏེ། དངོས་བསྟན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་དབྱངས་སྲིད་རྩེའི་བར་དུ་སྒྲོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་བཞེད་པ་ལྟར། ཚིག་དོན། སྤྱི་དོན། མཐའ་དཔྱོད་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནི། གཞུང་ལུགས་ཀྱི་ཚུལ་འདི་དག་ལ་ཐོས་བསམ་མ་བྱས་པ་དང་། བྱེད་པར་རློམ་ཡང་མ་ཤེས་པར་མུན་ཁུང་སྐྱབས་སུ་འཛིན་པའི་སྤྱོར་བས་མཐོན་པོའི་ཁྲི་དང་། འཁོར་གཡོག་གི་འདུ་འགོད་ཙམ་ལྟར་(ཕན)ཡོན་པ་ལ་སྙིང་པོ་མེད་པར་མཐོང་ནས། ཡོངས་འཛིན་བླ་མའི་དྲུང་དུ་དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་གི་སྒོ་ནས་སྦྱངས་པའི་དོན་ལེགས་པར་གྲུབ་པོ་སྙམ་པའི་ཡིད་དགའ་བ་དང་བཅས་ཏེ་བརྗོད་པར་བྱའོ།།

མཚན་གྱི་དོན་བཤད་པ།

དེ་ལ་བཞི། མཚན་གྱི་དོན། འགྱུར་གྱི་ཕྱག །གཞུང་གི་དོན། མཇུག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། ཚིག་གི་དོན། སྤྱིའི་དོན། མཐའ་དཔྱད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་དུ་བསྟན་བཅོས་འདིའི་མཚན་ལ། མ་དྷྱ་སོགས་སུ་འབོད་པ་ཡིན་ཏེ། མདྷྱ་མ་ཀ་ནི་དབུ་མ། ཨ་བ་ཏཱ་ར་ནི་འཇུག་པ། ནཱ་མ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྐད་གཉིས་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བསྒྱུར་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རྒྱ་བོད་ཀྱི་སྐད་ཤན་སྦྱར་བ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བསྟན་བཅོས་འདི་ཉིད་འཕགས་ཡུལ་མཁས་པའི་གསུང་རབ་ཡིན་པར་ཤེས་པ་དང་། རང་རེའི་སྟོན་པས་ཀྱང་གསུང་རབ་ཕལ་ཆེར་ལེགས་སྦྱར་གྱི་

སྐད་ལ་བརྟེན་ནས་བཀའ་སྩལ་པས། སྐད་དེ་ལ་བག་ཆགས་གཞག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་བྱིངས་ལས་མིང་དང་། མིང་ལས་ཚིག་ཏུ་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ཙུང་ཟད་བརྗོད་ན། མཁས་རྣམས་དགའ་བ་བསྐྱེད་པར་ནུས་མོད། འོན་ཀྱང་མཁས་པའི་དབང་པོ་སྟག་ཚང་ལོ་ཙཱ་བས། གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་སྒྲ་ལ་མཁས་པ་དཀོན། །གླུ་གློ་བླུན་པོའི་སྐད་ཀྱིས་བརྡ་དོན་འཚོལ། །འགའ་ཞིག་སྐད་དོད་ཙམ་གྱིས་ཚིག་པར་འཛིན། །ལ་ལ་རང་གི་རྣམ་དཔྱོད་ཚོད་ལྟ་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། མཁས་པར་རློམ་པ་རྣམས་ཀྱང་ཕྱོགས་འདི་ལ་ཪོ་འཛིན་གཡོ་བ་ཆེས་ཉུང་བས་རེ་ཞིག་(༥ཁ)དེ་ཙམ་མོ། །

གཉིས་པ་ནི། མ་དྷྱ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐད་ནི། དབུས་དང་བར་དང་དཀྱིལ་ཞེས་སོགས་མང་པོ་ལ་འཇུག་ཅིང་། དབུ་མའི་ལྟ་བ་ལ་དབུ་མར་བྱས་པ་དང་། དེ་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་དབུ་མར་བྱས་པ་དང་། དེ་འཛིན་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་དབུ་མར་བྱས་པ་སོགས་མང་ཡང་། འདིར་འཇུག་བྱའི་དབུ་མ་ནི་བསྟན་བཅོས་ལ་ངོས་འཛིན་དགོས་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་རྩོམ་པར་འདོད་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསྟན་བཅོས་འདི་རིགས་པའི་ཚོགས་དྲུག་སོགས་མང་པོ་ལ་བྱེད་དམ་སྙམ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་དུ། རྩ་ཤེའི་ལུང་འདྲེན་མཛད་པའི་ཚེ། དབུ་མ་ལས་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། གཞན་རྣམས་ལ་རང་རང་གི་མིང་ནས་སྨོས་པས་ན་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་རྩ་ཤེ་ལ་བྱེད་པ་དོན་གྱིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

འདིས་རྩ་ཤེ་ལ་ཇི་ལྟར་འཇུག་སྙམ་ན། ཟབ་རྒྱས་གཉིས་ལས། ཟབ་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་ཚུལ་ཡོད་དེ། རྩ་ཤེར་རང་རྒྱུད་པ་དང་སེམས་ཙམ་པ་སོགས་ཀྱི་ལུགས། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་སོགས་ལ་དགག་པ་དངོས་སུ་མཛད་པ་རྣམས་བསྟན་བཅོས་འདིར་དམིགས་ཕྱུག་པའི་སྒོ་ནས་བཀག་ནས། རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་རྩ་ཤེའི་དགོངས་པ་བཀྲལ་བ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། ལུགས་འདི་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་མ་རྟོགས་པས་ཆོས་ཟབ་མོ་འདི་སྤྲངས་(༦ན)པ་དེའི་ཕྱིར། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕྱིན་

ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་འདི་སྦྱར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རྒྱ་ཆེ་བའི་སྒོ་ནས་འཇུག་ཚུལ་ཡོད་དེ། འཕགས་པའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས། མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བྱང་སེམས་སོ་སྐྱེའི་ཆོས་གསུམ། ལུས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཕགས་པ་སློབ་པའི་ས་བཅུ་དང་། མི་སློབ་པ་འབྲས་བུའི་སའི་རྣམ་གཞག་དང་། ས་ལྔ་པ་དང་། དྲུག་པའི་གོ་རིམ་གྱིས་བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་བོ་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱོད་པའི་ལྷག་མཐོང་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྟོང་པ་ཉིད་དེ་འདིར་འཇུག་བྱའི་དབུ་མ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས། མ་ཁྱབ་ན། ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་བསྟན་བཅོས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་རྩ་ཤེ་དང་དེའི་གཞུང་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས། དབུ་མ་ལས་ཞེས་མང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་རྩ་ཤེ་ལ་བྱ་ཡི། དབུ་མའི་གཞུང་གཞན་དང་དབུ་མའི་དོན་གཞན་ལ་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་གཞན་དེ་སྟོང་ཉིད་ལ་བསྒྲིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རྩ་ཤེར་ཟབ་པའི་རིམ་པ་རྒྱས་པར་མ་བསྟན་ལ། འདིར་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་འཇུག་པ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། འཇུག་པ་ལས་རྩ་ཤེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པའི་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མང་(༦བ)བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ཁོ་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་ནི་འཇུག་པ་ལས་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པས་བཤད་པ་དེ་ལེགས་པར་མ་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་རྩ་ཤེས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པས། ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྟན་བཅོས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། འཕགས་པའི་ལུགས་ལ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། དེས་སྟོང་ཉིད་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་གང་ཞིག །དེ་འདྲའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་ན་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་སྟོན་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་

བྱ་ཡིན་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་འགྲེལ་ལས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་ཡང་རིགས་པ་ཉིད་དེ། རྒྱས་པར་བསྟན་པ་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་མདོར་མཚོན་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མེད་པར་ཐལ། དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དང་ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྩ་ཤེའི་རྣམ་བཤད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། གཞུང་འདིར་ལྷ་བ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་མ་བསྟན་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཤིན་(ཤན)ཏུ་རྒྱས་པར་སྟོན་པས་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་རྩ་ཤེས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དངོས་སུ་བསྟན་ཟེར་ན། བསྟན་བཅོས་འདིས་རྩ་ཤེ་ལ་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པའི་ཚེ་འཕགས་པའི་མན་ངག་གཞན་གྱིས་ཁ་འགེངས་མི་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་བཤད་ལས། རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གཞན་འཕགས་པའི་མན་ངག་གིས་ཁ་བསྐང་ན་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པས་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། ཁ་ཅིག་དབུ་མ་ལ་དབྱེ་ན། གཞི་དབུ་མ། ལམ་དབུ་མ། འབྲས་བུ་དབུ་མ་གསུམ་ཡོད། བདག་མེད་དང་པོ་དང་། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་པ་དང་། སྐུ་གསུམ་པོ་གསུམ་པའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ཟེར་ན། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལམ་དབུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས། རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཡིན་ན་དབུ་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། སྐུ་གསུམ་དབུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་མེད་པ་དེ་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་མེད་མཐའ་ཡིན་ཟེར་ན། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་མེད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་མེད་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། སྐྱེ་བ་སྔ་ ཕྱི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མེད་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཡོད་མཐའ་ཡིན་ན་མེད་མཐའ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། བདེན་མེད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན།

དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བདེན་མེད་ཆོས་ཅན། (༧བ)ཁྱོད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡོད་མཐའ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དུ་འཛིན་པའི་བློ་དེ་མེད་པའི་མཐར་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྩ་ཤེ་ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས། དགག་བྱ་བཀག་པའི་མེད་པ་ཡང་དག་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་འཛིན་ན་དངོས་པོ་མེད་པའི་མཐར་ལྷུང་བས་དེ་འགོག་པ་ཡང་མེད་མཐའ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཆོས་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པའི་བློ་དེ་མེད་པའི་མཐར་འཛིན་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་མེད་ལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བུམ་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པའི་བློ་དེ་མེད་པའི་མཐར་འཛིན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཁ་ཅིག་སྐབས་འདིར་འཇུག་བྱའི་དབུ་མ་ཡིན་ན་རྩ་ཤེ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཤློ་ཀ་གཅིག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྩ་ཤེའི་རང་གཞུང་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་མིན་གཞན་དག་ལས་ལྟ་ག་ལ་ཞིག །ཅེས་སོགས་ཀྱི་ཤློ་ཀ་གཅིག་པུ་དབུ་མ་འཇུག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སེམས་བསྐྱེད་བཅུའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་མདོ་ཡིན་ན། རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་ཤུགས་ལ་བསྟན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། འཁོར་ལོ་དང་པོའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོང་ཉིད་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་མདོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མ་བསྟན་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐེག་དམན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མདོ་ཡིན་(༨ན)པའི་ཕྱིར།

འགྱུར་གྱི་ཕྱག་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ནི། སོ་སྐྱེའི་ས་ལས་འཕགས་ཤིང་། ཉོན་མོངས་དང་བྲལ་བས་འཛམ་པའི་དཔལ་དང་ལྡན་པ། ན་ཚོད་གཞོན་ནུར་གྱུར་པའི་ལྷ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྒྱུར་བྱེད་

ལོ་པཎ་གྱི་དོན་འགྲུབ་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་འདི་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞུང་གི་དོན་བཤད་པ།

གསུམ་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ། བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་མཆོད་པར་བརྗོད་པ། བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་དངོས། བསྟན་བཅོས་ཇི་ལྟར་བརྩམས་པའི་ཚུལ། བརྩམས་པའི་དགེ་བ་བསྔོ་བ་དང་བཞི། དང་པོ་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་བསྟོད་པ། སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྙིང་རྗེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོར་བསྟན་པ། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ཡང་རྩ་བར་བསྟན་པ་དང་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཉན་རང་ཐུབ་དབང་ལས་སྐྱེས་ཚུལ། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ལས་འབྱུངས་ཚུལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་གསུམ་བསྟན་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཚིག་གི་དོན། སྤྱིའི་དོན། མཐའ་དཔྱད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། །ཉན་ཐོས་དང་སངས་རྒྱས་འབྲིང་པོ་སྟེ་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཐུབ་དབང་ལས་སྐྱེས་ཏེ། དེས་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་ཆོས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་ཐོབ་བྱ་རྣམས་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར།

འདིར་བསྟན་ཆོས་གསུམ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ནི། སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པས། བསྟན་བཅོས་འདི་རྩོམ་པའི་ཐོག་མར་ཡུལ་གང་ལ་མཆོད་པར་བརྗོད་ཅེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། །དབུ་མའི་(༢བ)བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་རྩོམ་པར་འདོད་པས། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལས་ཀྱང་ཐོག་མར་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས

ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་པོ་སེམས་ཅན་འཁོར་བའི་བཙོན་རར་བསྡམས་པ་སྐྱབས་མེད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་སྐྱོབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ལ་བསྟོད་པར་འོས་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་རྣམས་ཐུབ་དབང་སྐྱེས། །ཞེས་སོགས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་སྨོས་སོ། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། བཤད་ཚུལ་ཡོད་དེ། བསྟན་བཅོས་གཞན་ལས་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མཛད་པའི་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་སོགས་མ་བཀོད་པར་མ་ཟད། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱང་དངོས་སུ་མ་བཀོད་པར། དེ་དག་གི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ལ་འབྲས་བུའི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་སྐྱོབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པས་བསྟོད་པར་འོས་སོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་དགེ་ལེགས་ཀྱི་རྩ་བ་སྙིང་རྗེ་ལ་རག་ལས་ཀྱང་། ཉན་རང་གི་དེ་དེ་ལ་རག་ལས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཟེར་ན། ཡོད་དེ། ཉན་རང་གཉིས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལས་སྐྱེས། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྱུངས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རང་རྒྱུ་སྙིང་རྗེ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉན་རང་ཐུབ་དབང་ལས་འབྱུངས་ན་དེའི་སྒྲ་བཤད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། ཤྲ་བ་ཀ་(ཤྲཱ་ཝ་ཀ)ཞེས་པའི་སྐད་དོད། ཉན་ཐོས་དང་ཐོས་སྒྲོགས་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པས། དང་པོ་ལྟར་ན། ཡང་དག་པའི་གདམས་ངག་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་ལ་ཉན་ནས་ཉམས་སུ་བླངས་པས་རང་གིས་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་དོན་དེ་གཞན་གྱིས་ཐོས་པར་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཐོས་པར་བྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་བྱ་བ་བྱས་སོ། །འདི་ལས་སྲིད་པ་གཞན་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཐོས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་གཞན་ལ་ཉན་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ལ་སྒྲོགས་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམ་ཆོས་པད་དཀར་ལས། མགོན་པོ་དེ་རིང་བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་གྱུར། །བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཡང་དག་བསྒྲག་པར་བགྱི། །བྱང་ཆུབ་པ་ཡི་སྒྲ་ཡང་རབ་ཏུ་བརྗོད། །དེ་བས་བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་མི་བཟད་འདྲ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་རྒྱལ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་འབྲིང་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་ལས་དམན་ཞིང་ཉན་ཐོས་ལས་ལྷག

པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དམན་ལྷག་གི་ཚུལ་ཡོད་དེ། འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་འཇུག་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་
པོ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ལམ་དུ་ནམ་མཁྱེན་ཐོབ་པ་མེད་པ་གང་ཞིག །བསྐལ་པ་བརྒྱར་བསོད་
ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ལ་གོམས་པ་བསྒྲིང་ནུས་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་གཞུང་དུ་ཉན་
ཐོས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་ཞེས་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྙམ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། རྒྱ་དཔེར། ཏ་དུ་བུདྡྷ་ཞེས་པ་
ཡོད་པར། ལོ་ཙཱ་བས་བསྒྱུར་ཙུང་ཟད་མ་བདེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཀ(༩བ)ལྟ་བར། སན་ནུ་མའི་སྡེ་ཚན་
བསྟན་པའི་ནང་ནས། ཏ་སུ་འདོད་པ་ལའོ་ཞེས་པའི་བྱིངས་ལ་ཨུ་རྗེས་འབྲེལ། ཀྲྀ་པ་ཀྱི་རྐྱེན་བྱིན། ཨུ་
བདྡྷའི་ཡང་རྟུ་ཏ་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་པ་ལའོ། །ཞེས་པས་ཨུ་པ་རྟ་རིང་པོ། ཥ་ཎ་ཊི་ཊ་ཎོ་ཊི་སོགས་ཨི་ཏ་
བཀག་པ་རྣམས་ཀྱི་རྟུའུ་ལྟ་བ་སྟེ་ཨུ་ཏ་ཀྱི་ཨ་ཏ་ཀུང་ཊ་སོགས་ཀྱིས་ལྟ་བ་དབྱི་ཞིང་ཐུང་ངུ། བྱིངས་ཀྱི་
མཐར་པ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ལ་ཏའོ་ཞེས་ཏ་ཨཱག །མ་བྱིན་པས། ཏཏ་ཅེས་པ། དེ་ལ་འཇུག་ཅིང་། ཏཏ་
ལ། དངོས་པོ་ལ་ཏྭ་ཏཱ་དག་གོ་ཞེས་པའི་མདོ་ལས། རྐྱེན་གཉིས་ལས་ཕོ་རྟགས་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་
ནས་ཕྱི་མ་བྱིན་པས། བོད་སྐད་དུ་དེ་ཉིད་ཅེས་པ་འབྱུང་། བུདྡྷ་ཤེང་དུ་ཆུད་པ་ལའོ་ཞེས་པའི་བྱིངས་ལ།
དངོས་པོ་ལ་མ་ནིང་ལཀྟ་འོ་ཞེས་པས་ཀྟའི་རྐྱེན་བྱིན། ཀ་ལ་ཡན་བཞིན་ཡང་སྟེ་ཡ་ལ་བརྗོད་པ་བོར་བའོ།
ཞེས་པས་རྗེས་འབྲེལ་གྱི་ཀ་ཕྱིས། །ཛྷ་ཌྷ་དྷ་བྷ་རྣམས་ལས་དྷ་མ་ཡིན་ཏ་ཐ་དག་གི་དྷའོ། །ཞེས་པས་ཏ་
དྷར་བསྒྱུར། ཛྷ་ཏུ་རྣམས་ཀྱི་བཞི་པ་རྣམས་ལ་གསུམ་པ་རྣམས་སོ། །ཞེས་པས་དྷ་སྔོག་མེད་དར་བསྒྱུར།
གསལ་བྱེད་དབྱངས་མེད་པ་ཕ་རོལ་གྱི་ཡི་གེར་དྲངས་སོ་ཞེས་པས་མཚམས་སྦྱར་བས་བུདྡྷ་ཞེས་པ་
རྟོགས་པ་ལ་འཇུག་པས། བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བས། ཉན་ཐོས་དེ་ཉིད་རྟོགས་འབྲིང་ཐུབ་དབང་སྐྱེས། །
ཞེས་པ་བསྒྱུར་བདེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྒྲ་བཤད་པའི་ཕྱིར། །དེ་ལ་རང་སངས་རྒྱས་ཞེས་བརྗོད་པའི་
རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་ཚེ་སློབ་དཔོན་གཞན་གྱིས་གདམས་ངག་བསྟན་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་
རང་གིས་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཉན་རང་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཐུབ་དབང་ལས་སྐྱེས་པ་ཞེས་
(༡༠ན)བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐུབ་དབང་གི་གསུང་ལས་སྐྱེས་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གསུང་
ལས་སྐྱེས་ཚུལ་ཡོད་དེ། མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པའི་ཚེ་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་ཆོས་བསྟན་

པ་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐར་རང་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་སྟེ་འདོད་པ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། སངས་རྒྱས་རྣམས་བྱུང་བར་གྱུར་པ་ན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྟོན་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ལ། དེ་ཉན་པ་དང་སེམས་པ་དང་བསྒོམ་པའི་རིམ་པ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པར་མོས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཐོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚེ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་ཀྱང་། རང་རྒྱལ་གྱིས་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པས་མི་འཐད་དོ་སྙམ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་འདྲའི་རང་རྒྱལ་གྱིས་ཚེ་དེ་ལ་མ་ཐོབ་ཀྱང་། ཚེ་རབས་གཞན་བསྐལ་པ་བརྒྱ་ཕྲག་ཙམ་ན་ངེས་པར་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ཉན་པ་ཁོ་ན་ལས་དོན་དམ་པ་རྟོགས་པ་ལ་མཁས་སུ་ཟིན་ཀྱང་། མཐོང་བའི་སྐྱེ་བ་ཁོ་ན་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་སྐྱབས་པ་པོ་དག་གི་ལས་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ངེས་པའི་འབྲས་བུ་ལྟར་ཚེ་རབས་གཞན་དུ་མངོན་པར་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་གོ་རིམ་ཆག་པར་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ་འཕགས་པ་ལྟས། དེ་ཉིད་ཤེས་པས་གལ་ཏེ་འདིར། །མྱ་(༡༠བ)ངན་འདས་པ་མ་ཐོབ་ཀྱང་། །སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་འབད་མེད་པར། །ངེས་པར་ཐོབ་འགྱུར་ལས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དབུ་མ་ལས་ཀྱང་། རྫོགས་སངས་རྒྱས་རྣམས་མ་བྱུང་ཞིང་། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་ཟད་པ་ན། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། །བརྟེན་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཁ་ཅིག །ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དེ་ཉན་ཐོས་དང་སངས་རྒྱས་འབྲིང་རང་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཟེར་ན། རང་རྒྱལ་དེ་སངས་རྒྱས་འབྲིང་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་འབྲིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཐེག་པ་འབྲིང་ཡིན་ན་ཐེག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཉན་ཐོས་ཀྱིས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་གཞན་ལ་ཐོས་པར་བྱེད་ཅིང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་གཞན་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་པས་ཐོས་སྒྲོགས་ཞེས་བཤད་ཟེར་ན། དམ་ཆོས་པད་དཀར་གྱི

ལུང་དེའི་ཚིགས་རྐང་གསུམ་པའི་བྱང་ཆུབ་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བགྲོད་པའི་ལམ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས། ཁ་ཅིག་རྐང་པ་གསུམ་པ་ལ་དམ་པའི་སྒྲ་མེད་པས་བྱང་ཆུབ་སྔ་མ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་དང་། ཕྱི་མ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་བོ་ཞེས་ཟེར་མོད་ཀྱང་། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱང་ཆུབ་དང་། གཉིས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་དེར་བགྲོད་པའི་ལམ་ལ་བྱེད་པ་འགྲེལ་པའི་དགོངས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཉན་ཐོས་ཡིན་ན་སངས་རྒྱལ་ལ་ཉན་པའི་གདམས་ངག་དེ་གཞན་(༡༡ན)ལ་སྒྲོགས་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། གཟུགས་མེད་ཁམས་པའི་ཉན་ཐོས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་ཆོས་སྟོན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲ་འཇུག་ཏུ་མི་རུང་བར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་འཕངས་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འོ་ན་སྐམ་ལས་སྐྱེས་པའི་པདྨ་ཆོས་ཅན། མཚོ་ལས་སྐྱེས་པར་ཐལ། མཚོ་སྐྱེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། པད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས། ཁ་ཅིག །རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་གྱིས་གཟུང་རྟོག་སྤངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་ལས་ལྷག་པས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་གྱིས་གཟུང་རྟོག་མ་སྤངས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤངས་པར་ཐལ། དེས་བདེན་འཛིན་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རང་རྒྱལ་ཡིན་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་འབྲིང་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་རང་རྒྱལ་ཚོགས་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པར་ཐལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རང་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུད་ལ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་མེད་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཚོགས་ཕལ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། དོན་དེ་མ་ཚང་བ་གཉིས་ནི་ཚོགས་ཕལ་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་(༡༡བ)དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལ་བསྐལ་པ་བརྒྱར་ཚོགས་གསོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དྲིན་ལན་བསབ་པའི་མདོ་ལས།

རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱས་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་འདྲའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་པོ་ཆོས་ཅན། གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ལམ་ལ་ལྟོས་པའི་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་ཚོགས་ཆོས་ཅན། གཙོ་བོར་གཟུགས་སྐུའི་ལག་རྗེས་འཇོག་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་རྒྱལ་དེ་གཙོ་བོར་གཟུགས་སྐུ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་མི་ནུས། ཁ་ཅིག་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུའི་འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་རང་རྒྱལ་མེད་པར་ཐལ། རྫོགས་སངས་རྒྱས་རྣམས་མ་བྱུང་ཞིང་། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་ཟད་པ་ན། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། །བརྟེན་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་སྐྱེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་ཐེག་པ་གསུམ་གའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། དུས་དེར་འཁོར་དུ་ཉེ་བར་གྱུར་ཅིང་། ཐེག་པ་གསུམ་ལ་བཀོད་པ་རྣམས་ཐེག་ཆེན་ཉིད་ལ་ངེས་པར་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ལས་འབྱུངས་ཚུལ་ལ། ཚིག་གི་དོན། སྤྱིའི་དོན། མཐའ་དཔྱད་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྱུངས་ཏེ། (༡༢ན)བྱང་སེམས་ཁ་ཅིག་གིས་ཡོངས་འཛིན་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ལམ་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྱུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཉེར་ལེན་དང་། རང་ལས་རྒྱུད་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་ཁྱབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་དེ། རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་བླ་མ་དང་། ལེགས་པར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སོགས་ཀྱིས་ལམ་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ལས་འབྱུངས་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་སྐབས་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། །རང་འགྲེལ་ལས། ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་ལས་ནི། ཇི་ལྟར་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཆེས་ཐོག་མ་ཁོ་ནར། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་བཅུག་པར་འདོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་སོགས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མང་པོ་ཞིག །སྔོན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཛད་ནས་སེམས་བསྐྱེད་དུ་བཅུག་པ་མདོ་སྡེ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ལ་བསྟགས་པ་མི་བརྗོད་པར། (༡༢བ)དེའི་རྒྱུ་བྱང་སེམས་ལ་བསྟོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཟེར་ན། ཡོད་དེ། འབྲས་བུ་དེ་ངེས་པར་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་དགོས་པས། དཔེར་ན་ཚོང་པ་རྣམས་གཙོ་བོར་བགྲོད་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་རིན་པོ་ཆེའི་གླིང་ཡིན་ཀྱང་། དེར་འགྲོ་བའི་ཐབས་རྒྱ་མཚོར་བརྒལ་བའི་གྲུ་གཟིངས་སོགས་ལ་གཙོས་སྦྱར་སུ་བྱེད་དགོས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བཅོ་ལྔའི་དུས་ཀྱི་ཟླ་བ་ཉ་གང་བ་དང་འདྲ་བའི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཤིང་། མི་ཤེས་པའི་མུན་པ་དྲུངས་ནས་འབྱིན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཟླ་བ་དེ་འབྱུང་བ་ལ། དེའི་རྒྱུ་ཟླ་བ་ཚེས་པ་དང་འདྲ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་གཙོ་བོར་སློབ་ཅིང་བསྟགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པ་ལས། འོད་སྲུངས་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཟླ་བ་ཚེས་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་ལྟར་ཉ་བ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོད་སྲུངས་དེ་བཞིན་དུ་གང་དག་ལ་རབ་ཏུ་དད་པ་དེ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཕྱག་བྱ་ཡི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལས་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེ་ལྟར་གསུང་བ་དེ་གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ཁོ་ན་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ནི་འགྲོ་བའི་བློ་དང་འཚམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པས། འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཐེག་པ་སོ་སོའི་ལུགས་དངོས་སུ་བསྟན་ནའང་། (༡༣ན)ཉན་རང་སངས་རྒྱས་ལས་བྱུང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་བྱང་

སེམས་ལས་འཕྲུངས་པ་སོགས་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒོ་ནས། ཉན་རང་གི་མི་སློབ་ལམ་འཐོབ་པའི་རྒྱུ་མཐར་གཏུགས་ན་བྱང་སེམས་ཡིན་པར་དོན་གྱིས་ཐོབ་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གདུལ་བྱ་མཐའ་དག་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དག་གི་སྐུན་གྱི་ལྗོན་ཤིང་ཆེན་པོ་འབྲས་བུ་ངེས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྐྱེར་བ་མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་ཞིང་ལོ་མ་འཛམ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་གྱུར་པ་ལྟར་བསྒྲིམས་ཏེ་ཡོངས་སུ་བསྐྱང་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པར་བྱ་ཞིང་། དུས་དེར་ཉེ་བར་གྱུར་ཅིང་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་བཀོད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཕུང་པོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ལ་ངེས་པར་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་བསྟགས་པ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཁ་ཅིག །སངས་འཕགས་ཆོས་ཅན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འཕྲུངས་ཏེ། རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཉེར་ལེན་དང་། རྒྱུད་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་རིམ་ཅན་དུ་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ཁྱོད་དང་རིམ་ཅན་དུ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སངས་འཕགས་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་དུ་གྱུར་(༡ ཙབ)པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྣམ་མཁྱེན་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་སངས་རྒྱ་བའི་དུས་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། ཁ་ཅིག་སངས་འཕགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འཕྲུངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱོད་ཀྱི་སྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ། འོ་ན་སངས་འཕགས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཅན། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་འཕགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སངས་འཕགས་ལས་

འབྲུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སངས་འཕགས་ཀྱི་སྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱལ་སྲས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། རིམ་པ་བཞིན་ཁྱབ་པ་ཁས། ཁ་ཅིག །རྒྱལ་སྲས་སུ་བཞག་པ་དང་རྒྱལ་བའི་རྒྱུར་བཞག་པ་གཉིས་
གཞི་ཐ་དད་ཡིན་པས་བྱང་སེམས་སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་སངས་འཕགས་ལས་འབྲུངས་པར་ཁས་
བླངས་པ་ལ་སྐྱོན་མེད་དོ་ཟེར་ན། །རྒྱལ་པའི་སྲས་ཡིན་ན་རྒྱལ་བ་ལས་འབྲུངས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་བའི་སྲས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རྒྱལ་སྲས་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱལ་
བའི་སྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱལ་སྲས་སུ་བཞག་པ་དང་རྒྱལ་བའི་རྒྱུར་བཞག་པ་གཉིས་གཞི་ཐ་
དད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དང་པོ་གང་ཞིག །ཕྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དངོས།
གཉིས་པ་(༡༨ན)མ་གྲུབ་ན། རྒྱལ་བའི་རྒྱུ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །རྩ་བར་འདོད་ན། བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་
པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་འདི་ཡི་སེམས་གང་འགྲོ་བ་རྣམས། །
ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། རྒྱལ་བའི་སྲས་ཡིན་ན་རྒྱལ་བ་ལས་འབྲུངས་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། རྒྱལ་སྲས་ས་
བཅུ་པ་བ་དེ་སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
དེ་ལས་འབྲུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱལ་བ་ལས་འབྲུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱལ་སྲས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ས་དང་པོ་བ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ལས་སྐྱེས་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྲས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱལ་བའི་སྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཐལ།
འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སངས་རྒྱས་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་རྒྱས་སྲས་ཡིན་པས་དེ་རྒྱལ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པར་མི་གནོད་པར་ཐལ། སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་གསུང་
ལས་སྐྱེས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་སྲས་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་སངས་
རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྒྱལ་
པོ་ང་ལས་ནུ་དེ་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་རྒྱུ་དང་། རང་ལ་གདམས་ངག་སྟོན་པ་པོའི་རྒྱལ་བ་དེའི་སྲས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དང་པོ་གང་ཞིག །ཕྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེས་ལམ་ཉམས་སུ་བླངས་

པ་(༡༩བ)ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། དེས་ཆོས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དམ་བཅའ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པའི་གསུང་ལས་སྐྱེས་པའི་བྱང་སེམས་དེ་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ང་ལས་ནུ་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པའི་སྲས་མ་ཡིན་པའི་དམིགས་བསལ་དང་སྤྱིར་བཏང་གི་དབྱེ་བ་མ་ཕྱེད་པའི་སྐྱོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྨྲས་པ། བློ་གྲགས་ལེགས་བཤད་དཔྱོད་ཀྱི་དཔལ་མོ་ལས། །རྩ་བ་ཤེས་རབ་དབྱར་སྐྱེས་གཞོན་ནུའི་འབྲས། །རིགས་ཚོགས་ལོ་མའི་ཕང་ཕུང་ཆེར་གཡོ་བ། །ཐལ་འགྱུར་སྨྲ་བའི་ཤེས་ལྡན་དགའ་སྟོན་དཔལ། །ཚུལ་འདི་འཆད་པའི་དབང་ཕྱུག་ཙོང་ཁ་པའི། །རིང་ལུགས་འཛིན་ལ་གཅིག་ཏུ་བློ་བྲལ་བ། །ཡོངས་འཛིན་བླ་མའི་གསུང་རྒྱུན་ཇི་བཞིན་དུ། །ཡི་གེའི་ཕྲེང་བ་འདི་ན་ཚུང་ཟད་སྤེལ། །ཐེག་གསུམ་འཕགས་རྣམས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་གཅིག་པུ། །སྙིང་རྗེ་གཙོ་བོར་བསྟུགས་ན་དེའི་རྣམ་གཞག །རྣ་བར་མ་སོན་དམ་པར་ཁས་འཆེ་བ། །རྒྱུ་མེད་འབྲས་བུར་རློམ་དེ་གད་མོའི་གནས། །སྤྱིར་དང་དམིགས་བསལ་ཕྱེད་པའི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱིས། །བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ན། །རྒན་པོའི་ངག་བགྲོས་རྩེད་པོའི་དཔེ་ལྟུལ་རྣམས། །ད་ལྟའི་བསྟན་འཛིན་མང་པོའི་དཔེ་བླར་བྱས། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

གསུམ་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་གསུམ་བསྟན་པ་ལ། ཚིག་གི་དོན། སྤྱིའི་དོན། མཐའ་དཔྱད་པ་དང་གསུམ། །དང་པོ་ནི། །སྙིང་རྗེའི་སེམས་དང་། མཐའ་(༡༥ན)གཉིས་སུ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་བློ་དང་། འདིར་བསྟན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་ཆོས་ཅན། རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ལས་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེ་འདིར་བསྟན་ཆོས་གསུམ་པོ་དེ་ལས་འབྱུང་བ་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། བདག་ཉིད་དང་ནི་འཇིག་རྟེན་འདིས། །བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་འདོད་ན། །དེ་ཡི་རྩ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས། །རི་དབང་རྒྱལ་པོ་ལྟར་བརྟན་དང་། །ཕྱོགས་མཐས་གཏུགས་པའི་སྙིང་རྗེ་དང་། །གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་ཡེ་ཤེས་ལགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་འདིར་བསྟན་ཆོས་གསུམ་པོ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།

གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། འདིར་བསྟན་སྙིང་རྗེ་ནི་ཐོག་མར་རང་ཉམས་ལ་དཔགས་ནས་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བར་འཁོར་ཚུལ་བསམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་བརྩེ་བ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་སྙིང་རྗེ་ནི་བརྩེ་བ་སྟེ་འདི་ཉིད་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་རྣམ་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིར་བསྟན་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི། སྙིང་རྗེ་དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་བའི་རྒྱུ་བ་བདེན་འཛིན་གྱིས་ཇི་ལྟར་གཟུང་བ་ལྟར་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་བྱེད་དེ། རང་འགྲེལ་ལས། གཉིས་སུ་མེད་པའི་བློ་ནི་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་བོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འདིར་བསྟན་སེམས་བསྐྱེད་ནི། (༧༥བ)རང་གི་གྲོགས་སུ་གྱུར་པའི་གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་འདོད་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་འཛོག་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩིའི་རོ་ཞུལ་དུ་བྱུང་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པ་མཐའ་དག་ལོག་པའི་མཚན་ཉིད། འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་གཉེན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡང་དག་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་འདིར་བསྟན་ཆོས་གསུམ་པོ་དེ་གོ་རིམ་ལྟར་དུ་སྔ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པར་ངེས་སམ་སྙམ་ན། མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་རྟོན་རྣམས་ཀྱིས་ལྟ་བ་ངེས་རྐྱེན་བྱས་ནས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་དྲངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་འབྱུང་ཡང་། དབང་རྣོན་ལ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

དབང་རྟོན་ལ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་དེར་རིགས་སད་པའི་སྔ་ལྟས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་དང་གིས་སྐྱེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཞུང་མང་དུ་ཐོས་པས་རང་གཞན་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བའི་རྒྱུ་བ་བདག་འཛིན་ལ་ཐུག་པར་ངེས་ནུས། དེ་སྤོང་ནུས་ན་འཁོར་བའི་རྒྱུ་བ་གཅོད་པར་ཤེས་པས་ཡིད་དྲངས་ཏེ་རྒྱུ་དེས་འཁོར་བར་འཁྱམས་པའི་འགྲོ་བ་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པའི་མཐུས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དབུ་མ་རྒྱན་ལས། ཡང་དག་ཤེས་འཚོལ་སྔོན་བཏང་སྟེ། །

དོན་དམ་རྣམ་པར་ངེས་གྱུར་ནས། །ལྷ་ངན་ཐིབས་གནས་འཇིག་རྟེན་ལ། །སྙིང་རྗེ་ཀུན་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་སུ། །འགྲོ་དོན་བྱེད་པར་དབའ་གྱུར་པ། །བྱང་ཆུབ་(༡༨ན)བློ་རྒྱས་མཁས་པ་ནི། །བློ་དང་སྙིང་རྗེས་བརྒྱན་པ་ཡི། །ཐུབ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཡང་དག་སྤྱོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དབང་རྟུལ་ལ་མ་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དབང་རྟུལ་ཁ་ཅིག །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློའི་ནུས་པ་དམན་པས། དང་པོར་སེམས་བསྐྱེད། དེའི་རྗེས་སུ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་འཚོལ་བ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཡང་དག་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་བ། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། །ཐུབ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་བླངས་བྱས་ཏེ། །དེ་ནི་ཡང་དག་ཤེས་འཚོལ་བརྩོན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་འདིར་བསྟན་ཆོས་གསུམ་གང་གི་རྒྱུར་འཇོག་པའི་བྱང་སེམས་དེ་བྱང་སེམས་མཚན་ཉིད་པ་ལ་བྱེད་དམ་མི་བྱེད། བྱེད་ན་ལམ་མ་ཞུགས་ན་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། མི་བྱེད་ན་ཟླ་བ་ཆོས་པ་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཟེར་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། བྱང་སེམས་དེ་བྱང་སེམས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཀྱང་། སེམས་བསྐྱེད་དེ་སེམས་བསྐྱེད་སྒྲོང་བའི་སྐབས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་ཚིག་རྗེས་འབྲང་བའི་གོ་བ་ཙམ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ལ། སེམས་བསྐྱེད་མཚན་ཉིད་པ་ནི་སེམས་སྒྲོང་བའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ལེགས་པར་འབྱུལ་ནུས་པའི་སྦྱོང་བ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བུ་རམ་གྱི་ཤུན་པ་དང་དེའི་ནང་གི་རོ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷག་བསམ་བསྐུལ་པ་ལས། བུ་རམ་ཤིང་ཤུན་སྙིང་པོ་ཅི་ཡང་མེད། །མངར་བར་གྱུར་པའི་རོ་ནི་ནང་(༡༨བ)ན་འདུག །ཇི་ལྟར་ཤུན་པ་དེ་བཞིན་སྒྲ་བ་སྟེ། །རོ་ལྟ་བུ་ནི་འདི་ལ་དོན་སེམས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཁ་ཅིག །སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་སྙིང་རྗེ་ཡིན་ན་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་སྙིང་རྗེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱུ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་གྱི་གོ་རིམ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཙ་བར་འདོད་མི་ནུས། ཁ་ཅིག །འདིར་བསྟན་གཉིས་མེད་ཀྱི་བློ་དེ་གཟུང་འཛིན་

གཉིས་མེད་ཀྱི་བློ་ལ་བྱེད་ཟེར། དེ་འདྲའི་བློ་དེ་ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་བས་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་གཉིས་མེད་ཀྱི་བློ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས། ཁ་ཅིག་བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན་ལམ་ཞུགས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མི་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་རྒྱུར་བཞག་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་མ་མཐའི་ས་མཚམས་ཚོགས་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་ལ་བྱེད་པ་གང་ཞིག །དེ་དེའི་སྔ་ལོགས་སུ་གྲུབ་ཕྱིན་ལམ་མ་ཞུགས་ལས་འོས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། (༡༧ན)ཁ་ཅིག་གཞུང་འདིའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། དེ་འདྲའི་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་རྟུལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་རྟོགས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྔ་རོལ་ཏུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་བཙལ་ཟིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྔོན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་དབུ་མ་རྒྱན་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བྱང་སེམས་ཡིན་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ ཐལ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་སློབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དང་པོ་གང་ཞིག །ཕྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་སེམས་བསྐྱེད་པར་ཆོས་མཆོག་གི་འགྲེལ་པ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་གནས་བརྟན་དབྱིག་གཉེན་དང་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ་དང་ཆོས་སྐྱོང་ལ་སོགས་པ་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ཀྱི་མཛད་པ་པོ་བྱོན་ཟིན་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཡི་གེ་ཙམ་ཐོས་པས་འཇིགས་ཏེ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པ་འདི་སྤངས་སམ་ཞེ་ན། དེ་སྐད་དུ་སྨྲོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་འདིར་བསྟན་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། སེམས་བསྐྱེད་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རི་དབང་རྒྱལ་པོ་ལྟར་བརྟན་དང་། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། དེར་ཐལ། དེ་རི་དབང་ལྟར་གཡོ་བ་མེད་པར་བརྟན་པའི་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། (༡༧བ)དེ་འདྲའི་དབང་རྣོན་དེ་སངས་མ་རྒྱས་བར་དུ་སེམས་དེ་ལས་མི་ཉམས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་འདིར་བསྟན་ཆོས་གསུམ་རྒྱུར་བཞག་པའི་བྱང་སེམས་ཡིན་ན་དབང་རྣོན་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་དབང་རྟུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དང་པོར་སེམས་བསྐྱེད་ནས་དེ་རྗེས་ལྟ་བ་ལ་བློ་སྦྱོང་བ་གཅིག་དང་། དེ་ལས་ལྡོག་པ་གཉིས་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན་ལས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྔོན་རོལ་ཏུ་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་འགྲོ་དགོས་པ་ནི་གདུལ་བྱ་གཉིས་ཀྱི་དབང་པོ་རྣོན་པོ་ལ་ཡིན་གྱི། རྟུལ་པོ་ལ་ངེས་པ་མེད་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་འདིར་བསྟན་སེམས་བསྐྱེད་དེ་སེམས་བསྐྱེད་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དང་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་སྙིང་རྗེ་དང་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་རྗེའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། དེར་ཐལ། དེ་འཆད་འགྱུར་གྱི་སྙིང་རྗེ་ལ་བྱེད་པ་གང་ཞིག །དང་པོར་ང་ཞེས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྙིང་རྗེ་དང་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། མཆོད་བརྗོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྙིང་རྗེ་ནི་ཐོག་མའི་སྙིང་རྗེ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྙིང་རྗེ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཡིན་པས་ན་སྐབས་འདི་རྣམས་སུ་འགྲེལ་པས་སྙིང་རྗེ་བསྐྱེད་པ་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་མི་འགལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་འདིར་བསྟན་སྙིང་རྗེ་དང་འབྲས་དུས་ཀྱི་སྙིང་རྗེའི་(༡༨ན)གཞི་མཐུན་ཡོད་ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་བའི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་སྙིང་རྗེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་འགྲེལ་ལས། ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ཅིའི་རྒྱུ་ཅན་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། སྙིང་རྗེའི་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་བློ་དང་། །ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །

གཉིས་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ཡང་རྩ་བར་བསྟན་པ་ལ། ཚིག་གི་དོན། སྤྱིའི་དོན།

མཐའ་དཔྱད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཟླ་བ་གྲགས་པ་བདག་གིས་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་ཐོག་མར་སྙིང་རྗེ་ལ་བསྟོད་པར་བགྱི་འོས་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན། བརྩེ་བ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉིད་རྒྱལ་བའི་ལོ་ཏོག་ཕུན་ཚོགས་འདི་བསྐྱུན་པ་ཐོག་མར་ས་བོན་དང་བར་དུ་སྨིན་བ་ལ་ཆུ་དང་འདྲ་ཞིང་། མཐར་ཡུན་རིང་དུ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་གནས་ལ་འབྲས་བུ་སྨིན་པ་ལྟ་བུར་འདོད་པར་གྱུར་པས་གལ་ཆེ་བ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སློབ་དཔོན་གྱིས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་མཆོད་བརྗོད་མཛད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་བསྐྱུན་པ་ལ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། གལ་ཆེ་ཚུལ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཐོག་མར་གལ་ཆེ་སྟེ། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་བྱང་སེམས་དེས་རང་ཉམས་ལ་དཔགས་ནས་མར་གྱུར་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་བདེ་བས་འཕོངས་ཤིང་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བ་ལ། དེ་ལས་གོ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་དུ་འགྲོ་བ་རྣམས་གཏན་གྱི་བདེ་བ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ལ། དེ་བསྒྲུབ་པ་ཡང(༡༤བ)ཐོག་མར་རང་ཉིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ལ་རག་ལས་ཤིང་། དེ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་ཕྱིན་དྲུག་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཆུ་ལུད་དྲོད་གཤེར་སོགས་ཚང་བའི་ཞིང་ལ་ས་བོན་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མྱུ་གུ་འབྱུང་བ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། འདི་ལྟར་སྙིང་རྗེ་ཅན་ནི་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་བ་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་བར་གྱུར་པ་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གདོན་མི་ཟ་བར་བདག་གིས་འཇིག་རྟེན་འདི་མཐའ་དག་སྡུག་བསྔལ་ནས་བཏོན་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་དེས་པར་སྦྱར་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་ངེས་པར་སེམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །དམ་བཅའ་བ་འདི་ཡང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤངས་པས་བསྒྲུབ་པར་མི་ནུས་པས། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་ངེས་པ་ཁོ་ནར་འཇུག་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་ནི་སྙིང་རྗེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་བྱང་སེམས་དབང་རྟུལ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དྲངས་མ་ཐག་པའི་འགྲེལ་པའི་དངོས་བསྟན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། ཤུགས་ལ་དབང་རྣོན་གྱི་ཆོས་གཞན་གཉིས་ཀྱི་

རྒྱུར་སྙིང་རྗེ་འགྲོ་བར་བཤད་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེས་རྒྱུ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་གྱི་མར་ཤེས་པ་ནས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་བར་གོམས་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་སྦྱོར་དགོས་པར་རྟོགས་ཤིང་། དེ་ཐོབ་པ་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་ལ་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒོ་ནས་གནོད་བྱེད་བསྟན་པས་དེ་སྤོང་ནུས་སུ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲིབ་(༡༩ན)གཉིས་སྤངས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ན་གཞན་དོན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་རྣོན་པོས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་དགོས་པ་དང་། ཐོབ་ནུས་པ་གཉིས་ཚད་མས་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་ན། བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དམ་བཅའ་འཛོག་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་མ་མཐོང་བར་དམ་བཅའ་བ་དབང་པོ་རྟུལ་པོའི་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལྷག་བསམ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་བཅས་པའི་སྐྱེ་ཚུལ་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་དགོས་པར་རྟོགས་ལ། སྟོང་ཉིད་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྟོགས་པ་ལས་ནི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ནུས་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་འདི་ལ་དཔགས་ན་དབང་པོ་རྣོན་པོ་ཐར་པ་ཙམ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་སྐྱེས་པ་ལ་ཡང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བ་དགོས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བར་དུ་གལ་ཆེ་བ་ཆུ་ལུད་དང་འདྲ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྙིང་རྗེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོག་མར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེས་ཀྱང་། བར་དུ་དེ་ཡང་ཡང་མ་བསྐྱེད་ན་ལམ་གཞན་དུ་གོལ་བའི་ཉེན་ཡོད་པས། དེ་ལས་བཀག་ནས་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཞིང་ལ་ས་བོན་བཏབ་ནས་མྱུ་གུ་ཅུང་ཟད་སྐྱེས་ཀྱང་བར་དུ་ཆུའི་རླན་དང་བྲལ་ན་མྱུ་གུ་མཐར་ཕྱིན་མི་ནུས་པ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དུ་ཟིན་ཀྱང་གལ་ཏེ་དུས་ཕྱིས་སྙིང་(༡༩བ)རྗེའི་ཆུས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བཙུས་པར་མ་གྱུར་ན་འབྲས་བུའི་ཚོགས་ཡངས་པ་མ་བསགས་པ་འདི་ངེས་པར་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐ་མར་གལ་ཆེ་བ་འབྲས་བུ་སྨིན་པ་དང་འདྲ་ཚུལ་ཡོད་དེ། བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་ལྟར་ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་མི་མནལ་བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་མཐུས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་སྐལ་བ་དང་འཚམ་པར་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཆོས་བསྟན་ནས་འཕགས་པ་གསུམ་གྱི་ཚོགས་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་འཕེལ་བ་ཡང་གཙོ་བོ་སྙིང་རྗེའི་བདག་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྨྱུ་གུ་ལ་འབྲས་བུ་མང་དུ་ཆགས་ཀྱང་། མ་སྨིན་ན་གཞན་ལ་ཕན་མི་ཐོགས་ཤིང་། ཚུལ་བཞིན་སྨིན་ན་ཟས་ལ་སྲེད་པ་རྣམས་འདོད་རྒྱུར་ལོངས་སྤྱོད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། འབྲས་བུ་མཐའ་ཡས་པའི་གནས་སྐབས་ཐོབ་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་གལ་ཏེ་སྙིང་རྗེའི་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ན་ནི་འདི་དུས་ཡུན་རིང་པོར་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པར་མི་འགྱུར་ལ། འཕགས་པའི་འབྲས་བུའི་ཚོགས་ཆེན་པོ་རིམ་པ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པ་རྣམ་པ་མ་ཆད་པར་ཡུན་རིང་པོར་མངོན་པར་འཕེལ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཁ་ཅིག་དམིགས་པ་སྡུག་བསྔལ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས། རྣམ་པ་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་བརྩེ་བ་དེ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་ལ་མི་ལྡན་པའི་ཐེག་དམན་པ་ལ་མཚན་(༢༠ན)ཉིད་དེ་ཙམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚོང་དཔོན་གྱི་བུ་མི་གཙང་བའི་དོང་དུ་ལྷུང་བ་ལ་དེའི་མ་སྡུག་བསྔལ་ཡང་འདོན་པར་མི་བྱེད་ལ། ཕས་ཐེ་ཚོམ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་འདོན་པར་བྱེད་པ་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོའི་མདོ་ལས་བཤད་པ་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་དུ་ཁུངས་སུ་དྲངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་དུས་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འོ་ན་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། རྒྱུན་མཐའ་པ་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་སུ་ཡོད་པར་ཐལ། རྒྱུན་མཐའ་པ་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་སུ་སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེའི་དུས་སུ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེའི་དུས་སུ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་

དེའི་དུས་སུ་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་དུས་སུ་རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་སུ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་དེ་རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་སུ་ཁྱོད་སངས་འཕགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་ཕྱག་འཚལ་བ་ལ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ། ཆོས་དང་དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཚིག་གི་དོན། སྤྱིའི་དོན། མཐའ་དཔྱད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཟླ་གྲགས་བདག་གིས་སེམས་ཅན་ལ་(༡༠བ)དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དང་པོར་ང་ཞེས་བདག་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པར་གྱུར་ཅིང་། དེ་ནས་ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟས་བདག་གི་འདིའོ་ཞེས་མིག་རྣ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་བདེན་པར་ཆགས་པ་བསྐྱེད་པས། ཟོ་ཆུན་འཕྲུན་པ་ལྟར་རང་དབང་མེད་པར་འཁོར་བའི་འགྲོ་བ་ལ་དམིགས་ནས། སྙིང་རྗེར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་འདུད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། སྙིང་རྗེ་གང་ཞིག་རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། སྙིང་རྗེ་དང་པོ་ལ་དེ་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་མིན་པར་སེམས་ཅན་ཙམ་ཞིག་དམིགས་པར་གསུངས་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་པ་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ལ་ཙམ་སྒྲ་མི་མངོན་པར་བསྟུས་ནས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ལ་དགོངས་ནས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཞེས་པ་ཡང་ཐ་སྙད་བདེ་བའི་ཕྱིར་ཉེར་བསྡུའི་མིང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་སེམས་ཅན་ཟོ་ཆུན་གྱི་འཕྲུལ་འཁོར་དང་འདྲ་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། འགྲོ་བ་དང་ཟོ་ཆུན་གྱི་རྒྱུད་གཉིས་པོ་མཚུངས་ལ། དེ་གཉིས་པོ་འདྲ་(༡༡ན)ཚུལ་རྣམ་པ་དྲུག་གི་སྒོ་ནས་མཚུངས་

པའི་ཕྱིར། དྲུག་ཀྱང་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། བཅིངས་པར་འདྲ་བ་ཐག་པས་རྒྱུད་དེ་དམ་དུ་བཅིངས་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པས་རིང་དུ་བཅིངས་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པོ་འདྲ་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཟོ་ཆུན་དེ་ཁྲིན་པར་འཁོར་མི་འཁོར་གང་ཟག་ལ་རག་ལས་པ་ལྟར། འགྲོ་བ་འཁོར་བར་འཁྱམས་མི་འཁྱམས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བསོད་ནམས་སོགས་ལས་དང་དེ་ཀུན་ནས་སློང་བའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་ཚུལ་འདྲ་སྟེ། ཟོ་ཆུན་དེ་ཁྲོན་པའི་རྩ་རྩེ་ཐམས་ཅད་དུ་འཁོར་བ་ལྟར། འགྲོ་བ་ཡང་སྲིད་རྩེ་ནས་མནར་མེད་ཀྱི་བར་ཐམས་ཅད་དུ་འཁོར་བའི་ཕྱིར། འབད་རྩོལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འདྲ་སྟེ། ཟོ་ཆུན་དེ་ཐུར་དུ་ངམ་ངམ་ཤུགས་ཀྱིས་འགྲོ་ཞིང་གྱེན་དུ་འགྲོ་བ་ལ་འབད་པ་ཆེན་པོས་བསྒྲུབ་དགོས་པ་ལྟར། འགྲོ་བ་རྣམས་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བ་ལ་དཀའ་ཚེགས་མེད་ཅིང་། བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བ་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་དཀའ་བ་དུ་མའི་སྒོ་ནས་བསྒྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གོ་རིམ་མ་ངེས་པར་འདྲ་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཟོ་ཆུན་དེ་སྔ་ཕྱི་རིམ་པ་མི་ངེས་པ་ལྟར། འགྲོ་བ་རྣམས་འཁོར་བར་འཁྱམས་པའི་ཚེ་མ་རིག་པ་དང་སྲིད་ལེན་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཉོན་མོངས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་སྲིད་པས་བསྡུས་པའི་ལས་དང་། གཞན་ལྔག་མ་བདུན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་བསྡུས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གསུམ་པོ་དེ་ཚར་གཅིག་པའི་སྔ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་ཚར་མི་གཅིག་པའི་ཕྱི་མ་འབྱུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་གྱིས་མནར་བར་འདྲ་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཟོ་ཆུན་དེ་འཁོར་བའི་ཚེ་ཕན་ཚུན་གྱི་རྡོ་ལ་ཐོགས་ཏེ་འཇིག་པ་ལྟར། འགྲོ་བ་རྣམས་འཁོར་བར་འཁྱམས་པའི་ཚེ། སྡུག་བསྔལ་གསུམ་(༢༡བ)གྱིས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་འཇོམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་འཁོར་བར་འཁྱམས་ཚུལ་ལ་གོ་བ་ཙམ་སྐྱེ་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ནམ་སྙམ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། སྔར་སྙིང་རྗེ་བསྐྱེད་དགོས་ཞེས་ཡང་ཡང་བསྟན་ཀྱང་བསྐྱེད་ཚུལ་མ་བསྟན་པས་འདིར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ཡོད་དེ་ཚུལ་དེ་ལྟར་ངེས་པ་རྙེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཉིད་འཁོར་བར་འཁྱམས་ཚུལ་བསམ་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་འབྱུང་དྲག་པོ་སྐྱེས་པ་ན་རང་ཉམས་ལ་དཔགས་ནས་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་སྟེང་དུ་དེ་ལྟར་བསམས་པས། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ཡོངས་སུ་ཚང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཙམ་གྱིས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ནུས་སམ་སྙམ་ན། དེས་མི་ཚོག་སྟེ། གྲོགས་གཞན་ཡིད་འོང་གི་བློ་ཞིག་ངེས་པར་

དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། རང་ཅག་རྣམས་མི་མཐུན་པའི་དགྲ་ཞིག་ལ་སྡུག་བསྔལ་བྱུང་བར་མཐོང་ན་མི་བཟོད་པ་མེད་པའི་སྟེང་དུ་དགའ་བ་སྐྱེ་ཞིང་། དགྲ་གཉེན་གང་ཡང་མིན་པ་ཞིག་ལ་བཏང་སྙོམས་དང་། མཛའ་བཤེས་ཤིག་ལ་བྱུང་ན་མི་བཟོད་པ་དང་། དེ་ཡང་ཤིན་ཏུ་མཛའ་བ་ཞིག་ལ་བྱུང་ན་མི་བཟོད་པའི་བློ་ཤུགས་དྲག་པའི་ཕྱིར། ཡིད་འོང་གི་བློ་དེ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མར་ཤེས་པ་སོགས་རྒྱུ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྙིང་རྗེ་འདིའི་ས་མཚམས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། ལམ་མ་ཞུགས་ནས་ས་བཅུ་པའི་བར་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདིའི་སྐོར། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གོ་སླ་བར་བཞག་པ་མང་ཡང་། ད་ལྟའི་ཆོས་པ་རྣམས་ཅིག་ཆར་མེད་པའི་ཕུ་ཤུ་འགོལ་མཁན་མང་བས་གལ་ཆེ་བར་(༢༢ན)བསམས་ཏེ་ཅུང་ཟད་སྤྲོས་པ་ཡིན་ལ། ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཆ་ཏ་ཙང་མངས་ན་དེང་སང་གི་བླ་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་བཞུགས་ཁྲལ་དུ་མ་ཚུད་དོགས་པས་འཛེམས་ཏེ་རེ་ཞིག་དེ་ཙམ་མོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཁ་ཅིག་སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཡིན་ན་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བློ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། སེམས་ཅན་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཡིན་ན། རྟག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བློ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་སྙིང་རྗེ་དང་པོ་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག །དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་རྟག་པར་འཛིན་པའི་བློ་མངོན་གྱུར་པས་དངོས་སུ་ཟིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་ལ་དམིགས་པའི་བློ་ཡིན་ན་དེ་རྟག་འཛིན་གྱི་བློ་མངོན་གྱུར་པས་དངོས་སུ་ཟིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་དེ་རྟག་པར་འཛིན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དེས་འདུས་བྱས་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་ཀར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་

དབང་ཅན་གྱི་བདག་གིས་སྟོངས་པར་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་
སྙིང་རྗེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། །དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་(༡༢བ)དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
སེམས་ཅན་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་
རྗེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་
ཅན་ལ་དམིགས་ནས་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་བློ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། དེ་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དངོས་སུ་ཟིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ།
འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བུམ་པ་ལ་དེ་ལྟར་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་
འདྲའི་གང་ཟག་ལ་བུམ་པ་མཐོང་རེས་ཀྱི་མི་རྟག་པའོ་སྙམ་པའི་བློ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་དམིགས་
པ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བློ་དེ་
སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་དང་
མཚུངས་ལྡན་གྱི་གཙོ་བོ་སེམས་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དང་
མཚུངས་ལྡན་རྣམ་པ་ལྔ་མཚུངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། སེམས་བྱུང་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས། ཁ་ཅིག་བདག་མེད་ཕྲ་རགས་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་སེམས་
ཅན་ལ་དམིགས་ནས་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་བརྩེ་བ་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་
ཐལ། དེ་འདྲའི་སྙིང་རྗེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདག་མེད་ཕྲ་རགས་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་
པའི་སེམས་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་སྙིང་རྗེ་གང་ཞིག །མི་རྟག་པ་དང་བདེན་(༡༣ན)སྟོང་གང་གིས་
ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་
གྱི་བློ་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་སེམས་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་
སྟེ། སེམས་ཅན་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་གང་རུང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སྙིང་རྗེ་
དང་པོ་བདག་མེད་ཕྲ་རགས་གང་ཡང་མི་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ཟེར་ན། དེ་འདྲའི་
གང་ཟག་ཡིན་ན་དེ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། །སྙིང་རྗེ་དང་པོ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་

པའི་བྱང་སེམས་ས་བརྒྱད་པ་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ས་བཅུ་པ་བ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དགུ་ས་ཡན་ཆད་ནས་དེ་མེད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཡིན་ན་དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡན་ཆད་དུ་ཆོས་གང་རྟོགས་ཀྱང་བདེན་སྟོང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་དེ་འདྲའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཡིན་ན་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དངོས་སུ་ཟིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡིན་ན་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མངོན་གྱུར་དུ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཡིན་ན་དེའི་རྒྱུད་ལ་མངོན་གྱུར་དུ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས(༡༣བ)བརྒྱད་པ་བའི་རྒྱུད་ལ་དེ་མངོན་གྱུར་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སློབ་ལམ་ན་མཉམ་རྗེས་འགལ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་ཚིག་གི་དོན། སྤྱིའི་དོན། མཐའ་དཔྱད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཟླ་བ་གྲགས་པས་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་ཡིན་ཏེ། རླུང་གིས་གཡོ་བའི་ཆུའི་ནང་གི་ཟླ་བ་ལྟར། སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པར་མཐོང་བའི་འགྲོ་བ་ལ་དམིགས་ནས་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྙིང་རྗེ་ལ་འདུད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཆུ་ཟླ་ལྟར་སྣང་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོངས་པར་མཐོང་བའི་འགྲོ་བ་ལ་དམིགས་ནས་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྙིང་རྗེ་དེ་ལ་འདུད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་གྲུབ་ཟིན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་གང་ཞིག །མི་རྟག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་བློ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། མི་རྟག་པའི་སེམས་ཅན་ཞེས་པ་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་སྟེ། རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དམིགས་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་ཆོས་ལ་

དམིགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་ཆོས་ཞེས་བྱ་ལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཕུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ལ་བཏགས་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་མི་མངོན་པར་བྱས་ནས་ཆོས་ལ་དམིགས་(༢༩ན)པ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། ཆོས་ཙམ་ལ་བཏགས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ལ་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་པ་ནི་བར་གྱི་ཚིག་མི་མངོན་པར་བྱས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་ཟིན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་གང་ཞིག །བདག་མེད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བློ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས། དམིགས་པ་མེད་པ་ནི་མཚན་འཛིན་གྱིས་བཟུང་བ་ལྟར་གྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་བདག་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། འདིའི་དམིགས་པ་ནི་བདེན་གྲུབ་དང་། མེད་པ་ནི་བདེན་མེད་ཡིན་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་བདེན་པར་མེད་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ལ་སེམས་ཅན་ཞེས་པའི་ཚིག་མི་མངོན་པར་བྱས་ནས་དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། བདེན་མེད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ལ་དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་སམ། དམིགས་པ་མེད་པའི་སྙིང་རྗེ་ཞེས་བར་གྱི་ཚིག་མི་མངོན་པར་བྱས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྙིང་རྗེ་འདི་གཉིས་པོའི་ཁྱད་པར་གང་གི་སྒོ་ནས་འབྱེད་ཅེ་ན་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་མཚོ་དྭངས་པ་རླུང་བསེར་བུས་བསྐྱོད་ཚེ་ཟླ་བའི་གཟུགས་བརྙན་ཤར་བ། གཟུགས་བརྙན་དང་ཆུའི་གཉེར་མ་གཉིས་སྐད་ཅིག་ལ་མི་རྟག་པར་མཐོང་བ་བཞིན་དུ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱི་འཇིག་ལྟའི་མཚོར་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལས་དཀར་ནག་གི་(༢༩བ)གཟུགས་བརྙན་ཤར་བ་འཇིག་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་བར་མཐོང་ནས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་ནི་སྔ་མ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་ཆུ་ནང་གི་ཟླ་བ་ཟླ་བར་སྣང་ཡང་སྟོང་པར་མཐོང་བ་བཞིན། ལས་དཀར་ནག་གི་གཟུགས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་དེས་སྟོང་པར་མཐོང་ནས་སྙིང་རྗེ་བསྐྱེད་པའི་དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། འདི་ལྟར་ཆུ་ཤེལ་ཏུ

དྭངས་པ་རླུང་ཤིན་ཏུ་དྲག་པོ་མིན་པས་རྒྱུའི་ཆ་ཤས་བརླབས་པས་ཁྱབ་པའི་ནང་དུ་ བླ་བའི་གཟུགས་བརྙན་གཟུགས་བརྙན་ལས་སྣར་དམིགས་པའི་རྟེན་གྱི་ཡུལ་རྒྱུ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་རེ་རེ་འཇིག་པ། བླ་བ་རང་གི་དངོས་པོ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་ལྟ་བུར་ཤར་བ་ན་དམ་པ་སྐྱེ་སྐྱེ་བོ་ཚུལ་དེ་ལ་མཁས་པ་དག་གིས་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་མི་རྟག་པ་དང་གང་དུ་སྣང་བའི་བླ་བའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོངས་པར་མཐོང་ངོ། །དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་སེམས་སྙིང་རྗེའི་དབང་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་འཇིག་ལྟའི་མཚོར་དེ་རྒྱུས་པའི་ཕྱིར་དུ་འབབ་པའི་མ་རིག་པའི་ཆུ་སྟོན་པོ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་ལྡན་པ་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་གི་རླུང་གིས་བསྐྱོད་པའི་ནང་ན་གནས་པ་ནམ་མཁའི་བླ་བ་ལྟ་བུའི་རང་གི་ལས་དཀར་ནག་གི་གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུར་མདུན་ན་གནས་པ་རྣམས་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འཇིག་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཐོག་ཏུ་འབབ་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོངས་པར་མཐོང་བ་ན་དེ་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་མཚམས་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། སྙིང་རྗེ་གཉིས་པ་བདག་མེད་རགས་པ་རྟོགས་པ་ནས་དང་། གསུམ་པ་ཕྲ་(༢༥ན)མོ་རྟོགས་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཡིན་ན། སེམས་ཅན་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ལ་འཛིན་སྟངས་མི་མཐུན་པ་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་སེམས་ཅན་མི་རྟག་པར་འཛིན་པའི་བློ་གང་ཞིག །ཅིག་ཤོས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས། ཁ་ཅིག་སྙིང་རྗེ་གང་ཞིག །མི་རྟག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བློ་དེ་སྙིང་རྗེ་གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མི་རྟག་པར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས། ཁ་ཅིག་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དོན་གང་ཡང་རུང་བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བློ་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སེམས་ཅན་མི་རྟག་པར་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་རྣམ་བཤད་ལས། སྙིང་

རྗེ་གཉིས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གིས་སེམས་ཅན་སྐད་ཅིག་མ་དང་རང་བཞིན་མེད་པར་སྟོན་དུ་ངེས་ཟིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྱད་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤར་བ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། ཁ་ཅིག་སྙིང་རྗེ་གང་ཞིག །བདེན་སྟོང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བློ་དེ་(༢༥བ)དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། རང་རྒྱུད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་སྟོང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྙིང་རྗེ་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དེར་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། སེམས་ཅན་བདེན་སྟོང་དུ་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་སེམས་ཅན་བདེན་སྟོང་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐལ་འགྱུར་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས།

ཁ་ཅིག་སྙིང་རྗེ་གསུམ་པ་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ལ་འཛིན་སྟངས་མི་མཐུན་པ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་སྙིང་རྗེ་གསུམ་པོ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་མི་འགལ་ཞིང་། སེམས་ཅན་གྱི་ས་ན་འགལ་པའི་ཁྱད་པར་འཐད་ཟེར་ན། འོ་ན་སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཡིན་ན་གསུམ་ག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་སེམས་ཅན་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་བློ་ལས་བྱུང་བར་ཐལ། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་གི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་(༢༦ན)སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བ་ཙམ་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་ལས་བྱུང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་བའི་རྒྱུད་ལ་སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བ་ཙམ་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་མངོན་གྱུར་བ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་

མི་ནུས་ཏེ། སློབ་པ་མཉམ་གཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྙིང་རྗེ་དང་པོ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཡིན་ན། སེམས་ཅན་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དངོས་སུ་ཟིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སངས་འཕགས་ཡིན་ན་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མི་འཐད་པར་ཐལ། བདག་མེད་རགས་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ཞེས་པའི་ཤུགས་ལ་རང་བཞིན་མེད་པས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པ་དེ་བསྟན་ཡོང་བའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཅན་ཙམ་ཞེས་པའི་ཙམ་སྒྲས་ལྷག་མ་འགོག་ནུས་པའི་ཕྱིར།

སྨྲས་པ། ཡང་ཡང་དཔལ་བའི་ཁྱུར་ཆེན་མ་དགོས་པར། ལྟོད་ལྟོད་ལེགས་པར་བཤད་པ་འཆད་པ་འདི། །མཁས་མཁས་ཡོངས་འཛིན་བླ་མའི་བཀའ་དྲིན་དུ། །བླུན་བླུན་བདག་འདྲས་བལྟས་ཀྱང་ངེས་པ་སྐྱེད། །གཞན་དབང་ལས་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་མཚོར་ལྷུང་ཞིང་། །སྐད་ཅིག་མི་རྟག་འཇིག་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན། །ཐ་སྙད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་དེས་སྟོངས་པའི། །ཚུལ་འདི་མཁས་རྣམས་དགའ་བ་སྐྱེད་བྱེད་ལགས། །བློ་གྲོས་མཆོག་གིས་སྐལ་བཟང་མ་ལུས་པར། །ཟབ་དོན་ཛ་ཛའི་གྲགས་པ་སྒྲོགས་མཁས་དེའི། །རིང་ལུགས་འདི་འདྲ་འཆད་ཚེ་བླ་བྲལ་རྗེ། །དཀོན་མཆོག་ཆོས་འཕེལ་ཡིན་པར་དགོད་འཚམས། (༢༤བ)བྱང་སེམས་སོ་སྐྱེའི་སྐབས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་རྣམས། །མཚོད་བརྗོད་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་བཤད་ཟིན་ནས། །འཕགས་ཆེན་དམ་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་ཚུལ། །ཅུང་ཟད་འཆད་ལ་རྒོལ་བའི་ཀླུན་ཀ་སུ། ཁོ་བོའི་རིགས་པའི་མགྲིན་སྔོན་ཅན་གྱི་མདངས། །མཁས་མང་དམ་བཅའི་སྦུམ་རྩེན་བཅོམ་པ་ན། །ད་ལྟའི་ཆེན་པོར་རློམ་པའི་ལྷ་མིན་རྣམས། །དར་ཟབ་སྟུལ་མའི་རི་རབ་ཁོང་དུ་བྲོས། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།།

ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་བརྟམས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་དངོས་བཤད་པ་ལ། རྒྱུའི་ས་དང་། འབྲས་བུའི་ས་གཉིས། དང་པོ་ལ་ས་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག །ས་བཅུའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རབ་ཏུ་

དགའ་བ་སོགས་ལྔ་བཤད། ས་དྲུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་བཤད། རིང་དུ་སོང་བ་སོགས་ས་བཞི་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ། གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ། གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ། བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ། ལྔ་པ་སྦྱང་དཀའ་བ་བཤད་པ་དང་ལྔ། དང་པོ་ལ་ཁྱད་གཞི་སའི་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན། ཁྱད་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད། སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་མཇུག་བསྡུ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཚིག་གི་དོན། སྤྱིའི་དོན། མཐའ་དཔྱད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འགྲོ་བ་རྣམས་འཁོར་བ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྙིང་རྗེའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ཅིང་། དགེ་རྩ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྨོན་ལམ་གྱིས་རབ་ཏུ་བསྔོས་པའི་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་ལ་གནས་པའི་རྒྱལ་པའི་སྲས་པོ་འདིའི་སྟོང་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་(༡༧ན)པའི་སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་དང་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་བདེན་སྟོང་ལ་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྐར་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་སྐབས་སུ། བྱང་སེམས་སོ་སྐྱེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་ཡིན་ན། ལུས་དངོས་ཀྱིས་ཇི་ལྟ་བུ་འཆད་ཅེ་ན། ཡོད་དེ། རང་འགྲེལ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྙིང་རྗེ་ལ་སོགས་པས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་ཉིད་ཆར་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་ན་ས་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་འཐོབ་སྟེ། ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བདེན་འཛིན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཅན་ཟིན་བྱེད་ཀྱི་གྲོགས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཁྱད་པར་ཅན་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའི་ཡོན་ཏན་གྲངས་མེད་པའི་འཕེལ་རྒྱུལ་སོགས་ཀྱིས་ཆ་ཤས་སུ་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་དེ་ལ་ས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་སྙམ་ན། ཡོད་དེ། སའི་སྐད་དོད། བྷཱུ་མི་ཞེས་པ་རྟེན་བྱེད་པ་ལ་འཇུག་པས་གྲངས་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་གནས་སམ་རྟེན་དུ་གྱུར་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ས་དེ་ལ་གྲངས་ཇི་ཙམ་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་དུ། རིགས་ཀྱི་ས། །བརྒྱད་པའི་ས། མཐོང་བའི་ས། བསྲབས་པའི་ས། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས། བྱས་པ་རྟོགས་པའི་ས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས། །རང་རྒྱལ་གྱི་ས་སྟེ། དམན་པའི་ས་བརྒྱད་བཤད་པ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་འདི་ལ་ཡང་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ནས་བཅུ་པ་

ཚོས་ཀྱི་སྤྲིན་གྱི་བར་བཅུར་(༡༧བ)ཡོད་དེ། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། ཇི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་ལ། ཉན་ཐོས་ས་ནི་བརྒྱད་བཤད་པ། དེ་བཞིན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་ས་བཅུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པའི་ས་དང་པོ་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སོགས་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཞིག །ས་དང་པོའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་གཙོ་བོ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་རིག་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྙིང་རྗེ་ལ་སོགས་པས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་ཉིད་ཆར་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་ན་ས་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་འཐོབ་སྟེ། ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡོན་ཏན་ཐོབ་ཚུལ་ཡོད་དེ། ས་དང་པོ་འདིར་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། མཐུ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཐོབ་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྦྱོར་ལམ་ནས་མཐོང་ལམ་དུ་འཕོས་པའི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་ངེས་དངོས་སུ་དྲངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། དེ་རྗེས་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་རགས་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གསོག །སྤང་བྱ་པའི་མཚན་མ་མཐོང་ནས་སྟོང་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས་སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་རགས་པའི་དངོས་གཉེན་དུ་སོང་བ་ན་སྒོམ་ལམ་དུ་འཕོ་བ་སོགས་ནུས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཡོན་ཏན་འཕེལ་ཚུལ་ཡོད་དེ། ས་དང་པོར་རང་གི་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་དགེ་རྩ་རྣམས་སྦྱིན་པར་(༡༨ན)གཏོང་བའི་ཚེ། སད་སྨི་གཉིས་ཀའི་གནས་སྐབས་སུ་སེར་སྣ་མངོན་གྱུར་པ་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་ཟད་པར་བཅོམ་པའི་སྒོ་ནས་གཏོང་བའི་ཕྱིར། རྣམ་སྨིན་གྱི་སྐྱེ་བའི་འཛིན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། ས་དང་པོར་འཛམ་བུ་གླིང་ལ་དབང་བའི་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོར་སྐྱེ་བ་བླངས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ཡང་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡོན་ཏན་གྱི་གྲངས་དང་མཐུ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཐོབ་པ་དང་། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གླུགས་པ་དང་། རྣམ་པར་སྨིན་པ་འཕེལ་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་བཅུར་

བཞག་གི །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འདི་ལ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་བསྔོ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ས་བཅུ་པའི་མདོའི་ཆེན་པོ་བཅུ་ལ་སོགས་པའི་སྨོན་ལམ་འབུམ་ཕྲག་གྲངས་མེད་པ་བཅུ་ས་དང་པོ་བས་འདེབས་པར་གསུངས་པའི་སྨོན་ལམ་རྣམས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྨོན་ལམ་གྱི་ནང་དུ་འདུས་པས་སྨོན་ལམ་ཀུན་བསྡུ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྨོན་ལམ་ངོས་གཟུང་དུ་ཡོད་དེ། བཟང་སྤྱོད་དང་དེའི་ནང་འཇམ་དཔལ་དཔའ་བོ་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཉིས་ཡིན་པར་བསླབ་བཏུས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་དང་པོའི་ཁྱད་ཆོས་བཞི་བཤད་པ་ལྟར་ས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་ན། དེ་ལྟ་བུའི་རང་གི་ངོ་བོའི་དམིགས་རྣམ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དམ་སྙམ་ན་མེད་དེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལ་བྱས་བགྲོད་པའི་ཚེ། དེའི་རྗེས་མཐོང་བ་དང་བརྗོད་པ་མི་འབྱུང་པ་ལྟར། ནམ་མཁའ(༢༢བ)ལྟ་བུའི་ཆོས་ཉིད་ལ་བགྲོད་ཚུལ། བགྲོད་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བརྗོད་མི་ནུས་ན་གཞན་གྱིས་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། ཇི་ལྟར་བར་སྣང་བྱ་རྗེས་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། །བརྗོད་པར་ནུས་མ་ཡིན་ཞིང་མི་མཐོང་བ། །དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱི་ས་ཀུན་ཀྱང་། །བརྗོད་མི་ནུས་ན་མཉན་པར་ག་ལ་ནུས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ཆོས་སྐུའི་སྲས་བསྟན་པའི་འགོག་བདེན་མཐོང་བ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས། ཇི་ལྟར་མར་ངོའི་བཅུ་བཞི་ནས། །ཟླ་བ་ཅུང་ཟད་གསལ་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཐེག་མཆོག་མོས་རྣམས་ལ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡང་ཅུང་ཟད་སྣང་། །ཇི་ལྟར་ཚེས་པའི་ཟླ་བ་ལ། །སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་འཕེལ་བར་མཐོང་། །དེ་བཞིན་ས་ལ་ཞུགས་རྣམས་ཀྱིས། །རིམ་གྱིས་རིམ་གྱིས་འཕེལ་བར་མཐོང་། །ཇི་ལྟར་ཡར་ངོའི་བཅོ་ལྔ་ལ། །ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་གསལ། །དེ་བཞིན་ས་ཡི་མཐར་ཐུག་ན། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡང་རྫོགས་པར་གསལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མཉམ་གཞག་ཏུ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཚོགས་བསགས་པའི་མཐུས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འཐོབ་པའི་ནུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་མཐོང་ནས་ཡིད་དགའ་བ་ཤུལ་དུ་བྱུང་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བྱང་ཆུབ་དང་ནི་ཉེ་བ་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་སྒྲུབ་མཐོང་བ་ལ། །རབ་ཏུ་དགའ་བ་སྐྱེ་འགྱུར་བ། །དེ་ཕྱིར་རབ་དགའ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཁ་ཅིག །ཟག་པ་དམིགས་པ་དང་། (༡༩ན)མཚུངས་ལྡན་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་རྒྱས་སུ་རུང་བ་དེ་ཟག་བཅས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། གཟུགས་སྐུ་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་དམིགས་ནས་ཟག་པ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་དམིགས་ནས་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །མ་རིག་པ་དང་དེའི་བག་ཆགས་གང་རུང་གིས་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཟག་བཅས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཟག་པའི་སྒོ་དྲུག་གང་རུང་དང་འབྲེལ་བ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། དེ་དང་བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སློམ་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མ་རིག་པ་དང་དེའི་བག་ཆགས་གང་རུང་གིས་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་ཟག་པ་རྒྱས་སུ་མི་རུང་བ་དེ་ཟག་མེད་ཀྱི་དོན་ཡིན་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་མ་རིག་པ་དང་དེའི་བག་ཆགས་གང་རུང་གིས་མ་བསྐྱེད་པ་གཅིག་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚིག་གསལ་ལས། མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་དང་བྲལ་བ་དག་གི་ཡེ་ཤེས་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །མཐུ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ས་དང་པོར་ཞིང་བརྒྱ་གཡོ་བ་ལ་བྱེད་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་ཁམས་བརྒྱ་འདི་ཡིས་ཀུན་(༡༩བ)ནས་གཡོ་ཞིང་སྣང་བར་ནུས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་དང་ཡུལ་ཅན་རང་ཉིད་ལ་དོན་ལ་གཉིས་སྣང་ཡོད་ཀྱང་། ཡེ་ཤེས་དེས་ཆོས་ཉིད་རིག་པའི་རིག་ངོར་ཡེ་ཤེས་རང་ཉིད་ཆོས་ཉིད་ལ་ཟུག་པ་ལྟར་སྣང་ཞིང་གཉིས་སྣང་ནུབ་པ་ལྟར་སྣང་བའི་སློམ་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ནམ་ཐོབ་པ་ན་ཚོགས་ལམ་ནས་སྦྱོར་ལམ་ལ་འཕོས་པ་ཡིན་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་དྲོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་ཚེ། དེ་ཆོས

ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་ནུབ་པ་ལྟར་སྣང་བའི་སྣང་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ངོར་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་ལ་གཉིས་སྣང་ཡོད་པར་བྱང་སེམས་དེས་མྱོང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེས། དེ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ཐོག་མར་སྐྱེས་པ་ན་སྦྱོར་ལམ་ངོར་སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེའི་ཚེ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པའི་དུས་ཉིད་ནའང་གཉིས་སྣང་ཡོད་པ་མྱོང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་ནུས་ཀྱང་། ཞེས་གསུངས་ པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་སྤངས་པ་དང་། ས་གཉིས་པ་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་ཟེར་ན། ས་དང་པོའི་སྒོམ་ལམ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡོད་པར་ཐལ། རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེས། ས་དང་པོ་ནི་བསྐལ་པ་དུ་མའི་ཡུན་གྱིས་རྫོགས་དགོས་པས་སྒོམ་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པ་ཡང་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །མ་རིག་པ་དང་དེའི་བག་ཆགས་ཟད་པ་ན། རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་མེད་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་(༣༠ན)ཐལ། སེམས་ཀྱི་དྲི་མ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེས་བསྲེགས་པ་ན་འོད་གསལ་བའི་སེམས་མི་འགྱུར་བར་གནས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དཔེར་ན། རྡོ་རྒྱུས་ཀྱི་གོས་དྲི་མ་ཅན་མེར་བཅུག་པ་ན་དྲི་མ་འཚིག་ཀྱང་གོས་མི་འཚིག་པའི་ཕྱིར། ཁུངས་སྦྱོར། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས། ཇི་ལྟར་མེ་ཡིས་དག་པའི་གོས། །སྣ་ཚོགས་དྲི་མས་དྲི་མ་ཅན། །ཇི་ལྟར་མེ་ཡི་ནང་བཅུག་ན། །དྲི་མ་འཚིག་འགྱུར་གོས་མིན་ལྟར། །དེ་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ཡི་སེམས། །འདོད་ཆགས་ལས་སྐྱེས་དྲི་མ་ཅན། །ཡེ་ཤེས་མེ་ཡིས་དྲི་མ་སྲེག །དེ་ཉིད་འོད་གསལ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཁྱད་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། རང་རྒྱུད་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན། གཞན་རྒྱུད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་ཡོན་ཏན། ས་དང་པོར་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་བསྟན་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཡོན་ཏན་སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དོན་ལྡན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན། རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་སོགས་བཞིའི་ཡོན་ཏན། ས་གོང་མ་གནོན་པ་སོགས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་སེམས་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ཉིད་ཀྱིས་བརྗོད་པ་

ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཐོབ་པར་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བྱང་སེམས་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་སུ་འང་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། སོ་སྐྱེ་དང་ཉན་རང་ལས་འདས་ཤིང་སངས་རྒྱས་སུ་བགྲོད་ངེས་(༣༠བ)ཀྱི་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། མཐོང་སྤང་གིས་བསྡུས་པའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྤང་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་དང་པོ་བ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། དགའ་བ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་འཆང་བ་ཡིན་ཏེ། ས་དང་པོའི་སྤང་བྱ་དང་བྲལ་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དགའ་བ་མང་པོ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ནུས་མཐུ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་ཀུན་ནས་གཡོ་བར་ནུས་པའང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། ས་གོང་མ་གནོན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཏེ། ས་དང་པོ་ནས་གཉིས་པར་གནོན་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ནས་ཀྱང་ས་གོང་མ་གོང་མར་རབ་ཏུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་དེའི་ཚེ་བྱང་སེམས་འདི་ཡི་ཆོས་ཅན། ངན་འགྲོའི་ལམ་རྣམས་མཐའ་དག་འགགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེར་སྐྱེ་བའི་ས་བོན་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེའི་ཚེ་བྱང་སེམས་འདི་ཡི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཟད་དེ། དེའི་ཚེ་འདི་བྱང་འཕགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། འདི་ནི་ཆོས་ཅན། འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དེས་འཕགས་ལམ་ཐོབ་པ་ལས་རྗེས་མཐུན་གྱི་སྐྱོན་ཡོན་སྤང་བླང་བྱེད་པ་ལྟར། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་ལས་དེའི་སྐྱོན་ཟད་ཅིང་ཡོན་ཏན་འཕྱུར་བའི་ཕྱིར།

རིང་སོང་དང་རིགས་པ་གསུམ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་གཞན་རྒྱུད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་ཡོན་ཏན་ལ། ས་འདིར་ཉན་རང་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ། ས་བདུན་པར་ཉན་རང་བློ་སྟོབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཚིག་གི་(༣༡ན)དོན། སྤྱིའི་དོན། མཐའ་དཔྱད་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལྟ་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཙམ་ལ་གནས་པས་ཀྱང་ཉན་རང་རྣམས་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་ཡིན་ཏེ། ཐུབ་དབང་གི་གསུང་ལས་སྐྱེས་པའི་ཉན་ཐོས་དང་བཅས་པའི་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་སྙིང་རྗེ་དང་སེམས་བསྐྱེད་པ་སོགས་བསོད་ནམས་དག་གི་དབང་གིས་ཕམ་པར་བྱས་ཤིང་ཟིལ་གྱིས་མནན་པས་དེ་དག་ལས་བསོད་ནམས་རྣམ་པར་འཕེལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔས་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཟེར་ན་ཡོད་དེ། དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་ས་དང་པོ་བ་དེས་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་རྣམས་རྒྱལ་པོའི་བུ་སྐྱེས་མ་ཐག་པ་རྒྱལ་པོའི་མཚན་དང་ལྡན་པས། བློན་པོ་རྣམས་བློ་སྟོབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་མི་ནུས་པ་ལྟར། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཉན་རང་རྣམས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་མི་ནུས་ཀྱང་། རྒྱལ་པོའི་བུ་དེས་རིགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཆེ་བའི་དབང་གིས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ནུས་པ་བཞིན། ས་དང་པོ་བ་དེས་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སོགས་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ནུས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ནམ་མཁའ་ལྡིང་གི་ཕྲུ་གུ་སྐྱེས་ནས་རིང་པོར་མ་ལོན་པའི་གཤོག་པའི་རླུང་ཤུགས་དང་འདྲ་བའི་ཐབས་ཀྱི་ཆ་དང་། མིག་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་འདྲ་བའི་ཐབས་ཀྱི་ཆས་ཟིན་པའི་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་མཁའ་ལྡིང་དང་ཆོས་མཚུངས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་(༣༡བ)དཔའ་དེ་ལ་ཡོད་ཀྱི། བྱ་ཕལ་པ་གཞན་དག་གི་དཔེར་འོས་པའི་ཉན་རང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱམས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་མདོ་

ལས། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་བུ་སྐྱེས་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པ་རྒྱལ་པོའི་མཚན་དང་ལྡན་པ་ནི་བློན་པོའི་ཚོགས་རྣན་པོ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཆེ་བའི་དབང་གིས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་དང་པོ་བ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྙིང་རྗེའི་དབང་གིས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཡུན་རིང་དུ་ཚངས་པར་སྤྱད་པ་རྣམས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཏོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལྡིང་གི་དབང་པོ་ཆེན་པོའི་ཕྲུ་གུ་སྐྱེས་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པའི་གཤོག་པའི་རླུང་གི་ཤུགས་དང་མིག་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ལས་གཞན་པའི་བྱའི་ཚོགས་མ་ལུས་བརྒྱས་པར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནམ་མཁའ་ལྡིང་གི་དབང་པོ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་ཡང་དག་པར་བྱུང་བ། ནམ་མཁའ་ལྡིང་གི་དབང་པོའི་ཕྲུ་གུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གཤོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཕ་རོལ་གནོན་པ་དང་། ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མིག་གི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བསྐལ་པ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བྱང་(༣༢ན)སེམས་སོ་སྐྱེའི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཀྱིས་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་མིན་ནམ་སྙམ་ན། ཡིན་ཏེ། རྡོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་གྱི་དུམ་བུས་ཀྱང་གསེར་སོགས་ཀྱི་རྒྱན་ཕལ་པ་གཞན་དག་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྡོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ཆག་ཀྱང་གསེར་གྱི་རྒྱན་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཅིང་། རྡོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་མིང་ཡང་མི་འདོར་ལ་དབུལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་པར་ཟློག་གོ །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྡོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ནན་ཏན་དང་བྲལ་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་གསེར་གྱི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཅིང་བྱང་

ཆུབ་སེམས་དཔའི་མིང་ཡང་མི་འདོར་ལ། འཁོར་བའི་དབུལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀུང་རྣམ་པར་ཟློག་གོ །
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཁ་ཅིག །བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་རིང་པོར་མ་លོན་པ་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ། རགས་པ་བརྡ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། བྱང་སེམས་དེ་ཚོགས་ལམ་པ་ལ་བྱེད་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དོན་དམ་པའི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་ལ་དགོས་པ་དགོད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྐབས་འདིར་སེམས་བསྐྱེད་བཅུར་བཤད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་པོ་དེ་དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བྱེད་མི་རིགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རིགས་(༡༢བ)པར་ཐལ། དེ་ས་དང་པོ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞུང་འདིའི་སེམས་བསྐྱེད་བཅུ་པོ་དེ་ས་བཅུ་པོ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལྔ་དང་པོ་ལ་གནས་ཀྱང་། །ཞེས་པའི་སེམས་དེ་དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བྱེད་མི་རིགས་པར་ཐལ། བྱམས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་བའི་དེ་དེ་ལ་བྱེད་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཚིགས་རྐང་གསུམ་པོ་འདིས་མདོ་དེའི་དོན་བསྡུས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། གཞུང་དེ་ས་དང་པོ་བའི་ཡོན་ཏན་དངོས་སུ་མི་སྟོན་པར་ཚོགས་སྦྱོར་གྱི་ཡོན་ཏན་དངོས་སུ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་སུ་འང་སྐྱེས་པ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་དེ་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་རིགས་སུ་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་དེ་ཚོགས་སྦྱོར་བ་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱང་འཕགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་སེམས་དཔའ་དེ་ས་དང་པོ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་ཞེས་པའི་འཕགས་པ་དེ་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་འཇུག་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་དེ་རྒྱུན་ཞུགས

ཞུགས་པ་ནས་ཡས་བགྲངས་ཀྱི་འཕགས་པ་བརྒྱད་པའང་མ་ཡིན། དགྲ་བཅོམ་འབྲས་གནས་ནས་མས་བགྲངས་ཀྱི་འཕགས་པ་བརྒྱད་པའང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡས་བགྲངས་ཀྱི་འཕགས་པ་བདུན་པ་དང་། མས་བགྲངས་ཀྱི་འཕགས(༣༣ན)པ་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་རིས་འཕགས་པ་ཡིན་ན་དབུ་མ་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་བྱས་པ་ལ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ངག་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་ངག་གི་སྒྲ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། ཁ་ཅིག །ས་དང་པོ་པས་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་བློ་སྟོབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ནུས་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ་སྐྱོན་འཕེན་པ་ཁ་ཅིག །ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁམས་གསུམ་གྱི་ཕྲ་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མ་སྤྲངས་པར་ཐལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྔ་མ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེས་དེ་བློ་སྟོབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་དེ་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ནུས་ལ། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་མི་ནུས་པའི་ཁྱད་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཕྱི་མ་དེའི་སྒོ་ནས་གནོན་པ་ལ་ས་བདུན་པ་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་ཕུང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་རྟོགས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པས་ཁྱབ། གང་ཟག་བདེན་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་སྟོང་ཉིད་ཕྲ་མོ་མིན་ཟེར་ན། མདོ་སྡེ་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་ཐལ། ཁས་བླངས་ཕྱི་མ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མདོ་སྡེ(༣༣བ)པ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་ཕུང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཕུང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དངོས་སྨྲ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དབུ་མ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འོ་ན། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བར་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་

ཚོགས་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། ཐེག་དམན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་འགྲིག །རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་དམན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་དམན་དགྲ་བཅོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཚིག་གི་དོན། སྤྱིའི་དོན། མཐའ་དཔྱད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བར་སོན་པ་ན་རིགས་སྟོབས་སུ་མ་ཟད། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློ་ཡང་ཉན་རང་ལས་ལྷག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཚེ་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་སྐད་ཅིག་རེ་ལ་འཇུག་ལྡང་བྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བས་ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ་ཐོབ་པ་ན་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་བློ་སྟོབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་བུ་ན་ཆོད་ཕྲ་མོ་དེ་རིམ་གྱིས་ནར་སོན་པ་ན་རིགས་སྟོབས་སུ་མ་ཟད་བློའི་སྟོབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཀྱང་བློན་པོའི་ཚོགས་རྣམས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་ལྟར། དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་རིམ་གྱིས་ལམ་གོང་མ་གོང་མར་བགྲོད་པས་(༣༩ན)འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་སྒོ་ནས་སྐད་ཅིག་མ་རེ་རེ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ལྡང་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ཐོབ་པའི་བློའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་བློ་སྟོབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པའི་རྒྱལ་པོའི་བུ་རྒྱལ་པོའི་མཚན་དང་ལྡན་པ་ནི་སྐྱེས་པ་ཙམ་གྱིས་རྒྱལ་པོའི་བྱིན་གྱིས་བློན་པོའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་གྱི། རང་གི་བློའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དཔྱད་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ནམ་དེ་ནར་སོན་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་རང་གི་བློའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པས་བློན་པོའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ནི་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །ཀྱེ་རྒྱལ་བ་འི་སྲས་དག །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་ལྷག་པའི་བསམ་པའི་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་གྱི། རང་གི་བློའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དཔྱད་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བདུན་པ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་རང་གི་ཡུལ་ཤེས་པའི་ཆེ་བ་ལ་གནས་པས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་

ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་སྐབས་ཀྱི་འགོག་པ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། ས་དྲུག་པར་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཐོབ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་སྐབས་འདིར་ཡུལ་གྱི་འགོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ས་དྲུག་པར་སྙོམས་པར་འཇུག་ལུང་གི་སྒོ་ནས་འདྲིས་པར་བྱས་པས་ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ་དེའི་ཚེ་འགོག་པ་(༣༤ བ)ཡང་དག་པའི་མཐའ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་བྱ་རྫོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་ཐུང་ངུ་རེ་ལ་འཇུག་ལྡང་བྱེད་པར་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱིའི་སྣང་བ་ཙུང་ཟད་ཙམ་ཡང་བརྒྱུད་མི་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཡིན་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འགོག་པ་ཞེས་བརྗོད་དེ། འདིར་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་འགོག་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ་འདིར་ནི་ས་དྲུག་པར་ཐོབ་པའི་འགོག་པ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྐད་ཅིག་དང་སྐད་ཅིག་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དེའི་ཚེ་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བདུན་པ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ནི་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་དང་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ལ་ཡང་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ཅིང་ལྡང་སྟེ། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་ཞེས་ནི་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ས་དང་པོར་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་བློ་སྟོབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་མི་ནུས་ཞེས་བཤད་པས། ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པར་གྱུར་པ་ཡོད་དམ་ཟེར་ན་ཡོད་དེ། རང་འགྲེལ་ལས། ལུང་འདི་ལས་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་གསལ་བར་ངེས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚུལ་དེ་ལས་གཞན་དུ་སྨྲ་ན་རིགས་པ་གསུམ་གྱིས་གནོད་པའི་ཕྱིར།

རིགས་པ་དང་པོས་གནོད་ཚུལ་ཡོད་དེ། དོན་དམ་པའི་སེམས་(༣༥ ན)དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བས་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་བློ་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ནུས་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་བྱང་སེམས་དེས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་གང་ཞིག །ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་

གྱིས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱི་རོལ་པ་དེ་བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བས་བློ་སྟོབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལྟར་དེ་དག་ཀྱང་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་རང་གི་བློས་རྣམ་པར་དཔྱད་པས་ཀྱང་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་འགྱུར་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རིགས་པ་གཉིས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་འདི་དག་གིས་ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་མ་སྤངས་པར་ཐལ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ཟིན་རྒྱུན་ལྡན་དུ་བསྒོམས་པ་དང་བྲལ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ཀྱི་ཁམས་གསུམ་ལ་ཆགས་པ་མངོན་གྱུར་དང་བྲལ་བའི་ཕྱི་རོལ་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། ཕྱི་རོལ་པ་བཞིན་དུ་འདི་དག་གིས་ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པའི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་སྤངས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རིགས་པ་གསུམ་པ་ཡང་ཡོད་དེ། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་དེས་གང་(༣༥བ)ཟག་གི་བདག་མེད་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་རྟོགས་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་དག་གིས་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་གདགས་རྒྱུའི་ཕུང་པོ་ལ་བདེན་པར་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གདགས་གཞི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་བདེན་པར་དམིགས་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལས་དམིགས་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ཡང་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བདག་ཏུ་གདགས་པའི་རྒྱུ་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས་ཀྱང་། དེའི་ཚེ་ཆོས་བདག་གྲུབ་མཐས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་འོང་ས་མེད་པས་འཇུག་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། ཆོས་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་མི་འདོར་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མི་རྟོགས་པར་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཉན་རང་

གིས་ཀྱང་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་དགོས་པ་ལ་མདོའི་ཤེས་བྱེད་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཤེས་བྱེད་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མདོའི་ཤེས་བྱེད་ལ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ལས་ཆེན་པོའི་ཤེས་བྱེད་ཡོད་དེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་གང་ཟག་གིས། བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་ཕུང་པོ་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་མི་རྟག་པ་སོགས་སུ་ཡིད་ལ་བྱས་པས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་མི་ནུས་ཏེ། (༣༨ན)དཔེར་ན་སྒྱུ་མའི་བུད་མེད་ལ་བུད་མེད་དངོས་སུ་བཟུང་ནས། བུད་མེད་འདི་མི་རྟག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། སྟོང་པ་དང་། བདག་མེད་པའི་བུད་མེད་དོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པའི་བློ་དེས་བུད་མེད་ལ་ཆགས་པ་སྤོང་མི་ནུས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷག་བསམ་བརྟན་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ཚིག་གསལ་དུ་དྲངས་པ་ལས། དཔེར་ན་མི་ལ་ལ་ཞིག་གིས་སྒྱུ་མ་མཁན་གྱི་རོལ་མོ་བྱུང་བའི་ཚེ། སྒྱུ་མ་མཁན་གྱིས་སྤྲུལ་པའི་བུད་མེད་མཐོང་ནས། འདོད་ཆགས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ། དེ་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་སེམས་དཀྲིས་ནས་འཁོར་གྱིས་འཇིགས་ཤིང་བག་ཚ་སྟེ། སྟན་ལས་ལངས་ནས་སོང་སྟེ་སོང་ནས་ཀྱང་བུད་མེད་དེ་ཉིད་ལ་མི་སྡུག་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་། མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། མི་དེ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནམ་འོན་ཏེ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན། གསོལ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། གང་བུད་མེད་མ་མཆིས་པ་ལ་མི་སྡུག་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་། མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པར་ཡིད་ལ་བགྱིད་པའི་མི་དེའི་མངོན་པར་བརྩོན་པ་དེ་ནི་ལོག་པ་ལགས་སོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ན་དགེ་སློང་དང་དགེ་སློང་མ་དང་། དགེ་བསྙེན་དང་དགེ་བསྙེན་མ་ཁ་ཅིག་མ་སྐྱེས་ཤིང་མ་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་མི་སྡུག་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་། མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བར་ལྟ་བར་བྱའོ། །ང་ནི་མི་བླུན་པོ་དེ་དག(༣༨བ)ལ་ལམ་བསྒོམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མི་སྨྲ་སྟེ། དེ་དག་ནི་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྣོད་ལས་ཀྱང་བསྟན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བ་ལ་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དཔེ་ལྔའི་སྒོ་ནས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་དགོས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་ལ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། གཟུགས་ནི་དབུ་བ་བརྡོས་པ་འདྲ། །ཚོར་བ་ཆུ་ཡི་ཆུ་བུར་འདྲ། །འདུ་ཤེས་སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུ་སྟེ། །འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་ཆུ་ཤིང་བཞིན། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྱུ་མ་ལྟར། །ཉི་མའི་གཉེན་གྱིས་བཀའ་སྩལ་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྲིད་ཕུང་པོ་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་སུན་ཕྱུང་མ་སྤོང་བར་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ངར་འཛིན་ཡོད་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་བསགས་ཏེ་འཁོར་བར་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་པའི་ཉོན་མོངས་དང་། ལས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དང་། གཞིའི་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྣ་ཕྱིའི་གོ་རིམ་མེད་པར་འཁོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། ཇི་སྲིད་ཕུང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་སྲིད་དེ་ལས་ངར་འཛིན་ཉིད། །ངར་འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཏེ། །དེ་ལས་ཡང་ནི་སྐྱེ་བ་ཡིན། །ལམ་གསུམ་ཐོག་མཐའ་ དབུས་མེད་པ། །འཁོར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་མགལ་མེ་ཡི། །དཀྱིལ་འཁོར་ལྟ་བུ་ཕན་ཚུན་གྱི། །རྒྱུ་ཅན་འདི་ནི་འཁོར་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷས་ཀྱང་། བདེན་པ་མཐོང་བས་གྲོལ་འགྱུར་གྱི། །སྟོང་ཉིད་མཐོང་བས་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་འཁོར་བ་(༢༧ན)ལས་གྲོལ་བ་ཐོབ་པ་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་མི་དགོས་པར་ཐལ། མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་བསྒོམ་པར་བྱས་པ་ལས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རང་སྡེ་འོག་མ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་བརྗོད་ནས། དེ་འགོག་པ་ལ་ཕྱོགས་སྔ་དེ་མི་འཐད་དེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་ལུང་ལས། སྟོང་ཉིད་ཕྲ་མོ་རྟོགས་པའི་ལམ་འདི་མེད་པར་བྱང་ཆུབ་གསུམ་པོ་གང་ཡང་འཐོབ་མི་ནུས་པར་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་དུ་ཁུངས་དང་བཅས་ཏེ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རིགས་པ་གཞན་ཡང་། བསྟན་པའི་རྩ་བ་དོན་དམ་པའི་དགེ་སློང་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་ཐོབ་པར་དཀའ་བ་སྟེ་མི་འཐོབ་པར་ཐལ། དེས་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་

སྟེ། སེམས་ནི་བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པས་མྱང་འདས་འཐོབ་དཀའ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། བསྟན་རྩ་དགེ་སློང་ཉིད་ཡིན་ན། །དགེ་སློང་ཉིད་ཀྱང་དཀའ་བར་གནས། །སེམས་ནི་དམིགས་དང་བཅས་རྣམས་ཀྱིས། །མྱ་ངན་འདས་པའང་དཀའ་བར་གནས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་པ་དེ་ལྟར་ན། ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྣོད་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། ཁྱེད་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་སྒྲའི་དོན་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་བདག་མེད་པ་ཉིད་བསྟན་པར་མི་ནུས(༡༧བ)སོ། །ནུས་པར་གྱུར་ན་ནི་ཐེག་པ་གཞན་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྨྲ་བ་མི་རིགས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་དམ་བཅའ་དེ་ལྟར་ན། སྤྱིར་ཐེག་ཆེན་བསྟན་པ་དོན་མེད་ཡིན་ནམ། དེར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པ་དོན་མེད་དུ་འཆད། དང་པོ་ལྟར་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཙམ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྣོད་ལས། སྤྱོད་པ་ཕྱིན་དྲུག །བསྔོ་བ། སྨོན་ལམ། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སོགས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མདོར་བསྡུས་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། གང་ཞིག་གལ་ཏེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་ཀྱང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པར་བསྟན་ན། དེའི་ཚེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །སྙམ་དུ་སེམས་པ་དེའི་ལུགས་དེ་ཡང་འདི་ལྟར་རིགས་པ་དང་ལུང་དང་འགལ་བར་རྟོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུང་གི་ཤེས་བྱེད་ཇི་ལྟ་བུ་ཡོད་ཅེ་ན། རྩ་མའི་ཤེས་བྱེད་ཡོད་དེ། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་དེ་ལས་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྨོན་ལམ་དང་། །སྤྱོད་པ་ཡོངས་བསྔོ་མ་བཤད་དེས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་ག་ལ་འགྱུར། །བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་ལ་གནས་པའི་དོན། །མདོ་སྡེ་ལས་ནི་བཀའ་མ་སྩལ། །ཐེག་པ་ཆེ་ལས་བཀའ་སྩལ་པ། །དེ་ཕྱིར་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུང་། །ཞེས་དང་། ཕྱི་མའི་ཁུངས(༡༨ན)ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྟོད་པ་ལས། མཚན་མ་མེད་པ་མ་རྟོགས་པར། ཁྱོད་ཀྱིས་ཐར་པ་

མེད་པར་གསུངས། །དེ་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་ལས། །དེ་ནི་ཚང་བར་བསྟན་པ་ལགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་པ་དེ་དང་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དུ། གཟུང་དོན་རྟོག་པ་སྤོང་ཕྱིར་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཉན་རང་གི་ལམ་དུ་བདེན་འཛིན་སྤོང་མི་ནུས་པ་དང་། ལྟ་བ་དེ་དང་བྲལ་བའི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ལམ་ཙམ་གྱིས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་རྣམ་གཞག་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་སྙམ་ན། དེ་འདྲའི་རྣམ་གཞག་གསུངས་པ་ནི་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་དང་རྒྱུད་མ་སྨིན་པ་འགའ་ཞིག་གི་དོན་དུ་གསུངས་པ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། རྒྱན་གྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། །རིགས་ནི་ཐ་དད་རུང་མ་ཡིན། །བརྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས། །དེ་ཡི་དབྱེ་བ་ཡོངས་སུ་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་གི་སྐབས་ནས་བཟུང་སྟེ་སེམས་བསྐྱེད་དྲུག་པའི་སྐབས་ཀྱི་བར་དུ་རྣམ་བཤད་ཀྱི་དགོངས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་སྨྲ་ཚང་ལོ་ཙཱ་བས། གང་དག་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བའི་རྗེས་འབྲངས་ནས། །མ་དག་འཁྲུལ་པའི་སྣང་བ་ཚད་གྲུབ་ཏུ། །རིགས་པ་དུ་མས་དཔྱད་ནས་ཁས་ལེན་པ། །འདི་ལ་འགལ་བའི་ཁྱུར་ཆེན་འདི་ལྟར་ཡོད། །ཅེས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཡང་ཡང་སླུས་ཀྱང་རྟོག་གེར་གོམས་པའི་མཐུས། །འཐད་པ་བཙུག་ནས་(༢༨བ)དཔྱད་ཅིང་བསྒྲུབས་པས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་དུ་འགལ་བའི་ཁྱུར་ཆེན་བཅོ་བརྒྱད་བཀོད་འདུག་པ་འདི་ལ་ཞིབ་མོར་དཔྱད་ན། གནོད་བྱེད་ལྟར་སྣང་ཙམ་མ་གཏོགས་ཡང་དག་མ་མཆིས་པས། དགག་ལན་ཞིག་བྱས་ན་ཡོང་བར་འདུག་ཀྱང་། ལོ་ཙཱ་བ་འདི་ཐ་སྙད་རིག་པ་སྨྲ་བ་རྣམས་ལ་བཀའ་དྲིན་མཚུངས་བྲལ་དུ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་པས་ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་སྐད་གཉིས་སྨྲ་བའི་གྲལ་དུ་ཚུད་ཙམ་ཡིན་པས་ཐལ་འགྱུར་འཕེན་པ་སྐབས་སུ་མ་བབ་སྙམ་པ་དང་། ལོ་ཙཱ་བའི་རྩོད་པ་ཡང་ཀུན་སློང་སྐྱོན་ཅན་མ་ཡིན་པའི་དབང་གིས། ཁྱོད་བློའི་ཉི་མས་གཞོན་ནུའི་དུས་ཀྱི་ཚེ། །མདོ་དང་རྒྱན་གྱི་པད་ཚལ་རྒྱས་མཐོང་ནས། །བདག་བློ་ཁེངས་པའི་ཀུ་མུད་ལྟག་པར་ཟུམ། །ཟབ་ཡངས་མཁྱེན་པའི་གཏེར་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་རྗེ་བླ་མ་ལ་བསྔགས་བརྗོད་ཀྱང་རྒྱ་ཆེར་མཛད་ལ། ཁོ་བོས་བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་རྩ་འགྲེལ་གྱི་རྣམ་བཤད་བློ་བཟང་དགོངས་རྒྱན་གདོང་ལྔའི་དབང་པོའི་སྒྲ་དབྱངས་ཀྱི་སྐབས་བརྒྱད་

པའི་ནང་དུ། རྫེས་འཇུག་མཁས་པའི་སྐྱེ་བོར་རློམ་པའི་འཁྱིང་བག་ཅན་ཡོད་ན་ལན་གདབ་པར་རིགས་སོ་ཞེས་བསྐུལ་མ་ཞིག་བྱུས་ཡོད་ཀྱང་། བྱེ་མ་བཅེར་བ་ལ་མར་ནག་ཡོང་རིགས་སུ་མི་འདུག་པས། ཐ་སྙད་རིག་པའི་ཐུགས་ཁུར་བཞེས་མི་དགོས་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་འབྲས་ལན་འདེབས་མཛད་ན་ལེགས་པར་སེམས་སོ།།

གསུམ་པ་ནི། ཁ་ཅིག །ས་དྲུག་པ་མན་ཆད་དུ་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་བློ་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་མི་ནུས་ཤིང་། བདུན་པ་ནས་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན། དེ་མན་ཆད་དུ་རང་གི་ངོ་སྐལ་གྱི་(༣༥ན)ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་མི་ནུས། བདུན་པ་ནས་སྤོང་ནུས་པས་དེ་ལྟར་ཡིན་ཟེར་ན། རང་གི་ངོ་སྐལ་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་ས་བདུན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། ཉོན་སྒྲིབ་ཟད་པར་སྤངས་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཉོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པ་མ་སྤངས་བར་དུ་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བའི་འགོ་མི་རྩོམ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདེན་འཛིན་མ་ལུས་པར་མ་སྤངས་བར་དུ་བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་ཙུང་ཟད་ཀྱང་སྤོང་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བཙོ་ལག་མཁན་གྱིས་གོས་ཀྱི་དྲི་མ་རགས་པ་མ་བསལ་བར། གོས་ཀྱི་དྲི་མ་ཕྲ་མོ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་སེལ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དམན་ལམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ས་བདུན་པ་བས་ཉོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་དང་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ས་བདུན་པ་བས་ཐོད་རྒལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ནུས། དེ་མན་ཆད་ཀྱིས་མི་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ནུས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ས་དྲུག་པ་བས་འཇུག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་དྲུག་པ་ཡན་ཆད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ས་བདུན་པའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མར་གྱུར་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ངོ་སྐལ་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་འཛིན་གྱི་ས་བོན་གྱི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། བདེན་(༣༥བ)འཛིན་གྱི་ས་བོན་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། བདེན་འཛིན་གྱི་ས་བོན་སྤོང་བ་ནི། ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ས་བདུན་པར་མདོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་མ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པས་མཚན་མེད་ཀྱི་ལམ་ཐོབ་ཅིང་། དྲུག་པ་མན་ཆད་ནས་མ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་རྒྱུ་མཚན་ཆོས་ཉིད་ལ་འཇུག་ལྡང་བྱེད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་འཇོག་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐད་ཅིག་ལ་ནི་འགོག་པར་འཇུག་འགྱུར་ཞིང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ས་བདུན་པ་བས་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཐོབ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་གྱིས་དེ་མ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ཟེར་ན། བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་མོངས་དེ་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲིབ་པ་གང་ཞིག །ཤེས་སྒྲིབ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གཙོ་བོར་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པས་ཐར་པ་མ་ཐོབ་པར་ཐལ། དེ་དེ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེས་དེ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དེའི་སྐད་ཅིག་མ་དེ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ལ་བྱེད་ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་ཐལ། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་འཇུག་ལྡང་བྱེད་ནུས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་སེམས་ཅན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས(༩༠ན)པ་དང་བྲལ་ན། དེ་དང་ཕྱི་རོལ་པའི་དྲང་སྲོང་གཉིས་མཚུངས་པ་མི་འཐད་དེ། དེས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་མ་རྟོགས་ཀྱང་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཕྲ་རྒྱས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ཟད་པར་སྤོང་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཁོན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་མ་རྙེད་ཀྱང་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པར་མངོན་སུམ་དུ་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་གྱིས་ཉོན་སྒྲིབ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ས་བོན་སྤོང་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པའི་སྒོམ་ལམ་གྱིས་ཉོན་སྒྲིབ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ས་བོན་སྤོང་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་མཐོང་ལམ་དང་མཐོང་ཟིན་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་སྒོམ་ལམ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་མངོན་

སྒོམ་དུ་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་མཐོང་ཟིན་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོངས་པར་རྟོགས་ཤིང་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འོ་ན་ཁྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་ཤིང་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོངས་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་དེ་དང་། ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ལ་སྦྱང་བྱ་སྤོང་བའི་ནུས་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྟ་བ་དང་བྲལ་བའི་དེ་འདྲའི་ལམ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་(༤༠བ)གཉིས་ཀྱིས་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་དང་བྲལ་བར་བྱེད་ནུས་པ་ཡང་མཚུངས། ལུགས་འདི་པས་བདེན་འཛིན་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་འདོད་པའི་ཉོན་སྒྲིབ་མངོན་གྱུར་སྤོང་མི་ནུས་པར་ཡང་མཚུངས། ཉོན་སྒྲིབ་ཕྲ་རགས་གང་གི་ཡང་ས་བོན་སྤོང་མི་ནུས་པར་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། སྲིད་རྩེའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་ཕྱི་རོལ་པས་ཀྱང་ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ཀྱི་ཁམས་གསུམ་གྱི་འདོད་ཆགས་མངོན་གྱུར་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། ཉོན་མོངས་ཕྲ་མོ་མངོན་གྱུར་སྤོང་བ་ལ་སྟོང་ཉིད་ཕྲ་མོ་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་ངེས་པར་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདེན་འཛིན་སྤོང་བ་ལ་དེ་ངེས་པར་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེར་ཐལ། དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་གཉིས་ཀྱིས་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་ཡང་སྤོང་མི་ནུས། བདེན་འཛིན་དང་དེས་དྲངས་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་ཡང་སྤོང་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་ས་བོན་སྤོང་བ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་ལ་ལྟོས་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཁྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལམ་དེ་གཉིས་མཐོང་སྒོམ་དུ་བཤད་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱིས་མཐོང་སྤང་དང་སྒོམ་སྤང་གི་ས་བོན་སྤོང་བར་སྟོན་པའི་མདོ་རྣམས་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྡུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་རགས་པ་དང་། དེ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོངས་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སློབ་ལམ་ཕྱི་མ་གསུམ་བགྲོད་པར་(༤༡ན)གསུངས་པའི་མདོ་རྣམས་སེམས་ཙམ་པས་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་ཁས་ལེན་ཀྱང་། དབུ་མ་པས་ཁས་མི་ལེན་པའི་

ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྟུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་རགས་པ་དང་། དེ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོངས་པའི་སྟོང་ཉིད་སེམས་ཙམ་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་མོར་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། དེས་རྟུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་རགས་པ་གཞི་མ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་དེ་འདྲ་སེམས་ཙམ་པ་རང་ལུགས་ལ་དོན་དམ་པར་མི་སྨྲ་ཡང་། དབུ་མ་པས་གཞལ་ཚེ་དེར་སོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སེམས་ཙམ་པས་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་མེད་པ་ཁས་བླངས་པས་ཅིག་ཤོས་དོན་དམ་པར་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་ཞེས་འཕུལ་བའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་རྟོགས་དཀའ་སླའི་ཁྱད་པར་མེད་ཟེར་ན། ཡོད་པར་ཐལ། བདག་མེད་གཉིས་ལ་ཕྲ་རགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་། ཁྱད་གཞིའི་གནད་ཀྱིས་རྟོགས་དཀའ་སླ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལམ་རིམ་ལས། གཞི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ངེས་རྒྱུའི་བདག་མེད་ལ་ཕྲ་རགས་མེད་ཀྱང་། ཁྱད་གཞིའི་གནད་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་ངེས་སླ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ངེས་དཀའ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ནམ་མཁའ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་གང་ཟག་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། རྟོགས་དཀའ་སླའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་སྦྱིན་པ་བཏང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བར་མ་རྟོགས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་དུ་(༧བ)མ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ལ་རྟོགས་དཀའ་སླའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། སྦྱིན་པ་བཏང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཚུར་མཐོང་ཡོད། ཅིག་ཤོས་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། སྟོན་གནས་རྗེས་དྲན་གྱིས་མངོན་ཤེས་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་ཚུར་མཐོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་དུ་གྲུབ་ཟིན་དཔེར་བཀོད་ནས། ཅིག་ཤོས་འགྲུབ་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཀ་བུམ་གཉིས་ལ་རྟོགས་དཀའ་སླ་ཡོད་པར་ཐལ། ཀ་བ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པ་ལ་བློ་ཁ་ཕྱོགས། ཅིག་ཤོས་ལ་མ་ཕྱོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་གློག་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་མི་རྟག་པར་མ་རྟོགས། བུམ་པ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལས་དེ་རྟོགས་དཀའ་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་འཁྲིག །འདོད་ན། ཡོད་པར་ཐལ། བུམ་པ་རྟག་གམ་མི་

རྟག་སྟོམ་པའི་བློ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་ཞིང་། ཅིག་ཤོས་རྒྱུད་ལ་མི་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཆོས་གཅིག་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་མྱུ་གུ་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། མྱུ་གུ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། རྟེན་འབྲེལ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟེན་འབྲེལ་ལ་བདེན་མེད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྦྱོར་བ་དེ་སྐོར་གྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །(༤༢ན) བདེན་བཞི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སོ་སྐྱེ་ཡོད་ཟེར་ན། འགོག་བདེན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སོ་སྐྱེ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སོ་སྐྱེ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡོད་ཟེར་ན། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དེ་ཆོས་ཅན། ཕྲ་བའི་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཉེས་དམིགས་ཕྲ་མོ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ངེས་འབྱུང་རྣམ་དག་ལ་རྩོལ་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཐོབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རིགས་ཅན་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་ལམ་ལ་ཞུགས་པར་ཐལ་ལོ། ཁ་ཅིག་མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་དགྲ་བཅོམ་ཡིན་ན་དགྲ་བཅོམ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། བདེན་འཛིན་མ་སྤངས་པའི་དགྲ་བཅོམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་བུམ་པ་ཡིན་ན་བུམ་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དེ་ལ་མ་ཁྱབ་ཟེར། འོ་ན་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་བུམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མངོན་པ་བས་དེ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །འགོག་བདེན་ལ་(༤༢བ)བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཆ་གཉིས་ཡོད་ཟེར་ན། ས་བཅུའི་མཉམ་གཞག་ལ་གློ་བུར་དྲི་བྲལ་གྱི་ཆོས་སྐུ་མཐོང་ཚུལ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་པར

ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེས་མཐོང་སྤང་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་སྤངས་པ་དེ་དོན་དམ་པ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་དངོས་གཞལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ལྷག་བཅས་མྱང་འདས་ཡིན་ན་རང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷག་བཅས་མྱང་འདས་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། རང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མས་གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ཁ་ཅིག་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་ཟེར་ན། མེད་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པ་ཡིན་ན་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྒོམ་བྱུང་ཐོབ་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ། ཤཱི་ལ་རཀྵི་(༤༣ན)ཏ་ཆོས་ཅན། སྦྱོར་ལམ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་ལམ་རིམ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཕལ་ཆེན་སྡེ་པའི་དགེ་སློང་ཡིན་ན་ཕལ་ཆེར་སྡེ་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐམས་ཅད་ཡོད་སྨྲ་ལ་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་སླ། ཁ་ཅིག །བདག་འཛིན་ཉོན་སྒྲིབ་མ་ཡིན་ཟེར་ན། ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དེ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དེ་ཡིན། དེ་གཉིས་ལ་ཕྲ་རགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དགག་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཕུང་སོགས་ཆོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བཀག་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་དང་། གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་བཀག་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདག་མེད་འདི་ནི་འགྲོ་བ་རྣམ་གྲོལ་ཕྱིར། ཆོས་དང་གང་ཟག་དབྱེ་བས་རྣམ་གཉིས་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྨྲས་པ། ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་དང་དེ་བསྒྲུབ་པའི། །ཐབས་མཆོག་འོད་ཀྱིས་འགྲོ་བའི་མུན་པ་ཀུན། སེལ་སྣམ་དགའ་བའི་ངོ་མཚར་ཁྱད་པར་ཅན། །མངོན་གྱུར་འཕགས་ཆེན་དམ་པ་འདི་སྐད་བྱུང་། །གཞན་ཕན་ལྷག་བསམ་འདབ་གཤོག་རབ་ལྡན་པའི། །མཁའ་ལྡིང་དབང་པོ་ན་ཆོད་ཆེས་ཕྲ་ཡང་། །བློ་སྟོབས་བགྲང་བྱས་ལྡི་བའི་གཉིས་སྐྱེས་ཕལ། །རྣམ་དཔྱོད་རིགས་ཀྱི་མཐུ་ལ་འགྲན་དུ་ཅི། །འགོག་པར་འཇུག་ལྡང་སྐད་ཅིག་ནུས་པའི་ཚུལ། །རྫོགས་པའི་རྒྱལ་བའི་སྲས་ལ་ཉན་རང་གིས། །འགྲན་ན་དམན་པས་གཞལ་མིན་(༤༣བ)རྒྱལ་ཐབས་ལ། །ས་སྤྱོད་དམ་པ་མཁས་ཀྱང་དགོས་པས་སྟོངས། །ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་ཀུན་མཁྱེན་གཉིས་པ་ལྟར། །བློ་གྲོས་གཅིག་གིས་ཅིག་ཅར་གཞལ་ནུས་པའི། །བཟང་པོའི་རྣམ་དཔྱོད་རྣམ་པར་ཐར་པའི་ཁྲི། །གྲགས་པའི་སྒྲ་དབྱངས་སྒྲ་བརྒྱ་པ་བཞིན་སྒྲོགས། ཁོ་བོ་ལུང་རིགས་འདི་འདྲ་སྨྲ་བའི་བློས། །མཁས་རྣམས་དགའ་བ་བསྐྱེད་པར་ནུས་བཞིན་དུ། །བླུན་པོ་དར་གྱིས་གྲིལ་བའི་དེང་དུས་ཀྱི། །བླ་ཆེན་གྲལ་དུ་བསྒྲིགས་འདི་ངོ་རེ་གནོང་། །འོན་ཀྱང་ནམ་མཁའི་ལམ་དུ་ཧྲ་ལྡང་དང་། །རྒྱ་སྐར་ཕྲ་མོ་རྒྱུ་བར་མཚུངས་འདྲ་ཡང་། །ཉིན་དང་མཚན་མོའི་རྣམ་དབྱེ་འབྱེད་པ་ལ། །ཡིད་གཉེན་མིན་པ་གཞན་གྱིས་ག་ལ་ནུས། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

གསུམ་པ་ས་དང་པོར་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་བསྟན་པ་ལ། ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་སྦྱིན་པ་བཤད་པ། རྟེན་དམན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་བཤད་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་བཤད་པ། སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་དེའི་ཚེ་བྱང་སེམས་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པའི་རྒྱུད་དང་པོ་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཉིད་ནི་ཕར་ཕྱིན་གཞན་ལས་ཆེས་ལྷག་པར་འགྱུར་ཏེ། ལུས་ལོངས་སྤྱོད་གཏོང་བ་ལ་སེར་སྣའི་ཀུན་འཛིན་གྱི་དྲི་མ་མེད་ཅིང་། ཕར་ཕྱིན་གཞན་དེ་ཙམ་མ་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་གི་ཤ་སྦྱེར་བ་ལའང་ཆེས་གུས་པར་བྱས་པ་ཡིས་ཆོས་ཅན། ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ལ་གང་ཟག་ཕལ་ཆེ་བ་(༤༤ན)ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་བའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་དཔོག་པའི་རྒྱུར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སྦྱིན་པས་འཁོར་བའི་བདེ་བ་འཐོབ་པ། སྦྱིན་པས་མྱང་

འདས་ཀྱི་བདེ་བ་འཐོབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གདུལ་བྱ་ལ་ཐུབ་པས་དང་པོར་སྦྱིན་པའི་གཏམ་མཛད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྐྱེ་བོ་འདི་ཀུན་འཕོངས་པའི་སྡུག་བསྔལ་བ་ཕྱིར་བཅོས་པའི་བདེ་བ་མངོན་པར་འདོད་ཅིང་། མི་རྣམས་ཀྱི་བདེ་བའང་ལོངས་སྤྱོད་མེད་པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ལ། ལོངས་སྤྱོད་ཀྱང་ནི་སྔོན་སྦྱིན་པ་བཏང་བ་ལས་འབྱུང་བར་མཁྱེན་ཅིང་། ཐབས་དེ་བསྒྲུབ་པ་ཡང་ཆེས་སླ་བའི་ཕྱིར། སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བར་གཏོང་བ་པོ་ཚུལ་མཐུན་ཞིག་མི་དགོས་ཏེ། སྙིང་རྗེ་དམན་ཞིང་ཤིན་ཏུ་རྟུབ་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་ཅན། རང་དོན་མངོན་མཐོ་ཙམ་ལྷུར་ལེན་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་གི་ཡང་འདོད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་སྦྱིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྦྱིན་པས་མྱང་འདས་ཀྱི་བདེ་བ་བསྒྲུབ་སྟེ། རྟེན་དམན་པར་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་འདི་ཡང་སྦྱིན་པ་གཏོང་བའི་སྐབས་ཀྱི་དུས་ནམ་ཞིག་གི་ཚེ་འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོ་དང་ཕྲད་པ་མྱུར་དུ་འཐོབ་ལ། དེ་ནས་དེས་ཆོས་བསྟན་པ་ཉམས་སུ་བླངས་པས་སྲིད་པ་འཁོར་བའི་རྒྱུན་ཡང་དག་པར་བཅད་པར་བྱས་ཏེ་འཕགས་པ་དང་ཕྲད་པ་དེའི་རྒྱུ་ཅན་གྱིས་ཞི་བ་ཉན་རང་གི་མྱང་འདས་སུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱིན་པའི་ཕན་ཡོན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བསྟན་པ། (༩༩བ)རྟེན་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱིན་པའི་གཏམ་གཙོ་བོར་བསྟན་པ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱིན་པའི་ཚེ་དགའ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་འཐོབ་པ་བསྟན་པ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ལུས་སྦྱིན་པ་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འགྲོ་བ་ལ་ཕན་པར་དམ་བཅས་པའི་ཡིད་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཆོས་ཅན། སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་ལ་གུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྦྱིན་པས་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་ཕ་རོལ་པོ་ཡིད་ཆེས་པར་མཐོང་བ་ན་སྦྱིན་འབྲས་དགའ་བ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྟེན་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱིན་པའི་གཏམ་ཉིད་གཙོ་བོར་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན། བརྩེ་བའི་བདག་ཉིད་བྱང་སེམས་དང་། བརྩེ་བའི་བདག་ཉིད་བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀའི་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་སྦྱིན་པས་འདྲེན་པ་དེའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལུས་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་བཏང་བས་སློང་མོ་བ་ཆེམ་པར་མཐོང་བ་ན་དེ་ལ་ཉན་རང་ཞི་བདེར་ཞུགས་པ་ལས་ལྷག་

པའི་བདེ་བ་འབྱུང་བ་ལྟ་ཞིག་སློས་ཅི་ཞིག་དགོས་ཏེ་མི་དགོས་ཏེ། ཇི་ལྟར་བྱིན་ཅིག་ཅེས་པའི་སྐབས་ཐོས་པའི་དོན་བསམས་པ་ལས། རང་ལ་སློང་བ་གོ་བ་ན་རྒྱལ་སྲས་དེ་ལ་བདེ་བ་འབྱུང་བ་དེ་ལྟ་ནི་ཐུབ་པ་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ལ་ཞི་བར་ཞུགས་པས་བདེ་བ་དེ་ལྟ་བུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བྱང་འཕགས་རྣམས་ལུས་གཏོང་བ་ལ་སྡུག་བསྔལ་མེད་ཀྱང་སོ་སྐྱེ་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་བཞིན་དུ་འཇུག་སྟེ། རང་གི་ལུས་བཅད་ནས་སྐྱེར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་སེམས་ཅན་གཞན་དག་རྣམས་(༩༥ན)ཀྱི་དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་རང་གིས་རིག་ཅིང་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཉིད་དུ་མཐོང་ནས་ནི་སྡུག་བསྔལ་དེ་བཅད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་མྱུར་དུ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། སྦྱིན་བྱ་དང་། ལེན་པོ་དང་། གཏོང་བ་པོ་གསུམ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོངས་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པ་དེ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་ལ། སྦྱིན་པའི་འཁོར་གསུམ་པོ་དག་ལ་བདེན་པར་ཆགས་པ་སྐྱེས་པར་གྱུར་པས་བཅིངས་པའི་སྦྱིན་པ་དེ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྐད་དོད་དུ། དཱ་ན་པཱ་ར་མི་ཏཱཿཞེས་པ། ཊ་ད་ན་སྦྱིན་པ་ལའོ་ཞེས་པའི་བྱིངས་ལ་ཊ་ཨ་རྗེས་འབྲེལ། པ་ད་རུ་ཛ་བི་ཤ་ཀླི་ཤ་ཨུ་ཙ་རྣམས་ཀྱི་ཀྐཎ་ནོ། །ཕྲའི་བརྟན་པ་དང་ནད་དག་ལའོ། །དངོས་པོ་ལའོ། །ཞེས་པས་ཀྐཎའི་རྐྱེན་བྱིན། ཎ་རྗེས་འབྲེལ་གྲུབ་པ་ཉ་ཊ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ལ་ཨི་ཙ་བཞིན་དུའོ་འཕེལ་བ་བྱས། ཙ་ཛ་དག་གི་ཀུ་ཊ་ཀྐ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པ་ལ་ཀ་ག་དག་གོ་ཞེས་པས་ཀྐ་ཕྱིས། ཨ་བཞག་གསལ་བྱེད་དབྱངས་མེད་པ་ཕ་རོལ་གྱི་ཡི་གེར་དྲངས། ཡང་ན་ཕྲི་སྐྱོང་བ་ལའོ་ཞེས་པའི་བྱིངས་ལ་སྔར་བཞིན་ཀྐ་ཉའི་རྐྱེན་དང་འཕེལ་བ་བྱས་པས་པཱ་ར་ཞེས་པ་འགྲུབ། དེ་ལ་ལས་སུ་བྱ་བའི་དོན་ལ་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པའི་གཅིག་ཚིག་ཨམ་བྱིན། ཨ་ཡིག་ལ་དབྱིའོ་ཞེས་པས་རྟགས་མཐའི་སྔོག་གི་ཨ་ཕྱིས་མཚམས་སྦྱར། ཨི་ཎ་འགྲོ་བའི་བྱིངས་ལ་དང་པོའི་ལས(༩༥བ)ལ་བྱེད་པ་པོ་ལའང་ཀྟའོ་ཞེས་པས་ཀྟའི་རྐྱེན་བྱིན། ཀ་རྗེས་འབྲེལ་ཨི་ཏ་ཞེས་པ་འགྲུབ། པཱ་ར་མ་དང་ཨི་ཏ་མཚམས་སྦྱར་བས་པཱ་ར་མི་ཏ་ཞེས་པའི་མཐར། ཙཀྲ་པ་ལྟར་ན

སུ་དང་། ཀ་ལྭ་པ་ལྟར་ན་སི་བྱིན་ནས་རྣམ་བཅད་བྱས་པས་གྲུབ་འབྲས་ལ་ཁྱད་པར་མེད། ད་རིང་པོར་བྱས་ན་བུད་མེད་ལ་ཨ་ལས་ཨཱ་པ་ཞེས་པས་ཨཱ་པ་བྱིན་པའི་ཤུལ་དུ་འགྲོ་བས། བོད་སྐད་དུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་མ་ཞེས་པ་འབྱུང་ལ། དེ་ལ་རྣམ་དབྱེ་དང་པོའི་གཅིག་ཚིག་བྱིན་ཀྱང་། ཕྱང་དུ་ནཱ་དྲཻ་ཤཱཀྐ་ལས་སི་དབྱིའོ། །ཞེས་པས་རྣམ་བཅད་མངོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ཡང་རིག་པའི་གནས་དུ་མ་ལ་མཁྱེན་པའི་སྐྱེན་ཡངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགྱེས་པ་བསྐྱེད་པའི་རོལ་མོར་འབུལ་གྱི། ཕལ་ཆེར་ལ་ཕན་པར་དཀའ་ཡང་། །རྗེ་བཙུན་ས་པཎ་གྱིས། ཧུ་དིའི་ཡུལ་དུ་ཕྱིན་པ་ན། །རྐང་གཉིས་པ་ལ་མིར་མི་རྩི། །ཞེས་པ་ལྟར། རང་ཉིད་ཀྱིས་མི་ཤེས་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་ཐང་སྙ་མི་མཛད་པ་ཞུ། །

གསུམ་པ་སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི། ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ནི་ཆོས་ཅན། ནོར་བུ་ཆུ་ཤེལ་ཟླ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གནས་ཏེ། ཟླ་བ་དེ་ནམ་མཁའ་མཐོན་པོ་ལ་གནས་ཤིང་རང་གང་ལ་གནས་པའི་ནམ་མཁའ་འོད་དཀར་པོས་མཛེས་པར་བྱེད་པ་དང་། མུན་པ་སྟུག་པོ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་བསལ་ནས་གནས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྔར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱི་ཡིད་ལ་རབ་ཏུ་གནས་ཤིང་། རང་གི་དམ་པའི་རྟེན་ས་དང་པོ་བའི་ཡིད་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་ཆགས་པ་མཛེས་པ་རྙེད་པར་གྱུར་པ་དང་མཐོང་སྤང་ལས་རྒྱལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས(༤༨ན)བྱ་ཆོས་ཅན། བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལ་འཇུག་པ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན་ཏེ། ས་དང་པོའི་ཡོན་ཏན་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཕྱིར།

སྐབས་པ། མཁྱེན་པའི་ཆུ་སྐྱེས་རྣམ་པར་ཀྲོད་པའི་ཟླའུ་འབྲུ་ལས། །ཞིབ་ཅིང་ཆེས་ཕྲ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྦྲང་རྩིའི་བཅུད། །བློ་གསལ་བུང་བའི་དགའ་སྟོན་དཔལ་དུ་སྟེར་མཛད་པའི། །འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་ཞལ་ལུང་ལས། །ཚུར་ཟད་ཐོས་པའི་དགོངས་འགྲེལ་འོད་ཟེར་གྱིས། །ལོག་སྨྲའི་སྲིན་བུ་མེ་ཁྱེར་གཞོམ་པ་དང་། །སྐལ་བཟང་བློ་ཡི་སྣང་བ་ཆེར་རྒྱས་པ། །ཅིག་ཅར་འགྲུབ་པའི་ཐློས་གར་འདི་ན་བསྟན། །རང་ཉིད་སོ་སྐྱེའི་གོ་འཕང་ལ་གནས་ཀྱང་། །རྒྱལ་སྲས་འཕགས་པའི་སྤྱོད་ཚུལ་མ་ལུས་

པ། །རྒྱས་ལྡན་བཞིན་དུ་ཞིབ་མོར་བཤད་པ་ན། །འཇིག་རྟེན་བྱེད་པོ་གཟུགས་ཁམས་གནས་སུ་བྲོས། །
ས་ཆེན་མ་ལུས་རབ་གཡོ་ཞིང་། །ས་ནས་སར་གནོན་བྱེད་པ་ཡི། །ས་མཆོག་རབ་དགའ་བཤད་པའི་དགེས། །
ས་དེར་འགྲོ་ཀུན་བགྲོད་གྱུར་ཅིག །བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཐེག་
ཆེན་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པའི་གྲུ་རྫིངས་ཞེས་བྱ་བ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོའི་ཚིག་དོན་སྤྱི་དོན་མཐའ་
དཔྱོད་རྣམས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ས་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་བཤད་པ།

ཚུལ་འཆལ་རྟོག་པས་ནམ་ཡང་གོས་མིན་པའི། །རྣམ་དག་ཁྲིམས་ཀྱི་ཆུ་ཀླུང་འཁྲིལ་བའི་དབུས། །
འཁོར་གསུམ་བདེན་སྟོང་སྣང་སྟན་རབ་སྒྲོག་པའི། །བྱང་སེམས་འཁོར་ལོའི་ཡན་ལག་ཅན་དེ་(༩༨བ)
རྒྱལ། །སེམས་བསྐྱེད་དང་པོར་སོ་སྐྱེའི་ཉམས་ལེན་དང་། །ས་བཅུ་མདོར་བསྟན་རབ་དགའ་རྒྱས་བཤད་
ནས། །ད་ནི་དྲི་མེད་འཆད་ལ་ཚིག་གི་འཕྲེང་། །ཟད་པ་མེད་ཕྱིར་མགྲིན་པའི་ལམ་ནས་ལེན། །

གཉིས་པ་ས་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་བཤད་པ་ལ། ས་འདིར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པར་བསྟན་
པ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྔགས་པ་བསྟན་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མ་འདྲེས་པའི་དཔེ་བསྟན་
པ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་དབྱེ་བ། སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་མཇུག་བསྡུ་བ་དང་ལྔ། དང་
པོ་ལས་འདིར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་བསྟན་པ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པར་
བསྟན་པ། ས་དང་པོ་ལ་ས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྷག་པར་བསྟན་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པའི་རྒྱུ་གཞན་བསྟན་པ་
དང་བཞི། དང་པོ་ལ་ཚིག་གི་དོན། སྤྱིའི་དོན། མཐའ་དཔྱད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། དོན་དམ་པའི་ས་
གཉིས་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དེ་ཆོས་ཅན། རྨི་ལམ་དུ་ཡང་འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དྲི་མ་
སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་ཡོན་ཏན་དག་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་འདིར་ས་གཉིས་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་ན་དེའི་ཡོན་ཏན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།

ཡོད་དེ། ས་གཉིས་པ་འདིར་ཡོན་ཏན་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། མཐུ་ཤུལ་དུ་བྱུང་བ་ཐོབ་ཚུལ་ཡོད་དེ། འདིར་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་ཕྲ་མོ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གསོག །དེ་སྐད་ནུས་པའི་མཚན་མ་མཐོང་ནས་སྟོང་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག(༤༧ན)པས་སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ཕྲ་མོའི་དངོས་གཉེན་དུ་སོང་བ་ནས་གསུམ་པར་འགོ་ནུས་པ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཡོན་ཏན་འཕེལ་ཚུལ་ཡོད་དེ། ས་འདིར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་འཁོར་གསུམ་བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་སད་རྨི་གཉིས་ཀའི་གནས་སྐབས་སུ་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བའི་དྲི་མ་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་བཅོམ་པའི་སྒོ་ནས་བསྲུང་བའི་ཕྱིར། རྣམ་སྨིན་གྱི་སྐྱེ་བ་འཛིན་ཚུལ་ཡོད་དེ། ས་གཉིས་པར་གླིང་བཞི་ལ་དབང་བསྒྱུར་བའི་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོར་སྐྱེ་བ་བླངས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་རྒྱལ་མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་དང་མཐུན་ཞིང་། དེ་དག་གི་རྣམ་གཞག་ཁོ་བོས་བརྩམས་པའི་ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ཆོས་མངོན་རིན་ཆེན་འདྲེན་པའི་ཤིང་རྟ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་ཞིབ་ཏུ་བཤད་པས་དེར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ས་གཉིས་པ་ལ་དྲི་མ་མེད་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། བཞིན་རས་ལ་ནག་ནོག་ཡོད་པ་དག་ཕྱིས་པ་ན་གདོང་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་ལྟར། བྱང་སེམས་འདིས་རྨི་ལམ་ཙམ་དུ་ཡང་འཆལ་ཚུལ་གྱི་དྲི་མ་སྤངས་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། འཆལ་ཚུལ་རྩོལ་བའི་དྲི་བྲལ་ཕྱིར། །དྲི་མ་མེད་པའི་སར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གྲངས་ཇི་ལྟ་བུ་ཡོད་ཅེ་ན། གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། ཉེས་སྤྱོད་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། དགེ་བ་ཆོས་སྡུད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་གསུམ(༤༧བ)ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡང་། དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤོང་བའི་སྤོང་སེམས་ཐོབ་པ་ལ་རག་ལས་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། སྤོང་བའི་སེམས་ནི་ཐོབ་པ་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་པ་རོལ་ཕྱིན་པར་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་འདིའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་འཁོར་གསུམ་ཆར་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་དང་བྲལ་བའི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པ་ལས།

འོད་སྲུངས་འདི་ལ་དགེ་སློང་ཁ་ཅིག་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པས་བསྡམས་ཤིང་གནས། ཆོ་ག་དང་སྤྱོད་ཡུལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཕྲ་རགས་རྣམས་ལའང་འཇིགས་པར་ལྟ་བ་ཡང་དག་པར་བླངས་ཏེ་བསླབ་པའི་གཞི་རྣམས་ལ་སློབ་ཅིང་། ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པས་འཚོ་བ་ཡོངས་སུ་དག་ཀྱང་དེ་བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་ཡིན་ཏེ། འོད་སྲུངས། དེ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ལྟར་བཅོས་པ་དང་པོའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ཕན་ཡོན་ཇི་ལྟ་བུ་ཡོད་ཅེ་ན། གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། དབང་པོའི་སྒོ་བསྡམས་པས་སེམས་ཞི་བ་དང་། ལུས་ཀྱི་མདངས་འོད་ཆགས་པས་རྒྱན་གྱིས་མཛེས་པ་འབྱུང་ལ། དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། སྦྱིན་སོགས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དགེ་བ་གཞན་དག་རྣམས་ཀྱང་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་རག་ལས་ཤིང་། མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་རྒྱུ་བླ་ན་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སུམ་བརྒྱ་པ་ལས། ཉོན་མོངས་དགྲ་གཡུལ་རྒྱལ་(༤༢ན)བྱེད་ཚུལ་ཁྲིམས་ཏེ། །ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སྡུག་བསྔལ་སྤོང་། །དཔལ་འབྱོར་ས་དང་མེ་ཏོག་མདའ་ཅན་འཛོམས། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དཔལ་ཚོད་དབང་བསྐུར་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བདེན་སྟོང་གིས་ཟིན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ས་གཉིས་པ་བ་ཁོ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་བྱ་ཡིན་ནམ་སྙམ་ན། རང་ཅག་སོ་སྐྱེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སློབ་རེས་ཀྱིས་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པ་ལ་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་རྒྱུན་ལྡན་དུ་གོམས་པ་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་ཚུལ་དང་པོ་ཐོས་པ་ན་ཡང་ཡིད་ལ་གདུང་བ་བསྐྱེད་པ་དང་། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པས་ཀྱང་སློབ་ལམ་དུ་ཡུན་རིང་པོར་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་མ་ནུས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་བློ་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པར་བསྟོད་པ་ལས། གང་ཞིག་ཐོས་པར་གྱུར་ན་འཇིག་རྟེན་འདི་ལ་གནོད་པ་སྐྱེ་འགྱུར་དང་། །གང་ཡང་ཁྱོད་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཡུན་རིང་སྐུ་ཉམས་བཞེས་པར་མི་སྤྱོད་པའི། །སྤྱོད་པ་དེ་དག་ཁྱོད་ལ་གོམས་པས་ཡུན་རིང་དུས་སུ་རང་གི་ངང་ཉིད་འགྱུར། །དེ་སྐད་ཡོན་ཏན་དག་ནི་ཡོངས་གོམས་མ་བགྱིས་སྤེལ་བར་དཀའ་བ་ལགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་འཁོར་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ལྟ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་དང་མི་ལྡན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བར་གྱུར་པའི་དགེ་སློང་རྣམ་དག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། (༩༨བ)ཁ་ཅིག་རྩ་རྟགས་དེ་ཡིན་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་རྣམ་དག་དང་མི་ལྡན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་རྣམ་དག་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཙམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་གྱུར་པའི་སེམས་ཙམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དེ་འདྲའི་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དེ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ལྟར་བཅོས་པ་དང་པོའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ནི་དམིགས་བསལ་བདེན་མེད་ཀྱིས་ཟིན་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ལུང་སྡེ་བཞི་ནས་གསུངས་པའི་དགེ་སློང་དེ་དགེ་སློང་རྣམ་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལུང་ནས་བཤད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུངས་པས་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་རྒྱུར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ནས་གསུངས་པའི་དགེ་སློང་དེ་དགེ་སློང་རྣམ་དག་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །འབྲས་བུ་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དོན་དང་མི་ལྡན་པའི་ཆོས་མི་གསུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བྱང་སེམས་ས་གཉིས་པ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དག་པ་དང་ལྡན་ཏེ། ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་རྒྱུ་བ་སད་རྨི་གཉིས་ཀར་ལྷུང་བས་དག་པར་གྱུར་པས་དམ་པ་སྟེ་དགེ་བའི་ལས་ལམ་བཅུ་ཆར་གསོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། ས་དང་པོ་ལས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྷག་པ་ཡིན་ཏེ། དགེ་བའི་ལམ་འདི་ལྟ་ཞིག་བཅུ་ཆར་ཡང་ཁྱོད་ལ་གླགས་ཏེ་ཤིན་ཏུ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་དགེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྟག་ཏུ(༩༩ན)ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པའི་ས་གཉིས་པ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྟོན་ཀའི་ཟླ་བ་ལྟར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། ཟླ་བས་ཚ་གདུང་ཞི་བ་ལྟར་འཆལ་ཚུལ་ཞི་ཞིང་། དེའི་འོད་དཀར་མཛེས་ལྟར་ཆགས་པ་དེ་དག་གིས་རྣམ་པར་མཛེས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྟག་ཏུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་འཁོར་གསུམ་ལའང་མཐའ་གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་བློའི་རྒྱུ་བ་དང་ཡང་དག་པར་བྲལ་བར་འགྱུར་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་

སུམ་ཚོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གལ་ཏེ་གང་ཟག་དེ་ནི་སོ་ཐར་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ལྟ་ན་རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། སྦྱིན་འབྲས་བདེ་འགྲོར་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་རག་ལས་པ། སྦྱིན་འབྲས་ལ་སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་མར་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་རག་ལས་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་ན་ངན་སོང་ལས་ཐར་པ་ཉིད་དཀའ་བ། སྦྱིན་པའི་རྗེས་སུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གདམས་མཛད་པའི་རྒྱུ་མཚན། མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་གཉིས་ཀའི་རྒྱུར་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྔགས་པ་དང་ལྔ། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྦྱིན་འབྲས་བདེ་འགྲོར་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་རག་ལས་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་ན་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་བདེ་འགྲོར་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱུ་དག་ནི་འགྲོ་བ་ངན་པ་ངན་སོང་ནའང་སྦྱིན་པ་ནི་སྐྱེ་བོ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྐང་པ་ཉམས་པ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྦྱིན་འབྲས་ལ་བར་མ་ཆད་དུ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་རག་ལས་ཏེ། ངན་འགྲོའི་རྟེན་ལ་སྦྱིན་འབྲས་སྨིན་ན་སྦྱིན(༩༨བ)པ་བཏང་བའི་སྐྱེད་དང་བཅས་པའི་དངོས་པོའི་འདུ་བ་ཡོངས་སུ་ཟད་པས་ན། ཕྱིན་ཆད་གང་ཟག་དེ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་རེ་ཞིག་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་ན་ངན་སོང་ལས་ཐར་དཀའ་སྟེ། གང་གི་ཚེ་རང་ལ་རང་དབང་དུ་འཇུག་ཅིང་མཐུན་པའི་ལྷ་མིའི་ཡུལ་ན་གནས་པའི་ཚེ། གལ་ཏེ་གང་ཟག་འདི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བདག་ཉིད་ངན་སོང་དུ་ལྟུང་བ་ལས་འཛིན་པར་མི་བྱེད་ན། ངན་འགྲོའི་གཡང་སར་ལྟུང་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་གཞན་དབང་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལས་ཕྱི་ནས་ངན་འགྲོ་ལས་ཐར་པའི་ཐབས་གང་གིས་སློང་བར་འགྱུར་ཏེ་སློང་དཀའ་བའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྒྱལ་བས་སྦྱིན་པའི་གདམས་མཛད་པའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྦྱིན་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་གྱིས་བསྒྲུབ་དགོས་སོ་ཞེས་གདམས་ནི་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཞིང་དུ་རྣམ་པར་འཕེལ་ན་འབྲས་བུ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པ་རྒྱུན་ཆད་པ་མེད་

པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལས་ལྡོག་ན་མི་འབྱུང་བ་དེའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་མཐོའི་རྒྱུ་དང་། གསུང་སྐྱེས་ཉན་ཐོས་རྣམས་དང་། རང་གི་བྱང་ཆུབ་ལ་བདག་ཉིད་ངེས་པ་རང་རྒྱལ་རྣམས་དང་། རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་ངེས་པར་ལེགས་པ་དང་མངོན་མཐོའི་རྒྱུ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་ལྷག་པ་གཞན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་བྲལ་ན་སྦྱིན་འབྲས་ཙམ་ཡང་བདེ་འགྲོར་ལོངས་སྤྱོད་མི་ནུས་ན་གཞན་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་(༥༠ན་)རྣམ་པར་དག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ས་གཉིས་པ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་པ་དང་རྒྱུད་ལྡན་ཅིག་ཏུ་གནས་པར་མི་འདོད་དེ། ཇི་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དེ་ཀླུ་གཙང་སྦྲ་ཅན་རྣམས་གནས་པའི་མཐུས་རོ་དང་ཞག་གཅིག་ཙམ་ཡང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་པ་དང་། བཀྲ་ཤིས་པའི་དཔལ་དེ། དེའི་ལྡོག་ཕྱོགས་སྣ་ནག་མ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གང་གིས་སྤང་བྱ་གང་ཞིག་ཡུལ་སེམས་ཅན་གང་ལ་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་འཁོར་གསུམ་དུ་བདེན་པར་དམིགས་པས་བཅིངས་པ་ཡོད་ན། དེས་བཅིངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་བཤད་ལ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་འཁོར་གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཆགས་པས་སྟོངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྦྱར་བསྒྲུབས་ཟིན་ཅིང་། ཤཱི་ལ་ཉེ་བར་འཛིན་པ་ལའོ་ཞེས་པའི་བྲིངས་ལ་རྗེས་འབྲེལ་དབྱེ། པ་ཙ་སོགས་རྣམས་ལ་ཨཙ་འང་དོ་ཞེས་པའི་མདོ་ལས་ཨཙའི་རྐྱེན་བྱིན་པས་ཤཱི་ལ་ཞེས་འགྲུབ་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་ནོ།།

ལྔ་པ་ནི། ས་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་འདི་ཡང་ཆོས་ཅན། སྟོན་ཀའི་དུས་ཀྱི་ཟླ་བའི་འོད་ནི་ཇི་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། ས་གཉིས་པའི་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་ཟླ་བ་ལས་བྱུང་ཞིང་། འཆལ་ཚུལ་གྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་འོད་དང་ལྡན་པས་འགྲོ་བའི་ཡིད་ཀྱི་གདུང་བ་སེལ་བར་(༥༠བ་)བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་གཉིས་པ་བ་ཆོས་ཅན། སྲིད་པ་འཁོར་བ་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་། སྲིད་པའི་དཔལ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ།

གླིང་བཞི་ལ་དབང་བསྒྱུར་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལ་འཇུག་པ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་པ་གདན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན་ཏེ། ས་གཉིས་པའི་ཡོན་ཏན་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྒོ་ནས་གདན་ལ་ཕབ་པའི་ཕྱིར།

སྨྲས་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་གསེར་གྱི་ཐེམ་སྐས་ལ་འཛེགས་ནས། །ངེས་ལེགས་འཆི་བ་མེད་པའི་པོ་བྲང་དུ། །བདེ་བར་བགྲོད་པའི་དྲི་མེད་རྒྱལ་སྲས་འདི། །འགྲོ་ཀུན་མདོན་མཐོར་འཁྲིད་པའི་ས་མཁན་ཡིན། །ཚངས་སྤྱོད་འཕར་བར་བརྟེན་པར་གོམ་སྟོབས་ཀྱང་། །ཚུལ་མིན་བྱ་བས་ལོག་པར་འཁྱེར་བྱེད་ན། །བསླབ་ཁྲིམས་རང་བཞིན་སྟོང་པས་ཟིན་པའི་གར། །དེང་སང་འདི་ན་བདེ་མོར་བསྒྱུར་བ་དཀོན། །རང་ཅག་ད་ལྟ་བདེ་དང་སྡུག་བསྔལ་དག །ཐུང་ཟད་ཙམ་ལ་དགའ་སྡུག་སྟོན་བྱེད་ན། །མི་བཟད་ངན་འགྲོའི་གཡང་ས་འགོག་བྱེད་པའི། །ཚུལ་ཁྲིམས་འདི་ལ་རིས་སུ་བོར་བས་ནོངས། །དུག་གསུམ་ཆང་གིས་མྱོས་པའི་སྐྱེས་བུ་ལ། །རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སྲས་སྤྲུལ་སྐུའི་མིང་འདོགས་ན། །བྱང་སེམས་སློབ་པ་ཉེན་མོངས་སྤོང་བའི་ཐབས། །བརྒྱ་ཕྲག་འབད་པས་བསླབ་འདི་འབྱུལ་བར་ངེས། །གཉིས་མེད་གསུང་བའི་གཞུང་ལུགས་མཆོག །གཉིས་ཀར་མ་ལྷུང་དབུ་མའི་ལམ། །གཉིས་པའི་སར་གནས་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ། །གཉིས་སུ་བདེ་ཕྱིར་ལེགས་པར་བཤད། །བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་(༡༧ན)དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཐེག་ཆེན་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པའི་གྲུ་རྫིངས་ཞེས་བྱ་བ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་པའི་ཚིག་དོན་སྤྱི་དོན་མཐའ་དཔྱོད་རྣམས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་བཤད་པ།

ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཟབ་དོན་རྒྱ་མཚོའི་དབུས། །སྐྱོན་མེད་ལེགས་བཤད་ནོར་བུས་གཙུག་མཛེས་པའི། །མཁས་གྲུབ་གདེངས་ཅན་དབང་པོ་ཅོང་ཁ་པ། །བསམས་ཀྱིན་ཁྱོད་ཀྱི་གསུང་ན་རྒྱལ་བའི་བཀའ། །འོན་ཀྱང་ཁྱེད་དང་ཁྱོད་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་བའི། །ཙནྡན་སྡོན་པ་ལྟ་བུའི་གྲལ་ཞུལ་དུ། །ཚུ་ཤིང་བཞིན་

ཏུ་སྙིང་པོས་དབེན་པ་ཡི། །བསྟན་འཛིན་གཟུགས་བརྙན་འགའ་ཞིག་དེང་དུས་མཆིས། །རྒྱལ་ཁམས་རྒྱ་ལྟར་ཞུམ་བའི་རྣམ་གཡེང་དང་། །ཆོས་བརྒྱུད་བྲོ་བས་ཉིན་མཚན་མ་འདས་པར། །ཡོངས་འཛིན་དམ་པའི་གསུང་བཞིན་གསུམ་པའི་ས། །ཞིབ་མོར་བཤད་དེ་ཤེས་ལྡན་རེ་བ་སྐོང་།།

གསུམ་པ་ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་བཤད་པ་ལ། ཁྱད་གཞི་སའི་ངེས་ཚིག །ཁྱད་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན། ཕར་ཕྱིན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་ཆོས། སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་མཇུག་བསྡུ་བ་དང་བཞི། དང་པོ་ལ་ཚིག་གི་དོན། སྤྱིའི་དོན། མཐའ་དཔྱད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ས་གསུམ་པ་དེ་ཆོས་ཅན། འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མཉམ་གཞག་ཏུ་ག །ཤེས་སྣང་གི་ཤེས་བྱའི་བུད་ཤིང་མ་ལུས་བསྲེག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེའི་འོད་འབྱུང་བས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ས་གསུམ་པ་ཐོབ་པ་དེའི་ཚེ། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྲས་པོ་ཆོས་ཅན། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་(ཕ)བ)ཁྱད་པར་ཅན་འབྱུང་སྟེ། ཉི་མ་འཆར་ཁའི་དུས་ལྟར་ཟངས་འོད་འདྲ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་འདིར་ས་གསུམ་པ་གཙོ་བོར་བཏོན་ནས་འཆད་ནས། དེའི་ཡོན་ཏན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་ཡོད་དེ། ས་གསུམ་པར་ཡོན་ཏན་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། མཐུ་ཐུལ་དུ་བྱུང་བ་ཐོབ་ཚུལ་ཡོད་དེ། རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་འཁྲིང་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གསོག །མཚན་མ་མཐོང་ནས་སྟོང་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས། ཆེན་པོའི་འཁྲིང་གི་དངོས་གཉེན་དུ་སོང་བ་ན་ས་བཞི་པར་འགོ་ནུས་པ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཡོན་ཏན་འཕེལ་ཚུལ་ཡོད་དེ། ས་འདིར་སད་རྨི་གཉིས་ཀའི་གནས་སྐབས་སུ་ཁོང་ཁྲོའི་གོ་སྐབས་ཐམས་ཅད་བཅོམ་སྟེ། བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། རྣམ་སྨིན་གྱི་སྐྱེ་བ་འཛིན་ཚུལ་ཡོད་དེ། ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་དུ་སྐྱེ་བ་བླངས་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མེས་བུད་ཤིང་གི་ཚོགས་སྲེག་པ་ལྟར་མཉམ་གཞག་ཏུ་གཉིས་སྣང་བཅོམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་བྱུང་བས། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་མཚམས་སྦྱིན་གྱི་ཐུན་མཚམས་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་འཆར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་ཆེན་པོ་ནི། །བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་འོད་བྱེད་པ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས

གསུམ་པ་འདིར་བཟློད་པའི་ཕར་ཕྱིན་གཙོ་བོར་བསྟན་ན་དེའི་ཕན་ཡོན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བཟོད་པ་ནི་ཁོང་ཁྲོའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ལ། ཡུལ་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་དམིགས་ཏེ། ཁོང་ཁྲོ (༥༢ན)བའི་སེམས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་སྐྱེས་ན་ཡང་། དེའི་མཐུས་རང་གིས་དུས་ཡུན་རིང་པོ་ནས་བསགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་འཇོམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇམ་དཔལ་རྣམ་པར་རོལ་པའི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ། ཁོང་ཁྲོ་བ་ཁོང་ཁྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བསྐལ་པ་བརྒྱར་བསགས་པའི་དགེ་བ་ཉེ་བར་འཇོམས་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཁོང་ཁྲོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བསྐལ་པ་སྟོང་དུ་བསགས་པ་ཡི། །སྦྱིན་དང་བདེ་གཤེགས་མཆོད་ལ་སོགས། །ལེགས་བྱས་གང་ཡིན་དེ་ཀུན་ཀྱང་། ཁོང་ཁྲོ་གཅིག་གིས་འཇོམས་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཡུལ་བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བྱས་ན་དགེ་རྩ་འཇོམས་མི་ནུས་སམ་སྙམ་ན། འཇོམས་པའི་ནུས་པ་ལ་ཆེ་ཆུང་མ་གཏོགས་འཇོམས་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཡོད་སྨྲའི་ལུང་བསླབ་བཏུས་སུ་དྲངས་པ་ལྟར། ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་ནང་ཕན་ཚུན་ཁྲོས་པས་ཀྱང་འཇོམས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཟླ་བ་སྒྲོན་མེའི་མདོ་ལས། ཕན་ཚུན་གནོད་པའི་སེམས་སུ་གང་བྱེད་པ། །དེ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཐོས་པས་སྐྱོབ་མི་བྱེད། བསམ་གཏན་དང་ནི་དགོན་གནས་མི་སྐྱོབ་སྟེ། །སྦྱིན་དང་སངས་རྒྱས་མཆོད་པའང་སྐྱོབ་མི་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ཁོང་ཁྲོས་དགེ་བའི་རྣམ་སྨིན་ཡིད་འོང་འབྱིན་པའི་ནུས་པ་ཐག་བསྲིང་བ་ཡིན་གྱི། ནུས་པ་མེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་སྤང་བྱའི་ས་བོན་ཟད་པར་བྱེད་མི་ནུས་ན། ཅིག་ཤོས་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས (༥༢བ)པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྟོབས་བཞི་ཚང་བའི་བཤགས་པས་མི་དགེ་བའི་ས་བོན་སྦྱོང་ནུས་པར་ཐལ། དེས་མི་དགེ་བའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཟད་པར་བྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཁ་ཅིག་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྔོས་པའི་དགེ་བ་ཁོང་ཁྲོས་འཇོམས་མི་ནུས་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། མདོ་དེའི་དོན་སྤྱིར་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྔོས་པའི་དགེ་བའི་འབྲས་བུ་ལ་ལོངས་མི་ཟད་པར་སྤྱོད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཁོང་ཁྲོས་དགེ་རྩ་འཇོམས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་ལམ་མ་ཞུགས

ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ལམ་ཞུགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་བྱང་སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ནས་མྱུར་དུ་སྦྱོར་ལམ་ལ་འཕོ་ཐུབ་པ་ཞིག་གིས་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ལ་ཁྲོས་ན་ཁྲོས་པའི་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མའི་གྲངས་དེ་སྙེད་ཀྱི་བསྐལ་པར་ལམ་གོང་མར་འཕོ་མི་ཐུབ་པར་སླར་ལམ་ལ་སློབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་སྡུད་པ་ལས། ལུང་བསྟན་མ་ཐོབ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་གིས། །ལུང་བསྟན་ཐོབ་ལ་སེམས་ཁྲོས་རྩོད་པ་རྩོམ་བྱེད་ན། ཐ་བ་སྐྱོན་ལྡན་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ཇི་སྙེད་པ། །དེ་སྙེད་བསྐལ་པར་གཞི་ནས་གོ་ཆ་བགོ་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་དགེ་རྩ་ཁོང་ཁྲོས་འཇོམས་མི་ནུས་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་པའི་དགེ་རྩ་ཁོང་ཁྲོས་འཇོམས་ནུས་པ་གང་ཞིག །དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དགེ་རྩ་ཡིན་ན་སྟོང་ཉིད་(༥༢ན)རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཁོང་ཁྲོས་རང་གི་གཞོམ་བྱའི་དགེ་རྩའི་རྣམ་སྨིན་འབྱིན་པའི་ནུས་པ་གཏན་མེད་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། དགེ་བ་འཇོམས་པ་ཡང་ཁོང་ཁྲོ་སྐྱེས་མ་ཐག་རྒྱུད་ལ་དགེ་བ་མེད་པར་འགྲོ་བ་མིན་གྱི། འབྲས་བུ་འབྱིན་པའི་ནུས་པ་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པས་མཐོང་ལམ་པ་ལ་ཁྲོས་ན་ཚོགས་ལམ་ནས་བསླབ་དགོས་པར་ཐལ། ཚོགས་ལམ་པ་ལ་དེའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ནི། ལྐུགས་མའི་རིགས་འགྲེ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་ཡན་ལ་དགེ་རྩ་འཇོམས་པའི་ཁོང་ཁྲོ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་འབྱུང་བར་ཐལ། བྱང་སེམས་སྤོབས་ཆེ་བས་ཆུང་བ་ལ་ཁྲོས་ན་བསྐལ་པ་བརྒྱར་བསགས་པའི་དགེ་རྩ་འཇོམས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཁ་ཅིག །ཁོང་ཁྲོས་དགེ་རྩའི་ས་བོན་འཇོམས་པར་ཐལ། དེའི་ས་བོན་མ་བཅོམ་ན་འབྲས་བུ་འབྱིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ལས་ཉོན་གྱིས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། དེས་ངན་སོང་གི་ས་བོན་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཁོང་ཁྲོས་གཞོམ་བྱའི་དགེ་རྩ་ལ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་གཉིས་ཡོད་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་

བསྡུས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་བསྐལ་པ་བརྒྱར་བསགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་སྔར་བསྟན་པའི་སྦྱིན་པ་དང་།ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་(༥༣བ)ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྒོམས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་འཇོམས་པར་འགྱུར་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ས་འདིར་བཟོད་པ་ལྷག་པར་བསྟན་པ། བཟོད་པ་གཞན་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པའི་ཚུལ། བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་དབྱེ་བ། ས་འདིར་འབྱུང་བའི་དག་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་བསྟན་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ས་གསུམ་པར་སྙིང་རྗེའི་སྒོ་ནས་བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཁོང་ཁྲོ་བའི་གནས་མ་ཡིན་ཀྱང་། རྒྱུད་འབྲུགས་པ་འགའ་ཡིས་བྱང་སེམས་དེའི་ལུས་ལས་ཤ་ནི་རུས་པ་དང་བཅས་པ་ཡུན་རིང་དུ་སྲང་རེ་རེ་ནས་བཅད་པར་གྱུར་ཀྱང་བྱང་སེམས་དེའི་བཟོད་པ་ནི་ཤ་གཅོད་པར་བྱེད་པ་ལ་དམིགས་ནས་ལྷག་པར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། སྙིང་རྗེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཀྱང་ལྷག་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལུས་ལ་གཅོད་པ་པོ་གང་གིས་གཅད་བྱ་གང་ཞིག །དུས་གང་གི་ཚེ། ཚུལ་ཇི་ལྟར་དུ་གཅོད་པའི་ཆོས་ཀུན་བྱང་སེམས་དེ་ཡིས་གཟུགས་བརྙན་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དེས་ཀྱང་བྱང་སེམས་དེ་ཡིས་བཟོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཁོང་ཁྲོ་བྱ་མི་རིགས་པ། བཟོད་པ་བསྟེན་རིགས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དགོས་པ་མེད་ཅིང་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བས་ཁོང་ཁྲོ་མི་རིགས་པ། ཕྱིས་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པ་དང་གནོད་ལན་བྱེད་པ་གཉིས་འགལ་བར་བསྟན་པ། སྔར་ཡུན་རིང་བསགས་པའི་དགེ་བ་འཇོམས་པས་ཁོང་ཁྲོ་མི་རིགས་པ། མི་བཟོད་པའི་སྐྱོན་མང་པོ་བསམས་ནས་ཁོང་ཁྲོ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དགྲ་བོ་དེ་ལ་གནོད་ལན་འཁོན་དུ་བཀོན་ཅིང་བྱེད་པ་ཚེ་འདིར་ངེས་པར་དོན་མེད་ཅིང་། འཇིག་རྟེན་(༥༩ན)ཕ་རོལ་གྱི་དོན་དང་ཡང་ནི་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། གལ་ཏེ་རང་ལ་གཞན་གྱིས་གནོད་པ་བྱས་པས་གནོད་བྱེད་དེར་འཁོན་དུ་བཀོན་ཅིང་གནོད་ལན་བྱེད་པ་ན། གནོད་བྱེད་དེ་ལ་འཁོན་དུ་བཀོན་པས་གནོད་པ་བྱས་ཟིན་ལོག་གམ་ཅི་སྟེ་མི་ལྡོག་ཅིང་། ཁོང་ཁྲོས་རྣམ་སྨིན་ཡིད་མི་འོང་འཕེན་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཞན་ལ་གནོད་ལན་བྱེད་པ་དང་ནི་སླར་ཡང་ཁྲོ་བས་སྡུག་བསྔལ་ཕྱི་

མའི་ས་བོན་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟ་བུར་ན་འཕྲིད་པར་བྱེད་དེ་བྱེད་མི་རིགས་ཏེ། དགྲས་གནོད་པ་བྱས་པ་དེ་སྔོན་རང་གི་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་ཟད་པར་བྱེད་པ་བརྗོད་པར་འདོད་པ་དེ་ཉིད་ཀོ་སྟེ་དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དགེ་བ་འཇོམས་པ་ལ་མི་བཟོད་པ་ཁོང་ཁྲོ་ལས་གཞན་པའི་སྡིག་པ་སྟོབས་ཆེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན། རྒྱལ་སྲས་རང་ལས་སྟོབས་དམན་པའི་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཁྲོས་པ་ཡི་སྐད་ཅིག་གཅིག་པོ་དེ་ཡིས་སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བ་བསྐལ་པ་བརྒྱར་བསགས་པ་འཇོམས་པ་དེའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཁོང་ཁྲོ་དགག་རིགས་ཏེ། མི་བཟོད་པ་ཁོང་ཁྲོ་ཡིས་མི་སྡུག་པའི་གཟུགས་སུ་བྱེད་ཅིང་། ཁོང་ཁྲོའི་དབང་གིས་བྱ་བ་ངན་པ་ལ་ཞུགས་པས་དམ་པ་ཡིན་པར་བགྱི་བ་དང་། ཚུལ་དང་ཚུལ་མིན་ཤེས་པའི་རྣམ་དཔྱོད་འཕྲོག་པར་བྱེད་ཅིང་། ཤི་བའི་འོག་ཏུ་མྱུར་དུ་ངན་འགྲོར་སྐྱུར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། བཟོད་པའི་ཡོན་ཏན་མང་པོ་བསམ་པ་དང་། དོན་བསྡུས་ཏེ་བཟོད་པ་བསྟེན་པར་གདམས་པ་དང་(༥༨བ)གཉིས། དང་པོ་ནི། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བཟོད་པ་ཡོན་ཏན་དུ་མ་དང་ལྡན་ཏེ། བཟོད་པ་བསྒོམས་པས་སྔར་བཤད་ཟིན་གྱི་སྐྱོན་དང་འགལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བསྐྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། བཟོད་པས་གཟུགས་མཛེས་ཤིང་སྐྱེ་བོ་དམ་པ་རྣམས་ལ་ཕངས་པ་སྟེ་གཅེས་པ་དང་ལུགས་དང་ལུགས་མིན་པ་ཤེས་པ་ལ་མཁས་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཤི་བའི་འོག་ཏུ་ལྷ་དང་མིར་སྐྱེ་བ་དང་སྡིག་པ་ཟད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ཁྲོ་བའི་སྐྱོན་དང་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་བཟོད་པའི་ཡོན་ཏན་རིག་པར་བྱས་ཏེ་མི་བཟོད་པ་སྤངས་ནས་འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཡིས་བསྔགས་པའི་བཟོད་པ་རྟག་ཏུ་མྱུར་དུ་བསྟེན་པར་བྱ་སྟེ། སྔར་བཤད་པའི་སྐྱོན་ཡོན་དེའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། རྟོགས་པའི་སངས་

རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱིར་བསྔོས་ཀྱང་བཟོད་པའི་འཁོར་གསུམ་དུ་བདེན་པར་དམིགས་པས་བཅིངས་པ་ཡོད་ན། དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་བཟོད་པ་ཡིན་ལ། དེར་དམིགས་པ་མེད་ན་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ལ་ཚིག་གི་དོན། སྤྱིའི་དོན། མཐའ་དཔྱད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ས་གསུམ་པ་དེར་གནས་པའི་རྒྱལ་སྲས་ཆོས་ཅན། ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་ཡང་འབྱུང་སྟེ། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་ཡོངས་སུ་བསྲབས་ཤིང་ཟད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ས་གསུམ་པ་པ་དེས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། རྟག་ཏུ་འཇིག་རྟེན་པའི་འདོད་(༥༥ན)ཆགས་འཇོམས་པར་ནུས་པར་འགྱུར་ཏེ། བརྒྱ་བྱིན་དུ་སྐྱེས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ས་གསུམ་པ་འདིར་ཡོན་ཏན་གཞན་ཇི་ལྟ་བུ་ཡོད་ཅེ་ན། གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པ་དེ་བཞིན་དུ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སོགས་པའི་བསམ་གཏན་བཞི། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ལ་སོགས་པའི་སྙོམས་འཇུག་བཞི། བྱམས་སོགས་ཚད་མེད་བཞི། མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྔ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ལྡང་བྱེད་པའི་དབང་གིས་ཁམས་གོང་མར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནམ་སྙམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། སྙིང་རྗེ་དང་སྨོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྒྲུབ་པའི་རྟེན་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཚད་མེད་པ་བཞི་པོ་དེ་གནས། དམིགས་པ། རྣམ་པ་ངོ་བོ་གྲོགས་ཏེ་ཁྱད་ཆོས་ལྔ་ཚང་བ་ཡིན་ཏེ། གནས་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་པ། དམིགས་པ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ། རྣམ་པ་བདེ་བ་དང་ལྡན་འདོད་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན། ངོ་བོ་ཏིང་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་གང་རུང་ཡིན་པ། གྲོགས་དེ་རྣམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་སྟེ་ཁྱད་ཆོས་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། བྱམས་པ་གང་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་བ་དང་ཕྲད་པར་ཤོག་ཅིག་པར་བསམ་པའི་གནས་པ་ཡང་དག་པར་འབྱོར་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་སོ། །(༥༥བ)ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དྲངས་མ་ཐག་པར།

བྱམས་པས་སེམས་ཅན་བདེ་བ་དང་ལྡན་འདོད། སྙིང་རྗེས་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་འདོད། དགའ་བས་བདེ་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་འདོད་པ། བཏང་སྙོམས་ཀྱིས་ཀུན་ལ་ཉེ་རིང་མེད་པར་བཤད་ནས། ས་མཚམས་ནི་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་བསྟན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཡོན་ཏན་འདི་རྣམས་ཇི་ལྟར་མངོན་པར་བསྒྲུབ་ཅེ་ན། ཕྱི་རོལ་པའམ། ཉན་ཐོས་སམ། རང་སངས་རྒྱས་སམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའམ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའང་རུང་སྟེ། དག་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཚད་མེད་པ་རྣམས་མངོན་པར་བསྒྲུབ་བོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མངོན་ཤེས་དྲུག་གི་འཆད་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར། ལུས་རྟེན་ནི་དང་པོ་ལྔ་ཕྱི་རོལ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡང་ཡོད་ཅིང་། ཕྱི་མ་ནི་འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་རྟེན་ཅན་དང་། སེམས་རྟེན་ནི་དང་པོ་ལྔ་བསམ་གཏན་བཞི་ལ་བརྟེན་པ་ཡོད་ཅིང་། དྲུག་པ་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། ཡོན་ཏན་ལྷག་མ་རྣམས་ཉན་ཐོས་སམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་རུང་སྟེ། རབ་ཀྱིས་མཐར་ཕྱིན་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་པར་བསྒྲུབ་བོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ངོ་བོ་གཞག་ཏུ་མེད་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས། སྣ་ཚོགས་སུ་སྤྲུལ་བསྒྱུར་སྟོན་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཏིང་འཛིན་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ(༥༨ན)ཡིན་ལ། དེས་མཚོན་ཏེ། སྔ་མ་སྔ་མ་ལ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་བརྟེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ ཏེ། འཇིག་རྟེན་ཁམས་དུ་མའི་གཟུགས་སྒྲ་རགས། སྒྲ་ཕྲ་རགས། གཞན་སེམས་ཤེས་པ། ཚེ་སྔ་ཕྱི་ཤེས་པ་མཐོང་སྣང་སྙོམ་སྣང་སོགས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཟག་པ་ལ་དེ་ལྟར་ཤེས་པ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན། མིག་གི་མངོན་ཤེས། རྣ་བའི་མངོན་ཤེས། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས། སྔོན་གནས་རྗེས་དྲན་གྱི་མངོན་ཤེས་སམ་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས། ཟག་ཟད་ཀྱི་མངོན་ཤེས་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། ལུགས་འདིར་དེ་ཐམས་ཅད་ཡིད་མངོན་དང་དགེ་བ་ཡིན་ལ། མཛོད་པའི་ལུགས་ལ། དང་པོ་གཉིས་དབང་ཤེས་དང་། ལྷག་མ་བཞི་ཡིད་ཤེས། མིག་རྣའི་མངོན་ཤེས་གཉིས་ལུང་མ་བསྟན་དང་། ལྷག་མ་རྣམས་དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། མིག་དང་རྣ་བའི་

མངོན་ཤེས་ནི། །ལུང་དུ་མ་བསྟན་ལྷག་རྣམས་དགེ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱེད་ལས་ཡོད་དེ། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་དེའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་མ་དད་པ་ བློག་པར་བྱེད། མིག་གིས་སྤྱོད་ཚུལ་ཤེས་ནས་དགེ་བ་ལ་སྦྱོར། རྣ་བས་གཞན་གྱི་དང་ཚུལ་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་སྟོན་བཏུག །ལྷག་མ་གསུམ་གྱིས་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བར་བྱེད། འཕགས་པ་རྣམས་དགྱེས་པ། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པ། ལུང་བསྟན་ཐོབ་པ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱན་ལས། འདབ་གཤོག་ཀུན་ཏུ་རྒྱལ་པོའི་བྱ་བཞིན་དུ། །སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པར་ནུས་པ་ཉིད། །སངས་རྒྱས་ལས་ནི་ཤིན་ཏུ་བསྔགས་པ་ཐོབ། །སྐྱེ་དགུ་རྣམས་ལ་ཚིག་གཟུང་འོས་པར་གྱུར། །(༥༨བ)ཞེས་དང་། གང་གིས་འཕགས་དང་ལྷ་དང་ཚངས་པ་ཡིས། གནས་པ་དཔེ་མེད་རྒྱ་ཆེན་རྟག་ཏུ་གནས། །ཕྱོགས་སུ་དེ་སོང་སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་རྣམས། ཡང་དག་མཆོད་བྱེད་རྣམ་པར་དག་པ་སྦྱོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་ས་གསུམ་པ་འདིར་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བར་བཤད་དམ་སྙམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱིས་བསླད་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། ཤེས་སྒྲིབ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་སྤོང་བའི་འགོ་རྩོམ་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། སྒྲིབ་པ་གང་ཞིག །གཙོ་བོར་ཐར་པ་འཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་བྱེད་དེ་ཉོན་སྒྲིབ་དང་། སྒྲིབ་པ་གང་ཞིག །གཙོ་བོར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་བྱེད་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། ཉོན་སྒྲིབ་ལ་དབྱེ་ཚུལ་ཡོད་དེ། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། དམིགས་རྣམ་མི་འཛིན་པའི་ཉོན་སྒྲིབ་ཕྲ་མོ་དང་། དམིགས་རྣམ་འཛིན་པའི་ཉོན་སྒྲིབ་མངོན་གྱུར་བ་གཉིས། རྒྱུའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་ཀུན་བཏགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས། གཉེན་པོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་མཐོང་སྤང་དང་སྒོམ་སྤང་གཉིས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྲ་མོ་དང་མངོན་གྱུར་ཡང་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་སྔ་མས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ཉོན་མོངས་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པར་ནུས་པའི་ས་བོན་དེ་ཕྲ་མོ་དང་། ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱང་ཡིན། དམིགས་རྣམ་འཛིན་པའི་བློ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་དེ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གྲུབ་མཐས་རྒྱུད་བསླད་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའམ། དེས་བསྐྱེད་པའི་ས་བོན་གང་རུང་གིས་བསྡུས་པ་དེ་(༥༩ན)ཀུན་བཏགས་དང་།

གྲུབ་མཐས་རྒྱུད་བསླད་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་རང་རྒྱུ་ཐོག་མ་མེད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའམ། དེས་བསྐྱེད་པའི་ས་བོན་གང་རུང་གིས་བསྡུས་པ་ཉོན་སྒྲིབ་ལྷན་སྐྱེས་སུ་འཇོག་པའི་ཕྱིར།

ཤེས་སྒྲིབ་ལ་དབྱེ་ཚུལ་ཡོད་དེ། བདེན་འཛིན་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་འཕགས་པ་སློབ་པའི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བའི་སྒྲིབ་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་གང་ཞིག །རང་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྣང་བའི་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པའི་ཆ་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་མངོན་གྱུར་དང་། རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་འི་བདེན་འཛིན་གྱིས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལག་རྗེས་བཞག་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་། རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པའི་ཉེར་ལེན་གང་ཞིག །བདེན་འཛིན་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་འཕགས་པ་སློབ་པའི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བའི་སྒྲིབ་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་ཕྲ་མོར་འཇོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲིབ་གཉིས་སྤོང་ཚུལ་ཡང་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། ཐེག་དམན་པ་རྣམས་རང་རང་གི་ཚོགས་ལམ་ནས་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་ས་བོན་སྤོང་བའི་འགོ་རྩོམ། རང་རང་གི་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་ནས་སྤངས་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དམན་ལམ་སྔོན་མ་སོང་རྣམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ནས་དངོས་སུ་སྤོང་བའི་འགོ་རྩོམ། ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པ་དང་སྤངས་པ་དུས་མཉམ། ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བའི་འགོ་རྩོམ། རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པ་དང་སྤངས་ཟིན་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ནི་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་དཔྱོད་པའི་གེགས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། (༥༧བ)འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བག་ཆགས་ཡོད་པ་ནི་ལུས་དང་ངག་གི་འཇུག་པ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་ཡང་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པ་དང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བག་ཆགས་དེ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁོ་ན་ལ་ལྡོག་པར་འགྱུར་གྱི། གཞན་དག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཁ་ཅིག །ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས། རང་གི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་ཟེར་ན། དེ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དེས་བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གཉིས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་ཟིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་ལམ་

དེ་རང་གི་ངོ་སྐལ་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོ་སྐལ་གི་སྣང་བྱུར་གྱུར་པའི་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཉོན་སྒྲིབ་མེད་པ་གང་ཞིག །ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བར་ལན་འདེབས་པ་ཁ་ཅིག །དེ་ཡོད་དེ། སྔོན་པའི་པར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལྷག་པར་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་བྱེད་དེ་ཡིན་ཟེར་ན། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལྷག་པར་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དེ། ས་དྲུག་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྣང་བྱུར་གྱུར་པའི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ས་དེའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་པ་དེ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལྷག་པར་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ནུས། ཁ་ཅིག་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། (༥༢ན)དེའི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྣང་བྱུར་གྱུར་པའི་སྙོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྙོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པས་སྒྲིབ་པའི་གོ་ཆོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཁས་བླངས་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལས་སྒྲིབ་ཀྱིས་སྒྲིབ་པའི་གོ་ཆོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱེས་བུའི་ཕྱུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དམན་པའི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ན་སྒྲིབ་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་ཉིད་གཅིག་པུ་ཞི་བདེ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ས་བརྒྱད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་བདེན་འཛིན་ཆུང་དུ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་གཉིས་ཀའི་དངོས་གཉེན་བྱེད་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉོན་སྒྲིབ་མ་ཟད་ཀྱི་བར་དུ་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བའི་འགོ་མི་རྩོམ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་མ་ཟད་བར་དུ་ཤེས་སྒྲིབ་མི་སྤོང་བའི་ཕྱིར། ཤེས་སྒྲིབ་ནི་དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྤོང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོངས་པར་རྟོགས་པ་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ལ་ཁྱབ་མཐའ་དེ་ངེས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་རང་རྒྱུད་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་དམན་ལམ་སྔོན་མ་སོང་གི་བྱང་སེམས་ས་བརྒྱད་པ་བ་དེ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡིན་ཟེར་(༥༤བ)ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཐེག་ཆེན་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་མ་ཡིན། ཐེག་དམན་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། སངས་འཕགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ཟེར་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཀྱང་མ་ཡིན། ཐེག་དམན་གྱི་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཀྱང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེར་ཐར་པ་ཐོབ་པར་ཐལ། དེས་དེ་ཐོབ་པ་ལ་གེགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འོ་ན་བྱང་སེམས་དེ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ཐལ། དེ་ཐོབ་པ་ལ་གེགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། གཞན་ཡང་། དེ་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་སློབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དམན་ལམ་སྔོན་མ་སོང་གི་བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དམན་ལམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་ས་བདུན་པའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉོན་སྒྲིབ་ལས་དངོས་སུ་གྲོལ་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། རང་གི་ངོ་སྐལ་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་གཞི་མཐུན་དང་། དེ་ཉིད་ས་བདུན་པའི་ཐ་མའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་ཟེར་ན། ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཆོས་ཅན། ས་བདུན་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་(༥༥ན)པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ས་བདུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས།

གཞན་ཡང་རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་ཡེ་ཤེས་དེ་རྒྱུན་མཐའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་རྒྱུན་མཐའི་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུན་མཐའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས། ཁ་ཅིག་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཆུང་ངུ་སྐོར་གསུམ་ཡོད་པར་ཐལ། ས་བདུན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་དེའི་དངོས་གཉེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་དེའི་བདེན་འཛིན་ཆུང་ངུ་སྐོར་གསུམ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་བདེན་འཛིན་ཆུང་ངུ་སྐོར

གསུམ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེས་བདེན་འཛིན་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སློམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆེན་པོ་སྐོར་གསུམ་གྱི་དོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་བདེན་འཛིན་ཆུང་ངུ་སྐོར་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་ཆེན་པོ་སྐོར་གསུམ་དུ་འབྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སློམ་ལམ་དགུ་དང་སློམ་སྤང་དགུ་སྤང་གཉེན་སྦྱོར་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ས་བདུན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སློམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆེན་པོ་སྐོར་གསུམ་གྱི་དོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་བདེན་འཛིན་ཆུང་ངུ་སྐོར་གསུམ་གྱི་དངོས་གཉེན་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་དེ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་ཁས། འདོད་ན། ས་བདུན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་དེ་ལ་གནོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ཉན་(༥༨བ)ཐོས་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྤང་བྱར་གནོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷས་སྦྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེས་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལ་གནོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷས་མཆོད་གཉིས་པོ་རྒྱུད་གཅིག་པར་ཐལ་ལོ། །བྲུས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སློམ་སྤང་བདེན་འཛིན་ཆུང་ངུ་སྐོར་གསུམ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་སློམ་སྤང་ཆུང་ངུ་སྐོར་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། དེར་ཐལ། དེའི་སློམ་སྤང་བདེན་འཛིན་ཆེ་འབྲིང་དྲུག་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱིས་བསྡུས་ཤིང་དེའི་སློམ་སྤང་ཆུང་ངུ་སྐོར་གསུམ་བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་བསྡུས་པར་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་བཤད་དུ། དེ་ཡང་སློམ་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་ལྔན་སྐྱེས་ཆེ་འབྲིང་དྲུག་ཅེས་གསུངས་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཐེག་དམན་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བས་ས་དང་པོ་ནས་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བའི་འགོ་རྩོམ་པར་ཐལ། དེས་སྒྲིབ་པ་ཞིག་སྤོང་བ་གང་ཞིག །ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། དེ་འདྲའི་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་འདྲའི་མ་དག་ས་བདུན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་བར་ཆད་མེད་ལམ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྦྱིན་པ་དང་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་པའི་ཆོས་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། ཕལ་མོ་ཆེར་བདེ་བར་གཤེགས་པས་ཁྱིམ་པ་རྣམས་ལ་བསྟགས་ཏེ། དེས་བསྒྲུབ་སླ་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཉིད་ཆོས་ཅན། བསོད་

ནམས་ཞེས་བྱ་བའི་ཚོགས་ཀྱང་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས(༨༠ན)ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྐུའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སྐུའི་ཉེར་ལེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀྵ་མ་བཟོད་པ་ལའོ་ཞེས་པའི་བྱིངས་ལ། རྗེས་འབྲེལ་དབྱེ་བ་དང་། བུད་མེད་ལ་ཀྟིའོ་ཞེས་པས་ཀྟིའི་རྐྱེན་བྱིན། ཀ་ལ་ཡན་བཞིན་སོགས་ཀྱིས་ཕྱིས། སྔོ་པ་ལ་སྔོ་བའི་མཐའ་བྱས་པས། ཀྵཱནྟི་ཞེས་འགྲུབ་པ་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ནི། རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་ཉི་མ་དང་འདྲ་བའི་རྒྱུད་ལ་གནས་པའི་ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་གཞན་གྱི་མུན་པ་སེལ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་དུ་གདོགས་པའི་མུན་པ་རྣམས་དང་པོར་ཡང་དག་པར་བསལ་བར་བྱས་ནས་འགྲོ་བའི་མི་ཤེས་པའི་མུན་པ་རྣམ་པར་འཛོམས་པར་མཛོད་པར་འདོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་གསུམ་པ་འདིར་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། གཞན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་འཛོམས་པ་ལ་བློ་གྲོས་ཤིན་ཏུ་རྣོ་བར་གྱུར་ཀྱང་། སྐྱོན་ལྡན་ལ་ཁྲོ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། བཟོད་པ་ལྷག་པར་བསྒོམས་ཤིང་སྙིང་རྗེས་རྒྱུད་སྣུམ་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལ་འཇུག་པ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་པ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན་ཏེ། ས་གསུམ་པའི་ཡོན་ཏན་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཕྱིར།

སྐབས་པ། རིང་ནས་མི་ཕྱེད་མཛའ་གཙུགས་ཀྱིས་བཅིངས་པའི། མ་སྨད་བཟོད་པའི་གོ་ཆ་བརྟན་པོ་ཡིས། །ལོག་བསྒྲུབ་འཚོ་བའི་མཚོན་གྱིས་འཇོམས་མིན་པའི། །བསྲ་བརྟན་པ་རོལ་ཕྱིན་འདི་ཐར་པའི་སྲོག །བསམ་གཏན་སྙོམས་འཇུག་ཚད་མེད་མངོན་ཤེས(༨༠བ)སོགས། །གྲངས་མེད་ཡོན་ཏན་དུ་མས་རབ་གང་ཡང་། །བསྐྱེངས་པའི་ངལ་བ་མེད་པའི་རྣམ་ཐར་འདི། །རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱི་མཛད་པ་ལས་གཞན་ཅི། །སྤྱོད་བསགས་དགེ་བ་འོད་ཟེར་ལྷག་མར་བྱས། །ཕྱིན་ཆད་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས། །སྡིག་པའི་ཕུང་པོ་ཁུར་ནས་ངན་སོང་དུ། །ཆོས་པའི་རང་ཅག་འགྲོ་རྣམས་སྨོན་པར་རིགས། །བཟོད་པའི་རྣམ་གཞག་རྣམ་པ་དུ་མའི་སྒྲོས། །ལེགས་པར་དཔྱད་དེ་དཔྱད་གསུམ་དག་པའི་དབྱངས། །བླངས་ཏེ་བློ་ལྡན་བློ་ཡི་དགའ་སྟོན་དུ། །སྤྲེལ་ཚེ་ཁོང་ནས་ཁོང་ཁྲོའི་རང་མཚང་མཐོང་། །བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཐེག་ཆེན་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པའི་གྲུ་རྫིངས་ཞེས་བྱ་བ་ལས། སེམས་

བསྐྱེད་པ་གསུམ་པའི་ཚིག་དོན། སྤྱི་དོན། མཐའ་དཔྱོད་རྣམས་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

ས་བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ་བཤད་པ།

རྣམ་འདྲེན་མཁྱེན་པའི་རྒྱུ་འཛིན་ཕྲེང་བ་ལས། །ལེགས་བཤད་གྲུ་ཆར་གཡོ་བའི་བླ་མ་རྗེའི། །གསུང་རྒྱུན་སེམས་བསྐྱེད་བཞི་པའི་དབྱུར་གྱི་ཟ། །དལ་གྱིས་རྐོད་དོ་ཤེས་ལྡན་ནྭ་བ་ཉོན། །བཞི་པ་ས་བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ་བཤད་པ་ལ། ས་འདིར་བརྩོན་འགྲུས་ལྷག་པར་བསྟན་པ། སའི་ངེས་ཚིག་བསྟན་པ། སྤྲངས་པའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཚིག་གི་དོན་དང་། སྤྱིའི་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། བརྩོན་འགྲུས་ཆོས་ཅན། བསོད་ནམས་དང་བློ་གྲོས་ཏེ་ཚོགས་ནི་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པ་ཐོབ་ཅིང་འཕེལ་བ་ཁྱོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། ས་དེ་བཞི་པ་འོད་ནི་འཕྲོ་བ་ཆོས་ཅན། བརྩོན་འགྲུས(༧༡ན) ལྷག་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་བརྩོན་འགྲུས་གང་དུ་ཆེས་འབར་བར་གྱུར་པའི་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤཱུ་ར་དང་ཤྲཱིར་རྣམ་པར་གནོན་པའི་བྲིངས་ཕྲེ་མ་ལ། ཤྲཱི་ཏྲ། ཊཱི་ཛྲ་ཧི་ཨིནྡྲ་ཤཱ་སུ་སྟུ་བུ་གུ་ཏ་རྣམས་ཀྱི་ཀུནྡ་འོས་ཀུནྡ་ཀྱི་རྒྱན་ཏྲིན། རྗེས་འབྲེལ་ཕྲིས་མཚམས་སྦྱར་བས་ཤློཀ་ཞེས་པ་བརྩོན་འགྲུས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་འདིར་ས་བཞི་པ་གཙོ་བོར་བརྗོད་ནས་འཆད་ན། དེའི་ཡོན་ཏན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། ས་བཞི་པར་ཡོན་ཏན་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། མཐུ་ཕྱུལ་དུ་བྱུང་བ་ཐོབ་ཚུལ་ཡོད་དེ། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་དུ་སྤང་ཕྱིར་ཚོགས་གསོག །མཚན་མ་མཐོང་ནས་སྟོང་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས་དེའི་དངོས་གཉེན་དུ་སོང་བ་ན་ལྟ་བར་འགོ་ནུས་པ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཡོན་ཏན་འཕེལ་ཚུལ་ཡོད་དེ། འདིར་སད་སྨི་གཉིས་ཀའི་གནས་སྐབས་སུ་རྣམ་གཡེང་གི་གོ་སྐབས་བཅོམ་སྟེ། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། རྣམ་སྨིན་གྱི་སྐྱེ་བ་འཛིན་ཚུལ་ཡོད་དེ། འཐབ་བྲལ་གྱི་བདག་པོར་སྐྱེ་བ་བླངས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་

བྱེད་པའི་ཕྱིར། འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། འདིར་མཉམ་གཞག་ཏུ་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་ཕྲ་རགས་མངོན་སུམ་དུ་བསྒོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ས་སྔ་མ་ལས་ཀྱང་འོད་ལྷག་པའི་སྣང་བ་འབྱུང་བས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱན་ལས། འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཆོས། །རབ་ཏུ་སྟེར་(༥༧བ)བྱེད་འོད་ལྟ་བུ། །དེ་དང་ལྡན་ཕྱིར་ས་དེ་ནི། །གཉིས་པོ་སྲེག་པས་འོད་འཕྲོ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། ལུས། ཚོར། སེམས།ཆོས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བཞི། དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་པ། སྐྱེས་པ་སྤེལ་བ། མི་དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་མི་བསྐྱེད་པ། སྐྱེས་པ་སྤོང་བའི་ཡང་དག་སྤོང་བ་བཞི། འདུན་པ། བརྩོན་འགྲུས། སེམས་པ། དཔྱོད་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི། དད་པ། བརྩོན་འགྲུས། དྲན་པ། ཏིང་འཛིན། ཤེས་རབ་སྟེ་དབང་པོ་ལྔ། དད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོབས་ལྔ། དྲན་པ། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ། བརྩོན་འགྲུས། དགའ་བ། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ། ཏིང་འཛིན། བཏང་སྙོམས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་དང་། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ། རྟོག་པ། ངག། ལས་ཀྱི་མཐའ། འཚོ་བ། རྩོལ་བ། དྲན་པ། ཏིང་འཛིན་ཏེ་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྲ་རགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། རང་རྒྱུ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་མེད་པར་དམིགས་པའི་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ནི་རགས་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་དེ་ཕྲ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ས་འོག་མ་གསུམ་དུ་བསླབ་པ་གསུམ་ལ་སློབ་པའི་རྟེན་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པ་རྣམས་རིམ་བཞིན་ཐོབ་ནས། འདིར་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ཤེས་རབ་ཐུབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ས་བཞི་པ་ལ་འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ས་དེར་ནི་བདེ་(༥༨ན)གཤེགས་སྲས་པོ་ལ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་སོ་བདུན་ལྷག་པར་བསྒོམས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་ས་གསུམ་པར་ཐོབ་པའི་ཟངས་འོད་ལྟ་བུ་ལས་ལྷག་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ས་བཞི་པ་ཆོས་ཅན། སྦྱངས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། ས་བཞི་པའི་ངོ་སྐལ་གྱི་རང་སྟེ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། དེར་འབྲེལ་བ་སྟེ་རིས་དྲངས་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་ཡོངས་སུ་ཟད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལ་འཇུག་པ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་བཞི་པ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན་ཏེ། ས་བཞི་པའི་ཡོན་ཏན་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཕྱིར།

སྨྲས་པ། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་ཤིང་རྟ་གང་། །ངེས་ལེགས་ལམ་དུ་འདྲེན་པ་ལ། །བླ་མེད་བརྩོན་པའི་འཁོར་ལོ་འདིས། །ཤེས་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་རབ་འཕྲོག །རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་སྙིང་སྟོབས་ཅན། །འོད་འཕྲོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས། །རྒྱལ་བའི་གསུང་བཞིན་བཤད་པ་ན། །འོད་ཀྱིས་མུན་སེལ་ཇི་བཞིན་ནོ། ། བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཐེག་ཆེན་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པའི་གྲུ་རྫིངས་ཞེས་བྱ་བ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་བཞི་པའི་ཚིག་དོན་སྤྱི་དོན་རྣམས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ས་ལྔ་པ་སྦྱང་དཀའ་བ་བཤད་པ།

མ་ལ་ཡ་ཡི་ཀྟང་འཕྲུང་གིས། །ཆ་ཤས་ཙམ་ཡང་འགྲན་མིན་པའི། །ལེགས་བཤད་དྲི་བསུང་སྟེར་མཁས་པ། །འཇམ་མགོན་བླ་མ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །ལྔ་པ་ས་ལྔ་(༨༢བ)པ་སྦྱང་དཀའ་བ་བཤད་པ་ལ། སའི་ངེས་ཚིག །བསམ་གཏན་ལྷག་ཅིང་བདེན་པ་ལ་མཁས་པར་བསྟན་པ་དང་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཚིག་གི་དོན་དང་། སྤྱིའི་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། ས་ལྔ་པ་ཆོས་ཅན། སྦྱང་དཀའ་བ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ལྷའི་བུའི་བདུད་རྣམས་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་ཕམ་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། འདིར་ས་ལྔ་པ་གཙོ་བོར་བཏོན་ནས་འཆད་ན་དེའི་ཡོན་ཏན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། ཡོན་ཏན་བྱེ་བ་ཕྲག་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་གཉིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།མཐུ་ཕྱུལ་དུ་བྱུང་བ་ཐོབ་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྒོམ་སྤང་

ཉོན་མོངས་འཁྲིད་གི་ཆེན་པོ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་ཚོགས་གསོག །མཚན་མ་མཐོང་ནས་མཉམ་པར་བཞག་པས་དེའི་དངོས་གཉེན་དུ་སོང་བ་ན་ས་དྲུག་པར་འཕོ་ནུས་པ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཡོན་ཏན་འཕེལ་ཚུལ་ཡོད་དེ། སད་སྨི་གཉིས་ཀའི་གནས་སྐབས་སུ་རྣམ་གཡེང་གི་གོ་སྐབས་བཅོམ་སྟེ་བསམ་གཏན་གྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། རྣམ་སྨིན་གྱི་སྐྱེ་བ་འཛིན་ཚུལ་ཡོད་དེ། དགའ་ལྡན་གྱི་བདག་པོར་སྐྱེ་བ་བླངས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྦྱང་དཀའ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ས་འདིའི་སྐྱོན་ཡོན་རྣམས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་སྦྱང་བླང་ཆེས་དཀའ་ཞིང་། ལྷའི་བུ་ལ་སོགས་པའི་བདུད་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཕམ་པར་ནུས་དཀའ་བས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱན་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྨིན་བྱེད་ཅིང་། །རང་གི་སེམས་ཀྱང་བསྲུང་བའི་ཕྱིར། །བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱང་དཀའ་བ། །དེ་ཕྱིར་སྦྱང་(༨༢ན)དཀའི་ས་ཞེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་འདིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ནང་ནས་གང་ཞུགས་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། འདིར་བདེན་བཞི་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ལྷག་པར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། སྡུག་བདེན་ཕྲ་མོ་ཡང་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་བདེན་པ་ཡང་ཡིན་ལ། རང་གི་ཁྱད་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་སྟོང་བདག་མེད་གཉིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་འཕགས་ལམ་ཐོབ་པ་ལ་ལྟོས་དགོས་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ཕྲ་མོ་ཡོད་དེ། བདེན་འཛིན་དང་དེས་དྲངས་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་གང་རུང་རྗེས་འབྲང་གིས་བསྡུས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་བདེན་པའང་ཡིན་ལ། རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་སོགས་ཁྱད་ཆོས་བཞི་ལྡན་གྱི་རིགས་སུ་གནས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགོག་བདེན་ཕྲ་མོ་ཡོད་དེ། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ལམ་བདེན་གྱིས་ཐོབ་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན། འགོག་པ་ཞི་བ་སོགས་ཁྱད་ཆོས་བཞི་ལྡན་གྱི་རིགས་སུ་གནས་པའང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལམ་བདེན་ཕྲ་མོ་ཡོད་དེ། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡང་ཡིན་ལ། ལམ་རིག་པ་སོགས་ཁྱད་ཆོས་བཞི་ལྡན་གྱི་རིགས་སུ་གནས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ན། བདེན་པ་བཞིར་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན་ཡོད་དེ། སྤང་བྱ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་ནས། རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ

དང་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པ་གཉིས། བླང་བྱ་རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་ནས། རྒྱུ་ལམ་(༥༣བ) བདེན་དང་འབྲས་བུ་འགོག་བདེན་གཉིས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། བཤད་པ་གལ་ཏེ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་བླང་བར་བྱ་བ་དང་། སྤང་བར་བྱ་བ་དག་རེ་རེའི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ས་ལྔ་པ་ཆོས་ཅན། བསམ་གཏན་ལྷག་པར་ཕྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་གཡེང་གིས་གཏན་ནས་མི་བརྗི་བའི་བསམ་གཏན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། བདེན་བཞི་ཕྲ་རགས་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་ཏེ། བློ་བཟང་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་རང་བཞིན་བློ་ཞིབ་མོས་རྟོགས་དགོས་པ་ལའང་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་སེམས་པ་ལའོ་ཞེས་པའི་བྲིངས་ལ། ནརྫི་སོགས་ལས་ཡུའོ་ཞེས་པས་ཡུ་རྒྱེན་བྲིན་པ་ཨ་ན་རུ་བསྒྱུར།

མཚམས་སྦྱོར་གྱི་ཡི་གེའི་མཐའ་རྣམས་ཀྱི་བི་ཀ་ར་ཎ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཨཱུ་ཡིག་གོ །ཞེས་པའི་མདོ་ལས་མཚུངས་འདྲ་བྱས་པས་ཛྷཱ་ན་ཞེས་པ་བསམ་གཏན་ཡིན་ནོ། །ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལ་འཇུག་པ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྔ་པ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན་ཏེ། ས་ལྔ་པའི་ཡོན་ཏན་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཕྱིར།

སྨྲས་པ། སྡུག་ཀུན་རྟོག་པའི་དྲི་མ་རྒྱང་དུ་བསྲིངས། །འགོག་ལམ་ཆུ་སྐྱེས་ཚོགས་ཀྱིས་རྣམ་པར་བཀྲ། །བརྩོན་འགྲུས་དཔྱིད་ཀྱི་ལུས་ཕྲ་འཛོ་སྐྲེག་ཅན། །ཉག་ཕྲན་བདག་པོའི་ཁྱིངས་པ་འཕྲོག་དེ་མཚར། །རབ་དཀར་ཤོག་བུའི་ཟླ་གཞོན་ངོས། །རབ་མཛེས་ཡི་གེའི་རི་དྭགས་གཟུགས། །རབ་གསལ་ཚིག་དོན་བསིལ་ཟེར་ཅན། །རབ་འབྱམས་ཀུནྡའི་(༥༤ན)དགའ་སྟོན་མཛོད། །བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཐེག་ཆེན་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པའི་གྲུ་ཛིངས་ཞེས་བྱ་བ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྔ་པའི་ཚིག་དོན་སྤྱི་དོན་རྣམས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ས་དྲུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་བཤད་པ།

ཨེ་མ་རབ་འབྱམས་ཤེས་བྱའི་མཁའ་དབྱིངས་ཀ་ཤི་མཛེས་དགའི་བཞིན་རས་ངོས། །ཆོས་ཀུན་སྣང་སྟོང་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ཀླུང་གི་རྒྱལ་མཚན་མིག་གི་དཀྱུས། །འཕངས་ཆེ་མཁས་ཀློམ་བྱིས་པའི་འདོད་ལྡན་རྨོངས་པས་སྨྱོས་པར་གྱུར་བྱེད་པའི། །བརྟན་པའི་འཁོར་ལོ་མི་ཡི་རྣམ་རོལ་ཙོང་ཁ་པ་ལ་གུས་པས་འདུད། །ཕྲ་ཞིབ་དགོན་པའི་ལེགས་བཤད་མཆོག་རྣམས་ཀུན། །རྒྱལ་བའི་ཆོས་ཚུལ་ཇི་བཞིན་རབ་སྤེལ་བས། །སྐལ་བཟང་འགྲོ་བའི་བློ་གྲོས་འཕེལ་མཛད་པ། །ཁྱོད་ནི་གྲགས་པ་དོན་ལྡན་མཁས་པར་ངེས། །མངོན་ཤེས་ལྷ་ཀླུ་མཐོང་དང་གྲུབ་རྟགས་འཛོམ། །དར་ཟབ་རྣམ་བཀྲ་འཁོར་གཡོག་འདུ་འཛི་ཅན། །ཕགས་པའི་གྲོ་པི་ཀ་ཡིས་བསྟན་འཛིན་དུ། །ཀློམ་པ་བདེན་ན་གསུང་རབ་ཕལ་ཆེར་རྫུན། །རྨོངས་པ་བདག་འདྲར་དེ་ལྟའི་རྣམ་དཔྱོད་ཚོགས། །མཆིས་པ་མིན་ཕྱིར་དཔེ་ཚུལ་ཁྲོད་དུ་ལུས། །འོན་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་དྲུག་པའི་རིགས་པ་རྣམས། །སྒྲ་བའི་ཚེ་ན་གཏན་ཚིགས་ཁོང་ནས་རྒྱུས། །སོས་དུས་མ་ལ་ཡ་ཡི་སྐྱིད་ཚལ་ནས། །འོངས་པའི་དྲི་བཞོན་བསེར་བུས་སྐྱེས་བུའི་ཡིད། །དགའ་བ་སྐྱེར་ལྟར་མཐའ་གཉིས་བྲལ་བའི་ཚིག །དྲི་ཟའི་པི་ཝང་ལྷ་བུ་མགྲིན་པར་ལེན། །

གཉིས་པ་ས་དྲུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་བཤད་པ་ལ། སའི་ངེས་ཚིག་དང་ཤེར་ཕྱིན་(༧༩བ)ལྷག་པར་བསྟན་པ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་བསྔགས་པ། རྟེན་འབྱུང་གཟིགས་པའི་དེ་ཉིད་བཤད་པ། སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་མཇུག་བསྡུ་བ་དང་བཞི། དང་པོ་ལ་ཚིག་གི་དོན། སྤྱིའི་དོན། མཐའ་དཔྱད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ས་དྲུག་པ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་མཉམ་གཞག་གི་སེམས་ལ་གནས་ཏེ། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་རྟེན་ཅིང་འབྱུང་བའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བའི་བྱང་སེམས་དེ་ཆོས་ཅན། འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་དྲུག་པ་ཆོས་ཅན། མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཤེས་རབ་ལྷག་པའི་སྒོ་ནས་གཟུགས་བརྙན་དང་

འདྲ་བའི་ཆོས་ཉིད་མཐོང་ཞིང་། བདེན་བཞི་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་རྫོགས་པ་གང་ཞིག །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་འདིར་ས་དྲུག་པ་གཙོ་བོར་བཏོན་ནས་འཆད་ན། དེའི་ཡོན་ཏན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་ཡོད་དེ། ས་དྲུག་པར་ཡོན་ཏན་བྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་སྟོང་བཅུ་གཉིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། མཐུ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཐོབ་ཚུལ་ཡོད་དེ། རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་འཁྲིད་གི་འཁྲིད་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ཚོགས་གསོག་པ་དང་། མཚན་མ་མཐོང་ནས་སྟོང་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས་དེའི་དངོས་གཉེན་དུ་སོང་བ་ན་ས་བདུན་པར་འཕོ་ནུས་པ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཡོན་ཏན་འཕེལ་ཚུལ་ཡོད་དེ། འདིར་སད་སྨི་གཉིས་ཀའི་གནས་སྐབས་སུ་དེ་ཁོན་ཉིད་ལ་ལྟ་བའི་རྨོངས་པ་བཅོམ་ཞིང་འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་ཐུན་(༥༥ན) མོང་མ་ཡིན་པ་གསར་དུ་ཐོབ་པས་ཤེར་ཕྱིན་ལྷག་པར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། རྣམ་སྨིན་གྱི་སྐྱེ་བ་འཛིན་ཚུལ་ཡོད་དེ། འཕྲུལ་དགའི་བདག་པོར་སྐྱེ་བ་བླངས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཤིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐོབ་པ་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པས་ཇི་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱན་ལས། ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་བརྟེན་ནས། །འཁོར་བ་དང་ནི་མྱ་ངན་འདས། །གཉིས་འདིར་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། །མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ས་ཞེས་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འདིར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འགོག་པ་ཐོབ་ཚུལ་ཡོད་དེ། འདིར་ཤེར་ཕྱིན་ལྷག་ཅིང་དག་པ་ཡིན་ལ། ཤེར་ཕྱིན་ལྷག་པ་ཡང་ས་ལྔ་པར་བསམ་གཏན་གྱི་ཕར་ཕྱིན་དག་པ་ཐོབ་པ་ལས། ཞི་གནས་ཁྱད་ཞུགས་པ་ཙམ་གྱིས་ལྷག་མཐོང་ཡང་ཁྱད་ཞུགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་ལྔ་པ་མན་ཆད་དུ་ཕར་ཕྱིན་དང་པོ་ལྔའི་ཉམས་ལེན་ཕུལ་དུ་བྱུང་ཡང་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལྷག་པར་མ་གྱུར་པས་འགོག་སྙོམས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལྔ་པར་བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཐོབ་པས་ས་དྲུག་པར་མཉམ་པར་གཞག་པའི་སེམས་ལ་གནས་ཤིང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཟབ་མོའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས

དཔའ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པས་འགོག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་(༤༥བ)གྱི་སྦྱིན་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་ལྷག་པར་གྱུར་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་ལྡན་པས་ནི་འགོག་པ་ཐོབ་པར་མི་ནུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟ་བུའི་སྙོམས་འཇུག་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། རང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་དང་། སྲིད་རྩེའི་དངོས་གཞིའི་སྙོམས་འཇུག་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་ཅིང་། སྲིད་རྩེ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགོག་སྙོམས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འགོག་པ་ཞེས་བྱ་ལ་དེ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པ་བཀག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་འགོག་པ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འགོག་པ་ཞེས་བརྗོད་དེ། འདིར་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་འགོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ས་ལྔ་པ་དྲུག་པར་འཇུག་ཚུལ་ཡོད་དེ། མཚན་མ་མེད་པ་མཉམ་ཉིད་ནས་སྤྲོས་པ་མེད་པ་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་བར་བདུན། བླང་དོར་མེད་པ་མཉམ་ཉིད་དང་། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་མཉམ་པ་ཉིད། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དེ་མཉམ་ཉིད་བཅུ་པོ་དེ་ནི་ཡུལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་གནས་ལུགས་ཡིན་ཞིང་། དེ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་ས་དྲུག་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། བཅུ་པོ་ཡང་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། དཀར་དམར་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་མ་མི་འདྲ་བ་རྣམས། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་(༤༤ན)པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་ངོར་མེད་པ་དེ་དང་པོ། ཆོས་ཀུན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པར་མཉམ་པ་དེ་གཉིས་པ། མ་འོངས་པ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཉམ་པ་དེ་གསུམ་པ། འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བའི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པར་མཉམ་པ་དེ་བཞི་པ། དངོས་པོ་སྐྱེ་འགྱུར་དང་སྐྱེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོངས་པས་མཉམ་པ་དེ་ལྔ་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་དྲུག་པ། ཆོས་ཀུན་སྟོང་པ་ཉིད་

ལ་རྟེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གིས་སྟོང་ཉིད་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོར་གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པ་མེད་པར་མཉམ་པ་དེ་བདུན་པ། ཆོས་ཀུན་དོན་དམ་པར་བླང་བ་མེད་པ་དང་དོར་བ་མེད་པར་མཉམ་པ་དེ་བརྒྱད་པ། ཆོས་ཀུན་སྒྱུ་མ་རྨི་ལམ་མིག་ཡོར་བྲག་ཅ་ཆུ་ཟླ་གཟུགས་བརྙན་སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོངས་པར་མཉམ་པ་དེ་དགུ་པ། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་དངོས་པོ་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དངོས་མེད་དུ་རང་བཞིན་མེད་པར་མཉམ་པ་དེ་བཅུ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་ཉིད་བསྟན་པ་ལ་འདི་ནི་རེ་ཞིག་ལུང་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་འཕགས་པ་ས་བཅུ་པ་ལས། ཀྱཻ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལྔ་པ་ལ་ལམ་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དྲུག་པ་ལ་འཇུག་སྟེ། དེ་ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་བཅུས་འཇུག་གོ །བཅུ་གང་ཞེ་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་མ་མེད་པར་(༨༨བ)མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་དང་། དབེན་པ་དང་། གདོད་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། སྤྲོས་པ་མེད་པ་དང་། བླང་བ་མེད་པ་དང་། དོར་བ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་དང་། རྨི་ལམ་དང་མིག་ཡོར་དང་བྲག་ཅ་དང་ཆུ་ཟླ་དང་གཟུགས་བརྙན་དང་སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་གཉིས་སུ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་ན། རྣོ་ཞིང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བཟོད་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དྲུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་རྗེས་སུ་ཐོབ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཅུ་པོ་དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་གཞན་རྣམས་རྟོགས་སླ་ཕྱིར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་གཙོ་བོར་འཆད་དེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་འདིར་ཆོས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཁོ་ན་རིགས་པས་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་གཞན་བསྟན་པ་སླ་བར་དགོངས་ཏེ་སློབ་དཔོན་གྱིས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དང་པོར། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱུ་མེད་མིན། །དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང་། །སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་ཉེ་བར་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར། སློབ་དཔོན་ཟླ་གྲགས་ཀྱིས་ཟབ་མོ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚུལ་འདི་ཉིད་ལ་རང་བཟོའི་སྐྱོན་མེད་དེ། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ལ་འཁྲུལ་པ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན་ཡོད་དེ། (༤༧ན)ལང་གཤེགས་ལས། ལྷོ་ཕྱོགས་བེ་ཏའི་ཡུལ་དུ་ནི། །དགེ་སློང་དཔལ་ལྡན་ཆེར་གྲགས་པ། །དེ་མིང་ཀླུ་ཞེས་བོད་པ་སྟེ། །ཡོད་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་འཇིག་པ། །ང་ཡི་ཐེག་པ་འཇིག་རྟེན་དུ། །བླ་མེད་ཐེག་ཆེན་རབ་བཤད་ནས། །རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་བསྒྲུབས་ཏེ། །བདེ་བ་ཅན་དུ་དེ་འགྲོའོ། །ཞེས་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལུང་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་འགའ་ཞིག་གིས། སློབ་དཔོན་འདི་སངས་རྒྱས་མ་རྒྱས་སོགས་ཐུགས་ཀྱི་བཤད་པ་དང་བསྲེས་ནས་བྱེད་པར་འདུག་ནའང་། ཞུ་དམར་བས་ཐེག་པ་འོག་མའི་ཆོས་སྐད་བྱེད་སར། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ལ་དཔྱད་པ་བྱེད་པ་དང་འདྲ་བའི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གང་ལ་གང་འཚམ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ཙམ་ཡང་མི་ཤེས་པར། ངག་ནས་ཐོན་པ་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་བརྗོད་ཚད་བསྟན་བཅོས་སུ་འགྲོ་སྙམ་པའི་སྣ་ཚོགས་འབྲི་བ་ནི། སྤྲང་པོའི་རྣམ་པ་ལ་འབྲུ་མི་གཅིག་པ་མང་པོའི་ཕྱེ་འདྲེས་ཡོད་པ་ལྟར། མཁས་པའི་མདུན་སར་འཁྱིམ་པའི་གནས་མིན་ནོ། །འགྲེལ་བྱེད་མཁན་པོ་མང་དུ་བྱུང་བ་ལས། ཀླུ་སྒྲུབ་ཉིད་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། འདིའི་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བ་འཁྲུལ་པ་མེད་པ་ལ་ངེས་ཤེས་རྙེད་ན་མཐའ་གཉིས་གང་དུ་ཡང་མི་ལྷུང་ལ། ཤེས་རབ་ལོག་པས་རྟག་ཆད་གང་རུང་གི་ཕྱོགས་སུ་ལྷུང་ན། དུག་སྦྲུལ་ལ་གཟུང་བའམ། རིག་སྔགས་ལོག་པར་བསྒྲུབས་པ་ལྟར། རང་ཉིད་འཕུང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པས། ཚིག་གསལ་ལས། སྟོང་ཉིད་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་པའི་ཚེ། ཀུན་རྫོབ་ལ་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་མཐར་མི་ལྟུང་བ་ལ། (༤༧བ)གཟུགས་བརྙན་དང་འདྲ་བའི་ལས་འབྲས་ལ་གནོད་པ་མ་བྱས་པ་ཞིག་དགོས་པ་དང་། དོན་དམ་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་མཐར་མི་ལྟུང་བ་ལ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཁོ་ནའི་སྟེང་ནས་ལས་འབྲས་འཇོག་ཤེས་པ་ཞིག་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་ལུགས་སྲོལ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་འདི་ཉིད། སྟོབ་རབས་ཀྱི་མཁས་པར་གྲགས་པ་ཕལ་ཆེར་གྱིས་ཀྱང་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་དངོས་སུ་གསན་ཏེ། ལུགས་འདི་དར་བར་མཛད་ནའང་། རྗེ་བླ་མ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་རབ་

རྣམས་བློས་འཆུན་པའི་སྐྱེ་བོ་ཆེས་ཉུང་བ་དང་། སྙིང་ནས་འཁོར་བའི་ངང་ཚུལ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་
པར། རི་བོང་ཅལ་སྒྲོག་གིས་རང་རང་གི་གྲུ་སར་སྡོད་མི་ཚུགས་པར་སྤྲང་ཉམས་ཁྱེར་བ་འགའ་ཞིག་གིས།
ཨ་ཕའི་སྐྱི་ལམ་ལ་བྱུང་། ཨ་མའི་ཉམས་སྣང་ལ་ཤར། དེད་རང་གིས་ཉམས་མྱོང་གིས་དཔྱད་ཟེར་བ་ལྟ་
བུའི་བློས་བྱས་ཁོ་ནས་ཡིག་ཆུང་གི་ཁོལ་བུ་རེ་ཁྱེར་ནས་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལོག་པར་འཁྲིད་ཅིང་དེ་དག་གི་
ཁུངས་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་ལ་རྫུན་ཁག་འགེལ་བ་སོགས་བསྟན་པ་ལ་རྨ་འབྱིན་པར་མཆིས་པ་ནི།
ཟུར་མཁར་བློ་གྲོས་རྒྱལ་པོས། ནད་རེ་ལ་སྨན་པ་རེ་བྱུང་དོགས་འདུག་གསུང་བ་ལྟར། འཇིག་པའི་བསྟན་
བཅོས་འདི་ལ་ཡང་། སྙིང་རྗེ་བ་དང་། རིང་སོང་བ་དང་། ཐལ་བཟློག་པ་དང་། བདེན་གཉིས་པ་སོགས་
གཞུང་ཚན་རེ་ལ་ཡིག་ཆ་ཁུངས་མི་འདྲ་བ་རེ་དང་། འཆད་པ་པོའི་སློབ་དཔོན་མི་འདྲ་བ་རེ་བྱུང་དོགས་
འདུག་པས། དཔལ་འཁོར་གྱི་རྟེན་ལ་སྙིང་པོ་ལེན་(༥༤ན)འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ལ་
འདྲིས་པར་མཛོད་ཅིག །གསུམ་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ས་དྲུག་པ་མན་ཆད་དུ་འགོག་སྙོམས་ཐོབ་པ་མེད་ཟེར་
ན། ཡོད་པར་ཐལ། ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་དང་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཉན་ཐོས་
དགྲ་བཅོམ་གྱིས་འགོག་སྙོམས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དྲུག་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་
འགོག་སྙོམས་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡོད་པར་ཐལ། མཐོང་ལམ་རྩེ་སྦྱོར་གྱིས་
བསྡུས་པའི་མཐར་གནས་སྙོམས་འཇུག་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་ལས། དེ་རྣམ་པར་ཐར་པ་
བརྒྱད་པོ་དེ་དག་དང་། མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་པོ་དེ་དག་རྣམ་པར་སྒོ་ཞིང་།
སེང་གེ་རྣམ་པར་བསྒྱིང་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་གོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་
སློབ་ལམ་ན་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་མེད་ཟེར་ན། ཡོད་པར་ཐལ། སེམས་བསྐྱེད་བསྒོ་བ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་
དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྦྱིན་པ་དེ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྦྱིན་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་ཟིན་ལ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྦྱིན་པ་དེ་
འཇིག་རྟེན་པའི་སྦྱིན་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྦྱིན་པ་སྦྱིན་བྱ་ལེན་པོ་གཏོང་
པོས་སྟོང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཐུན་མོང་བའི་འགོག་སྙོམས་ཡོད་པར་ཐལ། ཐལ་རང་

གཉིས་ཐུན་མོང་དུ་ཁས་ལེན་པའི་འགོག་སྙོམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཐུན་མོང་མ་(༨༢བ)ཡིན་པ་འདི་ནས་འཕྲོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དགག་གཞི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཕྲ་མོའི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་ཚོགས་དྲུག་རགས་པ་འཁོར་བཅས་བཀག་པའི་སྙོམས་འཇུག་དེ་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བའི་མདོ་ནས་འགོག་སྙོམས་སུ་བཤད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཕར་ཕྱིན་དང་པོ་ལྔ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བསྒྲོད་པ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་རག་ལས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ལོང་བའི་ཚོགས་ཀུན་མིག་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུ་གཅིག་གིས་རང་གང་འདོད་པའི་ཡུལ་དུ་བདེ་བླག་ཏུ་འཁྲིད་པ་དེ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་བློ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བལྟ་བའི་མིག་ཉམས་པའི་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བླངས་ཏེ་རྒྱལ་བའི་ས་ཉིད་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། ཟབ་དོན་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ། དེ་བཤད་པའི་སྣོད་ངོས་གཟུང་བ། དེ་ལ་བཤད་ན་ཡོན་ཏན་འབྱུང་ཚུལ། སྟོང་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ལ་མཉན་པར་བསྐུལ་བ། རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་དང་ལྔ། དང་པོ་ནི། ཟླ་གྲགས་ཆོས་ཅན། འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ལས་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་ལྟར་གནས་པའི་ལུགས་བཞིན་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ས་དྲུག་པ་བ་དེ་ཡིས་ཆེས་ཟབ་པའི་ཆོས་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པ་དེ་ལྟར་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་རྗེ་ཤེར་ལུང་དང་། གཞན་ཡང་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་དུས་ནའང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཐོས་པ་ན་ནང་དུ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འབྱུང་ལ། རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིའི་རྟགས་སུ་མཆི་མས་མིག་བརླན་ཞིང་ལུས་ཀྱི་བ་སྤུ་ལྡང་བར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པའི་གང་ཟག་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དམ་པའི་དོན་གྱི་(༨༣ན)བདེན་པ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་དེ་ཉེ་བར་སྟོན་པའི་སྣོད་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ལ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བློ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པ་དེའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡོན་ཏན་མང་པོ་

འབྱུང་སྟེ། དེ་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་མི་ཉམས་པའི་ཕྱིར། རྟག་ཏུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་བླངས་ནས་གནས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་བསྒོམ་པ་ལ་མི་འཕོངས་པའི་ཕྱིར་སྦྱིན་པ་གཏོང་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་བསྔོན་པའི་ཕྱིར་སྙིང་རྗེ་བསྐྱེད་པར་བྱེད། འཕགས་པ་རྣམས་དགྱེས་པའི་ཕྱིར་བཟོད་པ་སྒོམ་པར་བྱེད། འགྲོ་བ་འཁོར་བ་ལས་བསྒྲལ་བའི་ཕྱིར། དེའི་དགེ་བ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་རྗོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་གུས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་སྐད་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་རྣམས་འབྱུང་བའི་ཁུངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རབ་དགའ་དེ་ནི་དོན་དུ་གཉེར་བས་ཟབ་མོའི་ལམ་འདི་མཉན་པར་གྱིས་ཞེས་བསྐུལ་རིགས་ཏེ། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚུལ་ལ་མཁས་པའི་སྐྱེ་བོས་ནི། རིམ་གྱིས་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་དང་། ཐལ་ཟློག །ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་བཅས་ཀྱི་སྐོར།

ལྔ་པ་ལ། སྟོང་ཉིད་རིགས་པས་བསྒྲུབ་པ། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་པས་བསྒྲུབ་པ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རིགས་པས་བསྒྲུབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་དགག་པ། བཀག་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ། རྟེན་འབྱུང་གི་སྐྱེ་བས་མཐར་འཛིན་(༥༩ཁ)འགོག་ཚུལ། རིགས་པས་དཔྱད་པ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ངོས་གཟུང་བ་དང་བཞི། དང་པོ་ལ་དམ་བཅའ་གཞག་པ། སྒྲུབ་བྱེད་བསྟན་པ། བཀག་པས་གྲུབ་པའི་དོན་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཚིག་གི་དོན། སྤྱིའི་དོན། མཐའ་དཔྱད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། མྱུ་གུ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན། བདག་དེ་ལས་འབྱུང་བ་མིན་ཞིང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་གཞན་དག་ལས་ལྟ་ག་ལ་ཞིག་འབྱུང་ལ་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མིན་ཞིང་། རྒྱུ་མེད་པར་ནི་སྐྱེ་བ་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་དེ། དེ་དག་ལ་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་རིགས་

པས་གནོད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། བདག་མེད་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་དགག་བྱའི་དོན་སྤྱི་བློ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་ཞིག་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བཏགས་པའི་དངོས་ལ་མ་རེག་པར། །དེ་ཡི་དངོས་མེད་འཛིན་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགག་བྱའི་ཚད་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཡོད་དེ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་མིན་པར་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་དེ་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་དང་། དེ་ལྟར་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བློ་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་དང་། དེའི་ཞེན་ཡུལ་བཀག་པ་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དེ་ལ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་ཏེ། དེ་མེད་པ་ནི་བདག་མེད་པའོ། །དེ་ནི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་རྟོགས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་(༧༠ན)ཕྱིར།

སྤྱིར་དགག་བྱ་ལ་འཇོག་ཚུལ་མང་དུ་ཡོད་དེ། སྒྲིབ་པ་གཉིས་ལྟ་བུ་ལམ་གྱི་དགག་བྱ་དང་། བདེན་གྲུབ་རིགས་པའི་དགག་བྱ་དང་བདེན་འཛིན་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩོད་བཟློག་ལས། ཡང་ན་ཁ་ཅིག་སྤྲུལ་པ་ཡི། །བུད་མེད་ལ་ནི་བུད་མེད་སྙམ། །ལོག་འཛིན་འབྱུང་བ་སྤྲུལ་པ་ཡིས། །འགོག་བྱེད་འདི་ནི་དེ་ལྟ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་འགོག་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། ཁ་ཅིག་སྤྲུལ་པའི་བུད་མེད་ལ་བུད་མེད་དུ་ཆགས་པ་སྐྱེས་པ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་པས་དེའི་ལོག་རྟོག་སེལ་བ་ལྟར། བདག་མེད་སྟོན་པའི་ཚིག་གིས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་ལ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་འགོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་རིམ་ལས། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་འཛིན་པ་ལ་དགག་བྱར་གསུངས་པ་དང་དེས་བཟུང་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ལ་དགག་བྱ་མཛད་པ་གཉིས་ཡོད་དོ། །འོན་ཀྱང་དགག་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི་ཕྱི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཡང་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། དངོས་པོ་རྣམས་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་རྣམ་པར་ཞེན་ཞིང་བདེན་པར་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི་བློ་འཁྲུལ་པ་དེ་ཀུན་རྫོབ་དང་། དངོས་པོ་རྣམས་དོན་དམ་

པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དེ་ལྷན་སྐྱེས་དང་། བློ་གནོད་མེད་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་
ཡོད་པ་ཙམ་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་དང་། དེར་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་
ནས་གྲུབ་ན་བདེན་པར་གྲུབ་པ། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ། ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྲུབ་
པ། གཉིས་ལུགས་ལ་གྲུབ་(༧༠བ)པར་བསྟན་ཅིང་། དེ་རྣམས་སུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བློ་དེ་བདེན་
འཛིན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། དངོས་པོ་ཡང་དག་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དག་ལ་ཡང་
དེ་ལས་བཟློག་པའི་རྣམ་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་འཁྲུལ་པའི་བློ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་སྟེ།
འདིའམ་འདིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒྲིབ་པ་ལྟ་བུར་བྱེད། འགེབས་པ་ལྟ་བུར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་
མདོ་ལས་ཀྱང་། དངོས་རྣམས་སྐྱེ་བ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། །དམ་པའི་དོན་དུ་རང་བཞིན་མེད། །རང་བཞིན་མེད་
ལ་འཁྲུལ་པ་གང་། །དེ་ནི་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དེས་ཉེ་
བར་བསྟན་པ་མཐོང་བའི་དངོས་པོ་རྫུན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་རྫོབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་
ཐོག་མ་མེད་པའི་འཁྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་དབང་གིས་བྱུང་ལ། དེས་ཀྱང་སྲོག་ཆགས་
ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་དངོས་པོའི་བདག་ཉིད་ལྟ་བུར་ཉེ་བར་བསྟན་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ།
དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་བསམ་པའི་དབང་གིས་དངོས་པོ་རྫུན་པའི་ངོ་བོ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་
ཁོ་ནའོ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བློ་དེ་ཡང་གནོད་མེད་ཀྱི་དབང་གིས་འཇོག་དགོས་པའི་རྒྱུ་
མཚན་ཡོད་དེ། གནོད་མེད་ནི་དོན་དེ་ལ་མ་འཁྲུལ་བ་ཞིག་ཡིན་པས། སྒྱུམ་འཛིན་མངོན་སུམ་ལྟ་བུ་སྒྱུམ་
པ་ལ་མ་འཁྲུལ་བ་ནས། དེ་ལ་སྒྱུམ་པ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་སྣང་བ་དེ་སྒྱུམ་པ་ཁོ་རང་གི་ཀུན་རྫོབ་
པའི་སྡོད་ལུགས་ཡིན་ཞིང་། སྔགས་རྫས་ཀྱིས་མིག་བསླད་པའི་ལྟད་མོ་བ་ལ་རྡེ་ཤིང་ར་གླང་དུ་སྣང་བར་
མ་ཟད་ཞེན་པ་ཡོད་པ་ལྟར། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་(༧༡ན)པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་ཡང་ཆོས་རྣམས་བདེན་
གྲུབ་ཏུ་སྣང་བ་དང་ཞེན་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱང་ཡོད་དེ། ཆོས་ཐམས་
ཅད་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་རྟོག་བཏགས་ཙམ་དུ་ཐ་སྙད་འཇོག་ཚུལ་ཤེས་ན།
རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རང་ངོས་སམ་ཡུལ་གྱི་སྟེང་ནས་གྲུབ་པ་ཞིག་བྱུང་ན་བདེན་གྲུབ།

རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ། ངོ་བོས་གྲུབ་པ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ། རྫས་སུ་གྲུབ་པ་སོགས་སུ་འཇོག་པས་དགག་བྱ་ཕྲ་མོ་བདེ་བླག་ཏུ་ངོས་ཟིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། སྣ་ཚོགས་ཡིད་དགའ་མེ་ཏོག་ཁ་བྱེ་ཞིང་། །གསེར་གྱི་ཁང་མཆོག་འབར་བ་ཡིད་འོང་བ། འདི་ན་དེ་ལའང་བྱེད་པོ་འགའ་མེད་དེ། །དེ་དག་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཡིན། །རྟོག་པའི་དབང་གིས་འཇིག་རྟེན་རྣམ་བརྟགས་ཏེ། །ཞེས་དང་། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་མ་རིག་རྐྱེན་ཅན་དུ། །གང་ཕྱིར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གསུངས། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་འཇིག་རྟེན་འདི། །རྣམ་རྟོག་ཡིན་ཞེས་ཅིས་མི་འཐད། །ཅེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། རྟོག་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ནས་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། རྟོག་པ་མེད་པར་ཡོད་པ་ཉིད་མེད་པ་དེ་དག་ནི་གོར་མ་ཆག་པར་ཐག་པ་བསྒྲིགས་པ་ལ་བརྟགས་པའི་སྦྲུལ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པར་ངེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱོར་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། ཐག་པ་དེ་ཁྲ་བོའི་མདོག་དང་འཁྱིལ་ལུགས་སྦྲུལ་འདྲ་ཞིང་། རྩིག་ཕུགས་ལྟ་བུའི་མུན་པས་ཅུང་ཟད་ཁེབས་པའི་ཡུལ་(༧)བ)དུ་འདི་ནི་སྦྲུལ་ལོ་སྙམ་པའི་བློ་སྐྱེ་བའི་ཚེ། ཐག་ཁྲའི་སྟེང་གི་སྦྲུལ་རང་འཛིན་རྟོག་པས་བརྟགས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་སྦྲུལ་དུ་མེད་པ་ལྟར། ཕུང་པོའི་སྟེང་ན་ངའོ་སྙམ་དུ་བྱུང་བ་ལ་ང་དེ་རྟོག་པས་ཕུང་པོའི་སྟེང་ན་པར་བཞག་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་མེད་ཅིང་། ཐག་པའི་ཆ་ཤས་དང་ཐག་པ་གང་ཡང་སྦྲུལ་མིན་པ་ལྟར། ཕུང་པོའི་ཆ་ཤས་རེ་རེ་དང་ཚོགས་པ་གང་ཡང་ང་མིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། སྐྱེས་བུ་ས་མིན་ཆུ་མ་ཡིན། །མེ་མིན་རླུང་མིན་ནམ་མཁའ་མིན། །རྣམ་ཤེས་མ་ཡིན་ཀུན་མིན་ན། །དེ་ལས་གཞན་ན་སྐྱེས་བུ་གང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཐལ་འགྱུར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་ཡོད་དེ། གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར། རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པ་མགོ་སྙོམས་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར། འགལ་བ་བརྗོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར། སྒྲུབ་བྱེད་བསྒྲུབ་བྱ་དང་མཚུངས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། མྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། རང་གི་རྒྱུ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར

ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། སྒྲ་འཛིན་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་མཐོང་བར་ཐལ། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་གཟུགས་ལ་བལྟ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། སྨྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། རང་གི་རྒྱུའི་དུས་ན་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཡོད་དེ། གཟུགས་ཕུང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཐལ། ཚོར་ཕུང་(༧༢ན)རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་ལ། ཚོར་ཕུང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་གཟུགས་ཕུང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་བསྒྲུབ་མི་ནུས་པར་ཐལ། སྒྲུབ་བྱེད་ཚོར་ཕུང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་གཟུགས་ཕུང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་གཉིས་བསྒྲུབ་དཀའ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་ཡོད་དེ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་དཔྱོད་པ་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་གཏན་ཚིགས། རྒྱུ་ལ་དཔྱོད་པ་རྡོ་རྗེ་གཟེགས་མའི་གཏན་ཚིགས། འབྲས་བུ་ལ་དཔྱོད་པ་ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་གི་གཏན་ཚིགས། རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་གཙོ་བོར་རྡོ་རྗེ་གཟེགས་མའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བདེན་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་འདིར་ཆོས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཁོ་ན་རིགས་པས་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་གཞན་བསྟན་པ་སླ་བར་དགོངས་ཏེ། སློབ་དཔོན་གྱིས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དང་པོར། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱུ་མེད་མིན། །དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང་། །སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་ཉེ་བར་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །ནམ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞར་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །གང་ན་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་འགར་ཡང་གི་སྒྲའི་རྣམ་གྲངས་རྟེན་གྱི་ཚིག་གིས་ནི་ཡུལ་དང་དུས་དང་གྲུབ་པའི་མཐའ་བཤད་དོ། །གང་དག་གི་སྒྲ་བརྟེན་པའི་(༧༢བ)ཚིག་ནི་ཕྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་བརྗོད་པའོ། །དེས་ན་ཕྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་ཡུལ་དང་དུས་དང་གྲུབ་པའི་མཐའ་འགར་ཡང་། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདི་ལྟར་སྦྱར་བར་བྱའོ། །འདིར་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡོད་པ་

ཉིད་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་རང་ལས་སྐྱེ་བ་དང་འབྲེལ་གྱི། ཡོད་པ་དང་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཀག་པ་དོན་གྱིས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དམ་བཅའ་གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། བདག་སྐྱེ། གཞན་སྐྱེ། གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ། རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་རྣམས་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་ཚུལ་ཡོད་དེ། གྲངས་ཅན་གྱི་གཞུང་ལས། རྒྱ་བའི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་འགྱུར་མིན་ལ། །ཆེན་པོ་སོགས་བདུན་རང་བཞིན་རྣམ་འགྱུར་ཞིང་། །བཅུ་དྲུག་པོ་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། །སྐྱེས་བུ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་རྣམ་འགྱུར་མིན། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། ཤེས་བྱ་ཉེར་ལྔར་ཁས་ལེན་པའི་གྲངས་ཅན་གྱིས་འབྲས་བུ་རྣམས་རང་གི་རྒྱུའི་དུས་ན་མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་སླར་ཡང་རྒྱུ་དེ་ཉིད་ལས་སྐྱེ་ཞིང་། ས་སྨྱུག་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་ལ། སྨྱུ་གུའི་རང་བཞིན་དེ་ནི་ས་བོན་གྱི་སྐབས་ན་ཡོད་པ་དང་། སྨྱུ་གུ་དེ་ཉིད་ས་བོན་གྱི་དུས་ན་མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་པ་ལ་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་ཐལ་འགྱུར་གྱི་སྒོ་ནས་གནོད་པ་འཕངས་པའི་ཕྱིར། འཕངས་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྨྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། རང་གི་རྒྱུའི་དུས(༧༢ན)སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་གི་རྒྱུའི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་ཟིན་པ་གང་ཞིག །རྒྱུ་ལ་ཡོད་པའི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་རང་དུས་ན་རང་གི་འབྲས་བུའི་བདག་ཉིད་མ་ཐོབ་པ་གསར་དུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཤིན་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ་སྐྱེ་བ་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་གི་རྒྱུའི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་ཟིན་ཀྱང་། སླར་ཡང་རང་གི་རྒྱུ་དེ་ཉིད་ལས་སྐྱེ་དགོས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། དོན་བསྡུ་ན་སྨྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། སླར་ཡང་རང་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། རང་གི་རྒྱུའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། དེ་ཆོས་ .ཅན། ནམ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་གི་རྒྱུའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་ཀྱང་སླར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དོན་བསྡུ་ན་སྨྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། སླར་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ས་བོན་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ས་བོན་ལས་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ། ཁྱོད་ས་བོན་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་ཟིན་སླར་ཡང་དེ་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བའི་

ཕྱིར་ཞེས་འགལ་བརྗོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་འཕངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་པ་བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལས། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཤིན་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ། །ཅི་སྟེ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་ན་ནམ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་འགལ་བརྗོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་(༧༣བ)འཕངས་པ་ལ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་སྐྱོན་བརྗོད་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཐལ་འགྱུར་དེ་ལྟར་འཕངས་ན་བདག་སྐྱེ་འགོག་ནུས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་མ་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་དང་། གཞན་གྲངས་ཅན་གྱིས་རང་ལ་ཁྲབ་པ་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་སྐྱོན་དང་། གཞན་གྱིས་གླགས་རྙེད་པའི་རྩོད་པ་འཇུག་པའི་སྐྱོན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་འཕངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་འགྲེལ་ངག་དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མིག་ལ་སོགས་པའི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་བཞིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་བདག་སྐྱེ་འགོག་ནུས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་མ་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཕངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། ཐལ་འགྱུར་དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གྲངས་ཅན་གྱིས་ཁྱོད་ཀྱི་བདག་གི་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་ཅེས་པ་འདི། འབྲས་དུས་མངོན་གསལ་གྱི་སྒྲུབ་ལ་འདོད་དམ། རྒྱུ་དུས་མི་གསལ་བའི་སྒྲུབ་ལ་འདོད། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་འདྲའི་སྒྲུབ་སླར་ཡང་སྐྱེ་དགོས་པར་མི་འདོད་པས་གྲུབ་ཟིན་བསྒྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། ཁྲབ་པ་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སླ་བར་འགྱུར་བས། དེ་འདྲའི་ཉེས་པ་བསལ་དགོས་པ་ལ་མ་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་འཕངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་འདི་སྒྲ་སོར་བཞག་ན་འབྲེལ་མེད་ལ། བཟློག་ནས་བྱེད་ན་བསྒྲུབ་བྱ་བཟློག་པས་དོན་དམ་པའི་གཞན་སྐྱེ་ཁས་བླངས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་དབུ་མའི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འགལ་ཚུལ་(༧༤ན)ཡོད་དེ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་བདག་སྐྱེ་བཅད་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་ལས་ལོག་ནས་བདག་སྐྱེ་མེད་པའི་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་འཕེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་དོན་དམ་པའི་གཞན་སྐྱེ་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དོན་

དམ་པའི་སྐྱེ་བ་ཁས་བླངས་ཤིང་བདག་སྐྱེ་བཀག་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། བདག་སྐྱེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་ནི་དོན་དམ་པའི་བདག་སྐྱེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་ཡིན་ལ། དེ་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་པ་ཡིན་པས། དེས་དོན་དམ་པའི་བདག་སྐྱེས་སྟོངས་པའི་སྐྱེ་བ་དངོས་སུ་འཇལ་ན། དེ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་དོན་དམ་པའི་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པའི་དབུ་མ་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། རྟགས་བཀློག་པས་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་སུ་འགྱུར་ལ། བདག་སྐྱེ་མེད་ཅེས་པའི་དམ་བཅའི་ཚིག་གིས་གཞན་སྐྱེ་ཡོད་པ་ཤུགས་ལ་འཕེན་ཞིང་། སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་ཀྱི་ནུས་པས་དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བར་ནི་ཁས་བླངས། སྐྱེ་བ་གཞིར་བྱས་པ་ལ་བདག་སྐྱེ་དང་གཞན་སྐྱེ་གཉིས་པོ་གང་རུང་དུ་ངེས་པ་གང་ཞིག །དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞིང་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་ཞེས་སྨྲས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་སྐྱེ་འཕེན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ལྷས་སྦྱིན་ཆེན་པོ་ཉིན་པར་ཟས་མི་ཟ་ཞེས་སྨྲས་པས་མཚན་མོ་ཟས་ཟ་བ་ཤུགས་ལ་འཕེན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་འཕངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་གིས། དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་གྱིས་སྨྲས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཚིག་ཡིན་པའི་ (༧༩བ) ཕྱིར་སྐབས་ཀྱི་དོན་ལས་བཟློག་པས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་དང་། དེའི་ཆོས་བཟློག་པའི་དོན་མངོན་པས། དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། སྐྱེ་བ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། སྐྱེ་བ་ཐུག་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྐྱོན་སྨྲས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལེགས་ལྡན་གྱིས་སྐྱོན་བརྗོད་ལྟར་སྣང་ཡིན་བཞིན་དུ་སྨྲ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་དེ་ཇི་བཞིན་མ་རྟོགས་པར། མྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ། བདག་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འཕངས་པར་གོ་ནས་སྐྱོན་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་ཤེ་ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས། ལེགས་ལྡན་གྱིས་ཀྱང་སྣར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་འཕངས་པ་མ་དགོངས་པར། ཕྱིར་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་དུ་འཕངས་པར་བཟུང་ནས་བཟློག་དོན་ཁས་ལེན་དགོས་ཞེས་སྨྲ་བར་བསམ་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལེགས་ལྡན་གྱིས་སྐྱོན་དེ་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་

ལ་མི་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྔར་བཤད་པའི་སྐྱོན་སྔ་མ་གཉིས་ཀྱང་མི་འཇུག་ལ་ཕྱི་མ་ཡང་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མེད་ཚུལ་ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་དཔེ་བརྗོད་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་དེ། རྒྱུ་མཚན་བདག་ལས་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་རྒྱུ་དེ་ཉིད་ལས་སླར་ཡང་སྐྱེའོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་རྒྱུ་དེ་ཉིད་ལས་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མ་མཐོང་ཞིང་། ཕྱིར་རྒོལ་གྲངས་ཅན་ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱེས་ཟིན་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེ་བ་ཐུག་མེད་(༧༥ན)དུ་མི་འདོད་པས། གྲངས་ཅན་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་ལས་སྐྱེ་ཞེས་རྩོད་པ་ནི་རིགས་པའི་འཐད་པ་དང་བྲལ་ལ། རང་གིས་ཁས་བླངས་པ་དང་ཡང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཕ་རོལ་པོའི་ཁས་བླངས་འདྲི་བར་བྱས་པའི་སྒོ་ནས། རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་བཀོད་པ་ལ་འབྲས་བུ་ལྷག་པ་མེད་པར་ཐལ། སྔར་བཤད་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་ཙམ་གྱིས་ཕ་རོལ་གྲངས་ཅན་གྱིས་བདག་སྐྱེ་འདོད་པའི་ཁས་བླངས་འགོག་ནུས་པར་ཟླ་གྲགས་ཁོ་བོས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་འཕངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། སྐྱོན་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རིགས་པ་མིན་པར་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་མཐོང་ངོ་། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན་དེ་ལ་རེ་ཞིག་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་གང་སྨྲ་བ་དེ་ནི་མི་རིགས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་བདག་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡོད་པ་རྒྱུ་ཉིད་དང་དེ་ཉིད་སྐྱེའོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ཡིན་ལ། ཡོད་པ་ནི་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མ་མཐོང་ཞིང་། ཐུག་པ་མེད་པར་ཡང་མཐོང་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱེས་པ་སླར་ཡང་སྐྱེ་བར་ཡང་མི་འདོད་ཅིང་། ཐུག་པ་མེད་པར་ཡང་མི་འདོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཅག་གི་རྩོད་པ་ནི་འཐད་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། རང་གིས་ཁས་བླངས་པ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཕ་རོལ་པོ་བདག་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ལ་འདྲི་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ལས་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་བཀོད་པ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་བ་འདི་དག་ཙམ་ཞིག་གིས་བརྟུད་པ་ན། ཕ་རོལ་པོ་ཁས་ལེན་པར་མི་བྱེད་དམ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་བརྗོད་པ་ལ་ནུས་པ་མི་འབྱུང་སྟེ། གྲངས་ཅན་(༧༥བ)པོ་རང་གི་ཁས་བླངས་ལ་དངོས་སུ་གནོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་འཕངས་པས་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་པར་བསྒོན་འདིང་བས། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཁྱོད་རང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ལ་དགའ་བ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། འོན་ཏེ་ཕ་རོལ་པོ་རང་གིས་ཁས་

བླངས་པ་དང་འགལ་བས་བརྟད་པས་ཀྱང་མི་ལྡོག་ན་ནི་དེའི་ཚེ་ངོ་ཚ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་བཟློག་པར་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་དོ། །ཕ་རོལ་པོ་ཅག་ནི་སྨྲོན་པ་དང་ལྡན་ཅིག་རྩོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་ནི་གནས་མ་ཡིན་པར་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་འཆང་བར་བྱེད་པ་ན་བདག་ཉིད་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་དགའ་བ་ཉིད་མངོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཁྱོད་རང་དབུ་མ་པར་རློམ་བཞིན་དུ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་དང་གཏན་ཚིགས་ཁས་ལེན་མི་རིགས་ཏེ། དེ་འདྲའི་གཏན་ཚིགས་ནི་ཚུལ་གསུམ་གཏན་ཚིགས་དེའི་ཡུལ་སྟེང་ནས་གྲུབ་པ་ཞིག་ལ་འདོད་པས། དབུ་མའི་ལུགས་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་བྱ་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་གཞན་ཁས་བླངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་། གཞན་གྲགས་ངེས་པར་བརྗོད་མི་དགོས་ཏེ། ཕྱིར་རྒོལ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་བརྗོད་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་ཅིང་། ཅུང་ཟད་བརྗོད་དགོས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་སྐྱོན་བརྗོད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གྲངས་ཅན་གྱིས་དབུ་མ་པའི་ངོར་ནུས་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སྨྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། རང་གི་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་སྟེ། སྐྱེ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་(༧༨ན)གཏན་ཚིགས་སོགས་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་གྲངས་ཅན་ལ་སུན་འབྱིན་ཡང་དག་ཡིན་པས་གཞན་གྲགས་བརྗོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། ཅི་སྟེ་ཡང་དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟར་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཕྱི་རོལ་པ་འགའ་ཞིག་ལ། སྨྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། གྲུབ་ཟིན་སླར་ཡང་ས་བོན་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མངོན་གསལ་གྱི་སྨྱུ་གུ་བཞིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་བརྗོད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཅི་ལྟར་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་དེས་ནི་འདི་སྐད་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་ལ་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་སྐྱོན་ཡང་མེད་དེ། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དེ་རང་རྒྱུད་ཁས་མི་ལེན་པས་གཞན་གྱིས་སྨྲས་པའི་ཉེས་པ་བསལ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞན་

གྲགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ལ་ཡང་གཞན་གྱིས་སྨྲས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་སྐྱོན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉེས་པ་བསལ་ཚུལ་ཡོད་དེ། གྲངས་ཅན་གྱི་མདུན་ན་གནས་པའི་མངོན་གསལ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་བུམ་སོགས་ནི་སྔར་ཡང་མངོན་པར་གསལ་བའི་ཚུལ་དུ་སྐྱེ་བར་གྲངས་ཅན་གྱིས་མི་འདོད་པས་དེ་ཉིད་འདིར་མཐུན་དཔེར་བཟུང་བས་གཏན་ཚིགས་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ཡང་མེད། གྲངས་ཅན་གྱིས་ནུས་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་མངོན་པར་གསལ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་མ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་སྨྱུ་གུ་སོགས་ནི་གྲངས་ཅན་གྱིས་སྔར་ཡང་བདག་(༧༨བ)ལས་སྐྱེ་བ་དོན་ཡོད་དུ་འདོད་པས་དེ་ཉིད་འདིར་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་མ་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི་གཞན་གྱིས་སྨྲས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བ་ཡང་མིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། གྲངས་ཅན་པ་དག་མདུན་ན་གནས་པའི་བུམ་པ་མངོན་པར་གསལ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་ནི་ཡང་མངོན་པར་གསལ་བ་མི་འདོད་ཅིང་། དེ་ཉིད་འདིར་དཔེ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལ་ནུས་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་ཅིང་། མངོན་པར་གསལ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་མ་ཡིན་པ་སྐྱེ་བ་བཀག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གྲུབ་པ་ལ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཉིད་དུ་དོགས་པའམ་གཏན་ཚིགས་འགལ་བའི་དོན་ཉིད་དུ་དོགས་པ་ག་ལ་ཡོད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བཟློག་དོན་ཁས་བླངས་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འཕྱུལ་བའི་དོན་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་དགོངས་པ་མིན་ལ། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་རང་གིས་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འགྲེལ་ངག་གིས་དངོས་སུ་འགལ་བརྗོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་དེའི་བཟློག་དོན་སྔར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་ཕ་རོལ་གྲངས་ཅན་གྱིས་ཁས་ལེན་པས་དེ་ལ་སྐྱོན་ཡོད་ཀྱི། ཁོ་བོ་ཅག་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ལ་སྐྱོན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁོ་བོ་ལ་དེ་འདྲའི་དམ་བཅའ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཕ་རོལ་པོའི་ལོག་རྟོག་བཟློག་པ་ཙམ་ཞིག་འདོད་ཀྱི། ཆོས་གཞན་འཕེན་པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚིག་གསལ་(༧༧ན)ལས། ཐལ་བར་འགྱུར་བ་བཟློག་པའི་དོན་དང་ཡང་ཕ་རོལ་པོ་ཉིད་འབྲེལ་བ

ཡིན་གྱི། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ལ་དམ་བཅའ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་བ་ག་ལ་ཡོད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ལེགས་ལྡན་རང་ལུགས་ཀྱི་བདག་སྐྱེ་འགོག་ཚུལ་འཐད་དམ་སྙམ་ན་མི་འཐད་དེ། ལེགས་ལྡན་གྱིས་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་སྐབས་དེར་དོན་དམ་པར་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཞེས་པའི་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་འདི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་སྦྱོར་རམ། ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་སྦྱོར། དང་པོ་ལྟར་ན། སྔ་རྒོལ་རང་ལ་ལྟོས་ཀྱང་དགོས་པ་མེད། ཕྱི་རྒོལ་གྲངས་ཅན་ལ་ཡང་དགོས་པ་མེད། གྲུབ་མཐས་བློ་ཁ་མ་བསྒྱུར་བ་ལ་ཡང་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྔ་རྒོལ་ལེགས་ལྡན་རང་ཉིད་བདག་སྐྱེ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གྲངས་ཅན་དེ་ཤིང་གི་ཡལ་ག་སྔ་མ་བཏང་ནས་ཕྱི་མ་མ་བཟུང་བ་ལྟར་བདེན་པ་གཉིས་ལས་ཉམས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་རང་དགའ་བས་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་བ་ཙམ་ཞིག་ཁས་ལེན་གྱི། བདག་སྐྱེ་དང་གཞན་སྐྱེའི་རྣམ་དབྱེ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་ལ་སྦྱོར་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་རང་ལ་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་དང་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གིས་མིག་སོགས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱིར་རྒོལ་ལ་ལྟོས་ན་གྲངས་ཅན་གྱིས་མིག་སོགས་དོན་དམ་རྫས་ཡོད་དུ་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་གྱི། ཀུན་རྫོབ་བཏགས་ཡོད་དུ་ཁས་མ་བླངས(༧༧བ)པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། གཞན་ཡང་། རྟོག་གེ་པ་འདིས་བདག་ཉིད་རྟོག་གེའི་བསྟན་བཅོས་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པར་འདོད་པས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཁས་ལེན་བཞིན་དུའང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ངག་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཉེས་པ་དུ་མའི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་སུ་རྟོགས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་གཞན་སྐྱེ་ཁས་ལེན་པ་མི་རིགས་ཏེ། རིགས་ན། སེལ་བྱེད་མེ་ལྕེ་འབར་བ་ལས་བསལ་བྱར་གྱུར་པའི་མུན་པ་མཐུག་པོ་འབྱུང་བར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་གཞན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། དངོས་པོ་རྣམས་ནི་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། གཅེར་

བུ་བས་རྫ་བུམ་དེ་འཛིམ་གོང་གི་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། རྫ་མཁན་གྱི་འཁོར་ལོ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བས་གཞན་ལས་སྐྱེ་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ལ་བཤད་མ་ཐག་པའི་རིགས་པས་གནོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས་ཀྱང་། དངོས་པོ་རྣམས་ནི་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་སྨྲས་པའི་ཉེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱང་འཕེན་གྱིས་རྨ་བྱའི་མདོངས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་མ་མཐོང་ཞེས་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་སྨྲ་ན། འཇིག་རྟེན་ན་ས་བོན་བཏབ་པ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་ཞིང་མ་བཏབ་ན་མི་འབྱུང་བའི་ཚུལ་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པའི་རིགས་པས་གནོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གལ་ཏེ་(༧༤ན)རྒྱུ་མེད་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བར་ལྟ་ཞིག་འགྱུར་ན་ནི། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྨྲས་པ། རྒྱ་གར་ཡུལ་དུ་བགྲོད་པ་མིན་པར་འཕགས་ཡུལ་མཁས་པའི་གཞུང་ལུགས་རྣམས། །ངལ་བའི་ཁུར་གྱིས་དཀའ་བ་མེད་པར་བློ་གྲོས་གཅིག་གིས་གཞལ་ནུས་པ། །བསམས་ཀྱིན་འཛམ་མགོན་བླ་མ་མིན་པ་གཞན་གྱི་མཐུ་ལས་ཇི་ལྟར་རྟེད། །དེ་ཕྱིར་ཟང་ཟིང་འདུ་འགོད་མེད་པའི་ལེགས་པར་བཤད་པའི་མཆོད་པ་འབུལ། །བློན་ཆེན་ཆོས་བརྒྱད་ཆང་གིས་བཟི་བའི་ཚོག །བློན་པོ་རང་འདྲའི་དབུས་སུ་བཤད་པ་ན། །བློན་གདམ་འཕྲེང་བར་བསྒྲིགས་པའི་དཔེ་རྒྱུན་དེ། །བློན་མཁས་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཡུལ་དུ་དར། །མཁས་མང་ལོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་བདུད་རྩི་མཆོག །མཁས་པའི་གསུང་རབ་དུས་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཉམས། །མཁས་མདོག་བྱས་ན་བྱ་རོག་དཀར་པོར་འགྲོ། །མཁས་ལས་ཟན་ཆངས་གཅིག་ཙམ་དགའ་དུས་འདིར། །ཆོས་བརྒྱད་དུག་ཆུས་སྨྱོས་པའི་རྣམ་འགྱུར་གྱིས། །རང་མཆོད་རྫེན་པར་སྟོན་པ་མ་ཤེས་ན། །ཉམ་ཆུང་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ་ལྟར་ལེན་ཚོ། །ཙུ་ཏའི་ཡུལ་གྱི་ཐང་གཉིས་པ་འདིས་ནོངས། ། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་ཁས་ལེན་དམ་བཅའི་རི། །ཕྲ་ཞིབ་རིགས་པའི་ཐོགས་མདས་གཞིལ་བ་ན། །སྲུམ་བརྩེགས་ཕྱི་མར་འཐག་པའི་མཐྲིན་སྟོན་དེ། །འགོག་པའི་ཏིང་འཛིན་ཟློལ་གྱིས་རྫུ་ལ་བརྟེན། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

གསུམ་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ནི། ཁ་ཅིག །བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པའི་བློ་དེ་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་

རིགས་པའི་དགག་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྨྲ་གྲུ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པའི་བློ་དེ་སྨྲ་གྲུ་བདེན་མེད་དུ (༧༤བ) བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྨྲ་གྲུ་བདེན་མེད་དུ་འཛིན་པའི་བློ་དེ་བསྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྨྲ་གྲུ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་ཁྱོད་ལ་གནོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེའི་དགག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་གནོད་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སྨྲ་གྲུ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་གནོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་སྐྱོན་འཕེན་ན། ཁོ་རང་ལ། སྨྲ་གྲུ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པའི་བློ་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་དེ་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྨྲ་གྲུ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གིས་དེ་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ཡི་གནོད་བྱེད་ནི། །བདག་མེད་མཐོང་བ་འགལ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྨྲ་གྲུ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། ཚད་མས་གནོད་པར་ཐལ། སྨྲ་གྲུ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་གནོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། རིགས་པས་གནོད་ན་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་གནོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཁྱོད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ཡིན་ན་མེད་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད (༧༥ན) ཀྱི་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཚད་མའི་དགག་བྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དགག་བྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་སྲིད་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྲིད་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་སོགས་བརྒྱད་ཡོད་ཟེར་ན། བདེན་པར་གྲུབ་པ་དེ། སྨྲ་གྲུ་བདེན་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་དགག

བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདེན་པར་མེད་པ་དེ་དེ་བསྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བསྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རྟ་གླང་དུ་མི་སྣང་ན་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བ་མེད་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བདག་མེད་ཡིན་ན་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། ཤེས་བྱ་རྟ་གླང་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྣང་བ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རང་སྡེའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཐམས་ཅད། བདེན་ཚད་མཐུན་པ་མེད་པ་དེ་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་དོན་དུ་འདོད་ཟེར་ན། མདོ་སྡེ་(༧༩བ)པ་དང་སེམས་ཙམ་པ་གཉིས་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དོན་འཛོག་ཚུལ་མཚུངས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དོན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་རང་མཚན་གྱི་དོན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་བདེན་གྲུབ་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་མཚན་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་དེ་མྱུ་གུ་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཟེར་ན། སྐྱེས་པ་དེ་དེ་བསྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མྱུ་གུ་རང་རྒྱུའི་དུས་ན་མེད་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་མྱུ་གུ་རང་རྒྱུའི་དུས་ན་མེད་པར་བསྒྲུབ་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་གྲོལ་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། མྱུ་གུ་སྔར་མེད་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། མྱུ་གུ་སྐྱེ་བར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མྱུ་གུ་རང་རྒྱུ་ལས་སྔར་མེད་གསར་དུ་སྐྱེ་བར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མྱུ་གུ་རང་རྒྱུའི་དུས་ན

མེད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །མྱུ་གུ་དེ་ས་བོན་གྱི་དུས་སུ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ས་བོན་གྱི་དུས་སུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། (༡༠ན)འོ་ན། དངོས་པོའི་འབྲས་བུའི་དུས་སུ་དངོས་པོ་ཡོད་པར་ཐལ། དངོས་པོའི་འབྲས་བུ་དེ་དངོས་པོའི་འབྲས་བུའི་དུས་སུ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་པའི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་རུང་གི་རྣམ་མཁྱེན་དེ་བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་ཐལ། ས་བོན་ལས་སྐྱེ་བཞིན་པའི་མྱུ་གུ་དེ་ས་བོན་གྱི་དུས་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་པ་ དེ་དེ་འདྲའི་རྣམ་མཁྱེན་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །དེ་གཉིས་རྒྱུད་གཅིག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱུན་མཐའ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཟིན་པར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་ཟེར་ན། རང་རྒྱུད་པས་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་བས་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །དེས་གཞན་སྐྱེ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་བདེན་གྲུབ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བདག་སྐྱེ་ཡོད་པར་ཐལ། བདག་གི་འབྲས་བུ་བདག་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཁྱོད་ལས་སྐྱེ་བར་ཐལ། ཁྱོད་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འགོག་བདེན་དེ་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་ཐལ། དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་དེ་ལ་འགོག་བདེན་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་སུ་དབྱེ་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་ནི་དྲི་མེད་ལམ། །འབྲས་བུ་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་དེ་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དང་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་(༡༠བ)ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་དེ་དེ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་ཆོས་ཅན། རང་འབྲས་སྐྱེད་བྱེད་དུ་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །མྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། རང་གི་རྒྱུའི་དུས་ན་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཐུག་མེད་དུ་སྐྱེ་བར་ཐལ། རང་གི་རྒྱུའི་དུས

ན་གྲུབ་ཟིན་སླར་ཡང་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདི། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་ཞེས་
སོགས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན། བསྟུན་ན། མྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་
མེད་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་འགྲེལ་ངག་འདིའི་དངོས་བསྟན་
གྱི་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན། ཞེས་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། མྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་
དོན་མེད་པར་ཐལ། རང་གི་རྒྱུའི་དུས་ན་གྲུབ་ཟིན་སླར་ཡང་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་
འདི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་
རྣམས་ལ་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ་ཞེས་པའི་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་འགྲེལ་ངག་དང་པོ་འདིའི་སྐབས་ནས་
དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འགྲེལ་ངག་འདིས་བདག་
སྐྱེ་འགོག་པའི་གཞན་གྲགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཅིག་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། དེ་
ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་གཏན་ཚིགས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། མྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། བདག་ལས་སྐྱེ་བར་ཐལ། རང་གི་རྒྱུའི་དུས་ན་གྲུབ་ཟིན་པའི་
ཕྱིར། རྟགས་ཁས། (༨༧ན)དོན་བསྟུ་ན། དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཡང་སྐྱེ་
བ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་པའི་བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་དོན་དེ་བདག་སྐྱེ་ལ་བྱེད་རིགས་
པར་ཐལ། མྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་ལས་སྐྱེ་བའི་
ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འདི། སྐབས་འདིའི་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་འགྲེལ་ངག་གི་དངོས་བསྟན་གྱི་
ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ནི་
ཡང་སྐྱེ་བ་དགོས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་ངག་འདིས་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྟགས་
ཡང་དག་མ་བསྟན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་នུས། ཁ་ཅིག །སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་དངོས་པོ་
རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་ཁས་
ལེན་པར་ཐལ། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་ཁས་ལེན་པ་
གང་ཞིག །མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།

སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་མྱུ་གུ་རང་གི་རྒྱུའི་དུས་ན་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མྱུ་གུ་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་སུ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། མྱུ་གུ་རང་གི་རྒྱུའི་དུས་ན་མེད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མྱུ་གུ་སྐྱེ་བར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། མྱུ་གུ་རང་གི་རྒྱུའི་དུས་ན་མེད་པར་(༤༡བ)ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་མྱུ་གུ་རང་རྒྱུ་ལས་སྔར་མེད་གསར་དུ་སྐྱེ་བར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བདེན་པའི་གཅིག་དང་བདེན་པའི་དུ་མ་གང་རུང་དང་བྲལ་བ་དེ་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་པ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡོད་པར་ཐལ། དང་པོ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །ཕྱི་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། བུམ་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟ་བའི་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། ཀ་བའི་ཆོས་ཉིད་དང་བུམ་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདེན་པ་གང་ཞིག །དུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བུམ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། བདེན་པའི་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པར་ཐལ། བདེན་པ་འི་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བདེན་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཐལ་རང་གཉིས་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྣང་བ་ཡོད་པར་ཐལ། སེམས་ཙམ་པ་དང་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ལ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ལ་ཆོས་ཅན་ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྣང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་བས་མྱུ་གུ་འཛལ་བའི་ཚད་མ་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཅིང་བཏགས་ཡོད་མིང་རྐྱང་ཙམ་གྱིས་བཞག་པའི་མྱུ་གུ་ལ་ཚད་མར་སོང་བར་འདོད། རང་རྒྱུད་པས་མྱུ་གུ་འཛལ་བའི་ཚད་མ་དེ་བཏགས་ཡོད་མིང་རྐྱང་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་རང་གིས་མཚན་ཉིད་(༤༢ན)ཀྱིས་གྲུབ་པའི་མྱུ་གུ་ལ་ཚད་མར་སོང་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རང་རྒྱུད་པ་དང་སེམས་ཙམ་པ་གཉིས་ལ་ཆོས་ཅན་ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྣང་བ་མེད་པར་ཐལ།

སེམས་ཅན་པས་སྒྱུ་མ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དེ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་སྒྱུ་མ་ལ་ཚད་མར་སོང་བར་འདོད། རང་རྒྱུད་པས་དེ་ལྟར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཁྱབ་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཐལ་རང་གཉིས་ལ་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ལ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྱུ་མ་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཁ་ཅིག །ཐལ་འགྱུར་བ་དང་སེམས་ཙམ་པ་གཉིས་ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྣང་བ་མེད་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་པས་གྲངས་ཅན་གྱི་ངོར། སྒྲ་མི་རྟག་བསྒྲུབ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་སངས་རྒྱས་པ་དང་གྲངས་ཅན་པ་གཉིས་ལ་ཆོས་ཅན་ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྣང་བ་ཡོད་ཟེར་ན། དེ་ལ་ཁ་ཅིག །དེ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་པས་སྒྲ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན། གྲངས་ཅན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། སངས་རྒྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། ཁ་ཅིག །ལེགས་ལྡན་འབྱེད་རང་རྒྱུད་པའི་ཐོག་མ་ཡིན་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་སྔ་རོལ་ཏུ་རང་རྒྱུད་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཨཱ་ཙཱ་རྱ་ཤྲཱི་གུ་པྟ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ནི་ཨཱ་ཙཱ་རྱའི་འགྲེལ་པ་དཀར་པོ་རྣམ་པར་འཆར་བའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་སྣང་ རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིས་བཤད་(༢༢བ)པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་ཁས་ལེན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། དེ་ཡིན་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཁས་ལེན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡིན་ན་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོའི་སྟེང་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཁས་ལེན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཆོས་ཅན། རྟེན་འབྲེལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་སངས་རྒྱས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས། ཁ་ཅིག །ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པར་ཐལ། དབུ་

མ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་རྒྱུད་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཞེས་པ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར།

སྨྲས་པ། གསུང་རབ་ཆུ་འཛིན་སྟུག་པོ་འཁྲིགས་པའི་དབུས། རིགས་པའི་གནམ་ལྕགས་ཐོག་མདའ་གཡོ་བ་ཡིས། །ཕྱིར་རྒོལ་དམ་བཅའི་ས་འཛིན་བཅོམ་པ་ན། །སྒྲག་སྟེ་ཉི་གཞོན་ནུབ་རིའི་ཕག་ལ་བྲོས། །རྣམ་རྟོག་སྤྲོས་པའི་རྩུལ་ལ་ཟད་པའི་མཐའ། །མེད་ཕྱིར་ཐལ་འགྱུར་གྲངས་ལ་ཚད་བཟུང་ཅི། །འོན་ཀྱང་སྐྱིགས་དུས་གདུལ་(༢༣ན)བྱའི་བློ་ངོ་དང་། །འཚམ་པར་ཉུང་ངུའི་གནམ་གྱི་ཁྲེང་བ་སྤེལ། །མཁས་པའི་རྣམ་ཐར་མཐོང་ན་བློ་སྣ་རིང་། །སྙིང་ནས་ངེས་འབྱུང་བསམས་ཚེ་ལོང་མེད་དྲན། །འགྲོ་བའི་སྤྱོད་ཚུལ་མཐོང་ཚེ་ཞེན་ལོག་སྐྱེ། །ཕས་རྒོལ་ཁས་བླངས་མཐོང་ཚེ་རིགས་པ་དར། །ཞེས་པ་ཡང་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

གཉིས་པ་དེ་རིགས་པས་བསྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བསྟན་པ་ལ། བདག་སྐྱེ་དགག་པ། གཞན་སྐྱེ་དགག་པ། གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ། རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ལ་འགྲེལ་པ་མཛད་པའི་རིགས་པས་དགག་པ། རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རིགས་པས་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་མཁན་གྱི་ལུགས་དགག་པ། གྲུབ་མཐས་བློ་མ་བསྒྱུར་བའི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པར་བསྟན་པ། དེ་ལྟར་བཀག་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྡུ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། རང་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ། རྒྱུ་འབྲས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དགག་པ་དང་གཉིས། དང་པོ་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་ན་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ། དེ་ལས་སྐྱེ་ན་རིགས་པ་དང་འགལ་བ། དེའི་ཉེས་སྤོང་དགག་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། མྱུ་གུ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ས་བོན་དེ་ལས་འབྱུང་ན་དེ་ལས་འབྱུང་དགོས་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷག་པོ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ས་བོན་གྱི་དུས་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ངོ་བོ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། ས་བོན་ལས་སླར་ཡང་སྐྱེ་བར་རིགས་པའང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ། ས་
བོན་གྱི་དུས་ན་སྐྱེས་ཟིན་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ས་བོན་ལས་སྐྱེས་ཟིན་སླར་ཡང་སྐྱེ་བར་ཡོངས་སུ་རྟོག་
པར་འགྱུར་ན་ནི། མྱུ་གུ་(༢༣བ)ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འཇིག་རྟེན་འདིར་རྙེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ།
ས་བོན་བལྟབས་ནས་སྲིད་པའི་མཐར་ཐུག་པར་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ་བའི་ཕྱོགས་སྔ་
དེའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། མྱུ་གུ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ས་བོན་དེ་རྣམ་པར་འཇིག་པར་བྱེད་པར་ཇི་
ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་ས་བོན་དང་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གྲངས་
ཅན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་མྱུ་གུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ས་བོན་གྱི་མདོག་དབྱིབས་ལས་ཐ་དད་
པའི་མྱུ་གུའི་དབྱིབས་དང་ནི་ཁ་དོག་རོ་དང་ནུས་པ་སྨིན་པའི་ཐ་དད་ཁྱོད་ལ་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ།
ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ས་མྱུག་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་དབྱིབས་
སོགས་ཐ་དད་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། གལ་ཏེ་སྔར་གྱི་ས་བོན་བདག་གི་དངོས་པོ་བསལ་ནས
དེ་ལས་གཞན་མྱུ་གུའི་ངོ་བོར་འཕོ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ན། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ས་བོན་དེའི་རང་བཞིན་
དང་མྱུ་གུའི་རང་བཞིན་དེ་གཉིས་གཅིག་ཡིན་ཞེས་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། མྱུ་
གུར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་ས་བོན་རང་གི་གནས་སྐབས་གཏོང་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གལ་ཏེ་གྲངས་
ཅན་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་མྱུ་གུའི་དུས་ན་ས་བོན་མེད་པ་བཞིན་དུ་མྱུ་གུ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡང་བཟུང་དུ་མེད་
པར་ཐལ། ས་བོན་གྱི་རང་བཞིན་དང་མྱུ་གུའི་རང་བཞིན་གཉིས་འདིར་གཞན་མ་ཡིན་པར་གཅིག་པའི་
ཕྱིར། ཡང་ན་ཇི་ལྟར་མྱུ་གུ་རང་གི་གནས་སྐབས་སུ་གཟུང་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་ཅིག་སྙམ་ན་དེར་ཡང་གཟུང་དུ་
ཡོད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་
མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལ་རིགས་པས་གནོད་(༢༨ན)པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་དག་གཉིས་རང་
བཞིན་གཅིག་པ་ཡིན་ཞེས་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་རྒྱུ་ས་བོན་ཞིག་ན་ཡང་
དེའི་འབྲས་བུ་མྱུ་གུ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
བདག་ལས་འབྱུང་ཞེས་རབ་ཏུ་བརྟགས་པ་འདི་དེ་ཉིད་དང་ནི་འཇིག་རྟེན་དུ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

དེ་ལ་གནོད་བྱེད་བསྟན་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། བདག་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་བླང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་ན་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། ལས་དང་། བྱེད་པ་པོ་ཡང་གཅིག་ཉིད་དུ་འགྱུར་ན། དེ་དག་ནི་གཅིག་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དབུ་མ་ནས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པའི་ཉེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཞན་སྐྱེ་འདོད་པའི་ཕྱོགས་སྤྱིར་དགག་པ། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་དངོས། དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནོད་པ་སྤང་བ། བཀག་པའི་ཡོན་ཏན། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་འགར་ཡང་མེད་པར་བསྟན་པ། བདེན་པ་གཉིས་ཅར་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་དང་ལྔ། དང་པོ་ལ་གཞན་སྐྱེ་སྤྱིར་དགག་པ། བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ། མུ་བཞིར་དཔྱད་ནས་དགག་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཧ་ཅང་ཐལ་བས་དགག་པ། སྐྱོན་སྤོང་གི་ལན་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འོ་ན་སེལ་བྱེད་མེ་ལྕེ་ལས་ཀྱང་བསལ་བྱ་མུན་པ་སྟུག་པོ་འབྱུང་བར་ཐལ། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་འདྲའི་འབྲས་བུ་གཞན་ཞིག(༤༦བ)འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྒྱུ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་ལས་འབྲས་བུ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། རྟགས་སྔར་བཞིན། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པས་མ་ལུས་པ་ལ་ཡང་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འདོད་པ་དེ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཉིད་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སྐྱོན་སྤོང་དང་། དེའི་ལན་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྒྱུས་རབ་ཏུ་བྱ་བར་ནུས་པ་དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བུར་ངེས་པར་བརྗོད་ཅིང་། གང་ཞིག་འབྲས་བུ་དེ་བསྐྱེད་པར་ནུས་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་ནའང་འབྲས་བུའི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། ས་ལུའི་མྱུ་གུ་ནས་ལ་སོགས་ལས་འབྱུང་བ་དེ་ལྟ་མིན་ཏེ། ས་ལུའི་མྱུ་གུ་དེ་རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་དང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་ལས་སྐྱེ་བ་དེའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ནས་དང་གེ་སར་དང་ནི་ཀིང་ཤུ་ཀ་ལ་སོགས་པ་ས་ལུའི་མྱུ་གུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པར་འདོད་པ་མིན། དེ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་ལྡན་མིན། དེ་དང་རྒྱུད་གཅིག་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་མིན། དེའི་རིགས་འདྲ་བ་སྔ་མ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ། དེ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ས་ལུའི་ས་བོན་ཡང་ནི་

ཆོས་ཅན། ས་ལུའི་མྱུ་གུ་དེའི་སྐྱེད་བྱེད་སོགས་མིན་པར་ཐལ་ཏེ། ས་ལུའི་མྱུ་གུ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་སྔ་ཕྱི་བ་ལ་གཞན་སྐྱེ་དགག་པ། རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་པ་ལ་གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། རྩོད་པ་སྤོང་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མྱུ་གུ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱོགས་འདི་བཏང་བར་བྱོས་ཤིག་སྟེ་བྱ་རིགས་ཏེ། མྱུ་གུ་ས་བོན་ལས་རང་བཞིན་(༥༥ན)གྱིས་སྐྱེ་བ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་བོན་མྱུ་གུ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་པ་ཉིད་དུ་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མྱུ་གུ་ས་བོན་དང་ནི་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་། ས་བོན་གྱི་དུས་ན་གཞན་མྱུ་གུ་ཉིད་མེད་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པའི་བྱ་བ་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཇི་ལྟར་དེ་དཔེར་ན་སྲང་གི་མདའ་གཉིས་མཐོ་བ་དང་ནི་དམའ་བ་དག་དུས་མཉམ་མ་ཡིན་པར་ནི་མིན་པར་མཐོང་བ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ས་མྱུག་འདི་ནི་ཇི་ལྟ་བུར་ན་སྲང་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་ཏེ། གལ་ཏེ་སྲང་མདའ་གཉིས་དུས་གཅིག་གི་ཚེ་ཡོད་པ་ཡིན་ན། ས་མྱུག་འདིར་དུས་གཅིག་ཏུ་མེད་པས་དུས་མཉམ་པ་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་ས་བོན་གྱི་དུས་སུ་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བཞིན་པ་སྐྱེ་བ་ལ་ཕྱོགས་པས་ད་ལྟར་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་ས་བོན་འགག་བཞིན་པ་ནི་ཡོད་ཀྱང་འཇིག་པ་ལ་ཕྱོགས་པར་འདོད་པར་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་བོན་གྱི་དུས་ན་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་འདི་ནི་བདེན་པར་གྲུབ་པ་རིགས་པའི་ངོ་བོའང་མིན་ཏེ། དེའི་དུས་ན་བྱེད་པ་པོ་མྱུ་གུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་མིག་གི་བློ་རང་གི་སྐྱེད་བྱེད་རང་དང་དུས་གཅིག་པ་མིག་ལ་སོགས་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་འདུ་ཤེས་ལ་སོགས་ལས་མིག་བློ་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མིག་སོགས་ལས་འབྱུང་བས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་མིག་གི་དུས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་དེའི་དུས་ན་མེད་ཅེ་ན། སྔ་ཕྱི་བ་འདི་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་མེད་པའི་(༥༥བ)ཉེས་པ་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་བསྐྱེད་བྱ་རང་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་བསྐྱེད་པ་དེ་རྒྱུ་ཡིན་ན། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའམ། འོན་ཏེ་མེད་པ་དང་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་དང་བྲལ་བ་ཞིག་སྐྱེད་

གྲང་། དང་པོ་ལྟར་ན། སྨྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། སྐྱེད་བྱེད་ཅི་དགོས་དེ་མི་དགོས་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མེད་པ་ལའང་རྒྱུ་དེས་ནི་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དོན་མེད་པར་ཐལ། མེད་པ་རྒྱུས་བསྐྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ཉིད་ལ་རྒྱུ་དེས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་དང་བྲལ་བ་ལའང་རྒྱུ་དེས་ཅི་བྱ་སྟེ་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཡོད་པའང་མིན་མེད་པའང་མིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར།

བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལ། འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པས་གཞན་སྐྱེ་ཁས་བླངས་ནས་གནོད་པ་སྤང་བ། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་གཞན་སྐྱེ་མེད་པས་གནོད་པ་སྤང་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རྩོད་པ་དང་། ལན་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་འདིར་ནི་རིགས་པ་སྨྲས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལྟ་གོ་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པ་གང་གིས་རང་གི་ལྟ་བ་ཁོ་ན་ལ་གནས་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་ཚད་མར་འདོད་པས་ན་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བས་གནོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་འདིར་ནི་རིགས་པ་ཅི་ཞིག་དགོས་ཏེ། གཞན་ལས་གཞན་འབྱུང་བ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པ་ཡིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་དེས་ནའོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་བདེན་གཉིས་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག །སྐབས་དོན་ལ་སྦྱར་བ། བདེན་གཉིས་སོ་སོའི་ངོ་བོ་བཤད་པ། བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནོད་པ་དགག་པ། འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་ལྔ། (༢༨ན) དང་པོ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། འཇིག་རྟེན་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དབྱེ་བ། ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཚིག་གི་དོན། སྤྱིའི་དོན། མཐའ་དཔྱད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་ཀུན་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་གཉིས་གཉིས་ནི་འཛིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་ཡང་དག་པ་མཐོང་བས་རྙེད་པ་དང་། རྫུན་པ་མཐོང་བ་ཡིས་རྙེད་དོན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐམས་པ་བདེན་སྟོང་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། དེ་ཉིད་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པ་མཐོང་བའི་

རིགས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གང་ཞིག །རིགས་ཤེས་དེ་ཁྱོད་ལ་རིགས་ཤེས་སུ་སོང་བའི་ཕྱིར། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས་ཏེ། མཐོང་བ་རྫུན་པ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་རྙེད་དོན་གང་ཞིག །ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་དེ་ཁྱོད་ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མར་སོང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྐབས་འདིར་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མ་ཤེས་ན་ཟབ་མོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་རྟོགས་ཤིང་། དེ་མ་རྟོགས་ན་འཁོར་བ་ལས་མི་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཟབ་མོའི་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་ཐ་སྙད་བདེན་པ་རྟོགས་པ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་ཤེ་ལས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ། །བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་བརྟེན། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། །དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པའོ། །གང་དག་བདེན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི། །རྣམ་དབྱེ་རྣམ་པར་མི་ཤེས་པ། །དེ་དག་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་(༤༧ཐ)ནི། །ཟབ་མོའི་དེ་ཉིད་རྣམ་མི་ཤེས། །ཐ་སྙད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར། །དམ་པའི་དོན་ནི་བསྟན་མི་ནུས། །དམ་པའི་དོན་ནི་མ་རྟོགས་པར། །མྱ་ངན་འདས་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཀུན་རྫོབ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་དོན་དམ་བསྒྲུབ་བྱར་བྱས་ཏེ་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བ་ལས། ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་དང་། །དོན་དམ་བདེན་པ་ཐབས་བྱུང་གྱུར་པ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་དེ་དབྱེ་གཞི་དང་། བདེན་གཉིས་དབྱེ་བའི་ཡ་གྱལ་ཡིན་ཏེ། ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པ་གཉིས་ཐུགས་སུ་ཆུད་དེ། ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་འདིར་ཟད་དེ། དེ་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་རབ་ཏུ་གཟིགས། རབ་ཏུ་མཁྱེན། ལེགས་པར་མངོན་དུ་བྱས་པས་དེའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དོན་དམ་བདེན་པ་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྙེད་དོན་གང་ཞིག །མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་དེ་ཁྱོད་ལ་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་སུ་སོང་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། རྒྱས་པར་ཕྱེ་ན་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག །མདོར་བསྡུ་ན་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་

དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་བཞི། སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་ཤིན་ཏུ་བསྡུ་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཀུན་རྫོབ་བདེན་(༢༧ན)པ་ཡོད་དེ། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་རྙེད་དོན་གང་ཞིག །ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་དེ་ཁྱོད་ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མར་སོང་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། འཁྲུལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་མ་བསྙད་པའི་ཤེས་པ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། དེས་བསྙད་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁྲུལ་རྒྱུ་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལ་གནོད་པ་དང་ཡིད་དབང་ལ་གནོད་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ནང་དང་ཕྱི་གཉིས་ལས། རབ་རིབ་དང་། མིག་སེར་དང་། དྭ་ཏྲ་ར་ཟོས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་མ་དང་། མེ་ལོང་དང་། བྲག་ཕུག་སྟོང་པའི་སྒྲ་དང་། ཉི་འོད་བྱེ་མ་ལ་ཕོག་པ། མིག་འཕྲུལ་མཁན་གྱིས་སྦྱར་བའི་སྔགས་སྨན་ལྟ་བུ་ཕྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁྲུལ་ཚུལ་ཡོད་དེ། རབ་རིབ་ཀྱིས་སྐྲ་ཤད་འཛག་སྣང་གི་དབང་ཤེས་འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་བྱེད། མིག་སེར་གྱིས་དཀར་པོ་སེར་པོར་སྣང་བའི་དེ་བྱེད། དྭ་ཏྲ་རས་ས་གཞི་གསེར་དུ་སྣང་བའི་དེ་བྱེད། མེ་ལོང་གིས་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་བྱད་བཞིན་དུ་སྣང་བའི་དེ་བྱེད། བྲག་སྟོང་གིས་བྲག་ཅ་རྫོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲར་སྣང་བའི་དེ་བྱེད། བྱེ་མས་སྨིག་རྒྱུ་ཆུར་སྣང་བའི་དེ་བྱེད། མིག་འཕྲུལ་གྱིས་རྡེ་ཤིང་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བའི་དེ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། གྲུབ་མཐའ་ངན་པ། གདོན་ཆོགས་ལྟར་སྣང་། གཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁྲུལ་ཚུལ་ཡོད་དེ། དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་བདག་རྟག་པ་དང་། སྤྱི་གཙོ་བོ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་ཡིད་ཤེས་འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་བྱེད། ཕྱི་མས་ནི་རྨི་ལམ་གྱི་གླང་པོ་ཆེ་གླང་པོ་(༢༧བ)ཆེར་འཛིན་པའི་དེ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་འཁྲུལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་མ་བསྙད་པའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གང་རུང་ཡིན་ན་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡང་དག་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། གང་ཟག་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལྷན་སྐྱེས་ལྟ་བུ་སྟེ་མ་ཡིན་ཀྱང་ཕྱི་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་བསྙད་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གང་རུང་ཡིན་ན། འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་ལོག་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། གྲུབ་མཐས་བསྙད་པའི་གང་ཟག་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པའི་

རྟོག་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་མ་ཡིན་ཀྱང་ཕྱི་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ན་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལམ་སྙམ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། འགོག་བདེན་དང་པོ་དང་གཞན་གསུམ་ཕྱི་མར་འདུ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་སྡུག་བསྔལ་དང་། ཀུན་འབྱུང་དང་། ལམ་གྱི་བདེན་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་སོ། །འགོག་པའི་བདེན་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའི་རང་གི་ངོ་བོའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བུམ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དོན་ཡང་ཡིན། དམ་པ་ཡང་ཡིན། བདེན་པ་ཡང་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྙེད་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གནས་ལུགས་དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། སྣང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མཐུན་པས་མི་བསླུ་བའི་ཕྱིར། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་གཏི་མུག་བདེན་འཛིན་གྱི་ངོ་(༢༢ན)བོར་བདེན་ལ། གཞན་དུ་རྫུན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། བདེན་རྫུན་གྱི་དབྱེ་བ་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཆོས་གཅིག་རྫུན་པ་བསླུ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་ཡོངས་དཔྱོད་ལ་གྲུབ་ན་མི་བསླུ་བ་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པ་རྣམ་དཔྱད་ལ་ཁེགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསླུ་མི་བསླུ་གཉིས་ཕན་ཚུན་སྤངས་པའི་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་དག་ནི་ཅིག་ཤོས་དགག་པ་གཞན་སྒྲུབ་པ་མེད་ན་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་གང་རྣམ་པར་བཅད་པ་མེད་ན་མེད་པ་དེ་གཉིས་ནི་ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གང་དག་ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་དག་ཡིན་ནོ། །གང་དག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་ཕུང་པོ་གཞན་སེལ་བར་བྱེད་པ་དག་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ལུས་ཅན་དང་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཁ་ཅིག །མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྙེད་དོན། དོན་དམ་བདེན་པའི་

མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སྨྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྙིང་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་(༡༡བ)མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྙིང་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་དེ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་དེ་ལ་སྣང་བ་དེ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་ལ་སྣང་བ་དེ་རྟོགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་གི་སྣང་བ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག །མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ལ་སྣང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་སྣང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཁ་ཅིག །ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་སྙིང་དོན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། བུམ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་བསལ་སློ། ཁ་ཅིག །མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་སྙིང་དོན་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། བདག་མེད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་དངོས་ཀྱི་སྙིང་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་དངོས་ཡུལ་གང་ཞིག །སྙིང་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཡུལ་(༡༩ན)གྱི་ཀུན་རྫོབ་གང་ཞིག །རང་ཉིད་གཙོ་བོར་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་བློ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་འཇིག་རྟེན་རང་དགའ་བས་རྟོགས་ནུས་པ་དེ་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡུལ་གྱི་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་སྡེ་པས་དེ་ལྟར་རྟོགས་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེ་པས་བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་བུམ་པ་མིན་

པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་དེ་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡུལ་ཅན་ལོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས། ཁ་ཅིག །ཤེས་པ་གང་ཞིག །རང་གི་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བ། སེམས་ཙམ་པ་ཡན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་མ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་ནུས་པ་དེ་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡུལ་ཅན་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། མདོ་སྡེ་པས་དེ་ལྟར་རྟོགས་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་སྡེ་པས་བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་བུམ་པར་སྣང་བ་བུམ་པ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་ནུས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མ་མྱོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་ལོག་ཤེས་སུ་རྟོགས་ནུས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བདེན་མེད་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་བློ་ལ་ཐབས་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་བློ་ལ་ཐབས་བྱུང་དུ་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། (༥༩བ)འདི་ཉིད་ལས། ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་ཐབས་བྱུང་གྱུར་པ་སྟེ། ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཚད་མས་ངེས་ནས་བདེན་མེད་ཚད་མས་མ་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་བདེན་མེད་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས། གཞི་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཚད་མས་རྙེད་པ་ལ་ནི། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། སངས་འཕགས་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་ཚད་མས་རྟོགས་པར་ཐལ། དེ་དེར་སངས་འཕགས་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞི་

གྲུབ་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་ཡོད་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་བདེན་པས་སྟོངས་པ་ཁྱོད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། བུམ་པ་བདེན་པས་སྟོངས་པ་བུམ་པའི་གནས་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཀུན་རྫོབ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པས་སྟོངས་པ་(༩༠ན)ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པས་སྟོངས་པ་ཞིག་མེད་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་ཡོད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་མེད་ཟེར་ན། ཡོད་པར་ཐལ། མི་ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་བྱད་བཞིན་དུ་སྣང་བའི་མིག་ཤེས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མ་མྱོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་ལོག་ཤེས་སུ་རྟོགས་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་དེ་བྱད་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ན་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། བདེན་འཛིན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མ་མྱོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་ལོག་ཤེས་སུ་རྟོགས་ནུས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་བཤད་ལས། མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ནི་འཁྲུལ་བར་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། ཁ་ཅིག །ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་འབྱེད་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡང་དག་དང་ཀུན་རྫོབ་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡང་དག་ཡིན་ན་བདེན་པ་ཡིན་དགོས། ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ན་རྫུན་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། (༩༠བ)དེར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ན་བསླུ་བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མེད་པར་ཐལ།

ཀུན་རྫོབ་དང་བདེན་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། བྱས་པ་ལ་ཁོན་རེ། ལས་རྒྱུ་འབྲས་ཆོས་ཅན། བསླུ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་བསླུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མི་བསླུ་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འོ་ན་མ་འོངས་པ་ཆོས་ཅན། མ་འོངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འོངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བདེན་ན་བདེན་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལས་རྒྱུ་འབྲས་མི་བསླུ་བའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། བསླུ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་བསླུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འོ་ན། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། རྟོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བདེན་པ་ཡིན་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཤེས་ངོར་བདེན་པ་ཡིན་ན་ཡོད་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། བདེན་གྲུབ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དེའི་ངོར་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ངོར་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བློ་བུར་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་བསླད་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གང་རུང་ཡིན་ན། (༧)ན)འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ལོག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། གྲུབ་མཐས་རྒྱུད་བསླད་པའི་དབང་གིས་གང་ཟག་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། འཇིག་རྟེན་རང་དགའ་བའི་ཤེས་པས་དེ་ལོག་ཤེས་སུ་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོང་ཉིད་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་དེ་ལོག་ཤེས་སུ་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་དེའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་དེ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་འཛིན་པའི་བློ་མེད་ཟེར་ན། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་ཐལ། འདོད་

པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་རྫོབ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྟོབས་བཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་བརྩེ་བ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྐབས་པ། བདེན་གཉིས་གྲུ་གཟིངས་ལ་བརྟེན་ནས། །ཀུན་མཁྱེན་ནོར་གླིང་མ་བགྲོད་པར། །ཚུར་མཐོང་བྲིས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས། །འཁྲུལ་པའི་ཚང་ལ་ལྷད་མོར་གཡེངས། །ནོར་གྱིས་ལྷག་པར་དབུལ་བའི་མིས། །རྨི་ལམ་ཡུལ་དུ་རྨུགས་འཛིན་གྱི། །བང་མཛོད་ཀུན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱང་། །སད་ཚེ་འགྱུར་བ་ལྡན་ནམ་ཅི། །ཐ་སྙད་ངོ་བོར་(༧བ)བདེན་བདེན་ལྟར། །གྲུབ་པའི་བྱ་བྱེད་མ་ལུས་པ། །དོན་དམ་སྟོང་པའི་ཐང་ཡངས་དེར། །དཀྱུས་ཐོག་བཅད་ཚེ་གར་མ་མཐོང་། །སྒོམ་ཆེན་རྣན་པོའི་བཞུགས་གྲལ་ལ། །ཕུས་འབུད་སྒོམ་ཞུ་བྲ་པད་དང་། སྨིན་མ་ཟྭང་ཟྭང་མ་མཆིས་པས། །རྒྱུད་པའི་སྐལ་བ་ཆེས་དམན་ཡང་། །རིགས་པ་སྨྲ་བའི་ཁྲུ་ནང་དུ། །ཤེས་བྱ་འདོམ་ལ་གཞལ་ཅི་ན། །བདེན་རྫུན་ཆོས་ཀྱི་སྣང་ཚུལ་ཀུན། །གསལ་བར་ཤེས་འདི་བློ་རེ་བདེ། །དེ་ཡང་ཀུན་མཁྱེན་ཙོང་ཁ་པའི། །རིང་ལུགས་འཛིན་ལ་ཟླ་བྲལ་བ། །ཡོངས་འཛིན་དཀོན་མཆོག་ཆོས་འཕེལ་གྱི། །མཚུངས་པ་མེད་པའི་བཀའ་དྲིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། མཐོང་བ་རྫུན་པའང་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་འདོད་དེ། འཕྲུལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་མ་བསྣད་པའི་དབང་པོ་གསལ་བ་དང་། བསྣད་པའི་སྐྱོན་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་སྐྱོན་དང་ལྡན་པའི་དབང་པོ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། དེ་འདས་མ་བསྣད་པའི་དབང་པོ་ལེགས་པར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་ལྟོས་ནས་ལོག་པར་འདོད་དེ། འཕྲུལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་བསྣད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཕྲུལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་གནོད་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་དྲུག་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བཟུང་བ་གང་ཞིག །འཇིག་རྟེན་གྱིས་རྟོགས་པའི་གཟུགས་དེ་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལ་ལྟོས་ན་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། གནས་ལུགས་མ་རྟོགས་པའི་ཐ་རོལ་ཏུ་སྣང་སྟོང་གི་ཚུལ་རྟོགས་མི་ནུས

པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྙན་ནི་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས(༨༢ན)ལོག་པར་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། གནས་ལུགས་མ་རྟོགས་པའི་སྤྱི་རོལ་ཏུ་སྣང་སྟོང་གི་ཚུལ་རྟོགས་ནུས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། མི་ཤེས་པའི་གཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བསྒྱུར་བའི་མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རང་གཞུང་ལས་བདག་ཉིད་ཇི་བཞིན་དུ་བཏགས་པའི་གཙོ་བོ་སོགས་དང་། སྒྱུ་མ་སྨིག་རྒྱུ་སོགས་ལ་བཏགས་པའི་རྟ་གླང་སོགས་དེ་དག་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལས་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་པ་ཉིད་དེ། ཐ་སྙད་དུ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་གཟིགས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་གཞན་སྐྱེ་བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པས་ཀྱང་མི་གནོད་དེ། དྲི་མེད་ཡེ་ཤེས་སྤྱངས་པ་སྟེ་དེ་དང་བྲལ་བའི་བློས། སྒྲིབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དྲི་མ་མེད་པའི་བློ་ལ་གནོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན། མིག་ནི་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྐྲ་ཤད་དམིགས་པ་ཡིས་རབ་རིབ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་གནོད་པ་མིན་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་བཤད་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཟུགས་སོགས་བདེན་འཛིན་གྱི་གཏི་མུག་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ཏེ། གནས་ལུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར། བདེན་འཛིན་དེས་བཅོས་མ་སྟེ་བདེན་པར་མེད་བཞིན་དུ་བདེན་པར་སྣང་བའི་གཟུགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཐུབ་པ་དེས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་བདེན་འཛིན་གྱི་ངོར་བདེན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཆོས་ཅན། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་དང་དག་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་ལ་ལྟོས་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་གྲུབ་ཀྱི་བདེན་གྲུབ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་བཅོས་མར་གྱུར་པའི་དངོས་པོར(༨༢བ)གཟིགས་ཀྱི་བདེན་པར་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཚིག་གི་དོན་དང་། མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ལོག་པ་གང་ཞིག །རྣམ་པར་བརྟགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་ཉིད་གཞི་གང་དུ་མིག་དག་པས་སྐྲ་ཤད་མེད་པར་མཐོང་བ་དེ་སྐྲ་ཤད་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་དོན་གྱི་སྐབས་འདིར་ཡང་

ཤེས་པར་བྱ་རིགས་ཏེ། དཔེ་དེ་ལྟར་སོ་སྐྱེས་གཟུང་བ་ལྟར་གྱི་ཕུང་སོགས་བདེན་གྲུབ་ཕུང་སོགས་ཀྱི་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གཟིགས་པ་ལྟར་གྱི་ཕུང་སོགས་བདེན་སྟོང་ཕུང་སོགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཁ་ཅིག །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཁོ་རང་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་
ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། དེས་དེ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོར་གཉིས་སྣང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ངོར་སངས་
རྒྱས་ཀྱིས་བྱས་མི་རྟག་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཁོ་རང་དང་ཐ་
དད་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འོན་རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྟོང་ཉིད་དང་
ཐ་མི་དད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་རང་དང་ཐ་མི་དད་པའི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་
ཁས། དེར་ཐལ། དེས་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་
པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ཕུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོར་ཕུང་སོགས་མེད་པར་ཐལ།
དེས་དེ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོར་དེ་མེད་པ་དེ་དེའི་གནས་(༨༣ན)ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། རང་འགྲེལ་ལས། དངོས་པོ་བྱས་པ་ཅན་ལ་མ་རེག་པར་རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་མངོན་སུམ་
དུ་མཛད་པས། དེ་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་
ཡང་། ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་དེས་དེ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོར་ཇི་སྙེད་པ་མེད་པར་ཐལ།
དེས་དེ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོར་ཅིག་ཤོས་མེད་པ་དེ་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་དེ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོར་ཅིག་ཤོས་མ་གཟིགས་པ་དེ་དེས་ཇི་སྙེད་པ་
གཟིགས་པའི་གཟིགས་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་ལས། མཐོང་བ་མེད་པ་ནི་མཐོང་བ་དམ་
པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བདེན་མེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཙལ་བའི་
ཚེ་ན་བདེན་མེད་མི་རྙེད་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་བདེན་མེད་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། དེའི་ཚེ་བདེན་མེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ཚེ་བདེན་གྲུབ་མེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་
ན། དེའི་ཚེ་བདེན་གྲུབ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མེད་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་མེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། གལ་ཏེ་

འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ན་ནི། དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་འཕགས་པ་དང་འཕགས་པའི་ལམ་གཞན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་འཚོལ་བར་བྱ་མི་དགོས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱིས་དེ་ཉིད་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པ་མེད་དེ། དེ་ཉིད་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་ཚད་མ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། (༩༣བ)བླུན་པོ་ནི་དེ་ཉིད་ལ་ཚད་མར་རིགས་པའང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ལྔ་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་དོན་ཟླ་ཙམ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གལ་ཏེ་སེལ་ན་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལས་ཀྱང་གཞན་སྐྱེ་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ན་བུ་དང་ཤིང་གི་ས་བོན་ཙམ་ཞིག་བཏབ་ནས། བདག་གིས་བུ་འདི་སྐྱེད་ཅེས་སྨྲ་བར་བྱེད་ཅིང་། ཤིང་ཡང་བཙུགས་སོ་སྙམ་དུ་རྟོག་པ་དེས་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མྱུ་གུ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་ས་བོན་ཞིག་པ་སྟེ་རྒྱུན་ཆད་པའི་ཉེས་པ་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་མྱུ་གུ་ས་བོན་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་མིན་པས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། མྱུ་གུའི་ཚེ་ས་བོན་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ས་མྱུག་གཅིག་ཉིད་ནི་ཡོད་པ་མིན་པས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དགག་པ། དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་དངོས་པོའི་འཇིག་རྒྱུར་ཐལ་བ། ཐ་སྙད་བདེན་པ་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་ཐལ་བ། དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བ་མི་ཁེགས་པར་ཐལ་བས་དགག་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དེ་ལ་སྐུར་བ་བཏབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་། དངོས་པོ་འཇིག་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བར་ཐལ། གལ་ཏེ་སྔར་དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་པར་འགྱུར་བ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱིས་དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། (༩༨ན)དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས

པའི་མཉམ་གཞག་དངོས་པོ་འཇིག་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་དགོས་ན་དེ་ནི་རིགས་པ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་བདེན་པ་ལ་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་པར་མི་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་དངོས་པོ་འདི་དག་རྣམ་པར་དཔྱད་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ལས་ཚུར་རོལ་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གནས་སྐབས་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གཟུགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་གང་གིས་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུ་རིགས་པ་གང་ཞིག་གིས་བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་རིགས་པ་མིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་རིགས་པ་དེས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་ཐ་སྙད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྐྱེ་བས། སྐྱེ་བར་དམིགས་པ་ལ་སྐྱོན་མི་འཇུག་སྟེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོངས་ན་ཡང་དེས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་དག་ལས་འབྲས་བུ་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་སྟོང་པ་སྟེ་རྫུན་པ་གཟུགས་བརྙན་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པ་ལ་ལྟོས་པ་རྣམས་མ་གྲགས་པ་ཡང་མིན་ལ་ཇི་ལྟར་གྲགས་པ་དེ་ར་ནི་གཟུགས་བརྙན་སོགས་སྟོང་ཞིང་རྫུན་པ་ལས་མིག་གི་ཤེས་པ་གཟུགས་བརྙན་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ལྟར་ཏེ་དཔེ་དེ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བ་ལ་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྤང་སླ་བའི་ཡོན་ཏན། ལས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཆེས་འཐད་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས།དང་པོ་ནི། གཟུགས་སོགས་དེ་དག་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ལ་(༩༨བ)སྔར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཕྱིས་མེད་པའི་ཆད་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པ་གཉིས་སུའང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་འདོད་པ་ལ་ཀུན་གཞི་སོགས་ཁས་བླངས་མི་དགོས་པར་བསྟན་པ། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ལས་འགགས་པ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་བསྟན་པ། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཚིག་དོན་དང་མཐའ་དཔྱོད་གཉིས། དང་པོ་ནི། ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་ཆོས་ཅན། ཀུན་གཞི་སོགས་ཁས་བླངས་པ་མེད་ཀྱང་རྒྱུད་ལ་ལར་ལས་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་ལོན་པ་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཡང་དག་པ་སྟེ་མི་འབྲུལ་པར་འབྱུང་བར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་མེད་ཀྱང་ལས་ལས་འབྲས་བུ་འདི་འབྱུང་བར་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་གི་

ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་ལས་དེ་མི་འགག་པ་ལ་ཞིག་པ་དངོས་པོར་མི་འགལ་བ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཅིག །རང་ཉིད་དུས་གང་དུ་འཇིག་པ་དངོས་པོ་གང་གི་རང་དུས་ལ་ལྟོས་ནས་འཇིག་དགོས་པའི་ལྟོས་པར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་དེའི་རང་དུས་དེ་ལས་ཐལ་ཟིན་པ་འདས་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཞུམ་པ་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཞིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཞུམ་པའི་དུས་སུ་ཐལ་ཟིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་དུས་སུ་མ་སླེབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་དུས་སུ་མ་འོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཞུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཞིག་པ་ཁྱོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་(༩༥ན)མྱུ་གུ་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པའི་ཆ་མྱུ་གུ་ད་ལྟར་བའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་ཡིན་ན་ད་ལྟར་བ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་འོངས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་དངོས་པོའི་མ་སྐྱེས་པའི་ཆ་མ་འོངས་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་ན་སྐྱེས་ཟིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཞུམ་པ་ཡིན་ན་དུས་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མར་གྱུར་པའི་ཞུམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཞུམ་པ་ཡིན་ན་ད་ལྟར་བ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། འདས་པའི་ཞུམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཤི་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ། འདས་པའི་ཞུམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་འདིར་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། ཤི་བའི་གང་ཟག་དེ་ཁོ་ཁོ་རང་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྲོག་དབང་འགགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྲོག་དབང་འགགས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ ཁ་ཅིག །མྱུ་གུ་དེ་རང་དུས་སུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཟེར་ན། མྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། རང་དུས་སུ་རང་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བར་ཐལ། རང་དུས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་དུས་སུ་རང་རྒྱུ་ལ་རག་ལས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ།རང་དུས་སུ་རང་རྒྱུ་ལས་རྫོགས་པར་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། (༩༥བ)

དེར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་གིས་འབྲས་བུ་རག་ལས་མེད་པར་
ཡང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་དུས་སུ་རྒྱལ་པོ་ང་ལས་ནུ་ཡོད་པར་
ཐལ། དེའི་དུས་སུ་རྒྱལ་པོ་ང་ལས་ནུ་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་
བ་དེ་རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དུས་སུ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་དེའི་དུས་སུ་སངས་
རྒྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་འགྲིག །ཁ་ཅིག །ནུད་ཤིང་ཞིག་པ་ད་ལྟའི་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དངོས་པོ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཕྱིད་ད་ལྟའི་དུས་སུ་མེད་པར་ཐལ། ཕྱིད་ད་ལྟའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་དུས་སུ་ནུད་ཤིང་ཞིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དེའི་འབྲས་བུ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། ཁ་ཅིག །ཁོང་ཁྲོས་དགེ་རྩ་བཅོམ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཁོང་ཁྲོའི་
གཞོམ་བྱར་གྱུར་པའི་དགེ་རྩ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཁོང་ཁྲོའི་གཞོམ་བྱར་གྱུར་པའི་དགེ་བའི་ལས་
ཀྱི་ཞིག་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་
རྒྱུད་ལ་ཁོང་ཁྲོས་དགེ་རྩ་བཅོམ་པ་དང་། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཁོང་ཁྲོའི་གཞོམ་བྱར་གྱུར་པའི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་
ཞིག་པ་སྐྱེས་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ད་ལྟའི་དུས་སུ་ནུད་ཤིང་འགགས་པར་
ཐལ། སངས་འཕགས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་མི་དགེ་བའི་ལས་འགགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ད་ལྟའི་དུས་
སུ་མི་སྐྱེས་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་ནུད་ཤིང་འགགས་པ་དང་མི་སྐྱེས་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་
པ་ཁས། འདོད་ན། ད་ལྟའི་དུས་སུ་མི་ཡོད་པར་(༦༨ན)ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་
ལ་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་མེད་དེ། མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་དེ་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་
གཉིས་པ་ན་ཡོད་ཀྱི། དེ་ཕྱིན་ཆད་ན་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འགགས་ཤིང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
པ་མིན་པའི་ལས་ལས་ཀྱང་ནི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྨི་ལམ་ན་ནུད་མེད་དམིགས་པའི་
ཡུལ་དག་མཐོང་ནས་ནི་གཉིད་སད་ཀྱང་བླུན་པོ་ལ་འགགས་པའི་ནུད་མེད་ལ་དམིགས་པའི་ཆགས་པ་
སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་རྣམ་སྨིན་ཐུག་མེད་དུ་འཕྲེན་པའི་རྩོད་པ་སྤོང་
བ། ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ལུང་དང་འགལ་བའི་རྩོད་པ་སྤོང་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་

བཞིན་གྱིས་མེད་བཞིན་དུ་ཞིག་པ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་ན། རྣམ་སྨིན་ཕྱུང་ཟིན་པ་ལས་སླར་ཡང་འབྱིན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་མཚུངས་ནའང་རྣམ་སྨིན་སྨིན་ཟིན་པ་ལས་སླར་རྣམ་སྨིན་འབྱིན་དགོས་པ་མིན་པར་ཤེས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཡུལ་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་མིན་པར་མཚུངས་ཀྱང་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྐྲ་ཤད་ཀྱི་རྣམ་པར་ནི་མཐོང་གི་དངོས་པོ་གཞན་གྱི་རྣམ་པར་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་འབྲས་སོ་སོར་ངེས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། རྣམ་སྨིན་མི་དགེ་བ་སྡེ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ནི་ནག་པོའི་ལས་ལས་འབྱུང་ལ། རྣམ་སྨིན་དགེ་བ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཉིད་དགེ་བ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་པར་མཐོང་སྟེ། རྒྱུ་འབྲས་སོ་སོར་ངེས་པ་དེའི་ཕྱིར། དགེ་མི་དགེ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་པའི་བློ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། འཁོར་བ(༩༨བ)ལས་ཐར་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ལས་རྣམས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པོ་ཞེས་ལུང་ལ་མ་བརྟེན་པར་ལས་འབྲས་རྣམས་ལ་སེམས་པའང་དགག་པ་མཛད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སོ་སྐྱེས་ལས་འབྲས་ལ་སྐྱུར་པ་བཏབ་ནས་ལས་འབྲས་འཇིགས་པར་འགྱུར་དུ་དོགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་དངོས་དང་། དགོངས་ཏེ་གསུངས་པའི་དཔེ་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་དེ་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། ཚོགས་དྲུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་ཡོད་ཅིང་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་ཉིད་ཡོད་ལ་ཕུང་པོ་འདི་དག་འབའ་ཞིག་ཉིད། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ཅེས་བསྟན་པ་འདི་ནི་དེ་ལྟར་ཆེས་ཟབ་པའི་དོན་རིག་པར་མི་འགྱུར་བའི་གང་ཟག་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་མོད། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ཅེས་དྲང་དོན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། གདུལ་བྱས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་བྲལ་ཡང་ང་དང་ང་ཡི་ཞེས་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་ལ་གསུམ། ཕྱི་རོལ་མེད་པའི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག །གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མ་དགག །སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་ཙམ་སྒྲས་ཕྱི་དོན་མི་

འགོག་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་(༡༧ན)པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་རབ་ལྷག་པ་ས་དྲུག་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་ཆོས་ཅན། རྣམ་ཤེས་ཙམ་དུ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་བ་མེད་པར་འཛིན་པ་རྫས་གཞན་མ་མཐོང་ཞིང་སྲིད་གསུམ་རྣམ་ཤེས་ཙམ་དུ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པས་གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེ་གཟུང་འཛིན་གྱི་དངོས་པོ་བཏགས་པར་ཡོད་པར་སྣང་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་ལྟར་རླུང་གིས་བསྐྱོད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ནི་ཆེ་ལས་ཆུ་རླབས་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་ས་བོན་ཀུན་གཞི་ཞེས་བྱ་བ་ལས་རྣམ་ཤེས་རང་གི་བག་ཆགས་བཞག་པའི་ནུས་པ་སྨིན་པ་ལས་ངོན་གྱིས་སྟོངས་པའི་རྣམ་ཤེས་ཙམ་ཞིག་འབྱུང་བ་དེའི་ཕྱིར། གཞན་དབང་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གཟུང་བ་མེད་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་། དོན་དམ་པར་སྤྲོ་རྟོག་གི་སྤྲོས་པ་ཀུན་གྱི་ཡུལ་མིན་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་དགག །མདོར་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དཔེ་དགག །དོན་དགག །དེ་ལྟར་བཀག་པ་དང་མི་སྡུག་པ་བསྒོམ་པ་མི་འགལ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྨི་ལམ་གྱི་དཔེ་དགག །སྒྲ་ཤད་མཐོང་བའི་དཔེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྨི་ལམ་གྱི་དཔེས་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་མི་འགྲུབ། དེས་ཕྱི་རོལ་མེད་པར་མི་འགྲུབ། དེས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྫུན་པར་འགྲུབ་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་མེད་པར་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་(༡༧བ)པའི་དཔེ་ནི་གང་དུ་ཡོད་ཅེས་དྲིས་པས། རྨི་ལམ་ཇི་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་བསམས་པར་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་རྨི་ལམ་དེ་ཕྱི་རོལ་མེད་པར་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་དཔེར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་གི་ཚེ་ན་རྨི་ལམ་ན་ཡང་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྨི་ལམ་ན་ཡིད་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ། སད་པའི་ཚེ་རྨི་ལམ་གྱི་ཡིད་དྲན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ཡང་ཡིད་དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་ངས་མཐོང་སྙམ་དུ་ཡིད་ལ་དྲན་པ་དེ་འདྲ་བ་ཕྱི་རོལ་ལ་ཡང་འདི་མཐོང་ངོ་སྙམ་དུ་དྲན་པ་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཉིད་ལོག་པ་ན་མིག་བློ་མི་སྲིད་

པས་ཕྱི་རོལ་ཡོད་པ་མིན་པར་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡོད་ཅིང་། ཕྱི་རོལ་དེའི་རྣམ་པ་སྣང་བ་ལ་ཕྱི་རོལ་ཉིད་དུ་ཞེན་པ་འབྱུང་བས་རྨི་ལམ་ན་ཕྱི་རོལ་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་སད་པའི་སྐབས་འདིར་ཡང་འདོད་དོ་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱི་ཡུལ་རྨི་ལམ་དུ་མ་སྐྱེས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཡིད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྨི་ལམ་དུ་མིག་དང་མིག་གི་ཡུལ་དང་དེས་སྐྱེད་པའི་སེམས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་རྫུན་པ་ཡིན་ལ་རྣ་བ་སོགས་ལྷག་མའི་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་པོའང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སེམས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ་སྤྱོད་ཡུལ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཅིང་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། རྨི་ལམ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་སད་པའི་སྐབས་འདིར་ཡང་དབང་དོན་ཤེས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་རྫུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་(༨༤ན)མེད་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་མི་འཐད་དེ། འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ཇི་ལྟར་ཐ་མལ་བའི་གཉིད་སད་པ་ལ་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ཆར་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ཇི་སྲིད་དུ་ཐ་མལ་པའི་གཉིད་མ་སད་པ་དེ་སྲིད་དུ་གང་ཟག་དེའི་ཤེས་ངོ་དེ་ལ་གསུམ་པོ་ཡོད་ལ། སད་པར་གྱུར་ན་གསུམ་ཆར་ཡོད་པ་མིན་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་གཏི་མུག་གི་གཉིད་སད་པ་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ངོར་དོན་ཤེས་དེ་གཉིས་ཆར་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྐྲ་ཤད་འཛག་སྣང་གི་བློ་དེ་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་དཔེར་མི་རིགས་པར་ཐལ། དབང་པོ་རབ་རིབ་བཅས་པའི་བློ་གང་གིས་རབ་རིབ་ཀྱི་མཐུ་ལས་སྐྲ་ཤད་རྣམས་གང་མཐོང་བ་དེའི་བློ་ལ་ལྟོས་ནས་མིག་ཤེས་དང་སྐྲ་ཤད་བདེན་པ་སྟེ་ཡོད་ལ་རབ་རིབ་མེད་པར་དོན་གསལ་མཐོང་བ་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་གཉིས་ཀའང་རྫུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྲ་ཤད་མེད་པར་སྐྲ་ཤད་འཛག་སྣང་གི་བློ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གལ་ཏེ་ཤེས་བྱ་སྐྲ་ཤད་མེད་པར་སྐྲ་ཤད་འཛག་སྣང་གི་བློ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན། སྐྲ་ཤད་མཐོང་བ་དེའི་ཡུལ་དང་མིག་ནི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་རབ་རིབ་མེད་པ་ལའང་སྐྲ་ཤད་འཛག་སྣང་གི་བློ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ན་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། བག་ཆགས

སླེབ་མ་སླེབ་ལས་དོན་སྣང་དབང་ཤེས་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་དགག །སླར་ཡང་ཕྱི་རོལ་མེད་པར་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པ་དགག །བཀག་པ་ལ་ལུང་གིས་མི་གནོད་པར་བསྟན་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོའི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རབ་རིབ་མེད་པ་ལ་སྐྲ་ཤད་སྣང་བའི་བློ་སྐྱེས་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་རབ་རིབ་མེད་པར་མཐོང་(༩༤བ)བ་དག་པ་ལ་སྐྲ་ཤད་སྣང་བའི་བློའི་ནུས་པ་ནི་སྨིན་པ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་རབ་རིབ་མེད་པ་དེ་ལ་སྐྲ་ཤད་སྣང་བའི་བློ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་གྱི་ཤེས་བྱ་སྐྲ་ཤད་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་དང་བྲལ་བས་མི་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ནུས་པ་ཡོད་པ་ལས། སྐྲ་ཤད་སྣང་བའི་བློ་སྐྱེ་བ་འདི་ནི་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ནུས་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་ད་ལྟར་བ་ལ་ནུས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག །མ་འོངས་པ་ལ་དགག །འདས་པ་ལ་དགག་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྣམ་ཤེས་སྐྱེས་པ་སྟེ་ད་ལྟར་བ་ལ་ནུས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྲིད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་ཤེས་ལ་རང་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུ་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྔར་མ་སྐྱེས་པའི་ངོ་བོ་ལ་ཡང་ནུས་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། རྣམ་ཤེས་མ་འོངས་པ་ད་ལྟར་རྣམ་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་མེད་པར་དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་གྱི་ནུས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། མོ་ཤམ་གྱི་བུ་ལའང་ནུས་པ་དེ་ནི་ཡོད་པར་ཐལ། གལ་ཏེ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་རྣམ་ཤེས་ལ་བསམས་ནས་དེའི་ནུས་པ་བསྟད་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། འདིའི་འབྱུང་འགྱུར་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། དེ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཤེས་དང་ནུས་པ་ཕན་ཚུན་ལྟོས་ནས་འཇོག་ན། དེ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་དེ། ཕན་ཚུན་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མིན་པ་ཉིད་ཅེས་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྣམ་ཤེས་འགགས་པའི་(༩༩ན)ནུས་པ་སྨིན་པ་ལས་རྣམ་ཤེས་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་གཞན་གྱི་ནུས་པ་ལས་འབྲས་བུ་གཞན་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཐལ། རྒྱུན་ཅན་རྣམས་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་དེར་ཁྱོད་ལྟར་ན་སྔ་ཕྱི་རང་བཞིན་གྱིས་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་

པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་ཡིན་མིན་ཀུན་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྔ་ཕྱི་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་དེར་ནི་རྒྱུན་ཅན་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་ཀྱི། དེ་དག་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུན་ཐ་དད་མེད་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བའི་ཉེས་པ་མེད་ཅེ་ན། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་པ་ལ་རྒྱུན་གཅིག་པ་འདི་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་ཞིག་སྟེ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་པ་ལ་ཐ་མི་དད་པའི་རྒྱུན་ཡོད་པའི་སྐབས་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་དག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོ་བ་དེ་དག་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གདོགས་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་བྱམས་པ་དང་། ཉེར་སྦས་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་རྣམས་ནི་གང་ཟག་སོ་སོ་བའི་གཞན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གདོགས་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། ལུགས་དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སེམས་ཙམ་པས་ཕྱི་དོན་མེད་ཀྱང་དབང་ཤེས་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་ཡོད་དེ། མིག་བློ་སྐྱེ་བར་རང་གི་ནུས་པ་བག་ཆགས་གང་ཞིག །ཀུན་གཞི་ལ་བཞག་པ་སྨིན་པ་ལས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་རྣམ་ཤེས་ཀུན་ནས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། མིག་རང་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་ནུས་པ་དེ་ལ་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་མིག་ཅེས་བྱ་བར་རྟོགས་ཀྱི། ཤེས་པ་ལས་རྫས་ཐ་དད་(༩༩བ)པའི་མིག་མེད་པའི་ཕྱིར། དམིགས་རྐྱེན་ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་འདི་ན་དབང་པོ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ལྔ་སྔོན་པོ་སོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་བ་མེད་པར་རྣམ་ཤེས་རང་གི་ས་བོན་ཀུན་གཞི་ལ་བཞག་པ་སྨིན་པ་ལས་སྔོ་སོགས་སུ་སྣང་བ་ཉིད་འབྱུང་བར་མ་རྟོགས་ནས། སྐྱེ་བོས་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་བར་ཁས་ལེན་པ་སྟེ། མངོན་པར་ཞེན་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྨི་ལམ་ན་ནི་གཟུགས་དོན་གཞན་དུ་མེད་པར་རང་གི་ནུས་པ་སྨིན་པ་ལས་གཟུགས་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་འབྱུང་བ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ། སད་པ་ལའང་སྐབས་འདིར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པར་ཡིད་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་མིག་མེད་པར་ནི་རྨི་ལམ་དུ་སྔོ་སོགས་སྣང་བའི་ཡིད་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འབྱུང་ན་དེ་ལྟར་མིག་དབང་མེད་པར་རང་གི་ས་བོན་ནི་སྨིན་པ་ལས་ལོང་བ་ལ་ཡང་སད་དུས་འདིར་སྔོན་པོ་གསལ་སྣང་གི་ཤེས་པ་ཅིས་མི་སྐྱེ་སྟེ་སྐྱེ་རིགས་པར་ཐལ། ལོང་བ་ལ་སད་རྨི་

གཉིས་ཀར་མིག་མེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལྟར་ན་རྨི་ལམ་ན་དྲུག་པ་ཡིད་ཀྱི་ནུས་པ་སྨིན་པ་ཡོད་ལ་སད་པར་མེད་པར་གྱུར་པས་མི་མཚུངས་པར་འདོད་ན། དྲུག་པའི་ནུས་པ་སྨིན་པ་ཇི་ལྟར་སད་དུས་འདིར་མེད་པ་ཇི་ལྟ་དེ་ལྟར་རྨི་ལམ་རྨི་བའི་ཚེ་མེད་ཅེས་ཅིས་མི་རིགས་ཏེ་རིགས་པར་ཐལ། ཇི་ལྟར་མིག་མེད་པ་དེ་སད་དུས་སུ་དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་འདིའི་རྒྱུ་མིན་པ་ཇི་ལྟ་དེ་ལྟར་རྨི་ལམ་ན་ཡང་གཉིད་ནི་དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྨི་ལམ་དུ་ཡང་གཟུགས་དེའི་དངོས་པོ་དང་མིག་ནི་རྫུན་པའི་ཡུལ་ཅན་རྟོགས་པའི་རྒྱུར་ཁས་བླང་སྟེ། བག་ཆགས་རྫུན་པ་ལས་ཤེས་པ་རྫུན་པ་སྐྱེ་བ་དེའི་(༡༠༠ན)ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཙམ་པའི་རྩོད་པ་འདི་སེལ་བར་བྱེད་ནུས་ཏེ། གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པ་ལ་སེམས་ཙམ་པ་འདི་ཡིས་ལན་ནི་གང་དང་གང་བཏབ་པ་དེ་དང་དེ་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་དམ་བཅའ་དང་མཚུངས་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་བཀག་པ་ལ་ལུང་གིས་ཀྱང་མི་གནོད་དེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རང་ལུགས་ལ་འགར་ཡང་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ཅེས་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

རྩ་འབབ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་ལ། ཚིག་གི་དོན། སྤྱིའི་དོན། མཐའ་དཔྱད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྟོར་གྱི་ཁས་བླངས་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་པས་བླ་མའི་མན་ངག་ལས། གེང་རུས་ཀྱིས་གང་བའི་ས་གཞི་མཐོང་བར་བཤད་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ལྟར་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེར་ཡང་ཡུལ་དབང་ཤེས་པ་གསུམ་ཆར་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལོག་པ་སྟེ་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཙམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དབང་བློའི་ཡུལ་རྣམས་གཅིག་གིས་མཐོང་བར་གཞན་གྱིས་མཐོང་བ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་མི་སྡུག་པའི་ཡིད་ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པས་གེང་རུས་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་ན། དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་དེར་བློ་གཏད་པ་ན་ཅིག་ཤོས་རྣལ་འབྱོར་པ་མ་ཡིན་པས་གེང་རུས

རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ནི་རྟེན་པ་སྟེ་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་དུ་ཡང་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། གེང་རུས་གསལ་སྣང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཆུ་འབབ་པའི་ཀླུང་ལ་ཡི་དྭགས་ཀྱིས་རྣག་ཁྲག་མཐོང་བའི་བློ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་མེད་པར་ཤེས་པ་རང་(༡༠༠བ)བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་དཔེར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རབ་རིབ་དང་ལྡན་པའི་དབང་པོ་ཅན་གྱིས་སྐྲ་ཤད་མཐོང་བ་དང་རྟེན་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཙམ་པས་བྱང་སེམས་ས་དྲུག་པ་བས་སྲིད་གསུམ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྱིས་སྟོངས་པའི་སེམས་ཙམ་དུ་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་ཤེར་ཕྱིན་ལྷག་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་དོན་མེད་ཀྱང་ཀུན་གཞིའི་སྟེང་གི་བག་ཆགས་སྨིན་པ་ལས་དོན་སྣང་གི་རྣམ་ཤེས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་གཞན་དབང་གི་ཤེས་པ་དེ་ཡང་ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་ཏེ། རྒྱུའི་ཁྱད་པར་ཀུན་གཞིའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བ་དང་། ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་དོན་དམ་པར་སྒྲ་རྟོག་གི་སྤྲོས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྨྲ་བའི་ལུགས་འདི་དགག་ཚུལ་ཡོད་དེ། དང་པོར་དཔེས་དགག་པ་ལ། རྨི་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་རྨི་ལམ་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་གླང་པོ་ཆེ་མེད་ཀྱང་ཁང་མིག་ཆུང་ངུར་ཉལ་བའི་ཚེ། གླང་པོ་ཆེའི་ཁྲུ་འཁྲིགས་པར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པ་དཔེ་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། རྨི་ལམ་གྱི་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་རྟེན་པ་ཙམ་དུ་མཚུངས་པས་ནུས་པ་ལྷག་པོ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དཔེ་གཞན་ཡང་། རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྐྲ་ཤད་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པ་དཔེ་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། རབ་རིབ་ཅན་གྱི་བློ་ངོར་ནི་ཡུལ་སྐྲ་ཤད་དང་། དེ་འཛིན་གྱི་བློ་གཉིས་ཀ་བདེན་པར་ཡོད་ལ། རབ་རིབ་མེད་པའི་བློ་ངོར་ནི་དེ་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆུ་(༡༠༡ན)འབབ་པའི་ཀླུང་ཡི་དྭགས་ལ་རྣག་ཁྲག་ཏུ་སྣང་བའི་བློ་ཡང་སྒྱུ་མ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཆུ་ཀླུང་རྣ་ཁྲག་ཏུ་སྣང་བའི་བློ་དེ། རབ་རིབ་ཅན་གྱི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་དང་མི་མཚུངས་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཆུ་ཀླུང་དེ་ལ་རྣག་ཁྲག་མེད་བཞིན་དུ་དེར་སྣང་བའི་མིག་ཤེས་དང་། དེ་མཚན་ཉིད་པ་སྣང་བའི་མིག་ཤེས་གཉིས་ལས། སྔ་མ

རབ་རིབ་ཅན་གྱི་མིག་ཤེས་དང་མཚུངས་པའི་ལོག་ཤེས་སུ་བསྟན་ཅིང་། ཕྱི་མ་དེ་ལྟར་མིན་པའི་ཕྱིར། སྣང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་འབྱུང་ཚུལ་ཡོད་དེ། བལྟ་བྱ་དེ་ལ། ལས་ཅན་གྱི་ལྷ་མི་ཡི་དྭགས་གསུམ་ལ་མཐོང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་བསྡུས་ལས། ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ་མི་རྣམས་དང་། །ལྷ་རྣམས་ཇི་ལྟར་རིགས་རིགས་སུ། །དངོས་གཅིག་ཡིད་ནི་ཐ་དད་ཕྱིར། །དོན་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། ཡི་དྭགས་ཀྱིས་རྣག་ཁྲག །ཉ་སོགས་ཀྱིས་གནས་ཁང་། མིས་ཆུ། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་ལྷས་ནམ་མཁར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དགེ་བསྙེན་བཙུན་པས་མཛད་པའི་ཐེག་བསྡུས་ཀྱི་བཤད་སྦྱར་ལས ཆུ་ཀླུང་གི་དངོས་པོ་ལ་རང་རང་གི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་གྱི་དབང་གིས་ཡི་དྭགས་ཀྱིས་རྣག་ལ་སོགས་པས་གང་བར་མཐོང་བ་དང་། དེ་ཉིད་ལ་དུད་འགྲོ་ཉ་ལ་སོགས་པས་གནས་ཀྱི་གློས་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། མི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མངར་བ་དང་དྭངས་པ་དང་བསིལ་བའི་ཆུར་རྟོག་ཅིང་ཁྲུས་བྱེད་དོ། །འབྱུང་པོ་དེར་འཇུག་གོ །ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་ལྷ་རྣམས(༡༠༡བ)ཀྱིས་ནི་ནམ་མཁར་མཐོང་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམ་པར་ཞིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མཐོང་ན་གོ་ས་གཅིག་ལ་རྣག་ཁྲག་དང་རྣག་ཁྲག་མ་ཡིན་པ་མི་འགལ་བར་འགྱུར་བའམ། ཡང་ན་ཚད་མ་གཅིག་གིས་གྲུབ་པའི་ཡུལ་ལ་ཚད་མ་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་དེ་ལས་ལོག་སྟེ་གྲུབ་པས་ཚད་མ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བའི་སྐྱོན་ནི་མེད་དེ། དཔེར་ན་མེས་བསྲེགས་པའི་ལྕགས་གོང་དམར་འབར་བ་ལ་རིག་སྔགས་བཟླས་པའི་ཆུས་བཀྲུས་པའི་ལག་པ་དང་མ་བཀྲུས་པའི་ལག་པ་གཉིས་ལ་འཚིག་མི་འཚིག་གི་ཁྱད་པར་འབྱུང་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། འོ་ན་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ཐོག་མར་དཔེ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ལྕགས་གོང་མེས་བསྲེགས་པའི་དམར་འབར་བ་ལ་རེག་ཀྱང་མི་འཚིག་པའི་རིག་སྔགས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་གིས་ལྕགས་གོང་དེ་ལག་ཏུ་བླངས་པ་ན་ལུས་ཤེས་ཀྱིས་ལྕགས་དེའི་རེག་བྱ་འཛིན་ཀྱང་། དེ་ལ་རེག་བྱ་ཤིན་ཏུ་ཚ་ཞིང་། སྲེག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་མི་སྐྱེ་བ་ནི། རིག་སྔགས་བཟླས་པའི་ཆུས་ལག་པ་བཀྲུས་པ་སོགས་ཀྱི་རྐྱེན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲ་བའི་རིག་སྔགས་ཟློས་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་ནི། ལྕགས་གོང་གི་རེག་བྱ་དེ་ཤིན་ཏུ་ཚ་ཞིང་སྲེག་པའི་

རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེའོ། །དེ་ལྟར་ན་མི་སྒྲིབ་པ་དང་སྒྲིབ་པའི་རིག་བྱ་གཉིས་ཀ་ལུགས་གོང་གཅིག་ པུ་དེའི་རིག་བྱར་ནི་བྱ་དགོས་ལ། ལུས་ཤེས་ཚད་མ་གཉིས་གཅིག་གིས་གྲུབ་པའི་རིག་བྱ་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་མིན་པས་གཉིས་ཀ་ཚད་མར་ཁས་བླངས་ཀྱང་། ཚད་མ་གཅིག་གིས་གྲུབ་པ་ཅིག་ཤོས(༡༠༢ན) ཀྱིས་འགོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟླ་ཞིང་གསེར་བ་ཡོར་པ་གང་གི་ཆ་ཤས་གཅིག་གིས་ཉེར་ལེན་དང་། ལྷའི་ལས་ཀྱིས་བདག་རྐྱེན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆུ་ཡོར་པ་གང་གི་ཆ་ཤས་གཅིག་བདུད་རྩིར་སྐྱེ་ཞིང་དེ་ལ་ལྷའི་མིག་ཤེས་ཚད་མ་ཡིན་ལ། མི་དང་ཡི་དྭགས་ལ་ཡང་དེས་མཚོན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། དེ་བཞིན་དུ་གཞི་གང་དུ་ཆུ་ཀླུང་འབབ་པའི་གཞི་དེར་ཆུ་ཀླུང་དེའི་ཆ་ཤས་གཅིག་ཡི་དྭགས་རྣམས་ལ་སྔོན་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་རྣག་ཁྲག་ཏུ་སྐྱེས་པ་དང་། ཆུ་ཀླུང་གི་ཆ་ཤས་གཞན་གཅིག་མི་ལ་སྔོན་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་རྣག་ཁྲག་ཏུ་མི་སྣང་བའི་བཏུང་བ་དང་ཁྲུས་ཀྱི་ཆུར་སྐྱེ་བ་ན་དེ་གཉིས་ཀ་ཆུ་ཀླུང་གཅིག་གི་ཆ་ཤས་རེ་ཡིན་པས་ཡི་དྭགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་དང་། མིའི་མིག་ཤེས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་གཉིས་ཀྱང་དངོས་པོ་སོ་སོ་བ་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་གཅིག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་དེའི་བཟློག་ཕྱོགས་སུ་གྲུབ་པ་ག་ལ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྣང་ཚུལ་དེ་ཁོ་ནར་ངེས་སམ་སྙམ་ན་མ་ངེས་ཏེ། ཐུན་མོང་དུ་བལྟས་པའི་ཚེ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། སྔོན་དེ་ཡི་དྭགས་ཀྱིས་ལག་ཏུ་བླངས་པ་ན་ཆ་ཤས་ཐམས་ཅད་རྣག་ཁྲག་ཏུ་འགྱུར་འགྲོ་ཞིང་། དེས་གཞན་ལ་ཡང་མཚོན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཡི་དྭགས་རྣམས་ལ་ལས་དབང་གིས་སོས་ཀའི་དུས་སུ་ཟླ་བའི་རེག་བྱ་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཚ་ཞིང་། དགུན་གྱི་དུས་སུ་ཉི་མའི་རེག་བྱ་ཡང་ཤིན་ཏུ་བསིལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བཤེས་སྤྲིང་ལས། ཡི་དྭགས་རྣམས་ལ་སོས་ཀའི་དུས་སུ་ནི། །ཟླ་བའང་ཚ་ལ་དགུན་ནི་ཉི་མའང་གྲང་། །(༡༠༢བ)ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་བལྟས་པའི་ཚེ་ལྗོན་ཤིང་ལ་འབྲས་བུ་མེད་པར་མཐོང་བ་ན། རྗེས་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྟོག་པས་ལྗོན་ཤིང་ལ་འབྲས་བུ་མེད་པར་ཞེན་པའི་བློ་སྐྱེ་བ་ཡང་སྡིག་ལས་ཀྱི་མཐུ་ལས་འབྱུང་སྟེ། ལྷ་མི་སོགས་ལ་དེ་ལྟར་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ལྗོན་ཤིང་འབྲས་བུ་མེད་འགྱུར་དེ་དག་གིས། །བལྟས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀླུང་ཡང་སྐམ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། ལས་ལས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་དམྱལ་བའི་མཚོན་ཆ་དང་ལྕགས་བསྲེགས་ཀྱི་ས་གཞི་ལྟ་བུ། དབང་ཕྱུག་སོགས་ཀྱིས་བློའི་གཡོ་བ་མངོན(སྔོན་)དུ་བཏང་བ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར། རྣམ་སྨིན་སྐྱོང་དགོས་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་སྔ་མའི་སྡིག་པའི་སེམས་ལས་བྱུང་བར་ཐུབ་པས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། སེམས་ཅན་དམྱལ་བའི་མཚོན་ཆ་རྣམས། །སུ་ཞིག་གིས་ནི་ཆེད་དུ་བྱས། །ལྕགས་བསྲེགས་ས་གཞི་སུ་ཡིས་བྱས། །མེ་ཚོགས་དེ་དག་ཅི་ལས་བྱུང་། །དེ་འདྲ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །སྡིག་སེམས་ཡིན་པར་ཐུབ་པས་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཁ་ཅིག །དེ་གསུམ་གྱིས་ཆུ་ཡོར་བ་གང་ལ་བལྟས་པའི་ཚེ། དེའི་སྟེང་དུ་བདུད་རྩི་དང་རྣག་ཁྲག་དངོས་གནས་པ་མེད་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་དེ་རྣག་ཁྲག་ཏུ་སྣང་བའི་ཡི་དྭགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །གཟུགས་ཅན་གཅིག་གིས་རང་གི་གོ་སར་གཟུགས་ཅན་གཞན་འབྱུང་བའི་གོ་མི་འགེགས་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་བལྟས་པའི་ཚེ་ཆུའི་སྟེང་ན་བདུད་རྩི་སོགས་གསུམ་ག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། དེའི(༡༠༢ན)སྟེང་དུ་བདུད་རྩི་ཡོར་བ་གང་། ཆུ་ཡོར་བ་གང་། རྣག་ཁྲག་ཡོར་བ་གང་ཡོད་པར་ཐལ། ཆ་ཤས་རེ་རེ་ནས་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ།

གཞན་ཡང་། ཁྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དུས་འཁོར་དང་མངོན་པའི་གདུལ་བྱ་གཉིས་ཀྱིས་ཐུན་མོང་དུ་བལྟས་པའི་ཚེ། ཆ་ཅན་རི་རབ་གཅིག་གི་གོ་ས་ན་རི་རབ་དབྱིབས་མི་གཅིག་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྔ་མའི་སྣང་ངོར་ཟླུམ་པོ་དང་། ཕྱི་མའི་སྣང་ངོར་གྲུ་བཞིར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མི་འཐད་པར་ཐལ། ཆུ་ཡོར་གང་གི་ནང་དུ་ཁྲག་ཆང་འོ་མ་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་བསྲེས་པ་ན། ལྷན་ཞིང་གཤེར་བ་ཡོར་པ་གང་གི་སྟེང་དུ་དེ་རྣམས་ཅིག་ཅར་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མི་འཐད་པར་ཐལ། ཆ་ཅན་ལུམ་པ་གཅིག་གི་སྟེང་ན་མཆུ་དང་ལྡོ་བ་དང་མཁྲིན་པ་སོགས་རྫས་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལ་ཀུན་དགའ་བོ་དང་ལྷས་སྦྱིན་གཉིས་ཀྱིས་ཅིག་ཅར་དུ་བལྟས་པའི་ཚེ་མཛེས་མི་མཛེས་ཀྱི་ཆ་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་ཀྱིས་ཉེར་ལེན་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་མི་མཛེས

པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་སྐྱུ་ལ་མི་མཛེས་པར་གྱུར་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་སྐྱུ་ལ་མི་མཛེས་པར་སྣང་བ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་མཐོང་ན་མི་མཐུན་པ་མེད་པའི་སྐྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཡི་དྭགས་ཀྱི་ལུས་ཤེས་དང་དགུན་དུས་ཀྱི་ཉི་མ་ཁྲོད་པ་ལས་ཀྱང་རེག་འབྱུང་བར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་(༡༠༣བ)པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དང་མེ་སྟོབས་ཆེན་པོའི་སྟེང་དུ་ཀྱང་རེག་འབྱུང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོ་ལས་ཀྱང་རེག་འབྱུང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འོ་ན་རྒྱུ་བོ་གཙྪ་མེད་པར་ཐལ། ལས་སྟོབས་ཆེན་བསགས་པའི་ཡི་དྭགས་ཀྱི་སྣང་ངོར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་འཁྲིག །གཞན་ཡང་། མེ་ལྕེ་ལས་སྨན་པ་འབྱུང་བར་ཐལ། མེ་ལས་ཀྱང་རེག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མེ་ལྕེ་ལས་ཀྱང་སྨན་པ་སྟུག་པོ་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང་། །ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། ཁ་ཅིག །རྒྱུ་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་གྲུབ་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། ཡི་དྭགས་ལ་རྒྱུ་ཀླུང་རྣག་ཁྲག་ཏུ་སྣང་བ་ནི་དེའི་མིག་ཤེས་ལ་སྣང་བ་ཡིན་པས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་གཞག་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མདོར་ན་ཇི་ལྟར་ཤེས་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་བློ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཅེས་དོན་འདི་ཤེས་པར་གྱིས་ཏེ་བྱ་རིགས་ཏེ། ཤེས་བྱ་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར།

རང་རིག་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལ་བཞི། གཞན་དབང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་རང་རིག་དགག །སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་བདེན་གཉིས་ལས་ཉམས་པར་བསྟན། དེས་ན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་རིགས་པ། གཞན་དབང་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་འགོག་པ་མི་མཚུངས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། གཞན་དབང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་དྲིས་ནས་དགག །དེའི་ལན་དགག །རིགས་པ་གཞན་གྱིས་རང་རིག་དགག །གཞན་(༡༠༤ན)དབང་

རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མོ་ཤམ་བུ་དང་མཚུངས་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་བ་མེད་པར་འཛིན་པ་རྫས་གཞན་འཛིན་པ་ཉིད་དང་བྲལ་ཞིང་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོངས་པའི་གཞན་དབང་གི་དངོས་པོ་ཡོད་ན་གཞན་དབང་འདིའི་ཡོད་པ་གང་གིས་ཤེས་པར་འགྱུར་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་བརྗོད་རིགས་ཏེ། ཚད་མས་མ་གཟུང་བར་ཡང་ཡོད་ཅེས་བྱར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། རང་རིག་གིས་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། རང་རིག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པ་དེ་སྟོང་བར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་རིག་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། རང་རིག་མེད་ཀྱང་དྲན་པ་སྐྱེ་ཚུལ་ལོ། ། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཕྱི་དུས་ཀྱི་དྲན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལས་རང་རིག་འགྲུབ་པོ་ཞེ་ན། རང་རིག་མ་གྲུབ་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བརྗོད་པའི་དྲན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། རང་རིག་གི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རང་རིག་པ་ནི་གྲུབ་ལ་རག་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ནའང་དྲན་པའི་ཤེས་པས་ཡུལ་མྱོང་དྲན་རིགས་པ་མིན་པར་ཐལ་ཏེ། མྱོང་དྲན་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཉེར་སྦས་ཀྱིས་མ་ཤེས་པའི་མྱོང་བ་ཉེར་སྦས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་དྲན་རིག་གིས་མ་དྲན་པ་བཞིན་མི་མཚུངས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྔ་ཕྱི་ལ་རྒྱུ་འབྲས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་གཏན་ཚིགས་འདིས་ནི་རྒྱུ་འབྲས་སོགས་ཁྱད་པར་དག་ཀྱང་འཇོམས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཚིག་གི་དོན། སྤྱིའི་དོན། མཐའ་དཔྱད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་འདི་ང་ཡིས(༡༠༥བ)མཐོང་སྙམ་དུ་དྲན་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དབང་ཤེས་གང་གིས་ཡུལ་མྱོང་བར་གྱུར་པ་དེ་ལས་དྲན་པ་འདི་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་དབུ་མ་པ་ང་ལ་ཡོད་པ་མིན་པས་མྱོང་བྱ་དེ་དྲན་པས་མ་དཔྱད་པ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དྲན་ཚུལ་འདི་ཡང་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚུལ་ལུགས་ཡིན་གྱི་བརྟགས་དོན་བཙལ་ནས་གཞག་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། བཙལ་ན་མི་རྙེད་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཙམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་སྟོངས་པའི་གཞན་དབང་གི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ཅེས་སྨྲ་བ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་

དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཤེས་པ་གང་གི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཚད་མས་མ་གཟུང་བར་ཡང་ཡོད་ཅེས་བྱར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་དེར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་འཛིན་པ་ཡང་མི་འཐད། ཤེས་པ་དེ་ཉིད་རང་ལས་དོན་གཞན་པའི་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་ཤེས་པས་འཛིན་པ་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། རང་ལ་རང་གི་བྱེད་པ་འཇུག་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེ་འགལ་ཏེ། རལ་གྲིའི་སོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་མི་གཅོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོངས་པ་གཞན་གྱི་དབང་ཡོད་ན་དེའི་ཡོད་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཤེས་པ་གང་གིས་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་འཛིན་པར་མི་འཐད་དེ། རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་བྱེད་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་རལ་གྲིའི་སོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་མི་གཅོད་ལ། སོར་མོའི་རྩེ་མོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་ལ་མི་རེག་ཅིང་། ལེགས་པར་བསླབས་པའི་གཡེར་ཞིང་ཡང་གཟོར་ཅན་གྱིས་ཀྱང་(༡༠༥(ན)རང་གི་ཕྲག་པ་ལ་ཞོན་པར་མི་ནུས་ཤིང་། མེས་རང་གི་བདག་ཉིད་མི་སྲེག་ལ། མིག་གིས་རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་བལྟ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་མི་འཐད་དེ། སེམས་ཙམ་པ་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ནི་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་འཛིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གལ་ཏེ་རྣམ་པར་རིག་པ་གཞན་ཞིག་རྣམ་པར་རིག་པའི་ཡུལ་ཡིན་ན་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཉིད་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སེམས་ཙམ་པ་རང་གི་གཞུང་ནས་འབྱུང་བ་དང་འགལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སེམས་ཙམ་པས། རང་རིག་ངེས་པར་ཡོད་དེ། མེ་ནི་སྐྱེས་པ་ཉིད་ན་རང་དང་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ཅིག་ཅར་གསལ་བར་བྱེད་ཅིང་། བུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲས་ཀྱང་རང་ལ་དམིགས་པ་དང་། བརྗོད་དོན་བུམ་པ་ལ་དམིགས་པའི་བློ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་ལྟར། རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་དང་ཡུལ་གཉིས་ཀ་ཅིག་ཅར་རིག་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་། སྔོན་པོ་འདི་མཐོང་ངོ་སྙམ་དུ་ཡུལ་དྲན་པ་དང་ངས་འདི་མཐོང་ངོ་སྙམ་དུ་དེའི་ཉམས་མྱོང་དྲན་པ་སྟེ་ཡུལ་ཅན་དྲན་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ན། དྲན་པ་མྱོང་བ་ལས་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡུལ་ཅན་སྔོན་འཛིན་དྲན་པ་ཡོད་པས་ན་དེ་ལ་མྱོང་བྱེད་ཡོད་ལ། མྱོང་བ་ལ་རང་

གཞན་གཉིས་ལས། གཞན་པའི་ཤེས་པས་མྱོང་ན་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྨྲ་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། འདིར་ཁ་ཅིག་གིས་མདོ་སྡེ་པའི་(༡༠༥ཁ)ཕྱོགས་ཁས་བླངས་ནས་རང་རིག་པ་རབ་ཏུ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་མེ་ནི་སྲེག་པ་ཉིད་ན་རང་གི་བདག་ཉིད་དང་། བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དག་གཉིས་སུ་མི་འཇུག་པར་ཅིག་ཅར་གསལ་བར་བྱེད་ལ། སྒྲས་ཀྱང་རང་གི་བདག་ཉིད་དང་དོན་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་ཉེ་བར་སྐྱེ་བ་ཉིད་ན་གཉིས་སུ་མི་འཇུག་པར་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡུལ་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །གང་ཞིག་མི་འདོད་པ་དེས་ཀྱང་གདོན་མི་ཟ་བར་རང་རིག་པ་ཁས་བླང་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་མཐོང་ངོ་ཞེས་དུས་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་དྲན་པས་ཡུལ་དྲན་པ་ཉིད་དང་། ངས་མཐོང་ངོ་སྙམ་དུ་ཡུལ་གྱི་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དྲན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དྲན་པ་ནི་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ན་ཤེས་པ་ཡང་ཉམས་སུ་མ་མྱོང་བས་དྲན་པ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་རང་རིག་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དྲན་པ་རྟགས་སུ་འགོད་ན། དེ་འདྲའི་དྲན་པ་ཆོས་ཅན། སྔོན་འཛིན་ལ་མྱོང་བྱེད་རང་རིག་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྒྲ་མི་རྟག་བསྒྲུབ་པ་ལ་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དུ་བའི་རྟགས་ལས་མེ་ཙམ་དཔོག་པ་དཔེར་བཟུང་ཡང་། དེད་ལ་རང་རིག་མ་གྲུབ་ཅིང་། དྲན་པའི་རྟགས་ལས་མྱོང་བ་ཙམ་ཐ་སྙད་དུ་དཔོག་རིགས་ཀྱང་། རང་མྱོང་ཡོད་པར་བསྒྲུབ་མི་ནུས་པས། མེ་ཙམ་ལས་མེ་ཤེལ་(༡༠༦ན)དཔོག་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མར་མེ་དེ་རང་གསལ་དང་གཞན་གསལ་མ་ཡིན་པར་གསལ་ཙམ་གྱི་ངོ་བོར་གྲུབ་པ་ལྟར། སྔོན་འཛིན་ཀྱང་རང་གཞན་གྱིས་མ་ཡིན་པའི་མྱོང་ཙམ་གྱི་ངོ་བོར་གྲུབ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། མར་མེ་རང་གིས་རང་གསལ་ན། མུན་པ་རང་གིས་རང་སྒྲིབ་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་མུན་ཁུང་དུ་མུན་པ་མི་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་ཤེ་ལས། མར་མེ་རང་དང་གཞན་གྱིས་དངོས། །གལ་ཏེ་སྣང་བར་བྱེད་གྱུར་ན། །མུན་པའང་རང་དང་གཞན་གྱི་དངོས། །སྒྲིབ་པར་འགྱུར་བ་ཐེ་ཚོམ་མེད། །ཅེས

གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་རིག་མེད་ཀྱང་དྲན་པ་སྐྱེ་ཚུལ་ཁས་བླངས་པ་ལ་སྐྱོན་མེད་དེ། སྔར་སྔོན་འཛིན་གྱིས་ཡུལ་སྔོན་པོ་ལྟ་བུ་མྱོང་བ་ལས། ཕྱིས་ཡུལ་ཅན་སྔོན་འཛིན་གྱིས་ཡུལ་སྔོན་པོ་དཔྱད་པའི་ཚུལ་གྱིས་དྲན་པ་སྐྱེ་བ་ན་སྔར་གྱི་སྔོན་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་སྣང་ནས་དྲན་པ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་གྱི། སྔར་གཟུགས་སྔོན་པོ་འདི་ཉིད་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་འབྲེལ་བ་ལས་དེ་འབྲེལ་བར་དྲན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དགུན་གྱི་དུས་སུ་བྱི་བས་ལུས་ལ་རྨུགས་པ་ན་བྱི་དུག་ཞུགས་ཡོད་ཀྱང་། རྨུགས་མྱོང་གི་དུག་མ་མྱོང་ལ། ཕྱིས་འབྲུག་གི་སྒྲ་ཐོས་པ་ན་སྔར་ཞུགས་པའི་དུག་ལངས་ཏེ་ན་བའི་ཚེ། རྨུགས་པའི་ཚེ་དུག་ཞུགས་པར་འདུག་སྙམ་དུ་དྲན་ཀྱང་སྔར་རྨུགས་མ་ཐག་པའི་ཚེ་དུག་མ་མྱོང་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། གཞན་མྱོང་བ་དང་འབྲེལ་བ་ལས། །དྲན་འགྱུར་བྱི་བའི་དུག་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཚད་འགོག་བཤད་པ།

སྐབས་འདིར་ཚད་མའི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། (༡༠༨བ)རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ལ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་དེ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དབྱེ་ཚུལ་ཡོད་དེ། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ། རྗེས་དཔག་གི་ཚད་མ། ལུང་གི་ཚད་མ། དཔེ་ཉེར་འཇལ་གྱི་ཚད་མ་དང་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། རང་གི་རྟེན་རྟགས་ཡང་དག་ལ་དངོས་སུ་མ་བརྟེན་པར་རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་མངོན་སུམ་ལ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། རང་གི་མཚན་ཉིད་དམ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་རུང་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་ན་ནི་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྐོག་ཏུ་མ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར། དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གཞག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཡུལ་གྱི་མངོན་སུམ་དང་ཡུལ་ཅན་མངོན་སུམ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཚན་གཞི་ཡོད་དེ། བུམ་པ་དང་དེ་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ལྐོག་ཏུ་མ་གྱུར་པའི་བུམ་པ་ལྟ་བུ་དབང་པོའི་མངོན་

དུ་ཕྱོགས་པ་ཡིན་ལ། མིག་ཤེས་ཀུང་རྒྱུའི་མིང་གིས་འབྲས་བུ་ལ་བཏགས་ནས་མངོན་སུམ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སོག་མ་བསྲེགས་པའི་མེ་ལ་སོག་མའི་མེ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཚིག་གསལ་ལས། མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲ་ནི་ལྐོག་ཏུ་མ་གྱུར་པའི་དོན་གྱིས་རྗོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་དོན་ནི་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་དབང་པོ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པས་ཞེས་བྱས་ནས། བུམ་པ་དང་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ལྐོག་ཏུ་མ་གྱུར་པ་རྣམས་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པར་(༡༠༧ན)འགྱུར་ལ། དེ་ཡོངས་སུ་དཔྱོད་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ནི་རྩྭ་དང་སོག་མའི་མེ་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་གྱི་རྒྱུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལ་དབྱེ་ཚུལ་ཡོད་དེ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེ་བའི་སྒོ་ནས་རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་མངོན་སུམ་ལ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་ཚུལ་ཡོད་དེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ནས། རེག་འཛིན་གྱི་བར་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རིམ་པ་བཞིན་ཡོད་དེ། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་མིག་རྣ་སོགས་ཀྱི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་སྒོ་ནས་རང་གི་འཛིན་སྟངས་སོགས་སྔར་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡོད་དེ། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་དབང་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་ཤིང་། ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མ་བརྟེན་པར་རང་གི་འཛིན་སྟངས་སོགས་སྔར་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འཛིན་པའི་ཡིད་མངོན་དང་། ནང་བདེ་སོགས་འཛིན་པའི་ཡིད་མངོན་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཡིད་མངོན་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་དྲངས་པའི་གཟུགས་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། ཡིད་ཤེས་འཁོར་གྱི་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་ཏེ་(༡༠༧བ)རིགས་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཚོར་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡོད་དེ། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་འཛིན་ལས་དངོས་སུ་

སྐྱེས་ཤིང་། རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་བདེན་པའི་རྣམ་པའམ་བདག་མེད་ཕྲ་རགས་གང་རུང་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་སྒོ་ནས་མི་བསླུ་བའི་རྟོག་བྲལ་གྱི་མཁྱེན་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྐྱེ་འཕགས་ཀྱི་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་རང་རྒྱུད་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོངས་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སོ་སྐྱེའི་བློ་ལྟ་བུ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བདག་མེད་ཕྲ་མོ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗེས་དཔག་ཡོད་དེ། རང་གི་རྟེན་རྟགས་ཡང་དག་ལ་དངོས་སུ་བརྟེན་ནས་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ལྐོག་གྱུར་ལ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་ཅན་རྟགས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་ཚུལ་ཡོད་དེ། འབྲས་རྟགས། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་མྱུ་གུ་བདག་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པའི་(༡༠༤ན)རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུང་གི་ཚད་མ་ཡོད་དེ། ལུང་རྣམ་དག་གི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་ལུང་དོན་ལ་མི་བསླུ་བའི་ཞེན་རིག་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་། སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཚིག་གསལ་ལས། དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རིག་ཅིང་ཡིད་ཆེས་པར་གྱུར་པ་དག་གི་ཚིག་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལུང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དཔེ་ཉེར་འཇལ་གྱི་ཚད་མ་ཡོད་དེ། མཐོང་བའི་དཔེ་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་མ་མཐོང་བའི་དོན་ལ་འདྲ་བའི་ཆ་འཇལ་བའི་ཞེན་རིག་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བ་མེན་ལ་བརྟེན་ནས་བ་འཇལ་བའི་དཔེ་བཞིན་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། འདྲ་བ་ལས་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་དོན་རྟོགས་པ་ནི་ཉེ་བར་འཇལ་བ་སྟེ། དཔེར་ན་བ་མེན་ནི་བ་ལང་དང་འདྲའོ་སྙམ་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཁ་ཅིག །རང་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་མངོན་གྱུར་ལ་མི་བསླུ་བའི་

རིག་པ་དེ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཚད་མ་གང་ཞིག་རྗེས་དཔག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། རང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་ལ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་དེ་རྗེས་དཔག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྒོམ་བྱུང་གི་བློ་ཡིན་པའི་(༡༠༤བ)ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ལ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་སྣང་བར་ཐལ། དེ་རང་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་མངོན་གྱུར་ལ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་གང་ཞིག །དེ་ལ་སྟོང་ཉིད་དུ་སྣང་བ་དེའི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཞེན་ཡུལ་དེའི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཡུལ་ལ་གོམས་སྟོབས་ཀྱིས་འཇུག་པའི་ཤེས་པ་དེ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ཐོབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས། ཁ་ཅིག །རང་ལ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ལྐོག་གྱུར་ལ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་དྲངས་པའི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་དེའི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་གང་ཞིག །དེ་ལ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པར་ཐལ། རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེ་རང་གི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །(༡༠༥ན)རང་གི་སྣང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མའི་

མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། རང་གི་སྣང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་གི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཁྱོད་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་ཁས་བླངས། འདོད་ན། དེའི་སྣང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཟླ་གཅིག་ཟླ་གཉིས་ཡིན་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། ཁ་ཅིག །སྔོན་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་སྔོན་འཛིན་དབང་མངོན་རྟོགས་ཟེར་ན། ཁོས་ཁོ་རང་མྱོང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁོའི་དུས་སུ་ཁོ་རང་མྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་རིག་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདེན་འཛིན་ལོག་ཤེས་ཡིན་པ་ཆོས་ ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདེན་མེད་རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་རྣམ་མཁྱེན་ཤུགས་ལ་རྟོགས་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་དེ་འདྲ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། མི་སྣང་ཡང་རྟོགས་པའི་ཤུགས་རྟོགས་སངས་རྒྱས་ལ་གཞག་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་སྣང་ནས་མཁྱེན་དགོས་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །གཞི་གྲུབ་ན་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། སྒྲིབ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། (༡༠༩༨)འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྐོག་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ལ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དེར་ཐལ། རང་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་ཉིད་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་སྣང་ཡུལ་གང་ཞིག །རང་གི་སྣང་ཡུལ་ལ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟླ་བ་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་སྣང་བ་ལ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་དེར་ཐལ། དེ་ཟླ་བ་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་སྣང་བ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་རང་གི་ཡུལ་གྱི་སྣང་བ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། རྟགས་གང་ཞིག་གྲུབ་སྟེ། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། སྤྱིར་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པའི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་སྣང་ཡུལ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་འདྲའི་དབང་ཤེས་དེ། རང་གི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཟླ་གཅིག་ཟླ་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་སྣང་བ་དེ། དེའི་སྣང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ཞིང་། སྣང་གཞི་ཟླ་གཉིས་ཉིད་དེའི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་གང་ཞིག །དེ་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དཔེར་ན་སྣང་གཞི་སྔོན་པོ་ཉིད་སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཀྱང་སྔོན་པོ་སྣང་བའི་སྣང་བ་དེ་དེའི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟོང་ཐུན་དུ། རྟོག་མེད་ཤེས་པའི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་སྣང་ཡུལ་ཡིན་ཀྱང་(༡༡༠ན)སྣང་བ་ཙམ་སྣང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་གྱི། སྣང་བ་དེའི་སྣང་གཞིར་གྱུར་པའི་སྣང་ཡུལ་ཉིད་སྣང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། སྔོན་པོའི་སྣང་བ་ཙམ་སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་མིན་གྱི། དེའི་སྣང་གཞིར་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་དེའི་སྣང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་སྔོན་པོ་གྲུབ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡུལ་ཅན་རང་ཉིད་གྲུབ་པར་ཐལ། ཚད་མས་རང་གི་གཞལ་བྱ་གྲུབ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡུལ་ཅན་རང་ཉིད་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དངོས། འདོད་ན། དེས་རང་ཉིད་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། དེ་འདྲའི་མངོན་སུམ་གྱིས་རང་ཉིད་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པར་འདོད་པ་ལྟར་ན་འདོད་མོད་ཀྱང་། སྤྱིར་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་ཏེ། བྱས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། དེས་དེ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་དེར་ཐལ། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བའི་བསལ་བ་སྟ་མ་ལ་འདོད་ན། དེ་ལྟ་བུའི་སྔོན་འཛིན་གྱིས་རང་ཉིད་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤུགས་ལ་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མངོན་སུམ་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་ཤུགས་རྟོགས་མེད་པ་སྟོང་ཐུན་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་སྔོན་པོ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་དེ་སྔོན་པོ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་(༡༡༠བ)ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་སྔོན་པོ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ

ཁྱབ། ཁ་ཅིག །དམན་ལམ་སྟོན་མ་སོང་གི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མངོན་རྗེས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སོ་སྐྱེ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སློམ་བྱུང་གི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། དེས་དེ་དངོས་སུ་མ་རྟོགས་ཀྱང་དེ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པ་མི་འགལ་ཏེ། རྟགས་ལ་དངོས་སུ་མ་བརྟེན་པར་རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཉིད་སྣང་བ་ལ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྨྲས་པ། རིགས་པའི་ཟླ་འོད་འབྲུ་གཡུར་དུ་ཟ་བ་ཡི། །ཚད་མའི་རྣམ་གཞག་བཀྲ་ཧི་ལྷ་ཀ། ཤེས་ལྡན་ཀ་ཤི་མཛེས་དགའི་རྣ་བའི་རྒྱན། །འདི་འདྲ་བློ་གྲོས་དབྱིད་ཀྱི་མདངལ་ལས་སྨྲུམ། །དོན་མེད་ཚིག་གི་སྤྲོས་པའི་ལོ་འདབ་དང་། །ཧ་ཅང་ཞུང་དུའི་མགལ་དུམ་མ་ཡིན་པའི། །དོན་བཟང་མེ་ཏོག་རྣམ་པར་བཀྲ་བ་ཡིས། །སྐྱོན་མེད་ཀང་འཕྲུང་དབང་པོའི་འགྲན་ཟླར་བྱས། །ཆོས་གྲགས་ཞལ་ལུང་ཚད་མ་རིག་པ་ལ། །ཅུང་ཟད་ཐོས་ཤིང་སྦྱངས་པའི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱིས། །གྲུབ་མཐའ་འགལ་ཡང་འདི་འདྲའི་རིགས་པ་དག །སྨྲ་བའི་ཚིག་ལ་ཟད་པའི་ཕ་མཐའ་མེད། །ཅེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཅམ་པ་ཁྱོད་ཀྱི་གཞན་དབང་གི་ཤེས་པ་གང་གིས་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་གྲུབ་ན་རང་རིག་གིས་འཛིན་དགོས་པ་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་རིག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས(༡༡༡ན)པ་དེ་འཛིན་པར་རིགས་པ་མིན་ཏེ། བྱེད་པོ་དང་ལས་དང་བྱ་བ་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། སེམས་ཅམ་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་ན་མོ་ཤམ་གྱི་བུ་འདི་ཡོད་པར་མི་རིགས་པར་འདོད་པའི་གཞན་སེམས་ཅམ་པ་ཁྱོད་ལ་མོ་ཤམ་གྱི་བུས་གནོད་པ་ཅི་ཞིག་བསྐྱལ་ནས་ཡོད་པར་ནི་འདོད་དེ་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་པར་ཐལ། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་ཚད་མས་མ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་གཞན་དབང་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་པའི་འཁྲུལ་རྒྱུར་ནི་གཞན་དབང་གི་ཤེས་པ་གྲུབ་པར་གང་ཞིག་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། གང་གི་ཚེ་གཞན་དབང་གི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་

ཆོས་ཅན། གཞན་གྱི་ལྟར་ན་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་བྱ་བྱེད་རྣམ་གཞག་ཀུན་ཀྱང་བརྟག་པ་སྐྱེ་མེད་པར་ཐལ། གཞན་དབང་གི་རྫས་ལ་བདེན་པར་ཆགས་པ་ཡིས་ཕྱི་རོལ་བཀག་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཞབས་ཀྱི་ལམ་ལས་ནི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་ལ་ཞི་བ་མྱང་འདས་འཐོབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་མེད་དེ། དེ་དག་ནི་ཀུན་རྫོབ་དེ་ཉིད་དེ་བདེན་གཉིས་ལས་ཉམས་པ་གང་ཞིག །དེ་ལས་ཉམས་པས་དེ་མ་བཏང་གི་བར་དུ་ཐར་པ་འགྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་བདེན་པའི་རྣམ་གཞག་རྟོགས་པ་དོན་དམ་རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་པ་ནི་ཐ་སྙད་ཤེས་པའི་ཐབས་ལས་བྱུང་བར་གྱུར་པ་སྟེ། བདེན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་གང་གིས་མི་ཤེས་པ་དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་ལོག་པས་ལམ་ངན་པ་སྲིད་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། (༡༡༡བ)གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་མི་གནོད་དེ། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་གཞན་དབང་དངོས་པོར་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་ནི་བདག་གིས་ཁས་མ་བླངས་ཤིང་། འབྲས་བུ་སྟེ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དུ་གཟུགས་སོགས་འདི་དག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ངོར་བྱས་ནས་བདག་ནི་སྨྲ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཀུན་རྫོབ་མེད་དེ། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ལྟར་ན་ཕུང་པོ་སྤངས་ནས་ཞི་བར་ཞུགས་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ལ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ལ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་མེད་ན་ལྷག་མེད་པའི་ཕུང་པོ་དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་པ་འདི་ཡོད་ཅེས་བདག་མི་སྨྲ་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་དགག་མི་ནུས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་དེས་མི་གནོད་ན་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་ཀུན་རྫོབ་འདི་ནི་དགག་པར་གྱིས་ལ། ཁྱོད་དང་འཇིག་རྟེན་གཉིས་རྩོད་པར་གྱིས་དང་། ཕྱིས་ནས་གང་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ལ་བདག་གིས་བརྟེན་པར་བྱ་བས་འཇིག་རྟེན་སྟོབས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

སེམས་ཙམ་འགོག་ཚུལ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་ལ། ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ། དོན་སེམས་གཉིས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པ། ལང་གཤེགས་ལས་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཙམ་སྒྲས་ཕྱི་དོན་མི་འགོག་པ་ས་བཅུ་པའི་ལུང་གིས་བསྒྲུབ་པ། དོན་དེ་ཉིད་མདོ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་བསྒྲུབ་པ། ཙམ་སྒྲས་སེམས་གཙོ་བོར་བསྒྲུབ་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མདོ་(༡༡ ༢ན)ལས་སེམས་ཙམ་མོ་ཞེས་པའི་སྒྲས་ཕྱི་དོན་མི་འགོག་པར་ཐལ། མངོན་དུ་ཕྱུར་པ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིས་སྲིད་གསུམ་རྣམ་ཤེས་ཙམ་དུ་གང་རྟོགས་པར་གྱུར་པ་དེས་བདག་རྟག་པ་བཀག་ནས། ཁམས་གསུམ་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ནི་གཙོ་བོ་སེམས་ཙམ་ཡིན་པར་ས་དྲུག་པ་བས་རྟོགས་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བསལ་བ་སྔར་ལྟར་ལ། ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་དེ་ལས་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་མུ་སྟེགས་པའི་བདག་དང་གཙོ་བོ་སོགས་དེ་དག་བྱེད་པོར་འདོད་པའི་ལྟ་ངན་གྱི་རི་བོའི་སྒྲོ་མཐོན་པོ་འཇོམས་པའི་མདོ་དག་གི་རང་བཞིན་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུ་འདི་ནི་དགོངས་པ་བྱེད་པོ་གཞན་གཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བློ་ལྡན་གྱི་བློ་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལང་གཤེགས་ཀྱི་ལུང་དེས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། སེམས་ཙམ་བྱེད་པ་པོར་བསྟན་ཏེ། ཇི་བཞིན་ཏེ་ཇི་ལྟར་རང་རང་གི་བསྟན་བཅོས་དེ་དང་དེ་ལས་མུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱི་གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་པོར་སྨྲས་པ་དེ་དག་རྒྱལ་བས་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་པོར་མ་གཟིགས་ནས། སེམས་ཙམ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་པོར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་ཏུ་གཟུགས་ནི་འགོག་པ་དེ་ལྟར་འཆད་པ་སེམས་ཙམ་མོ་ཞེས་པའི་མདོ་འདིའི་དོན་མིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བློ་གྲུས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཞེས་བཤད་པའི་ཚིག་ཕྱི་མ་ཙམ་བསྟོད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཟུགས་སེམས་གཉིས་ལས། ཕྱི་མ་ཙམ་ཞིག་གཙོ་བོར་གྱུར་པས་མདོ་ལས

འཇིག་རྟེན་ལ་སེམས་ཙམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་དག་སེམས་ཙམ་མོ་(༡༡ ༢བ)ཞེས་མཇིན་ནས་ས་བཅུ་པ་དེ་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཉིད་དགག་པར་མཛད་ན་ནི་སྐབས་ཡང་དེ་ལས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་སེམས་གཏི་མུག་དང་ལས་ལས་སྐྱེ་བར་ཅིའི་ཕྱིར་གསུང་སྟེ་གསུང་མི་རིགས་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར། སེམས་ཙམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཉིད་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པོ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་བསགས་པའི་ཉོན་མོངས་མིན་པའི་ལས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་དང་། ཉོན་མོངས་པ་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཤིན་ཏུ་སྣ་ཚོགས་འགོད་པས་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་ལས་ལས་སྐྱེས་པར་གསུངས་ཤིང་། སེམས་སྤངས་ནས་ནི་ལས་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་བཅུ་པའི་མདོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སེམས་ལས་གཞན་པའི་བྱེད་པོ་བཟློག་པ་སྟེ་བཀག་གི་གཟུགས་བཀག་པ་ནི་མིན་ཏེ། གལ་ཏེ་གཟུགས་ཡོད་མོད་ཀྱི། དེ་ལ་ནི་སེམས་བཞིན་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་མེད་པར་འདོད་ན་ནི་རང་གི་སེམས་ཡོད་པར་མ་འཛིན་ཅིག །སེམས་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཉིད་ན་འང་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་མེད་པར་མ་འཛིན་ཅིག་སྟེ། དོན་སེམས་གཉིས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་པའི་དེ་ཉིད་དེ་རྣམ་གཞག་ལ་གནས་པ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཕུང་སོགས་ཕུང་པོ་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པ་སྟེ་ལྔ་ཆར་ཡོད་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་འཆར་བར་འདོད་པ་ན་རྣལ་འབྱོར་པ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་དེའི་ངོར་ཕུང་པོ་དེ་ལྔ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མདོར་ན་དོན་སེམས་གཉིས་ཡོད་མེད་མཚུངས་ཏེ། དོན་(༡༡ ༢ན) དམ་དུ་མེད་མཉམ་དང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་སོགས་དེ་དག་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་མདོར་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མཚུངས་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་ཅིང་། མངོན་པའི་ཆོས་ལས་ནི་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཙམ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རིམ་པ་འདི་དག་བཤིག་ནས་ཀྱང་། གཞན་རྫས་གྲུབ་ནི་བསྒྲུབས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་སྟེ། སྔར་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་ལུང་རིགས་ཀྱི་རིམ་པས་དངོས་པོ་རྣམས་གདོད་མ་ནས་དེ་ཁོ་ན་

ཉིད་དུ་མ་སྐྱེས་ཤིང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་སྐྱེས་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་རིམ་པ་མ་བཤིག་པར་འདོད་ན་དོན་དམ་དུ་མེད་མཉམ་དང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མཉམ་དུ་འདོད་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། ཕྱི་རོལ་མེད་པའི་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་དྲང་དོན་དུ་བསྟན་པ། མདོའི་དྲང་ངེས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ཐབས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དྲང་དོན་དུ་ལུང་གིས་བསྟན་པ། རིགས་པས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དེ་འདྲ་བའི་མདོ་གཞན་ཡང་དྲང་དོན་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལང་གཤེགས་ཀྱི་མདོ་སྡེ་གང་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྣང་བ་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་སེམས་ནི་སྣ་ཚོགས་པར་སྣང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཕྱི་དོན་མེད་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་ཤིན་ཏུ་ཆགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་བཟློག་ཕྱིར་དྲང་དོན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དྲང་དོན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མདོ་འདི་ནི་སྟོན་པས(༡༡ ༢བ)ཇི་ལྟར་ནད་པ་ནད་པ་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དྲང་དོན་དུ་གསུངས་ཤིང་། འདི་ནི་དྲང་དོན་ཉིད་དུ་རིགས་པས་ཀྱང་འཐད་པ་སྟེ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཙམ་པས་འདོད་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་སྡེ་གཞན་ཡང་ནི་ཆོས་ཅན། དྲང་དོན་ཡིན་ཏེ། དྲང་དོན་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་བཤད་པའི་ལུང་འདིས་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་དང་པོར་ཤེས་བྱ་ཕྱི་རོལ་དགག་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཤེས་པ་བཀག་པས་བདག་མེད་བདེ་བླག་ཏུ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མེད་ན་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་བསལ་བ་ནི་བདེ་བླག་ཏུ་རྟེན་ཅེས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་ལྟར་ལུང་གི་དྲང་ངེས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་གཙོ་བོར་བཤད་པའི་མདོ་སྡེ་གང་དེ་ཉིད་ལས་ལོག་པའི་དོན་ཅན་དེ་དྲང་དོན་དུ་གསུངས་པའང་རྟོགས་ནས། དེ་ཉིད་ལས་རིམ་གྱིས་དྲང་བར་བྱ་ཞིང་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་དོན་ཅན་གྱི་མདོ་ངེས་དོན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བའང་རིགས་པའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན། རེ་རེ་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་བཤད་ཟིན་པའི་ཉེས་པ་དེ་དག་ཐོག་ཏུ་འབབ་པ་ཉིད་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཡང་འདོད་པ་མིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན། རེ་རེ་ལས་སྐྱེ་བ་བདེན་གཉིས་གང་དུའང་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱུ་མེད་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བར་ལྟ་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་(༡༡༨ན)ན་ནི་དེའི་ཚེ་དངོས་པོ་མཐའ་དག་ཆོས་ཅན། དུས་རྟག་ཏུ་རང་གི་རྒྱུ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་མིན་པར་མཚུངས་ཤིང་། ཁྱོད་སྐྱེ་བ་དུས་ཚོགས་ལའང་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་འཇིག་རྟེན་པ་འདི་ཡིས་ས་བོན་སོགས་བརྒྱ་ཕྲག་གི་སྒོ་ནས་སྡུད་པ་བྱེད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རྒྱུ་མེད་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་རང་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་རྒྱུ་ཡིས་སྟོངས་པར་འགྱུར་ན། ནམ་མཁའི་ཨུཏྤལའི་དྲི་དང་མདོག་ཇི་བཞིན་དུ་ཚད་མས་གཟུང་དུ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ན། ཤིན་ཏུ་ཆེས་བཀྲ་བའི་འཇིག་རྟེན་ཚད་མས་འཛིན་པའང་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། རྒྱང་འཕེན་དེས་ནི་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཡོད་མེད་སོགས་ཕྲ་མོ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཤིན་ཏུ་རགས་པའི་དོན་ལྟ་ལ་ཡིད་ཀྱི་མུན་པ་མཐུག་པོ་འདི་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྱུང་བ་བཞི་པོ་དེ་དག་ཁྱོད་ཀྱི་གཞུང་ལས་བཤད་པའི་བདག་ཉིད་གང་ཞིག་གིས་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་བློའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་དུས་སུ་རྒྱང་འཕེན་བདག་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བར་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཕ་རོལ་ལ་སྐུར་འདེབས་དེའི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་མཚུངས་པའི་ལུས་ཀྱི་ཁ་དོག་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གང་ཚེ་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་བཞིན་ནོ། །ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྔར་དངོས་སུ་མ་བཤད་པའི་འབྱུང་བ་འདི་དག་བདེན་པས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་(༡༡༨བ)བདེན་པར་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་ལྟར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་གོང་དུ་རང་དང་གཞན་ལས་དང་གཉིས་ཀ་ལས་དང་། རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་ཐུན་མོང་དུ་ནི་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་

བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་དང་རྒྱུ་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་དངོས་དང་། དོན་བསྡུ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཁྱེས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྡོ་སོགས་འཛིན་པའི་ཤེས་པས་དེའི་རང་བཞིན་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་སྒྲིན་ཚོགས་དང་མཚུངས་པའི་གཏི་མུག་སྟུག་པོས་བསྒྲིབས་པ་འཇིག་རྟེན་ལ་ཡོད་པ་དེ་ན་སྡོ་སོགས་ཡུལ་རྣམས་ལ་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་ལོག་པ་དག་ཏུ་བདེན་ཞེན་ཅན་ཁྱོད་ལ་སྣང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཏི་མུག་གི་སྐྱོན་གྱི་དབང་གིས་མི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདུས་བྱས་ལྟ་ཞིག་སྣ་ཚོགས་བློ་གྲོས་ཀྱི་ཤེས་པས་བདེན་པར་མེད་ཀྱང་བདེན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་རབ་རིབ་ཀྱི་མཐུ་ཡིས་འགའ་ཞིག་གིས་ཟླ་ལ་སྐྲ་ཤད་དང་། ཟླ་གཉིས་དང་། རྨ་བྱའི་མདོངས་དང་སྦྲང་མ་ལ་སོགས་ལོག་པར་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གལ་ཏེ་གཏི་མུག་མ་རིག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་འབྱུང་ལ་གཏི་མུག་མེད་པར་ལས་དེ་མི་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་རྣམས་མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པ་ཞིག་ཡོད་པར་བཤད་པ་ནི་མི་མཁས་པ་ཁོ་ནས་རྟོགས་པར་ཏེ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པར་གོར་མ་ཆག་སྟེ། (༡༡༥(ན)མཁས་པ་དག་ནི་མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པས་མཐོང་བ་ན། འདུ་བྱེད་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང་མུན་པ་སྟུག་པོ་ལྟ་བུ་རྣམས་བློ་བཟང་པོ་ཉི་མ་དང་འདྲ་བས་རྣམ་པར་བསལ་ནས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་དེ་ཉིད་དུ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་མོ་ཤམ་གྱི་བུ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་དེ་དག་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར། དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྐྲ་ཤད་མཐོང་ལ་མོ་ཤམ་གྱི་བུ་མི་མཐོང་བའི་ཁྱད་པར་མེད་དེ། གང་དག་རབ་རིབ་ཅན་སོགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་དེ་དག་དང་མོ་ཤམ་གྱི་བུ་གཉིས་མ་སྐྱེས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། རེ་ཞིག་རབ་རིབ་ཅད་བཅད་པར་བྱས་ནས། དེའི་ཕྱི་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པར་མཚུངས་པ་ལ་གཟུགས་དང་མོ་ཤམ་གྱི་བུའི་ཁྱད་པར་འདྲི་བའི་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱི་རྗེས་འབྲེལ་གྱི་བློ་ཅན་རྣམས་ལ། གལ་ཏེ་རྨི་ལམ་གྱི་ཁང་ཁྱིམ་དང་དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་བཅས་པ་དང་། སྨིག་རྒྱུའི་ཆུ་དང་། མིག་འཕྲུལ།

གཟུགས་བརྙན་ལ་བྱད་བཞིན་སོགས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཐོང་ན། རྨི་ལམ་གྱི་ཁང་ཁྱིམ་སོགས་མཐོང་བར་འགྱུར་ཞེས་རྩོད་རིགས་པར་ཐལ། དེ་དང་མོ་ཤམ་གྱི་བུ་གཉིས་མེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་སོགས་འདི་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་མེད་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་སྨྲ་མི་རིགས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་ཀྱང་མོ་ཤམ་གྱི་བུ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་མཐོང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྟག་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྐྱེ་སྟེ། ཇི་ལྟར་སྟོན་པས་ཆོས(༡༡༥བ)ཀུན་ཞི་ཞིང་རང་བཞིན་གྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མོ་ཤམ་གྱི་བུ་ལྟར་དངོས་པོ་ཀུན་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པ་དེའི་ཕྱིར། མོ་ཤམ་གྱི་བུ་དང་མཚུངས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བུམ་སོགས་ལྟར་དངོས་པོ་ཀུན་འཇིག་རྟེན་དུ་གྲགས་པ་དེ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་རྒྱུ་མེད་པ་དང་། དབང་ཕྱུག་གི་རྒྱུ་སོགས་བདག་གཞན་གཉིས་ལས་མི་སྐྱེ་ཞིང་སྐྱེ་བ་དེའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྟེན་འབྱུང་གི་རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི་ལྟ་བ་ངན་པའི་དྲྭ་བ་མཐའ་དག་གཅོད་པར་བྱེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་དངོས་པོ་བརྟེན་ནས་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་རྟོགས་པས་མཐར་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་འདི་དག་གིས་བརྟག་པར་མི་ནུས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་བདེན་འཛིན་མེད་པར་མཐར་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་འདི་རྣམས་མི་འབྱུང་སྟེ། དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་བདེན་པ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་དཔྱད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མཐར་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་རྣམས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཡོད་ན་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱུ་བུད་ཤིང་མེད་པར་འབྲས་བུ་མེ་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བསྟན་བཅོས་ལས་དཔྱད་པ་བྱས་པ་དེ་རྩོད་པ་ལ་ཆགས་པའི་ཕྱིར་དུ་མ་མཛད་ཀྱི། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་བསྟན་ཏེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ནི་རྟོག་པས་བཅིངས་ལ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ན་རྣལ་འབྱོར་པ་ནི་གྲོལ་བར་འགྱུར་བས། རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་མཐར་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་རྣམས་ལོག་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་འབྲས་བུ་མཁས་པ་རྣམས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་བཤད་པ་ན་གཞན་གྱི་གཞུང་གིས་བདགས་པ་རྣམས་འཇིག་པར་འགྱུར་ན་དབུ་མ་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དེ། དེའི་ཚེ་གཞན་ཕྱོགས་སྤོབས་ཆུང་བས་རང་ཉིད་འཇིག་པའི་

ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། (༡༡༨ན)རང་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་གཉིས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་ཁོང་ཁྲོ་རྣམ་པར་བསལ་ཏེ་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་དེ་ནི་མྱུར་དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རང་གཞན་གྱི་ལྟ་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་འཁྲུག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར།

བདག་འགོག་བཤད་པ།

གཉིས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རིགས་པས་བསྒྲུབ་པ་ལ་གསུམ། ཐར་འདོད་ཀྱིས་ཐོག་མར་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་དགོས་པར་བསྟན། བདག་དང་བདག་གི་བ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་ཚུལ། བདག་དང་ཤིང་རྟའི་དཔྱད་པ་དངོས་པོ་གཞན་ལ་ཡང་བསྒྲེ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཚིག་གི་དོན། མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཐར་འདོད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཐོག་མར་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི་འགོག་པར་བྱེད་དེ། འདོད་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་དང་སྐྱེ་འཆི་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་རྣམས་མ་ལུས་པ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ལས་བྱུང་བར་བློ་ཡིས་མཐོང་བར་གྱུར་ཅིང་། བདག་ནི་འཇིག་ལྟ་འདིའི་དམིགས་ཡུལ་དུ་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་འཇིག་ལྟ་སྤོང་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཅིག །འཁོར་བའི་རྒྱ་བར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དང་མ་རིག་པ་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་ཟེར་ན། དེ་དང་ལས་འབྲས་ལ་རྨོངས་པའི་མ་རིག་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་འཛིན་སྟངས་མི་མཐུན་པ་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ལས་འབྲས་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྨོངས་པའི་མ་རིག་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ལས་འབྲས་མེད་པར་འཛིན་པའི་བློ་དེ་འཁོར་བའི་རྒྱ་བར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་(༡༡༨བ)རབ་ཀྱི་འགལ་ཟླ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས། ཁ་ཅིག །ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་ན་འཇིག་ལྟ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ངར་འཛིན་པའི་འཇིག་

ལྟ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་གཙོ་བོ་སེམས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ནི་ང་དང་ངའི་སྙམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་དམིགས་པ་ཡིན་ན་གང་ཟག་ཡིན་པས་ཁྱབ། ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་བློ་དེ་དེར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟ་དང་བདེན་འཛིན་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡིན་ཟེར་ན། ང་ཡི་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་བློ་འཇིག་ལྟ་གང་ཞིག །བདེན་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ང་ཡིན་ན་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། ཁ་ཅིག །གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་ན་འཇིག་ལྟ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ལྷས་སྦྱིན་གྱི་ང་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་བློ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ང་དང་ང་ཡི་བ་གང་རུང་ལ་དམིགས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་(༡༡༧ན)པར་འཛིན་པའི་བློ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདག་མེད་རྟོགས་ཚེ་རྟག་པའི་བདག་སྤོང་ཞིང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདེན་འཛིན་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ཁ་ཅིག །ང་ཡི་སྙམ་དུ་འཛིན་པའི་བློ་དེ་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། ང་དེ་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འདི་ནི་ངར་འཛིན་རྟེན་དུའང་མི་རིགས་ལ། །འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཡོད་མི་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དགེ་སློང་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དགོར་བརྐུས་པ་ལ་ཕམ་པ་མི་འབྱུང་བར་ཐལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ངའི་ཆོས་གོས་སོ་སྙམ་པའི་བློ་མི་འབྱུང་

བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མྱ་ངན་ལས་མ་འདས་གོང་དུ་དགོར་བརྐུས་པ་ལ་ཕམ་པ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་སྡོམ་པོ་འབྱུང་བར་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། ཁ་ཅིག །ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་འཁོར་བའི་རྩ་བ་མ་ཡིན་ཟེར་ན། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། ཇི་སྲིད་ཕུང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། །ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། ཁ་ཅིག །བདེན་འཛིན་ཡིན་ན། བདག་འཛིན་ཡིན་པས་ཁྱབ། དེ་ཡིན་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཆོས་དེ་ལ་བདེན་འཛིན་ཡིན་ན་ཆོས་དེ་ལ་བདག་(༡༡༧ཁ)འཛིན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ལ་དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདག་འཛིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། གཟུགས་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ། བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག །བདག་གི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་དང་གཉིས། དང་པོ་ལ་དྲུག །གཞན་སྡེས་བཏགས་པའི་ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་བདག་དགག །རང་སྡེས་བཏགས་པའི་ཕུང་པོ་ཉིད་བདག་ཏུ་འདོད་པ་དགག །དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྷག་མའི་ཕྱོགས་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་སོགས་གསུམ་དགག །དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་དགག །བདག་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བཞག་པ་དཔེ་དང་བཅས་པ། དེ་ལྟར་བཞག་པ་ལ་མཐར་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་སྤྲང་སླ་བའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྔ་མ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གྲངས་ཅན་པའི་འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། བྱེ་བྲག་པའི་ལུགས་བརྗོད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་ཡོད་དེ། བདག་དེ་ཟ་བ་པོ་དང་། རྟག་དངོས་དང་རྣམ་འགྱུར་གྱི་བྱེད་པ་པོ་མིན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་མེད་པ་དང་བྱ་བ་མེད་པར་མུ་སྟེགས་གྲངས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བཏགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བདག་དེའི་དབྱེ་བ་ཚུར་ཟད་ཚུར་ཟད་ལ་བརྟེན་ནས་མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ལུགས་ནི་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་ཏེ། བྱེ་བྲག་པས་བདག་དེ་ཡོན་ཏན་དགུ་ལྡན་ཟ་བ་པོ་ཡིན་པ། རྟག་དངོས་ཡིན་པ། བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ། ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ། བྱ་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ། རིག་བྱེད་སྨྲ་བས་རྟེན་ལུས་ཐ་དད་པས་བརྟེན་པ་བདག

གཅིག་ཉིད་སྣ་ཚོགས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་སོགས་སྨྲ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མུ་སྟེགས་པས་ཇི་ལྟར་བཏགས་པ་དེ་(༡༡༤ན)ལྟར་གྱུར་པའི་བདག་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མོ་ཤམ་གྱི་བུ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་གྱུར་པའི་བདག་འདི་ནི་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་རྟེན་དམིགས་པར་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཡོད་པར་མི་འདོད་དེ། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མུ་སྟེགས་པས་འདོད་པའི་བདག་དེའི་ཁྱད་པར་ཀུན་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་གྲངས་ཅན་གྱི་བསྟན་བཅོས་དང་བྱེ་བྲག་པ་སོགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལས་བདག་དེའི་ཁྱད་པར་མུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་གང་བསྟན་པ་དེ་ཀུན་ལ་མུ་སྟེགས་རང་ལ་གྲགས་པའི་མ་སྐྱེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་གནོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་གཞན་པའི་བདག་མེད་དེ། ཕུང་པོ་བཟུང་བ་མ་གཏོགས་བདག་དེ་ཡན་གར་དུ་འཛིན་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་བདག་འདི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བློའི་དམིགས་རྟེན་དུ་ཡང་མི་འདོད་དེ། དེ་འདྲའི་བདག་དེ་རིག་པ་མིན་པའང་མངོན་ཞེན་གྱི་ཁྱད་པར་ལས་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་གཞན་པའི་བདག་མེད་དེ། སེམས་ཅན་གང་དག་དུད་འགྲོར་བསྐལ་པ་མང་པོར་ཚེ་བསྐྱལ་བར་གྱུར་པ་དེས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་རྟག་པའི་བདག་འདི་མ་མཐོང་ལ་ངར་འཛིན་དེ་དག་ལ་ཡང་འཇུག་པར་མཐོང་བ་དེས་ནའོ།།

གཉིས་པ་ལ་ལྔ། ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་བསྟན་པ། དེ་ལྟར་འདོད་མི་རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བསྟན་པ། ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་གཞན་བསྟན་པ། (༡༡༤བ)ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་བཤད་པ། གཞན་གྱི་ལུགས་འབྲེལ་མེད་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། སྐྱོན་སྤོང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་གི་སྡེ་པ་དག་ན་རེ། བདག་ལྟའི་དམིགས་པ་ཕུང་པོ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་གཞན་པའི་བདག་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ནང་ནས་མང་བཀུར་བ་ཁ་ཅིག་བདག་ལྟའི་རྟེན་དུ་ཕུང་པོ་ནི་ལྔ་ཆར་ཡང་འདོད་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགེ་སློང་དག །དགེ་སྦྱོང་ངམ་

བྲམ་ཟེ་གང་སུ་དག་ཅིག་བདག་གོ་སྙམ་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་དེ་དག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་འདི་ཁོ་ན་ལ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །མང་བཀུར་བ་ཁ་ཅིག །སེམས་གཅིག་པུ་བདག་ཏུ་འདོད་དེ། བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་ཡིན་གྱི། །གཞན་ནི་སུ་ཞིག་མགོན་དུ་འགྱུར། །བདག་ཉིད་ལེགས་པར་ཐུལ་བས་ན། །མཁས་པས་མཐོ་རིས་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། སེམས་འདུལ་བ་ནི་ལེགས་པ་སྟེ། །སེམས་འདུལ་བ་ནི་བདེ་བ་འདྲེན། །ཞེས་རེས་འགའ་བདག་འདུལ་བར་གསུངས། རེས་འགའ་སེམས་འདུལ་བར་གསུངས་པས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་ཚིག་དོན་དང་། མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་ལྔ་བདག་ཡིན་ན་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་བདག་དེ་དག་ཀྱང་མང་པོར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཕུང་པོ་མང་བ་གང་ཞིག །དེ་བདག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདག་ནི་རྫས་སུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཕུང་པོ་རྫས་ཡོད་ཡིན་པ་གང་ཞིག །བདག་ཕུང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕུང་པོ་དེར་ལྟ་བའི་འཇིག་(༡༡)(༤ན)ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ཆོས་ཅན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་རྫས་ཡོད་ལ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མེད་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚེ་ངེས་པར་བདག་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེའི་ཚེ་ཕུང་པོ་རྒྱུན་ཆད་པ་གང་ཞིག །བདག་ཕུང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ཀྱི་སྔོན་གྱི་སྐད་ཅིག་དག་ལ་ནི་བདག་སྐད་ཅིག་རེ་རེར་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པར་ཐལ། ཕུང་པོ་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་གང་ཞིག །བདག་ཕུང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚེ་ལས་བྱེད་པོས་དེའི་འབྲས་བུ་མྱོང་བ་མེད་པར་ཐལ། བྱས་རྗེས་བྱེད་པོ་རྒྱུན་ཆད་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ལྟས་སྡིག་གྱིས་བསགས་པའི་ལས་འབྲས་གཞན་མཚོད་སྦྱིན་གྱིས་ཟ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། གཞན་གྱི་རྣམ་སྨིན་གཞན་གྱིས་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་ཁ་ཅིག །ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞིར་ཁས་ལེན་ཟེར་ན། གཞུང་འདིས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་ཡིན་པ་འགོག་རིགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག །ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་ཟེར་ན། ཉོན་ཡིད་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དམིགས་པ་ཀུན་གཞི་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་ངར་འཛིན་པའི་བློ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ངར་འཛིན་ལྷན་

སྐྱེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་དམིགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉོན་ཡིད་དེ་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་གང་ཞིག །དེ་དམིགས་པ་ཁྱོད་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་ངར་འཛིན་པའི་(༡༡)(༤བ)བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ང་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དངོས་སྨྲ་བས་ལུགས་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བདག་རྒྱུན་ཆད་པར་ཁས་ལེན་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། དེས་དེ་ཁས་མི་ལེན་པར་འཇུག་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཨཱ་ལཱ་ཡ་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པའི་དབུ་མ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཊཱིཀ་ཆེན་ལས། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཞི་བ་འཚོ་ཡང་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་མི་བཞེད་པར་གསལ་ལོ། ཨཱ་ལཱ་ཡ་དེ་དང་འདྲའོ་ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ཡིན་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་རྒྱུད་གཅིག་ཡོད་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་པ་རྣམས་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་པ་ལ་སྔར་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་ཚེ་ཉེས་པ་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཕུང་པོ་དང་སེམས་བདག་ཏུ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན་ལས་མ་བྱས་པ་དང་ཕྲད་པ་དང་བྱས་པ་ཆུད་ཟོས་པའི་ཉེས་པ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཕུང་པོ་དེ་བདག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་ན་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག །བདག་དང་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་ལྡན་པ་ལ་སོགས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། མང་བཀུར་བ་ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན་རྣལ་འབྱོར་པས་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་དེའི་ཚེ་ངེས་པར་ཕུང་པོའི་དངོས་པོ་རྣམས་མེད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེའི་ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཚེ་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པས་(༡ ༢༠ན)སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་སེམས་བདག་ཏུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ་རྟག་པའི་བདག་སྤོང་བ་སྐྱེ་མེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར

ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན་རྣལ་འབྱོར་པ་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཡིས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེའི་ཚེ་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་ཙམ་མེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་འདོད་པའི་སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཅན། ད་དུང་འདོད་ཆགས་སོགས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། གཟུགས་ལ་བདེན་པར་དམིགས་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་སོགས་དེའི་ངོ་བོ་ཡིན་ལུགས་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ་ལྔ། བདག་དུ་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་ཕུང་པོ་ཁོ་ན་ལ་ལྟ་བར་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ། མདོ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་ཕུང་པོ་ཚོགས་ཙམ་བདག་མིན་པར་བཤད་པ། ཕུང་པོ་ཚོགས་པ་ཙམ་གྱི་དབྱིབས་ཀྱི་བཀོད་པ་བདག་ཡིན་པ་དགག་པ། ཕུང་པོ་ཚོགས་པ་ཙམ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་གཞན་བསྟན་པ། ཐུབ་པས་བདག་དེ་ཁམས་དྲུག་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པར་གསུངས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ལུང་གི་དགོངས་པ་དགག་བྱ་གཅོད་པའི་དགག་ཕྱོགས་ནས་ཡིན་པར་བསྟན་པ། སྒྲུབ་ཕྱོགས་ནས་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་སྟོན་པ་མིན་པ། དེ་དག་ལ་གཞན་གྱི་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་འདོད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་སྟོན་པས་ཕུང་པོ་བདག་གོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དགེ་སློང་དག་བྲམ་ཟེ་གང་སུ་དག་ཅིག་བདག་གོ་སྙམ་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་དེ་དག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་འདི་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡང་དག་པར་(༡༢༠བ)རྗེས་སུ་ལྟའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ་ཞེ་ན། མདོ་དེ་ནི་ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་འགོག་པ་ཡིན་གྱི་ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་གཞན་ལས་གཟུགས་བདག་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགེ་སློང་དག་བྲམ་ཟེ་གང་སུ་དག་ཅིག་ཅེས་སོགས་མདོར་བསྟན་པ་འདིས་ཕུང་པོ་བདག་གོ་ཞེས་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་མདོ་གཞན་ལས་གཟུགས་ཚོར་བདག་མིན་འདུ་ཤེས་ཀྱང་མ་ཡིན་འདུ་བྱེད་རྣམས་མིན་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་བདག་མིན་པར་གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དགེ་སློང་དམ་བྲམ་ཟེ་གང་སུ་དག་ཅེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་འདིས་ཕུང་པོའི་ཚོགས་པ་བདག་ཏུ་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི་ཕུང་པོའི་ངོ་བོ་རེ་རེ་ནས་བདག་ཏུ་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། ཕུང་པོ་བདག་གོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚེ་ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་པ་བདག་ཏུ་སྟོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཤིང་རྣམས་ནི་ནགས་ཚལ་

ལོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚེ་ན་ཤིང་གི་ཚོགས་པ་ནགས་ཚལ་ཡིན་གྱི། ཤིང་རེ་རེ་བ་ནས་ནགས་སུ་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་དཔེར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཕུང་པོའི་ཚོགས་པ་ཙམ་ཆོས་ཅན། བདག་དེ་མིན་ཏེ། མགོན་མིན་ཅིང་འདུལ་བའམ་དཔང་པོ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཕུང་པོའི་ཚོགས་པ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་དེའི་ཚེ། ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་རྣམས་ཤིང་རྟ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཕུང་པོའི་ཚོགས་པ་བདག་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་སྐབས་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཤིང་རྟ་དང་བདག་གཉིས་རང་གི་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ལ་འཇོག་མི་འཇོག་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཕུང་པོ་འདུས་པ་དེ་ཙམ་བདག་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས་ཕུང་པོ་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་འདོགས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། གང་(༡༣༡ན)ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཕུང་པོའི་དབྱིབས་བདག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་མི་རིགས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་གཟུགས་ཅན་དེ་ཉིད་ཁོ་ན་བདག་ཅེས་པར་འགྱུར་གྱི། སེམས་སོགས་ཚོགས་པ་ནི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་མིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དབྱིབས་བདག་ཏུ་ཁས་བླངས་པས་དབྱིབས་ལ་གཟུགས་ཅན་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་སེམས་སོགས་དེ་དག་ལ་ཡོད་པ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་རང་སྟེ་བདག་དང་། ཉེ་བར་ལེན་པ་ཕུང་ཚོགས་གཉིས་གཅིག་གི་དངོས་པོར་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན་ལས་དང་བྱེད་པོ་གཅིག་ཉིད་དུ་འགྱུར་དགོས་པ་ལ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་མེད་པ་ལ་བྱ་བ་ཕུང་པོ་ཡོད་པ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་སྙམ་དུ་བློས་ཁྱད་པར་འབྱེད་ན་དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ཕྱིར་བྱེད་པོ་མེད་ན་ལས་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ལྔ་པ་ནི། བདག་དེ་ནི་ས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་། དེ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཡང་གདགས་སུ་མི་རུང་ལ། ཚོགས་པ་ཙམ་ཉིད་ཀྱང་མིན་ཏེ། གང་ཕྱིར་ཐུབ་པས་མདོར་ས་ཆུ་མེ་རླུང་དང་རྣམ་ཤེས་དང་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བའི་ཁམས་དྲུག་ལ་བརྟེན་པ་དང་། མིག་གི་རེག་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཡིད་ཀྱི་རེག་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་རྟེན་དྲུག་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེ་བར་བསྟན་ཞིང་། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་ཆོས་རྣམས་ཉེ་བར་བཟུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཏུ་འདོགས་སོ་ཞེས་ངེས་པར་གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར། ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བློ་དེ་ཆོས་དེ་རྣམས་ཚོགས་པ་དང་ཡ་གྱལ་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་པ་མ་

ཡིན་ཏེ་དེ་དག་གང་ཡང་བདག་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྟག་ཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་ཙམ་མེད་པར་ཤེས་པས། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ཅིས་ཀྱང་འཁྲིན་ཞེས་སླ་མ་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་ཏེ། བདག་མེད་རྟོགས་པར་འདོད་(༡༢༡བ)ཆེ་རྟག་པའི་བདག་སྟོང་བར་མཐོང་ཞིང་། འདི་ནི་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་རྟེན་ཏེ་དམིགས་རྣམ་གང་ཡང་ཡུལ་དུ་མི་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རང་ཁྱིམ་གྱི་རྩིག་ཕུག་ན་སྦྲུལ་གནས་པ་མཐོང་བཞིན་དུ། འདི་ན་གླང་ཆེན་མེད་ཅེས་ངོགས་པ་བསལ་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་སྦྲུལ་གྱི་འཇིགས་པ་སྟོང་བར་བྱེད་པ་ནི། ཀྱེ་མ་གཞན་གྱི་གནམ་པོར་ཏེ་བཞད་གད་དུ་འགྱུར་བ་ཉིད་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ། རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ལྟན་པའི་ཕྱོགས་དགག །བཀག་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྡོམས་ཏེ་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བདག་ཕུང་གཉིས་རྟེན་བརྟེན་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འདི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པས་བཞག་སྟེ། ཕུང་པོར་ཏེ་དེ་ལ་ངོ་བོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། བདག་ལ་ཡང་ཕུང་པོ་དེ་རྣམས་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། གང་ཕྱིར་འདིར་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཉིད་དུ་ཡོད་ན། རྟེན་བརྟེན་པའི་རྟོག་པ་འདིར་འགྱུར་ན་ཡང་། དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་དུ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། བདག་ནི་གཟུགས་དང་ལྡན་པར་མི་འདོད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ན། བདག་ཕུང་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་ཡོད་པ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར། བདག་ཕུང་ལྡན་པའི་སྦྱོར་བ་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་དེ། གཞན་ལྡན་ནི། ལྟས་སྤྱིན་གནག་དང་ལྡན་པ་ལྟ་བུ་དང་གཞན་མིན་པ་གཟུགས་ལྡན་ནི། བདག་ནི་གཟུགས་ལས་དེ་ཉིད་དེ་གཅིག་དང་གཞན་ཉིད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་དག་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་ཆ་ཉི་ཤུར་འདོད་དེ། གཟུགས་བདག་མ་ཡིན་པ། བདག་ནི་གཟུགས་དང་ལྡན་པ་མིན་པ། གཟུགས་ལ་བདག་ཕར་བརྟེན་པ་མེད་པ། བདག་ལའང་གཟུགས་རྟེན་བརྟེན་པ་ཡོད་པ་མིན་པ་ལ་དེར་ལྟ་བ་བཞི་(༡༢༢ན)སྟེ་དེ་ལྟར་ལྷག་མ་ཀུན་ལའང་རྣམ་པ་བཞི་བཞིར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱིས་སྤངས་པའི་འཇིག་ལྟ་ཉི་ཤུ་ཡང་ཡོད་དེ། མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་འཇིག་ལྟ་རི་བོ་ལྟ་བུ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྡོ་རྗེས་བཅོམ་པ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་གང་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་འཇིག་པར་འགྱུར་བ། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རི་ལྷུན་སྟུག་པོ་ལ་གནས་པའི་རྩེ་མོ་མཐོ་བར་གྱུར་པ་ཉི་ཤུ་པོ་འདི་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ལ། ཕྱོགས་སྔ་མ་བརྗོད་པ་དང་། ལུགས་དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མང་བཀུར་བ་ཁ་ཅིག །དེ་ཉིད་དང་། གཞན་ཉིད་དང་། རྟག་མི་རྟག་ལ་སོགས་པར་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་འདོད་ལ། རྣམ་ཤེས་དྲུག་གི་ཤེས་བྱར་ཡང་དེ་འདོད་ཅིང་། དེ་ནི་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་པར་ཡང་འདོད་པ་ཡིན་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་འགའ་ཞིག་དེ་འདྲའི་དངོས་པོ་གྲུབ་པར་གྱུར་ན། བདག་ཆོས་ཅན། ཕུང་པོ་དང་དེ་ཉིད་དང་གཞན་གང་རུང་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། གང་ཕྱིར་དེ་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཟུགས་ལས་སེམས་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པར་རྟོགས་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བདག་འགའ་དངོས་པོར་གྲུབ་པར་འགྱུར་ན། སེམས་ལྟར་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རྫས་ཡོད་ཀྱི་དངོས་པོ་གང་རུང་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པར་རྟོགས་པ་འཐད་པ་མིན་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདག་གང་ཆོས་ཅན། བཏགས་ཡོད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཕུང་པོ་ལས་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་མེད་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གང་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱིས་བུམ་པ་རང་རྒྱུ་ཐུབ་པའི་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་དེ་གཟུགས་(༡༢༢བ)སོགས་ལས་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་ཆོས་ཅན། རང་གིས་ཡོད་པར་གྲུབ་པར་རྟོགས་པར་མི་བྱ་སྟེ། བཏགས་ཡོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདག་ཆོས་ཅན། རྫས་སུ་མེད་དེ། དངོས་པོའི་ཆོས་གང་རུང་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྫས་ཡོད་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་གཉིས་ངེས་པར་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་དེ་རང་གི་བདག་ཉིད་ལས་རྫས་གཞན་དུ་ནི་མི་འདོད་པར། གཟུགས་སོགས་ལས་རྫས་གཞན་གྱི་དངོས་པོར་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །ལྔ་པ་ལ་བཞི། བདག་མཐའ་བདུན་དུ་མེད་ཀྱང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཤིང་རྟ་དང་འདྲ་བར་བསྟན། སྔར་མ་བཤད་པའི་ཕྱོགས་ལྷག་མ་གཉིས་རྒྱས་པར་བཤད། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལ་གཞན་གྱིས་རྩོད་པ་སྤོང་བ། མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་གཞན་ཡང་གྲུབ་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་རྟེན་བདག་ནི་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མིན་ཏེ། དཔྱད་ན་རྫས་ཡོད་མིན་ཞིང་ཕུང་པོ་ལས་གཞན་མིན་ལ་ཕུང་པོའི་ངོ་བོ་ཚོགས་པ་དང་ཡ་གྱལ་གང་ཡང་བདག་མིན། བདག་ཕུང་

པོར་བརྟེན་པ་མིན། ཚུར་ཡང་མིན། འདི་ནི་དེ་རྣམས་དང་ལྡན་པར་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ནའང་དེ་གཏན་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། བདག་འདི་ནི་ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ཤིང་རྟ་རང་གི་ཡན་ལག་ལས་ངོ་བོ་གཞན་དུ་འདོད་པ་མིན་ལ། གཞན་མིན་ཏེ་གཅིག་ཏུ་ཡང་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡན་ལག་དེ་དང་ལྡན་པ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་། ཡན་ལག་ལ་ཕར་བརྟེན་པ་མིན་པ་དང་། ཡན་ལག་དག་ཤིང་རྟ་དེར་བརྟེན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་པ་དང་། ཡན་ལག་འདུས་པ་ཙམ་ཡང་དེ་མིན་ལ། ཡན་ལག་གི་དབྱིབས་དེ་མིན་པས་དཔྱད་ན་མི་རྙེད་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་ཁ་སྒྲོ་བའོ། །དང་པོ་ལ་ཚོགས་པ་ཤིང་རྟར་འདོད་པ་དགག །དབྱིབས་ཙམ་ཤིང་རྟར་འདོད་པ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཡན་ལག་གསིལ་བུར་གནས་པ་ལ་ཡང་ཤིང་རྟ་ཉིད་ཡོད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། གལ་ཏེ་ཡན་ལག་ཚོགས་ཙམ་ཤིང་རྟར་(༡༢༣ན)འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཚོགས་པའི་དབྱིབས་ཙམ་ཤིང་རྟར་རིགས་པའང་མིན་པར་ཐལ། ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཤིང་རྟ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་སོ་སོ་ཕྱེ་བར་གྱུར་པའི་དབྱིབས་དེ་དག་ལ་ཇི་ལྟར་ཤིང་རྟ་མེད་པ་ལྟར། ད་ལྟ་བསྒྲིགས་པའི་དུས་ཀྱང་ནི་ཤིང་རྟར་ཡོད་པ་མིན་པར་ཐལ། ཡན་ལག་རེ་རེ་ལ་སྔར་མ་བསྒྲིགས་པའི་དབྱིབས་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། ད་ལྟ་བསྒྲིགས་པའི་དུས་སུ་ཤིང་རྟར་གདོགས་པ་ལའང་དབྱིབས་སྔར་གྱི་དེ་བཞིན་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར། ད་ལྟ་ཡན་ལག་བསྒྲིགས་པའི་དུས་སྔར་མ་བསྒྲིགས་པའི་དུས་ཀྱི་དབྱིབས་ཟླུམ་པོ་སོགས་ལས་ཐ་དད་པའི་དབྱིབས་སྐྱེ་བ་དེ་ཤིང་རྟར་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་ན་དབྱིབས་མི་མཐུན་པ་འདི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུང་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ནའང་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྒྲིགས་དུས་ཀྱི་ཡན་ལག་རེ་རེའི་དབྱིབས་ཙམ་ཤིང་རྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་བསྒྲིགས་པའི་ཡན་ལག་དང་། དེ་དང་མི་འདྲ་བའི་ཡན་ལག་རེ་རེ་ནས་ཤིང་རྟ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤིང་རྟའི་དབྱིབས་དེ་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ལས་འདོགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་ཚོགས་པ་རྫས་སུ་ཅང་མེད་

པའི་ཕྱིར། ཚོགས་པ་གང་གི་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འདིར་འཇོག་པའི་དབྱིབས་སུ་ལྟ་ཞིག་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྔར་བཤད་པའི་ཁས་བླངས་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མ་རིག་པ་དང་ས་བོན་སོགས་མི་བདེན་པའི་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་པར་བྱས་ནས་འདུ་བྱེད་དང་མྱུ་གུ་སོགས་འབྲས་བུའི་རྣམ་པ་མི་བདེན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་སྐྱེ་བར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་སྟེ་བགྱིད་རིགས་ཏེ། ཁྱོད་(༡༢༣བ)ཀྱི་བཏགས་ཡོད་ལ་བརྟེན་ནས་དབྱིབས་དེར་འཇོག་པ་འདི་ནི་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་དེ་ལྟར་དུ་འཐད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རིགས་པ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བུམ་པའི་གཟུགས་སོགས་རྡུལ་རྫས་བརྒྱད་པོ་དེ་ལྟར་གནས་པ་རྣམས་བུམ་པ་ཡིན་པས། དེར་འཛིན་གྱི་བློ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞེས་པ་དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་སོགས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། རྫས་སུ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་དབྱིབས་བུམ་པར་མི་རིགས་པར་ཐལ། བུམ་པ་དང་དེའི་རྟེན་རྫས་སུ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཤིང་རྟ་དེ་ནི་དེ་ཉིད་དོན་དམ་མམ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་བཙལ་བ་ན་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་མིན་མོད་ཀྱི། བཏགས་དོན་འཚོལ་བའི་རྣམ་དཔྱད་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཉིད་ལས་འདིར་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟར་འདོགས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། ཤིང་རྟ་དེ་ཉིད་འཕང་ལོ་སོགས་ལ་ལྟོས་ནས་ཡན་ལག་ཅན་དང་། ཆ་ཅན་ལ་ལྟོས་ནས་ཆ་ཤས་ཅན་དང་། ཤིང་རྟ་དེ་ཉིད་ལས་སུ་བྱ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་བྱེད་པ་པོ་ཞེས་འགྲོ་བ་ལ་བསྙད་པ་དང་། གཟུགས་སོགས་ལ་ལྟོས་ནས་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་ཉེ་བར་ལེན་པོ་ཉིད་དུ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ན། དངོས་སྨྲ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་མ་བརླག་ཅིག་སྟེ་བརླག་པར་ཐལ། ཚོགས་པ་དང་། རེ་རེ་བ་ལས། དོན་གཞན་པའི་ཤིང་རྟ་མེད་པ་གང་ཞིག །རང་གི་གདགས་གཞི་ལ་བཏགས་ཙམ་གྱི་ཤིང་རྟ་ཁྱོད་ཀྱིས་འཇོག་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། སྨྲས་པ། བཏགས་ཙམ་ང་ཡི་རྒྱུ་ལས་མ་གྲོལ་བར། །བདེན་ཞེན་ཤ་བ་རི་བའི་ལག་རྒྱུད་པའི། །ཐར་པའི་སྲོག་དང་འབྲལ་བར་ཉེ་བ་ཡི། །སྐྱེ་བོ་འདི་ཀུན་འཁོར་བའི་ཕ་(༡༢༤ན)མཐའ་སྐྱེལ། །ཚ་ཤས་ཚོགས་དང་མ་ཚོགས་གང་གི་སྟེང་། །ཤིང་རྟ་འདི་ཞེས་འཇོག་པ་ཆེས་དཀའ་ཕྱིར། །གདགས་

གཞིར་བཏགས་ཙམ་ཤིང་རྟར་ངོས་འཛིན་པ། །རིང་ལུགས་འདི་ནི་སྐྱོན་མེད་རིགས་པའི་ལམ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

དྲུག་པ་ལ་ལྔ། དངོས་དང་། རྩོད་པ་སྤོང་བ། ཤིང་རྟ་དང་བདག་གི་ཐ་སྙད་དཔེ་དོན་སྦྱར་བ། བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བདག་ཁས་ལེན་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་བསྟན་པ། མཁས་རློམས་ཀྱི་འཆིང་གྲོལ་གྱི་གཞིའི་བདག་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དབུ་མ་པས་འདིར་ཤིང་རྟ་དེའི་གྲུབ་ཚུལ་མ་བཏགས་པར་གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདོད་པར་བྱ་སྟེ། དེས་ཀུན་རྫོབ་མི་ཉམས་པར་མ་ཟད། དེ་ཉིད་ལའང་བདེ་བླག་ཏུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བདུན་གྱིས་བཙལ་ན་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཇི་ལྟ་བུར་ཡོད་ཅེས་རྣལ་འབྱོར་པས་འདིའི་ཡོད་ཚུལ་མི་རྙེད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཤིང་རྟ་རང་ངོས་ནས་ཡོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ན་དེའི་ཚེ་དེའི་ཡན་ལག་ཀུང་མེད་དེ། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཤིང་རྟ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློའི་མེ་ཡིས་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཤིང་རྟ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བསྲེགས་པ་ན་ཡན་ལག་རྣམས་ཀུང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཤིང་རྟ་འཆིག་ན་ཡན་ལག་ཀུང་མེད་པ་བཞིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ནི། ཡན་ལག་ལས་ཤིང་རྟ་བཏགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པས་ཕུང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཀུང་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ཉིད་དུ་འདོད་དེ། བདག་དེ་ལས་བཏགས་པའི་ཕྱིར། ཉེར་ལེན་ནི་ལས་ཡིན་ལ། བདག་ནི་བྱེད་པ་པོའང་ཡིན་ཏེ། ཤིང་(༡༩༥བ)རྟ་དང་དེའི་ཡན་ལག་རྣམས་གདགས་གཞི་བཏགས་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། བདག་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། བརྟེན་པར་ཡང་གྲུབ་པ་མིན་ཞིང་། མི་བརྟེན་པ་ཉིད་དུ་ཡང་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོར་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། བདག་ཕུང་གཅིག་མིན་པར་ཐལ། འདི་ནི་སྐད་ཅིག་ལ་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ལས་ནི་མིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་བཞི་ཚན་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དུ་མེད་དེ། རྟགས་སྔར་བཞིན། ལྔ་པ་ནི། འགྲོ་བ་རྣམས་རྟག་ཏུ་གང་ལ་དམིགས་ནས་ངར་འཛིན་པའི་བློ་རབ་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་། བདག་དེ་ཡི་བདག་གི་བ་གང་ཡིན་པ་དེར་ང་ཡི་

བར་འཛིན་པའི་བློ་འབྱུང་བའི་བདག་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། བཏགས་དོན་བཙལ་བའི་ཚེ་ན་མེད་ཀྱང་མེད་མི་དགོས་ཏེ། མ་བརྟགས་གྲགས་པའི་ངོ་བོར་གཏི་མུག་ལས་ཡིན་གྱི། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བདག་གི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི། བདག་མེད་པར་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་བྱེད་པོ་བཟོ་བོ་མེད་པ་ཅན་གྱི་ལས་སུ་བྱ་བ་བུམ་པ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། བདག་དང་བདག་གི་སྟོང་པར་ལྟ་བའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཅིག་ཤོས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གསུམ། བུམ་སྣམ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་བསྒྲེ་བ། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་དངོས་པ་ལ་བསྒྲེ་བ། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བུམ་པ། སྣམ་བུ། རེ་ལྡེ། དམག་དང་། ནགས་ཚལ། འཕྲེང་བ། ལྗོན་ཤིང་དང་། ཁང་ཁྱིམ། ཤིང་རྟ་ཕྲན་(༡ ༢༥ཎ)དང་། འགྲོན་གནས་ལ་སོགས་དངོས་པོ་རྣམས་གང་དག་དང་། དེ་བཞིན་གང་དག་གི་སྒོ་ནས་སྐྱེ་བོ་འདིས་བསྙད་པ་དེ་རྣམས་ཤིང་རྟ་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། རྣམ་པར་དཔྱད་པས་རྣམ་པ་བདུན་དུ་བཙལ་བ་ན་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་། དེ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པར་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་སྒོ་ནས་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཕྱིར་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་རྩོད་པ་མི་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་སྙད་འཇོག་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཡན་ལག་ཅན་བུམ་པ། ཡན་ལག་གྱི་མོ། ཡོན་ཏན་ཅན་བུམ་པ། སྔོ་སངས་ཡོན་ཏན། འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྟེན་ཆགས་པ་རྫས་ལ་སྲེད་པ་འདོད་ཆགས། བུམ་པ་མཚན་གཞི། ལྟོ་ལྡིར་བ་མཚན་ཉིད་དང་། མེ་སྲེག་བྱེད། བུད་ཤིང་བསྲེག་བྱ་སོགས་ནི་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་གྱིས་འདོགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱུ་ཡིས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་སྐྱེད་པ་དེ་ལྟ་ན་སྐྱེད་བྱེད་དེ་རྒྱུ་ཡིན་ཞིང་གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེད་ན་ནི་སྐྱེད་པ་མེད་པ་འབྲས་བུ་རྒྱུ་མེད་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། རྒྱུ་ཡོད་པར་གྱུར་ན་འབྲས་བུ་ཡང་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར། རྒྱུ་འབྲས་གང་ལས་གང་ཞིག་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་གང་ཞིག་ལས་སྔར་གང་ཞིག་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་སྨྲོས་ཤིག །དེ་ལྟར་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྔར་བཤད་ཀྱི་ཉེས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྒྱུ་ཡིས་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེད་ན་འབྲས་བུ་དང་ཕྲད་མ་ཕྲད་གང་གིས་སྐྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་རྒྱུ་འབྲས་དེ་དག་ནུས་པ་གཅིག་པར་ཐལ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་རྒྱུ་ཡིས་འབྲས་བུ་དང་ཕྲད་

ནས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱུ་འབྲས་ཐ་མི་དད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། རྒྱུ་འདི་འབྲས་བུའི་རྒྱུ་མིན་པ་དང་འབྲས་བུ་སྐྱེད་མི་སྐྱེད་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། སོ་སོར་མ་ཕྲད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྨྲ་བ་ལ་ཕྲད་མ་ཕྲད་གཉིས(༧ ༢༥(བ))པོ་འདི་དག་སྤངས་ནས་རྟོག་པ་གསུམ་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཅི་སྟེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའང་མིན་ཏེ། འབྲས་བུ་མེད་པ་གང་ཞིག །འབྲས་བུ་དང་བྲལ་བའི་རྒྱུ་ནི་རྒྱུར་འཛོག་པ་རྒྱུ་མཚན་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབུ་མ་པ་ཆོས་ཅན། བདག་ལ་སྔར་གྱི་ཕྲད་མ་ཕྲད་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། གང་ཕྱིར་རྒྱུ་འབྲས་འདི་དག་གཉིས་ཀར་ཡང་ནི་སྒྱུ་མ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་རྩོད་པ་དང་། ལན་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྔར་གྱི་དམ་བཅའ་དེ་ཉིད་ཁྱོད་ལ་མཚུངས་ཏེ། སུན་འབྱིན་འདིས་སུན་དབྱུང་བྱ་དང་ཕྲད་ནས་སུན་འབྱིན་ནམ། མ་ཕྲད་པར་སུན་འབྱིན་པ་ཡིན་ཞེས་ཉེས་པ་འདིར་ནི་ཁྱོད་ལའང་འགྱུར་བ་མིན་នམ་སྟེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སུན་དབྱུང་བྱ་དངོས་སྨྲ་བའི་དམ་བཅའ་སུན་འབྱིན་པར་མི་ནུས་པར་ཐལ། གང་གི་ཚེ་དེ་སྐད་སྨྲ་ཞིང་རང་ཕྱོགས་ཁོ་ན་རྣམ་པར་འཇོམས་པ་དེའི་ཚེ་སྟེ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ནི་སྐྱོ་བོ་དམ་པས་བཞེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེས་སྨྲད་པའི་ཚད་ལྡན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་རང་གི་ཚིག་ལའང་ཐལ་བ་མཚུངས་པས་ལྟག་ཆོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་རིགས་པ་མེད་པར་དངོས་པོ་མཐའ་དག་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ནི་སུན་ཅི་ཕྱིན་དུ་རྒོལ་བ་པོའང་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་རང་ཕྱོགས་གཞག་ཏུ་མེད་ཅིང་གཞན་ཕྱོགས་སེལ་བ་ཙམ་ལ་ཞུགས་པའི་རྒོལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་བཞི། རང་ལ་སུན་འབྱིན་དང་བསྒྲུབ་པ་འཐད་ཚུལ། གཞན་གྱི་ཐལ་བ་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན། རང་བཞིན་མེད་པ་བསྒྲུབ་ནུས་པ་བཞིན་དུ་བཟློག་སྟེ་བསྒྲུབ་མི་ནུས་པ། འདིར(༧ ༢༦ན)མ་བཤད་པའི་སུན་འབྱིན་ལྷག་མ་ཤེས་པར་བྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞན་ཕྱོགས་སུན་འབྱིན་ཚུལ། རང་ཕྱོགས་བསྒྲུབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྔར་གྱི་ཐལ་བར

འགྱུར་བ་འདི་ནི་དབུ་མ་པ་ལ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྲུན་འབྱིན་པས་སྲུན་དབྱུང་བྱ་མ་ཕྲད་པར་སྲུན་འབྱིན་པར་བྱེད་དམ། འོན་ཏེ་ཕྲད་ནས་ཡིན་ཞེས་སྨྲས་ཟིན་པའི་ཉེས་པ་ནི། འདིར་རྒོལ་བ་གང་ལ་ངེས་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཡོད་པ་དེ་ལ་འགྱུར་གྱི། བདག་ལ་ཕྱོགས་འདི་ནི་ཡོད་པ་མིན་པས་དེ་མིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་མཐོང་བ་རྟེན་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་རྣམས་གཟས་བཟུང་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་ཡང་མཐོང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཉི་མ་དང་ནི་གཟུགས་བརྙན་རྣམ་པར་ཕྲད་དམ་མ་ཕྲད་པར་སྐྱེ་ཞེས་བཏགས་དོན་བཙལ་བའི་ཚེ་ན་སྐྱེ་བ་མི་རིགས་མོད་ཀྱི། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་སྙད་ཙམ་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞིང་། གཟུགས་བརྙན་མི་བདེན་བཞིན་དུའང་རང་གི་བྱད་བཞིན་མཛེས་པར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ནི་ཇི་ལྟར་དེ་ནུས་པ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་སྐབས་འདིར་ཡང་ཆོས་ཅན། རང་ལུགས་གྲུབ་པ་འཐད་དེ། གདོང་འདྲ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དྲི་མ་མ་རིག་པ་སྦྱང་བར་བྱ་བ་ལ་ནུས་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་གཏན་ཚིགས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་འཐད་པ་དང་བྲལ་བ་ལས་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དངོས་སྨྲ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བཀོད་པ་འདི་ནི་བདག་ཡི་ཆད་པ་འབབ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱ་གོ་བྱེད་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དངོས་པོ་དངོས་སུ་གོ་བར་བྱ་བ(༡༩༨བ)ཉིད་དུ་འགྱུར། བསྒྲུབ་བྱའི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་གྱུར་ན་བསྒྲུབ་བྱ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་ཕྲད་པ་དང་མ་ཕྲད་པ་ལ་སོགས་པ་སྲུན་འབྱིན་པའི་རིགས་པས་ཉེ་བར་སྦྱོར་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་མཐའ་དག་དངོས་པོ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་སུ་གཞུག་པར་ནུས་པར་ནི་ཆེས་སླ་བ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་གཞན་དག་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བདེ་བླག་ཏུ་ནི་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེ་བསྟན་རྒྱུ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། དངོས་སྨྲ་བ་ཁྱོད་སུ་ཞིག་གིས་བཙལ་ཏེ་སྦྲང་ནས་ཁྱོད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་རྟགས་དཔེ་ལྟར་སྣང་གི་རྟོག་གེ་ངན་པའི་དྲ་བར་འཆིང་བར་བྱེད་པ་མི་རིགས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་དེ་འདྲས་བཅིངས་པ་ལས་དགྲོལ་བར་བྱ་རིགས་ཀྱི། སླར་བཅིངས་ཏེ་འཁོར་བར་བསྐྱུར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། སྲུན་འབྱིན་ལྷག་མ་འགོག་ཚུལ་

གོང་དུ་བསྟན་པ་ཡང་ནི་ཤེས་པར་བྱས་ནས། རྒྱུ་འབྲས་ཐྲད་མ་ཐྲད་སོགས་ལ་འགོག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ལན་བརྗོད་པའི་ཆེད་དུ་རྩོད་པའི་སྐབས་འདིར་རང་ལ་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་སྨྲན་འབྲིན་པས་ཞེས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། འདིར་བཅོལ་བྱེད་ཅེས་པའི་བར་བཏང་བར་བྱའོ། །ཐལ་འགྱུར་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྨྲན་ཅི་ཕྱིན་དུ་གོལ་བ་པོ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་རྣམ་པར་དཔྱད་ཟིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། དེ་སྐད་སྨྲར་བཤད་པའི་སྨྲན་འབྲིན་གྱི་ལྷག་མ་ཕྱོགས་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་མདོར་བསྟན་པ། ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བདག་མེད་འདི་ནི་ཆོས་དང་(༡༢༧ན)གང་ཟག་གི་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་གཉིས་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། འགྲོ་བ་རྣམས་འཁོར་བ་ལས་རྣམ་པར་དགྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་ལྟར་སྟོན་པས་སླར་ཡང་སྟོང་ཉིད་འདི་ཉིད་ནི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་མང་དུ་གསུངས་ཏེ། སྤྲོས་པ་དང་བཅས་པར་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་བཤད་ནས།མདོར་བསྡུས་ཏེ་སླར་ཡང་སྟོང་ཉིད་བཞིར་བཤད་པ་དེ་དག་ནི་ཐེག་ཆེན་དུ་ཡང་བཞེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། བཅུ་དྲུག་ཏུ་ཕྱེ་བ་དང་། བཞིར་ཕྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བཅུ་དྲུག་ལས། དང་པོ་ནི། མིག་ལ་སོགས་པ་དྲུག་པོའི་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འདོད་དེ། སྟོང་གཞི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་བདེན་པས་སྟོངས་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མིག་ནི་མིག་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོངས་ཏེ། གང་ཕྱིར་དེའི་རང་བཞིན་ནི་ངོ་བོས་སྟོངས་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེར་ཐེར་ཟུག་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། འཇིག་པར་བདེན་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ། རྣ་བ་སྣ་དང་ལྕེ། ལུས་དང་ཡིད་ཀྱང་བསྙད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་སོགས་

རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཉིད་ཕྱི་རོལ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འདོད་དེ། སྟོང་གཞི་ཕྱིའི་སོགས་འགྲེ། གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོས་སྟོངས་ཏེ། རྟགས་འགྲེ། སྒྲ་དྲི་རོ་རེག་བྱ་ཆོས་རྣམས་ཉིད་དང་དེ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། ཞེས་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་ལ། དབང་པོས་མ་བསྡུས་པའི་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་ཆོས་དབང་རྟེན་ལོག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན། གཉིས་ཀ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྟོང་གཞི་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀ་སོགས་འགྲེ། བཞི་པ་ནི། ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན། མཁས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས(༧ ༢༧བ)བསྟད་དེ། ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། སྟོང་པ་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོངས་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྟག་དངོས་གང་རུང་དུ་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། སྟོང་པ་ཉིད་སྨྲར་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་དེ་ཆོས་ཅན། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འདོད་དེ། རྟགས་འགྲེ། སྟོང་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་པས་སྟོངས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་དངོས་པོར་འཛིན་པའི་བློ་ཅན་གྱི་འཛིན་པ་བཟློག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་ནི། ཕྱོགས་བཅུ་པོ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། ཆེན་པོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་དང་། སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ནི་མ་ལུས་པ་ལ་ཁྱབ་བྱེད་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚད་མེད་པའི་དཔེ་ཡིས་བྱམས་སོགས་བཞི་སྒོམ་པ་མུ་མཐའ་མེད་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་འདི་དག་བཅུ་ཆར་ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོས་སྟོངས་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྟགས་འགྲེ། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཕྱོགས་ལ་ཆེན་པོར་འཛིན་པ་བཟློག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་ནི། མྱང་འདས་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པ་ཡིན་ཏེ། དགོས་པའི་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་དེའི་ངོ་བོས་སྟོངས་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྟགས་འགྲེ། དོན་དམ་མཁྱེན་པ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་བསྟན་པར་མཛད་དེ། མྱང་འདས་དངོས་པོར་འཛིན་པའི་བློ་ཅན་གྱི་འཛིན་པ་བཟློག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་ནི། ཁམས་གསུམ་པོ་ཆོས་ཅན། འདུས་བྱས་ཡིན་པར་ངེས་པར་བསྟད་དེ། རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ནི་དེ་ཡི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོངས་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། (༧ ༢༨ན)འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གསུངས་ཏེ། རྟགས་འགྲེ། བརྒྱད་པ

ནི། ནམ་མཁའ་གང་དེ་ཆོས་ཅན། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་དང་མི་རྟག་པ་དང་གནས་པ་ལས་གཞན་འགྱུར་བ་དེ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དང་རྟགས་འགྲེ། འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ཞེས་སོ། །དགུ་པ་ནི། རྟེན་འབྲེལ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། མཐའ་ལས་འདས་པར་བརྗོད་དེ། གང་ལ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་ནི་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། མཐའ་བྲལ་དེ་ནི་དེ་པོ་ནས་སྟོངས་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན། མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྟད་དེ། རྟགས་འགྲེ། བཅུ་པ་ནི། འཁོར་བ་ནི་ཆོས་ཅན། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པར་བརྗོད་དེ། ཐོག་མ་དང་པོ་དང་། ཐ་མའི་མཐའ་མ་དེ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། རྨི་ལམ་ལྟ་བུའི་སྲིད་པ་འདི་དེ་ཡི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་དབེན་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བསྟན་བཅོས་ལས་ནི་ངེས་པར་བསྟད་དེ། རྟགས་འགྲེ། བཅུ་གཅིག་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གང་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། གཏོང་བ་མེད་པས་དོར་བ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། འགའ་ཡང་དོར་མེད་དེ་དོར་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ་དོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཕྲོར་བ་དང་འཁོར་བ་ལ་ངེས་པར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དོར་བ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་བརྗོད་དེ། རྟགས་འགྲེ། བཅུ་གཉིས་པ་ནི། འདུས་བྱས་ལ་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་ཉིད་དུ་བསྟད་དེ། གང་ཕྱིར་འདུས་བྱས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་སློབ་མ་ཉན་རང་རྒྱལ་སྲས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་མཛད་ཅིང་། གདོད་ནས་གནས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དེ། རྟགས་འགྲེ། (༡༢༨བ)བཅུ་གསུམ་པ་ནི། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དང་རེག་པ་དྲུག་དང་། དེ་རྣམས་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་དྲུག་དང་། གཟུགས་ཅན་དང་གཟུགས་ཅན་མིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཆོས་ཀུན་ཚང་བའི་ཕྱིར། ཆོས་དེ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་དག་གི་ངོ་བོས་དབེན་པའི་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། རྟགས་བསལ་འགྲེ།

བཅུ་བཞི་པ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཟུགས་སུ་རུང་བ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་བྱང་གི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་གི་མཚན་ཉིད་དངོས་པོ

སྔེ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྟོང་གཞི་རང་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པས་སྟོངས་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། གཞིའི་ཆོས་དང་། ལམ་གྱི་ཆོས་དང་། འབྲས་བུའི་ཆོས་སོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་ནི་གཟུགས་སུ་རུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན། ཚོར་བ་ནི་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་མྱོང་བའི་བདག་ཉིད་ཅན། འདུ་ཤེས་ནི་སྔོ་སོགས་མཚན་མར་འཛིན་པ་དང་། འདུ་བྱེད་ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་ནི་ཡུལ་ལ་སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་པ། ཕུང་པོ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་བ། ཁམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྦྲུལ་གདུག་འདྲ་བ། སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྐྱེ་བའི་སྒོར་གྱུར་པ་ཉིད་དུ་གསུངས་པ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ནི་འདུ་འཕྲོད་ཀྱིས་ཕྱེ་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་གཏོང་བ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གདུང་བ་མེད་པ། བཟོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཁྲོ་བ་མེད་པ། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ། བསམ་གཏན་གྱི་རྩེ་གཅིག་ཏུ་སྡུད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། ཤེས་རབ་ཆགས་པ་མེད་(༡༢༨༥)པ་སྟེ་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འདི་དག་ཡིན་པར་བརྗོད་དོ། །བསམ་གཏན་རྣམས་དང་། ཚད་མེད་དང་དེ་བཞིན་གང་གཟུགས་མེད་པ་དེ་དག་ཡང་དག་མཁྱེན་པ་ཡི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མི་འཁྲུགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་གསུངས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བྱེད་པ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། དམིགས་པ་མེད་པས་རྣམ་པར་དབེན་པ། མཚན་མ་མེད་པ་ནི་ཞི་བའོ། །རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཤེས་པས་སྨོན་པ་མེད་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པས་གཏི་མུག་མེད་པ། རྣམ་ཐར་བརྒྱད་པོའི་མཚན་ཉིད་ནི་སྙོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྟོབས་བཅུ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཐོགས་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན། སྐྱོབ་པའི་མི་འཇིགས་པ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པའི་ངོ་བོ་ཅན་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་རྣམས་ནི་སྤོབས་པ་སོགས་ཚད་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བས་འགྲོ་ལ་ཕན་

པ་ཉེ་བར་བསྒྲུབ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྐྱོབ། དགའ་བ་ཆེན་པོས་ནི་སེམས་ཅན་བདེ་བར་རབ་ཏུ་དགའ། བཏང་སྙོམས་ནི་ཆགས་སྡང་མ་འདྲེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ནི་མ་འདྲེས་པ་བཅུ་དང་། བརྒྱད་དུ་གང་འདོད་པ་དེ་དག་མི་འཁྲུགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཏེ། གང་ཕྱིར་སྟོན་པ་ལ་མི་མཐུན་པ་དེས་འཁྲུག་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཆོས་ཀུན་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་འདོད་དེ། ཤེས་པ་གཞན་ནི་ཉེ་ཚེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཀུན་(༧ ༢༩༨བ)མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པ་ཞེས་བྱ་བར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། གང་ཞིག་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་རྣམས་དེའི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ། དེ་ཁོ་ནས་སྟོངས་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན། རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྟགས་འགྲེ། བཅོ་ལྔ་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གང་དུ་དུས་དེ་དག་མི་དམིགས་པ་དེ་ལ་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བརྗོད་དེ། ད་ལྟར་བ་འདི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་གནས་ཤིང་། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ད་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་དམིགས་པ་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་དེ་ཡིས་དབེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། མི་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ། མི་དམིགས་པ་དོན་དམ་པར་ཐེར་ཟུག་ཏུ་གནས་པ་མིན་ཞིང་འཇིག་པ་མིན་པས་སོ། །བཅུ་དྲུག་པ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། འདུས་པ་པའི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། རྐྱེན་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འདུས་པ་པ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོངས་པ་ཉིད་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོ། གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོའི་སྒྲས་ནི་མདོར་བསྡུས་ན་ཕུང་པོ་ལྔ་རྣམས་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ་དེ་རྣམས་དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད་དེ། ཞེས་སོ། །མདོར་བསྡུས་ན་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་འདུས་མ་བྱས་ཆོས་རྣམས་ལ་བརྗོད་ལ་དེ་ཉིད་དངོས་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དེས་སྟོངས་པ་ཉིད་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོ། །རང་བཞིན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོ། །རང་བཞིན་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་ཞེས་ནི་བྱ་བར་བསྟན་དེ། འདི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་(༧ ༣༠ན)པས་མ་བྱས་པར་དངོས་པོའི་

གཉིས་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་བྱུང་བའམ་མ་བྱུང་ཡང་རུང་། དངོས་སུ་ན་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྟེ་ངོ་བོར་རབ་ཏུ་བསྒྲགས་ལ་ཡང་དག་མཐའ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དེ་ཆོས་ཅན། གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྟེ་ངོ་བོའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གཞན་གྱི་ངོ་བོ་བདེན་པས་སྟོངས་པའི་ཆ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོང་ཉིད་དེ་དག་ཆོས་ཅན། མདོ་ལས་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་གྱི་མདོ་ལས་སྤྱར་བཤད་པ་དེ་སྐད་དུ་རབ་ཏུ་བསྒྲགས་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་བྱིངས་ལ་ཉེར་བསྒྱུར་གྱི་པྲ་སྟོན་དུ་བཞག །པ་ཙ་སོགས་རྣམས་ལས་ཨཙ་འདོ་ཞེས་པས་ཨཙའི་རྐྱེན་བྱིན་པས། པྲཛྙཱ་ཞེས་པ་ཤེས་རབ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི་དེ་ལྟར་བློ་གྲོས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་དེ་ཉིད་མཐོང་བའི་སྣན་པ་འཛོམས་པའི་སྣང་བ་གསལ་བར་བྱས་པའི་ས་དྲུག་པ་བ་ཆོས་ཅན། ཐ་སྙད་བདེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འགོག་པར་འགྲོ་སྟེ། རང་གི་ལག་ན་གནས་པའི་སྐྱུ་རུ་ར་བཞིན་དུ་སྲིད་པ་གསུམ་པོ་འདི་དག་མ་ལུས་པ་གདོད་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། འགོག་པར་གནས་ཀྱང་འགྲོ་བ་སྐྱོབ་པའི་སེམས་མི་འདོར་ཏེ།

རྟག་ཏུ་འགོག་པ་འོད་གསལ་དུ་རྟོགས་པའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འགྲོ་བ་མགོན་མེད་པ་ལ་སྙིང་རྗེའང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ས་དྲུག་པའི་གོང་བདུན་པར་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་ལས་སྐྱེས་པའི་ཉན་རང་དང་བཅས་པ་ནི་མ་ལུས་པ་རྣམས་བློ་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་ནོན་པར་བྱེད་པའང་ཡིན་ཏེ། བདུན་པར་སྐད་ཅིག་མ་རེར་འགོག་པ་ལ་(༡༣༠བ)འཇུག་ལྡང་བྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཐབས་ཤེས་ཟུང་འབྲེལ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བགྲོད་དེ། རྒྱ་ཆེ་བ་ཀུན་རྫོབ། ཟབ་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལམ་རིམ། གཡས་གཡོན་གྱི་གཤོག་པ་ཡངས་པ་དཀར་པོ་རྒྱས་པར་གྱུར་པས་ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་ཁྱོད་ནི་གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོའི་ངང་པས་མདུན་དུ་བདར་ནས། དགེ་བའི་རླུང་གི་ཤུགས་དང་ལྡན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ཕ་རོལ་མཆོག་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལ་འཇུག་པ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་དྲུག་པ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན་ཏེ། ས་དྲུག་པའི་ཡོན་ཏན་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་

པའི་ཕྱིར།

སྨྲས་པ། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་མ་རིག་སྟུག་པོའི་མུན། །ཕ་མཐར་སྐྲོད་པའི་ཤེར་ཕྱིན་འོད་དཀར་ཅན། །སྟོང་ཉིད་རི་དྭགས་མཚན་མས་རྣམ་བཀྲ་བའི། །ངོ་མཚར་བདུད་རྩིའི་གཟེགས་མ་ཅི་ཡང་འཛག །བྱེད་པོའི་སོར་མོའི་རྩེ་ལས་མ་བསྒྲུན་ཞིང་། །བསྲ་བརྟན་གཞུ་མཆོག་རྒྱུད་ལས་དྲངས་མིན་པར། །གྲོལ་བའི་ཁས་བླངས་ཕྱི་མར་འཕག་བྱེད་པ། །རིགས་པའི་མདའ་འདི་སྐྱེས་ཐོབ་ཤེས་རབ་དྲིན། །དབང་ཕྱུག་བརྒྱད་ལྡན་བློ་བཟང་གྲགས་པ་ཡིས། །དབང་བཅུ་བརྙེས་པའི་གསུང་རབ་དྲུག་པའི་དོན། །དབང་ཆེན་འཛིན་མའི་སྦྱོ་འདིར་བཤད་པ་ན། །དབང་པོ་སྐྱེངས་ཏེ་ཞོལ་མེད་མདངལ་དུ་ཡིབ། །བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཐེག་ཆེན་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པའི་གྲུ་རྫིངས་ཞེས་བྱ་བ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་དྲུག་པའི་ཚིག་དོན། སྤྱི་དོན། མཐའ་དཔྱོད་རྣམས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ་བཤད་པ།

(༡༣༡ན)ཐུབ་བསྟན་བ་ཀུ་ལ་ཡི་ཁ། །རྣམ་དཔྱོད་མཛེས་མའི་འགྲམ་ཚང་གིས། །འབྱེད་མཁས་འཇམ་མགོན་བླ་མ་མཆོག །དཀོན་མཆོག་ཆོས་འཕེལ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག།

གསུམ་པ་ལ། ས་བདུན་པ། བརྒྱད་པ། དགུ་པ། བཅུ་པ་བཤད་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ལ་ཚིག་དོན་དང་། སྤྱི་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་འདི་ཆོས་ཅན། ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། སྐད་ཅིག་དང་སྐད་ཅིག་མ་ལ་ནི། ས་དྲུག་པར་ཐོབ་པའི་འགོག་པ་དེ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ལྡང་བྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར། པར་ཕྱིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལྷག་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཐབས་མཁས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལེགས་པར་འབར་བ་སྟེ་ཡོངས་སུ་དག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ས་འདིའི་ཡོན་ཏན་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཡོན་ཏན་དེ་དག་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་ཕྲག་འབུམ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། མཐུ་ཤུལ་དུ་བྱུང་བ་ཐོབ་ཚུལ་ཡོད་དེ། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཚོགས་བསགས་པས། སྨོན་སྦྱོར་ཉོན་མོངས་འབྲིང་

གི་རྒྱུད་དུ་སྤྱོད་པའི་ནུས་པ་མཐོང་ནས་སྟོང་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས་དངོས་གཉེན་བྱས་ནས་ས་བརྒྱད་པར་འགོ་ནུས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་སྨིན་གྱི་སྐྱེ་བ་འཛིན་ཚུལ་ཡོད་དེ། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་བདག་པོར་སྐྱེ་བ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། རིང་དུ་སོང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱན་ལས། བགྲོད་གཅིག་ལམ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། །རིང་དུ་སོང་བའི་སར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤིན་འགྲོ་བའི་བྱིངས་ལ། ཉེར་བསྒྱུར་གྱི་ཨུ་པ་སྔོན་དུ་བཞག །དངོས་པོ་ལའོ་ཞེས་པས་ཀྲྀཏའི་རྐྱེན་བྱིན། འཐེལ་བ་བྱས་ནས་ཨུ་པྟཱ་ཡ་ཞེས་པ་ཐབས་ཡིན་ནོ། །ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལ་འཇུག་པ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་བདུན་པ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྐབས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཕྱིར། །ཏ་ཏ་བསིལ་ལྡན་ལྗོངས (༡༣༡བ)འདི་ན། །ཏ་ཙང་མང་པོའི་ཚིག་དོན་ལ། །ཏ་ལའི་དུག་བཞིན་འཛེམ་བྱེད་ན། །ཏ་ཞེས་དགའ་བས་ལུང་འདི་ཡོངས། །འཇུག་པ་གསལ་བྱེད་ཐེག་ཆེན་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པའི་གྲུ་རྫིངས་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་བདུན་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

ས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ་བཤད་པ།

བློ་གྲོས་བདུད་རྩི་གསར་པ་དག །མཁྱེན་པའི་ཟླ་མ་ཏོག་འཆར་བའི། །སློབ་བའི་ཁ་འདི་ལྷག་པའི་ལྷས། །ཁྲི་བས་སྨྲར་ཡང་ཅུང་ཟད་བརྗོད། །གཉིས་པ་ལ་ས་འདིར་སྨོན་ལམ་ལྷག་ཅིང་འགོག་པ་ལས་སློང་ཚུལ། ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བསྟན་པ། དབང་བཅུ་འཐོབ་པར་བསྟན་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཚིག་དོན་དང་། སྤྱི་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། བདུན་པ་ལ་གནས་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། ས་བརྒྱད་པ་གང་དུ་ཕྱིན་པ་ན་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་མི་གཡོ་བ་དེ་ལ་འཇུག་སྟེ། ཡང་ཡང་སྔར་གྱི་དགེ་བ་ལས་ཆེས་ལྷག་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པ་བ་འདི་ཆོས་ཅན། སྨོན་ལམ་གྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་ཐོབ་སྟེ། ས་དང་པོའི་སྨོན་ལམ་ཤིན་ཏུ་དག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འགོག་ལས་སློང་བར་མཛད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཚད་མཐར་མི་

ལྟུང་ཞིང་གཟུགས་སྐུ་འགྲུབ་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ས་འདིར་ཡོན་ཏན་ཐོབ་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འབུམ་ཕྲག་གཅིག་གི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན་སྟེ་ཚན་བཅུ་གཉིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། མཐུ་ཕུལ་དུ་བྱུང་ཚུལ་ཡོད་དེ། རང་གི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྒྲིབ་པའི་དངོས་གཉེན་གྱི་ལམ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས(༡༣༢ན)ས་དགུ་པར་འཕོ་ནུས་པ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བ་འཛིན་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྟོང་སྤྱི་ཕུད་ཀྱི་བདག་པོ་ཚངས་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཕྱིར། མི་གཡོ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བདེན་འཛིན་དང་ཞི་བདེ་དོན་གཉེར་མངོན་གྱུར་གྱིས་མི་གཡོ་བས་ དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱན་ལས། འདུ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་མི་གཡོའི་ཕྱིར། །མི་གཡོ་བ་ཞེས་ངེས་པར་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཊཱི་ཀ་འཛིན་པའི་ཕྱིངས་ལ། བྲ་ནི་སྟོན་དུ། ཤིན་ཏེ་གྲི་ཀི་རྣམས་ལས་ན་ཀའི་རྒྱན་ཕྱིན་ཏེ་བསྒྱུབས་པས་བྲ་ནི་ཧྣ་ན་ཞེས་པ་སྨོན་ལམ་མོ། །དེ་ཡང་ས་བདུན་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འདིར་སྒོམས་པར་འཇུག་ལྡང་ལ་འབད་རྩོལ་ཞི་བས་མཚན་མེད་རྩོལ་མེད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འཐོབ་ཅིང་། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་འགོག་པ་ལ་སླར་མི་ལྡང་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྙོམས་པར་ཞུགས་དོགས་ནས་ རྒྱལ་ བ་ རྣམས་ ཀྱིས་ དེ་ ལས་ སློང་ སྟེ། འདི་ ནི་ ཉི་ ཁྲི་ སྣང་ བར། གདམས་ངག་ གི་ སྐབས་ སུ་ བྱུང་ འདས་ བཀག་ པ་ དང་། རྫོགས་སྨིན་ སྦྱང་ གསུམ་ མ་ བྱས་ པར་ ཡང་ དག་ མཐའ་ མངོན་ དུ་ མི་ བྱེད་ པ་ དང་ ཡང་ གནད་ གཅིག་ པར་ མངོན་ནོ། །གཉིས་ པ་ ནི། ས་ བརྒྱད་ པ་ བ་ ཆོས་ ཅན། ཁྱོད་ ལ་ ཉོན་ མོངས་ པའི་ དྲི་ མ་ དེ་ དག་ རྩ་ བ་ ས་ བོན་ དང་ བཅས་ པ་ ཉེ་ བར་ ཞི་ བར་ འགྱུར་ ཏེ། ཆགས་ པ་ མེད་ པའི་ བློ་ རྣམ་ པར་ མི་ རྟོག་ པ་ ལ་ དབང་ ཐོབ་ པའི་ ཡེ་ ཤེས་ ནི་ སྐྱོན་ རྣམས་ དག་ དང་ ལྷན་ ཅིག་ ཏུ་ མི་ གནས་ པ་ འཐོབ་ པའི་ ཕྱིར། དེ་ ཆོས་ ཅན། ཉོན་ མོངས་ ཟད་ ཅིང་ ས་ གསུམ་ གྱི་ བླ་ མར་ གྱུར་ ཀྱང་ སངས་ རྒྱས་ ཀྱི་ ཆོས་ རྣམས་ ལ་ བསྒྲིམ་ པར་ བྱ་ སྟེ། ད་ དུང་ སངས་ རྒྱས་ རྣམས་ ཀྱི་ ནི་ འཁོར་ བ་ མཁའ་ ལྟར་ མཐའ་ དང་ བྲལ་ བ་ མ་ ལུས་ པ་ འཐོབ་ པར་(༡༣༢བ)ནུས་པ་མ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་བརྩོན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བ་འགགས་ཀྱང་ཚོགས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་མི་འགལ་ཏེ། དབང་བཅུ་པོ་རྣམས་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞིང་དབང་བཅུ་པོ་དེ་དག་གིས་སྲིད་པའི་འགྲོ་བར་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ལུས་སྣ་ཚོགས

སྨོན་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་བརྒྱད་པ་བཤད་དེ། དེའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྨྲས་པ། མི་མཐུན་ཉེས་པའི་དཔུང་ཚོགས་ཀྱི། །མ་ལུས་མཐུ་ཡིས་བཟློག་མིན་པའི། །མི་གཡོའི་ས་ནི་བཤད་པ་ན། །མུ་མཐའ་བྲལ་བའི་བློ་གྲོས་འཕེལ། །འཇུག་པ་གསལ་བྱེད་ཐེག་ཆེན་རྒྱ་མཚོའི་གྲུ་རྫིངས་ལས། སེམས་བསྐྱེད་བརྒྱད་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ས་དགུ་པ་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་བཤད་པ།

ཀུན་མཁྱེན་དགྱེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ལམ། །དཀའ་བ་དུ་མས་བཤད་པ་ཡིས། །བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་མ་ལུས་པའི། །དཀའ་གནད་འགྲོལ་དེ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །གསུམ་པ་ལ། ཚིག་དོན། སྤྱི་དོན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ས་དགུ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། སྟོབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མཐའ་དག་རྫོགས་པར་དག་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་ལ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་མ་གོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ས་དེར་ཡོན་ཏན་གཞན་ཡང་འཐོབ་སྟེ། སྟོབས་དེ་བཞིན་དུ་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པའི་ཆོས་ཀྱི་རང་གི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཡོན་ཏན་ཐོབ་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྟོང་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྲངས་མེད་འབུམ་ཕྲག་བཅུའི་རྡུལ་དང་མཉམ་པ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། མཐུ་ཕྱུལ་དུ་བྱུང་ཚུལ་ཡོད་དེ། རང་(༡༣༣ན)གི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྒྲིབ་པའི་དངོས་གཉེན་གྱི་ལམ་བསྒོམས་པས་ས་བཅུ་པར་འཕོ་ནུས་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྟོང་གཉིས་པའི་བདག་པོ་ཚངས་པ་ཆེན་པོར་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་འདི་ལ་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རྒྱན་ལས། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་བློ་བཟང་། །ས་དེ་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བ་ལ་སྟོབས་བྱེད་པའི་བྱིངས་ལ། པ་ཙ་སོགས་ཀྱི་མདོ་ལས་ཨ་ཙའི་རྐྱེན་བྱིན་ནས་བསྒྲུབས་པས་སྟོབས་འགྲུབ་བོ། །ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་དགུ་པ་བཤད་དེ། དེའི་ཡོན་ཏན་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཕྱིར།

སྨྲས་པ། དབྱར་སྐྱེས་གཞོན་ནུའི་སྒྲ་དབྱངས་ཀྱིས། །གཙུག་ཕུད་ཅན་གྱི་དགའ་བསྐྱེད་ན། ལེགས་པའི་བློ་ཡི་ཡོན་ཏན་འདིས། །དཔྱོད་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་དགའ་བ་སྤེལ། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཐེག་ཆེན་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པའི་གྲུ་རྫིངས་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་དགུ་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ས་བཅུ་པ་ཆོས་སྤྲིན་བཤད་པ།

གང་ཞིག་མཁྱེན་པའི་ལྕགས་ཀྱུ་ཡིས། །དགེ་བའི་ཡོན་ཏན་ཀུན་སྡུད་པ། །དགེ་སྐྱོང་ཆོས་ཀྱིས་ཉེར་ཞི་བའི། །དགེ་ལེགས་འཕེལ་མཛད་བླ་མ་རྒྱལ། །བཞི་པ་ལ་ཚིག་དོན་དང་། སྤྱི་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། ས་བཅུ་པ་ལ་གནས་པ་དེ་ཡིས་ཆོས་ཅན། ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་འཐོབ་སྟེ། །ཕྱོགས་བཅུ་ཀུན་ནས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལས་དབང་བསྐུར་དམ་པ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་མཆོག་ཏུ་བྱུང་བར་གྱུར་པའང་འཐོབ་སྟེ། དེའི་མི་མཐུན་པས་གཏན་ནས་མ་གོས་པའི་ཡེ་ཤེས་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ས་(༡༢༢བ)འདི་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཆར་སྤྲིན་རྣམས་ལས་ཆུ་ཆར་འབབ་པ་ཇི་ལྟ་བར། འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་ལོ་ཏོག་སྤེལ་བའི་ཆེད་དུ། རྒྱལ་སྲས་འདི་ལས་ཀྱང་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཆར་འབེབས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཡོན་ཏན་འཐོབ་ཚུལ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། མཐུ་ཕུལ་དུ་བྱུང་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཤེས་སྒྲིབ་ཟད་པར་སྤྱངས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འཁོར་ནུས་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བ་འཛིན་ཚུལ་ཡོད་དེ། ལྷའི་བུ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ཞེས་བརྗོད་དེ། རྒྱན་ལས། སྤྲིན་བཞིན་གཉིས་ཀྱིས་ནམ་མཁའི་ཆོས། ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཛྙཱ་ན་ཞེས་དུ་ཆུད་པའི་བྲིངས་ལས། ཨིནྡྲ་ཧཱི་ཀྲྀ་ཥི་རྣམས་ལས་ན་ཀྲོ་ཞེས་པས་ན་ཀྲའི་རྐྱེན་བྱིན་པས་ཛྙཱ་ན་ཞེས་པ་ཡེ་ཤེས་ སོ། །ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དབུ་མ་ལ་རབ་ཤེས་རབ་ལ་འཇུག་པ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་བཅུ་པ་བཤད་དེ། དེའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

སྨྲས་པ། བ་མོ་ལྷ་བུའི་མགོ་སྐྱེས་ཅན། །བློ་གྲོས་ཆེས་ཆེར་རྨོངས་རྣམས་ལ། །བྱེད་པོ་བཞིན་དུ་མང་སྤྲུལ་ཡང་། །བྱ་རྩོལ་ཙམ་གྱིས་ངལ་བའི་རྒྱུ། འཇུག་པ་གསལ་བྱེད་ཐེག་ཆེན་རྒྱ་མཚོའི་གྲུ་གཟིངས་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་བཅུ་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །བློ་གྲོས་ཆུ་འཛིན་དག་ལས་ཕར་ཕྱིན་གྱི། །ལེགས་བཤད་གྲུ་ཆར་མང་དུ་གཡོས་ཟིན་ནས། །སླར་ཡང་ས་བཅུ་འབྲས་བུར་བཅས་པ་ཡི། །རྣམ་གཞག་དབྱར་གྱི་རྔ་གསང་འདི་ནའོ། །

གཉིས་པ་ས་བཅུའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། (༡༣༨ན)ས་དང་པོའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ། ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་གྱི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ། དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ས་དང་པོར་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་འཐོབ་སྟེ། ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་དེའི་ཚེ་བྱང་སེམས་འདི་ཡིས་ནི་སྐད་ཅིག་ཐང་གཅིག་ཡུད་ཙམ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་བརྒྱ་མཐོང་བ་དང་། བརྒྱ་པོ་དེ་དག་གིས་རང་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཀྱང་སྟེ་བརླབས་པ་ཡང་བྱང་སེམས་འདི་ཡིས་རྟོགས་པ་དང་། ས་དང་པོ་ལ་གནས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་ན་ཚེ་བསྐལ་པ་བརྒྱར་གནས་པར་ནུས་པ་དང་། སྔོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐའི་བསྐལ་པ་བརྒྱར་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་ཡང་དག་པར་འཇུག་པ་དང་། བློ་ལྡན་དེ་བྱང་སེམས་འདིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྒྱ་ཕྲག་གཅིག་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ཅིང་གཏོང་བ་སྟེ་ལྡང་བར་བྱེད་པ་དང་། བྱང་སེམས་འདི་ཡིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་ཀུན་ནས་གཡོ་བར་ནུས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་ཀུན་ནས་སྣང་བར་ནུས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་བྱང་སེམས་དེས་སེམས་ཅན་བརྒྱ་ཕྲག་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་། བརྒྱ་ཕྲག་གི་གྲངས་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་སྟེ་གྲངས་དང་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དག་ཏུ་ཡང་འགྲོ་བར་འགྱུར་བ་དང་། བྱང་སེམས་དེས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མི་འདྲ་བ་བརྒྱ་རྣམས་ཡང་དག་པར་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཐུབ་དབང་གི་སྲས་པོ་འདིས་རང་གི་ལུས་ལ་ལུས་བརྒྱ་རྣམས་ཀུན་ནས་སྟོན་པར་བྱེད་པའང་ཡིན་པ་དང་། ལུས་ནི་བརྒྱ་པོ་རེ་རེ་ཞིང་ཡང་རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་བརྒྱ་ཕྲག་རེ་རེ་དག་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའང་སྟོན་པའི་རང་གི་འཁོར་དང་བཅས་པས་མཛེས་(༡༣༨བ)ཤིང་འཁོར་པ་དང་བཅུ་གཉིས་འཐོབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བློ་ལྡན་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བར་གནས་པས། ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ནི་ཐོབ་པར་གྱུར་ནས་ས་གཉིས་པར་འཕོས་པ་ན་ས་དང་པོ་ལ་བཤད་པ་དེ་བཞིན་ཁོ་ནར་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་ཅན། ས་དང་པོ་ལས་ཡོན་ཏན་ལྷག་སྟེ། ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་རེ་རེ་ནས་ཀྱང་སྟོང་དུ་བྱས་པ་ནི་ཡང་དག་པར་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ས་གསུམ་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་ལྔ་པོ་འདི་དག་རྣམས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྔ་པོ་ཡིས་ནི་སྔ་མ་སྔ་མ་ལས་ནི་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་འཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། གསུམ་པར་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་རེ་རེ་ནས་འབུམ་ཕྲག་རེ་དང་བཞི་པར་བྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་འཐོབ་ཅིང་། ལྔ་པར་བྱང་སེམས་དེ་ཡིས་བྱེ་བ་སྟོང་འགྱུར་འཐོབ་ལ། དེ་ནས་དྲུག་པར་བྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་སྟོང་འགྱུར་ཏེ་བྱེ་བ་འབུམ་ཡང་འཐོབ་ཅིང་། བདུན་པར་བྱེ་བ་ཕྲག་ཁྲག་ཁྲིག་ཕྲག་བརྒྱར་རྫོགས་པར་བསྒྱུར་པ་དང་། བྱེ་བ་ཕྲག་ཁྲག་ཁྲིག་ཕྲག་བརྒྱ་པོ་དེ་སླར་ཡང་སྟོང་ཕྲག་ཏུ་ཡང་དག་པར་ནི་བསྒྱུར་བས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་ཕྲག་འབུམ་མཐའ་དག་རབ་ཏུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ས་བརྒྱད་པ་བ་དེ་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ལས་ཆེས་ལྷག་པ་ཡིན་ཏེ། ས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བའི་སར་གནས་པ་བདེན་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་མེད་པ་དེས་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ནི་རེ་རེ་ནས་ཀྱང་སྟོང་གསུམ་བརྒྱ་ཕྲག་སྟོང་བསྐོམས་པ་སྟེ་སྟོང་གསུམ་འབུམ་ཕྲག་གཅིག་གི་འཛིག(༡)༢༥(ན)རྟེན་རྡུལ་གྱི་གྲངས་ཚད་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་དང་གྲངས་མཉམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་ནི་ཆོས་ཅན། ས་བརྒྱད་པ་མན་ཆད་ལས་ཡོན་ཏན་ཆེས་ལྷག་སྟེ། སྔར་བསྟན་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་རེ་རེ་ནས་ཀྱང་སྟོང་གསུམ་གྲངས་མེད་བརྒྱ་ཕྲག་སྟོང་དུ་སྟེ་འབུམ་དུ་ཡང་དག་པར་བསྡོམས་པ་ཕྲག་བཅུའི་རྡུལ་གྱི་གྲངས་ཚད་དང་མཉམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རེ་ཞིག་ས་བཅུ་པ་འདིར་ཆོས་ཅན། ས་དགུ་པ་མན་ཆད་ལས་ཆེས་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་འཐོབ་སྟེ། ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་རེ་རེ་ནས་ཀྱང་ངག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་ཆེས་འདས་པར་འགྱུར་ཞིང་། ངག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་བསྡོམས་པ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པ་རྣམས་ན་རྡུལ་གྱི་གྲངས་དང་

ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དེ་སྙེད་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། རང་གི་ལུས་ཀྱི་བ་སྤུའི་ཁུང་བུ་རེ་རེར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་བགྲང་བ་ལས་འདས་པ་རེ་རེ་ཞིང་བྱང་སེམས་དཔག་གིས་མི་ལང་བའི་འཁོར་དང་ལྡན་ཅིག་པ་རྣམས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་རིགས་ལྔའི་ལྷ་དང་ལྷ་མིན་མི་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པ་དག་ཀུང་མ་འདྲེས་པར་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ལ་ནི་སྟོན་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྐབས་པ། ཚོགས་གཉིས་རྒྱ་གཏེར་ཆེན་པོ་ལས། ལེགས་འོངས་སྐུ་གསུམ་རྟ་ལྗང་ཅན། །ཕན་བདེའི་འོད་སྟོང་འགྱེད་པ་ཡི། །ཆོས་རྒྱལ་འདི་(༡)༢༥(བ)ཀོས་ཡིད་རབ་འཕྲོགས། དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་བ་མ་ལུས་པའི། །ཆོས་རྒྱལ་འཕེལ་མཛད་བླ་མ་རྗེ། །སློབ་པའི་རྣམ་དཔྱོད་དེ་དྲན་ཆེ། །འཇམ་དབྱངས་གཞོན་ནུར་ངེས་པ་རྟེན། །ཅེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

གཉིས་པ་འབྲས་བུའི་ས་ལ་ལྔ། དང་པོར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ། སྐུ་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་གཞག སྤྲུལ་སྐུ་བསྟན་པ། ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲུབ་པ། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་བཞུགས་པའི་དུས་ཀྱི་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། རྩོད་སྤོང་ངོ་། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན། འོག་མིན་དུ་ནི་གང་གི་དོན་དུ་འབད་པར་གྱུར་པའི་གོ་འཕང་མཆོག་ཏུ་ཞི་བ་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་མཐར་ཐུག་ཅིང་མཚུངས་པ་མེད་པའི་བླ་ན་མེད་པ་ཡེ་ཤེས་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་བརྙེས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་ཟླ་བའི་སྣང་བས་གཟུགས་གསལ་བར་གྱུར་པ་ལྟར། སྔོན་གྱི་ཚེ་སྟོབས་བཅུ་པ་བསྐྱེད་པའི་ས་བཅུ་པ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་སླར་ཡང་འབད་པར་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་བརྙེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། མཁྱེན་བཟང་ཁྱོད་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་གིས་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཐུགས་སུ་ཆུད་དེ། རོ་མཉམ་ཉིད་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡང་དག་པར་ཐུགས་སུ་ཆུད་པར་མཛད་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་ལྟར་སྣོད་ཀྱི་དབྱེ་བས་མཁའ་ལ་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་རེག་པ་བཀག་ཙམ་མ་གཏོགས་པའི་དབྱེ་བ་མེད་པ་དེ་ལྟར་དུ། དངོས་པོས་བྱས་པའི་དབྱེ་བ་འགའ་ཡང་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སླར་མི་ལྡང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པར་བཞག་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་རྩོད་ལན་གཉིས། དང་པོ་ནི། གང་གི་(༡)༢༦(ན)ཚེ་

རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ན་དེ་ལ་བློ་གྲོས་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། བློ་མ་ཞུགས་པར་ཤེས་བྱའི་ཡུལ་ཅན་དུ་ངེས་པར་རིགས་པའང་མ་ཡིན་ལ་ཡུལ་ཀུན་ནས་ཤེས་པ་མེད་པར་ནི་ཤེས་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་པར་འགལ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཁྱེན་པ་པོ་མེད་པར་ཁྱེད་ཀྱིས་གཞན་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་སུ་ཞིག་སྟོན་པར་བྱེད་རིགས་ཏེ་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་མི་འཐད་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བ། མཁྱེན་པ་པོ་མི་འཐད་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། ཆོས་སྟོན་པའི་ཀུན་སློང་གི་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་བདེན་པ་ལ་ཉེ་བར་བརྟེན་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེའི་རྣམ་པ་བསྙེན་པ་སྟེ་འཛིན་པ་ལས་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་གི་ཚེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ཞིང་བློ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེས་པ་དེའི་ཚེ་སྟེ་དེའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་སྔོན་པོ་འཛིན་པའི་སེམས་ནི་གང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ཡིས་ཡུལ་སྔོན་པོ་དེ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བཞག་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། ཀུན་སློང་གི་རྣམ་རྟོག་མེད་ཀྱང་ཆོས་སྟོན་པ་མི་འགལ་ཏེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་བྱིན་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་ཡི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུ་དང་སྤྲུལ་པ་དང་སྤྲུལ་པ་དེའི་མཐུས་ནམ་མཁའ་དང་རྩི་ཤིང་སོགས་གཞན་ལས་སྒྲ་གང་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པ་འབྱུང་བ་དེ་ལས་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིག་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཆོས(༡༢༨བ)འབྲ། ད་ལྟ་རྣམ་རྟོག་སྐྱེས་པའི་རྩོལ་བ་མེད་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྐུ་ཉིད་ལ་བཞུགས་པ་དེའི་འཕྲིན་ལས་འཇུག་པ་ནི་གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོའི་དགེ་བ་དང་རང་གི་སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་འཕངས་པ་ལས་ཆེས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་རྫ་མཁན་སྟོབས་ཆེན་ལྡན་པས་འཇིག་རྟེན་འདིར་ཡུན་རིང་དུ་ཆེས་འབད་པས་བསྐོར་བའི་འཁོར་ལོ་ནི་རྫ་མཁན་དེའི་རྩོལ་བ་ད་ལྟར་སྐྱེས་པ་མེད་བཞིན་དུའང་འཁོར་ཞིང་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུར་མཐོང་བ་ལྟར་དེ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྐུའི་རྣམ་གཞག་དང་། སྟོབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་གཞག་གོ །

དང་པོ་ལ་གསུམ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ། རྒྱུ་མཐུན་གྱི་སྐུ་བཤད་པའོ། དང་པོ་ནི། གཉིས་སྣང་གི་ཤེས་བྱའི་བུད་ཤིང་སྐམ་པོ་མ་ལུས་པ་བསྲེགས་པས་དྲི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཞི་བ་དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དྲི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུ་ཆོས་ཅན། དེའི་ཚེ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད་པའི་ཆོས་སྐུ་དེ་མངོན་དུ་མཛད་དེ། སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྣམ་རྟོག་འགགས་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སླར་མི་ལྡང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འདི་ནི་ཆོས་ཅན། སྤྲོས་པ་ཞི་བའི་སྐུ་ཡིན་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པའི་ནུས་པ་གསལ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལྟ་བུ་དང་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཇི་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་བཞིན་དུ་མཉམ་གཞག་ཏུ་གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་བྱང་སེམས་ལ་(༡༣༧ན)སྣང་བར་འགྱུར་བའི་སྒོ་ནས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་གྲོལ་གྱི་བར་དུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་འབྱོར་པའི་སླད་དུ་རྟག་པར་བཞུགས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། སྐུ་དང་བ་སྤུའི་ཁུང་བུ་གཅིག་ཏུ་རང་གི་སྤྱོད་པ་ཀུན་སྟོན་ཚུལ། གནས་དེར་གཞན་གྱི་སྤྱོད་པ་ཀུན་སྟོན་ཚུལ། བཞེད་པ་ལ་མངའ་བསྒྱུར་བ་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན། རང་གི་སྤྱོད་ཚུལ་ཀུན་སྐུའི་བ་སྤུའི་ཁུང་བུ་རེ་རེར་སྟོན་ནུས་པ་ཡིན་ཏེ། དུས་གཅིག་ཁོ་ནར་ཐུབ་དབང་གི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་སྐུ་དེའི་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་གཟུགས་སྐུ་གཅིག་ལ་རང་གི་སྐྱེ་བའི་གནས་སྐབས་སྔར་བྱུང་ཟིན་ད་ལྟ་འགགས་པ་གསལ་བ་དང་མ་འཚོལ་བ་སྔར་བྱུང་ཚུལ་ནི་མ་ལུས་ཀྱིས་བཀྲ་བ་མཐའ་དག་སྟོན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཇི་འདྲར་ཐུབ་དབང་དེ་དང་། སངས་རྒྱས་དེ་དག་གི་སྐུ་དང་སྤྱོད་པའི་མཐུ་སྟོབས་ཇི་འདྲ་དང་། འཁོར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ཇི་སྙེད་ཇི་ལྟ་བ་དང་། ཞིང་དེར་བྱང་སེམས་རྣམས་གཟུགས་ཇི་འདྲ་དང་། ཇི་འདྲའི་ཆོས་བསྟན་པ་དང་། ཞིང་དེར་བདག་ཇི་འདྲར་གྱུར་པ་དང་། ཆོས་ཐོས་ནས་སྤྱོད་པ་གང་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་སྲས་བཅས་དེ་དག་ལ་སྦྱིན་པ་གང་ཇི་ཙམ་ཕུལ་བ་དེ་ནི་མ་ལུས་པ་སྐུ་གཅིག་ལ་སྟོན་པར་མཛད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བཟོད་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ལ་སྤྱོད་

པའི་ཚེ་སྣར་གྱི་གནས་སྐབས་གང་མ་ཆང་བ་མེད་པ་དེ་དག་དང་། སྟོན་གྱི་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཀུན་སྐུའི་བ་སྤྱིའི་ཁྱུང་བུར་ཡང་གསལ་བར་སྟོན་པའི་ཕྱིར།

(༡༣༧བ)གཉིས་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། གཞན་གྱི་སྤྱོད་ཚུལ་ཀུན་སྐུའི་བ་སྤྱིའི་ཁྱུང་བུ་རེ་རེར་སྟོན་ནུས་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་གང་དག་འདས་པ་དང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་གང་དང་། གང་དག་ད་ལྟར་ནམ་མཁའི་མཐར་ཐུག་པར་གསུང་གི་གདངས་མཐོན་པོས་ཆོས་སྟོན་པས་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་བཟུང་བ་སྟེ་གཟིར་བའི་འགྲོ་བ་རྣམས་དབུགས་འབྱིན་ཞིང་འཇིག་རྟེན་ན་བཞུགས་པ་དང་། དང་པོ་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོའི་བར་དུ་སངས་རྒྱས་དེ་དག་གི་སྤྱོད་པ་ཀུན་དངོས་པོ་རྣམས་མིག་འཕྲུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལྟ་བུར་མཁྱེན་ནས་བདག་གི་སྤྱོད་ཚུལ་སྟོན་པ་དེ་བཞིན་དུ་བ་སྤྱིའི་ཁྱུང་བུར་དུས་གཅིག་ལ་ནི་གསལ་བར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དུས་གསུམ་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། རང་རྒྱལ་འཕགས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་མ་ལུས་པའི་སྤྱོད་པ་དང་། དེ་དག་གི་ལྷག་མ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ནི་ཐམས་ཅད་བ་སྤྱིའི་ཁྱུང་བུར་དུས་གཅིག་གི་ཚེ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཅན། བཞེད་པ་ལ་མངའ་བསྒྱུར་ཏེ། ཉེས་ཀུན་དག་པ་འདི་ནི་བཞེད་པ་ཙམ་གྱིས་འཇུག་པ་ཡིས། རྡུལ་ཕྲ་རབ་གཅིག་གི་ཡུལ་ལ་ནམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་པའི་འཇིག་རྟེན་སྟོན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱོགས་ལ་རྡུལ་གཅིག་གིས་ཁྱབ་པར་སྟོན་མོད་ཀྱང་། རྡུལ་རགས་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ཕྲ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྣམ་རྟོག་མི་མངའ་བ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྲིད་མཐའི་བར་དུ་སྐད་ཅིག་མ་དེ་རེ་རེ་ལ་སྤྱོད་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ཇི་སྙེད་སྟོན་པ་དེ་སྙེད་ནི། འཛམ་བུའི་གླིང་མ་ལུས་པའི་རྡུལ་གྱི་གྲངས་གང་དེ་སྙེད་(༡༣༨ན)ཀྱི་གྲངས་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར།

སྟོབས་བཅུ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལ། སྟོབས་བཅུ་མདོར་བསྟན་པ། དེ་རྣམས་རྒྱས་པར་བཤད་པ། ཡོན་ཏན་ཀུན་བརྗོད་མི་ནུས་པའི་ཚུལ། ཡོན་ཏན་གཉིས་ཤེས་པའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། སྟོབས་ནི་ཆོས་ཅན། བཅུ་པོ་འདི་དག་ཡོད་དེ། གནས་དང་གནས་མིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས། དེ་བཞིན་དུ་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་བློ་སྟེ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་མོས་པ་སྣ་ཚོགས་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་དང་། སྣ་ཚོགས་ཁམས་ནི་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། དེ་བཞིན་དབང་པོ་མཆོག་དང་། མཆོག་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པ་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་པ་དང་། བསམ་གཏན་རྣམ་ཐར་ཏིང་འཛིན་སྙོམས་འཇུག་སོགས་བློ་སྟེ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། སྔོན་གནས་རྗེས་དྲན། དེ་བཞིན་འཆི་འཕོ་སྐྱེ་བ་བློ་སྟེ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། གནས་དང་གནས་མིན་མཁྱེན་པ་སོགས་ལྔ་བཤད། ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་སོགས་ལྔ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། གནས་སོགས་མཁྱེན་པར་བཤད་དེ། རྒྱུ་གང་ལས་འབྲས་བུ་གང་ཞིག །ངེས་པར་སྐྱེ་འགྱུར་དགེ་བ་དེ་ནི་དགེ་བའི་གནས་སུ་དེ་ལྟར་མཁྱེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་ལ། བཤད་པ་དེ་ལས་བཟློག་པ་ནི་གནས་མིན་པ་སྟེ་དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་བྱ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་མཁྱེན་པ་ཐོགས་པ་སྤངས་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རྣམ་སྨིན་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་འདོད་དེ། འདོད་མི་འདོད་དགེ་མི་དགེ་དང་། དེ་ལས་བཟློག་པ་སྟེ་འདྲེས་པ་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ངན་པ་ཟད་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་དངོས་པོའི་ལས་དང་། དེའི་རྣམ་སྨིན་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པའི་ཕྱིར། (༡༣༤བ) དེ་ཆོས་ཅན། མོས་པ་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདོད་ཆགས་དང་། དད་སོགས་ས་བོན་གྱི་སྟོབས་ལས་འདོད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྣ་ཚོགས་པ་དམན་འབྲིང་དང་གང་ཡང་ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་འདོད་པ་དང་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་དེ་གཡོགས་པའི་མོས་པ་ལའང་མཁྱེན་པ་ནི་དུས

གསུམ་དུ་འགྲོ་བའི་ཤེས་བྱ་མ་ལུས་པར་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁམས་ཀྱི་སྟོབས་སུ་འདོད་དེ། སངས་རྒྱས་ཁམས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མིག་སོགས་དང་དེ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་དེ་ཁམས་སུ་གསུངས་པའི་ཁམས་ཀྱི་རབ་དབྱེའི་རྣམ་ཀུན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་མཐའ་ཡས་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། མཆོག་དམན་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་གསུངས་ཏེ། ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཆགས་སོགས་དང་། དད་སོགས་ཆེས་ཆུ་བ་ཉིད་ནི་མཆོག་ཏུ་བཞེད་ལ། འབྲིང་གི་གནས་སྐབས་དང་། རྟུལ་པོ་ཉིད་མཆོག་མིན་པར་བཤད་པ་དང་། མིག་ལ་སོགས་པ་དབང་པོ་ཕན་ཚུན་བསྒྲུབ་པར་ནུས་པ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཅན། ལམ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་འདོད་དེ། ལམ་འགའ་ཞིག་རྒྱལ་བ་ཉིད་དང་། འགའ་ཞིག་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་དང་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དང་། ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ་ལྷ་མི་རྣམས་དང་དམྱལ་བ་སོགས་སུ་འགྲོ་བའི་ལམ་དེ་ལ་མཁྱེན་པ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན། ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་བཤད་དེ། འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་པའི་རྣལ་(༡༣༩ན) འབྱོར་པའི་བྱེ་བྲག་ལ་ཐ་དད་བསམ་གཏན་བཞི། རྣམ་ཐར་བརྒྱད་དང་གང་ཞི་གནས་གང་དག་དང་། སྙོམས་འཇུག་གི་ཁྱད་པར་གཅིག་དང་བརྒྱད་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། དེ་ལ་མཁྱེན་པ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན། རྗེས་དྲན་གྱི་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་བཤད་དེ། ཇི་སྲིད་གཏི་མུག་དེ་སྲིད་དེ་ཐོག་མ་མེད་པའི་སྲིད་པར་གནས་པའི་འདས་པའི་དུས་སུ་བདག་དང་སེམས་ཅན་གཞན་རེ་རེའི་སྲིད་པར་སེམས་ཅན་ནི་ཇི་སྙེད་པ་དེ་སྙེད་དེ་མཐའ་ཡས་པའི་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་གཞིར་བཅས་ཏེ་ཡུལ་ཕྱོགས་དང་བཅས་པ་ དེ་རྣམས་ལ་བློ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན། འཆི་འཕོ་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་འདོད་དེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་རེ་རེའི་འཆི་འཕོ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་གང་ནམ་མཁའི་མཐར་ཐུག་པར་འཇིག་རྟེན་ལ་གནས་པ་ལས་ཀྱི་བཟོ་བོས་རྣམ་པར་བཀྲ་བར་བྱས་པ་མང་པོ་དེ་ལ་དུས་དེར་མཁྱེན་པ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡོངས་སུ་དག་པས་མ་ཆགས་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན། ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་འདོད་པ་སྟེ་དེ་བརྗེས་ཏེ། རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མྱུར་དུ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དེ་དག

ནི་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་འཇིག་པ་སྟེ་སྤངས་པར་འགྱུར་བ་དང་། སློབ་མ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པས་ཉོན་མོངས་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་བློ་ཡིས་འགོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་མཁྱེན་པ་ཆགས་མེད་མཐའ་ཡས་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པ་མ་བརྗོད་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་(༡༣༩༨)ཟད་པའི་དབང་གིས་མ་ཡིན་ཏེ། སློབ་མ་ཉན་ཐོས་དང་བཅས་པའི་རང་སངས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྲས་རྣམས་ཀྱི་བློའི་ནུས་པ་ཟད་པའི་དབང་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཁའ་ལྟར་མཐའ་ཡས་པ་མ་བརྗོད་པར་ལྡོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལྡིང་མཁའ་ལ་འཕུར་བ་ན་ནམ་མཁའ་མེད་པས་འདབ་ཆགས་ཀྱི་དབང་པོ་དེ་ལྡོག་པར་མི་འགྱུར་གྱི། འདིར་ནི་ནམ་ཞིག་ན་རང་མཐུ་ཟད་པས་ལྡོག་པར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་ནོ། །འགྲེལ་པ་མཛད་པ་བདག་འདྲ་བས་སངས་རྒྱས་ཁྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འདི་དག་མ་ལུས་པ་ནི་ཤེས་པ་དང་ནི་བརྗོད་པར་ནུས་པར་འགྱུར་རམ་ཅི་སྟེ་མི་ནུས་སོད། འོན་ཀྱང་དོགས་པ་སྤངས་ནས་ཡོན་ཏན་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཞིག་སྨྲ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་དག་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་བཤད་པ་ལས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། འདིར་བསྟན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། ཟབ་མོ་སྟོང་ཉིད་གཞི་ལམ་གྱི་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། སྟོབས་སོགས་ཡོན་ཏན་གཞན་རྣམས་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྟན་བཅོས་འདི་ཆོས་ཅན། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བར་འཆད་དེ། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚུལ་ཤེས་ནས་བསྒོམས་པས་ཡོན་ཏན་འདི་དག་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཐུན་མོང་བའི་གདུལ་བྱར་སྤྲུལ་སྐུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལས་སླར་ཡང་མི་གཡོ་བའི་སྐུ་མངའ་བ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྲིད་པ་གསུམ་དུ་བྱོན་ནས་སྤྲུལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཤེགས་པ་དང་། བལྟམ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཞི་བར་བགྲོད་པའི་འཁོར་ལོའང་སྟོན་པར་མཛད་པ(༡༩༠༤)དང་། དེ་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གཡོ་བག་གི་སྤྱོད་པ་ཅན་རེ་བ་སྟེ་སྲིད་པའི་ཞགས་པས་མདོན་པར་བཅིངས་པ་མ་ལུས་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་མྱང་འདས་ལ་བགྲོ་བར་མཛད་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་འགྲོ་བ་ལ་ཐེག་པ་མི་མཉམ་པ་དབྱེར་མེད་

པའི་ཐེག་པ་གཅིག་ཁོ་ནར་བསྟན་ཏེ། གང་ཕྱིར་འདི་ན་དེ་ཉིད་ཤེས་པ་ལས་དྲི་མ་མཐའ་དག་སེལ་བ་ནི་ལྷུར་འབྱེད་པ་གཞན་མེད་ཅིང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་བློ་གྲོས་འདི་ཡང་རྣམ་པ་ཐ་དད་པར་འགྱུར་བ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ནི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་དབྱེ་བ་བསྟེན་པའང་མིན་པའི་ཕྱིར། གདུལ་བྱ་ཀུན་ཐེག་ཆེན་ལ་མི་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་པ་ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གཏིང་ཟབ་པ་ལ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཕྱིར་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཉེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་སྙིགས་མ་ལྔ་པོ་འདི་དག་ཡོད་པར་གྱུར་བའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་འདི་ནི་སློབ་མ་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཚུལ་ལ་ཡིད་སྨྲ་བའི་ཆེད་དུ་གསུངས་ཤིང་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དབེན་པའི་བློ་སྨྲངས་པ་རྣམས་ལ་ཕྱིས་ཐེག་ཆེན་ལོགས་སུ་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་བདེ་གཤེགས་ཁྱོད་ལ་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་མཁྱེན་རབ་ཐུགས་རྗེ་ཐབས་དང་ལྡན་ཅིག་པ་མངའ་བ་དང་། གང་གི་ཕྱིར་བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགྲོལ་བར་བྱའོ་ཞེས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དེ་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དེད་དཔོན་ཐབས་ལ་མཁས་པས་རིན་པོ་ཆེའི་གླིང་དུ་ཆས་པའི་སྐྱེ་བོའི་(༡༥༠བ)ཚོགས་ཀྱི་ངལ་བ་ཉེ་བར་སེལ་བའི་ཕྱིར་དུ་གྲོང་ཁྱེར་ཡིད་དུ་འོང་བ་བར་དུ་རྣམ་པར་བཀོད་པ་སྟེ་སྤྲུལ་པ་ལྟར་རོ། །

ལྔ་པ་ལ་གཉིས། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་དུས་དང་། བཞུགས་པའི་དུས་ཀྱི་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཅན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོར་སངས་རྒྱས་ཚུལ་སྟོན་པའི་གྲངས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་སྟེ། ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་མ་ལུས་པའི་ཡུལ་དག་ན་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་རྡུལ་རྣམས་བརྫོག་པར་གྱུར་པ་ཇི་སྙེད་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཁྱོད་བྱང་ཆུབ་མཆོག་རབ་དམ་པར་གཤེགས་པའི་བསྐལ་པ་དེ་སྙེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་གསང་བ་འདི་ནི་གདུལ་བྱ་ཁ་ཅིག་ལ་བསྟད་པར་བགྱི་བ་མ་ལགས་ཏེ། སྟོན་དགེ་རྒྱ་མ་བསགས་པ་རྣམས་མོས་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རབ་ཏུ་ཞི་བ་ཕྱོགས་གཅིག་པར་འགྱུར་བ་གང་མངའ་སྟེ་མི་མངའ་སྟེ། ཇི་སྲིད་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་མཆོག་ཏུ་རབ་ཏུ་ཞི་བར་འགྲོ་བ་མིན་ཞིང་ནམ་མཁའ་རྣམ་པར་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་མིན་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཤེས་རབ་ཡུམ་

གྱིས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱལ་བ་ཁྱོད་ལ་ཐུགས་རྗེ་བརྩེ་བའི་མ་མ་ཡིས་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་བཞུགས་པའི་ཚུལ་ལུགས་འདི་བྱེད་པས་སོ། །ཆོས་ཅན། མགོན་པོ་ཁྱོད་མཆོག་ཏུ་རབ་ཏུ་ཞི་བ་ཕྱོགས་གཅིག་པར་གཤེགས་པར་འགྱུར་བ་མ་ལགས་ཏེ། གཏི་མུག་གི་སྐྱོན་གྱིས་འཇིག་རྟེན་འདོད་ཡོན་གྱི་ཁ་ཟས་དུག་བཅས་ཟ་བའི་སྐྱེ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ངམ་སྟེ་ལ་ཁྱོད་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་དུ་དུག་ཟོས་ནས་ཉེན་པའི་བུ་ལ་མ་ཡི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཡིད་སྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་དེས་ནའོ། །ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཞི་བ་ཕྱོགས་གཅིག་པའི་མྱ་ངན་འདའ་བ་མི་མངའ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་(༡༩༡ན)ན་མི་མཁས་པ་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་བློ་ཅན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པའི་གནས་སྐབས་དང་། སྡུག་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། མི་སྡུག་པ་དང་ཕྲད་པས་བསྐྱེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། སྡིག་ཅན་གྱི་འགྲོ་བ་ཐོབ་པ་དེའི་ཕྱིར་དང་། འཇིག་རྟེན་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡུལ་དུ་རབ་ཏུ་དོང་བའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁྱོད་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་ཐུགས་ཞི་བ་ལས་བཟློག་པས་སོ། །

གསུམ་པ་བསྟན་བཅོས་ཇི་ལྟར་བརྩམས་པའི་ཚུལ་ནི། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་ལུགས་འདི་ཆོས་ཅན། དགེ་སློང་དཔལ་ལྡན་ཟླ་གྲགས་ཀྱིས་རང་དགར་སྤྱར་བའི་ཉེས་པ་མེད་དེ། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས་བཏུས་ནས་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དང་། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་མན་ངག་ནི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཐར་པ་དོན་གཉེར་རྣམས་ཀྱིས་ལུགས་འདི་ལ་འཇུག་པར་རིགས་ཏེ། ཇི་ལྟར་དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་འདི་ལས་གཞན་ན་སྟོང་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པའི་ཆོས་འདི་ནི་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་འབྱུང་བའི་ལུགས་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་གཞན་ན་མེད་ཅེས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་མཛད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བསྟན་བཅོས་འདི་བརྩམས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཟབ་མོ་རྟོགས་པའི་བློ་མཚོ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བ། དཔག་པར་དཀའ་བའི་ཁ་དོག་གིས་འཇིགས་པས་སྐྱེ་བོ་གཞན་དག་གིས་ལུགས་བཟང་པོ་འདི་དག་རྒྱང་རིང་དུ་སྤྲངས་པར་བྱས་ཀྱང་། ཀླུ་སྒྲུབ་དེའི་དབུ་མ་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་མེ་ཏོག་ཀུ་མུ་དྷ་ཁ་འབྱེས་པ་ལྟ་བུ། བདག་གི་བློ་གྲོས་ཟླ་ཟེར་གྱིས་ཁ་ཕྱེ་བའི་མཐུས་ལེགས་བཤད་ཀྱི་ཆུས་དང་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་(༡༩༡བ)པ་སོགས་ཀྱི་ཡིད་ལ་རེ་

བ་སྐྱོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་ཡོན་ཉིད་འདི་ནི་གསན་རྒྱ་ཆེ་ཡང་སེམས་ཙམ་པ་སོགས་གཞན་གྱིས་ཐུགས་སུ་ཆུད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྟར་དེ་ཉིད་བཤད་ཟིན་པ་ཟབ་མོ་འཛིགས་སུ་རུང་བ་འདི་ནི། སྟོན་སྟོང་ཉིད་ལ་ངེས་པའི་བག་ཆགས་གོམས་པ་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བོས་ངེས་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་གྱི། སེམས་ཙམ་པ་སོགས་ཀྱིས་དེ་ལས་ལྡོག་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པའི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པའི་རང་བློས་སྦྱར་བ་འདི་དག་མཐོང་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་བརྗོད་པའི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ལ་བྱ་བ་ལྟར་དུ་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ཀྱི་བཞེད་གཞུང་ལུགས་འདི་ལས་གཞན་པ་ལ་དགའ་བའི་བློ་དོར་བར་བྱ་སྟེ། སེམས་ཙམ་པས་དེ་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། སློབ་དཔོན་ཟླ་གྲགས་ཀྱི་ལུགས་བཟང་འདི་ལུང་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདག་གི་བསོད་ནམས་ཕྱོགས་ཀྱི་མཐར་ཁྱབ་པ། ཡིད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཉིན་མོར་གྱིས་སྟོན་པོར་བྱས་པའི་དཀྱིལ་དུ། དགེ་ཚོགས་སྟོན་ཀའི་རྒྱུ་སྐར་ལྟར་དཀར་བའམ། སེམས་ཀྱི་སྤྲུལ་ལ་དགེ་ཚོགས་ཀྱི་གདེངས་ཀའི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་དང་འདྲ་བ་གང་ཞིག་ཐོབ་པ་དེས། འཇིག་རྟེན་གྱི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པས་དེ་ཉིད་རྟོགས་ནས་མྱུར་དུ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ས་ཀུན་ཏུ་འོད་དུ་བགྲོད་པར་ཤོག་ཅིག །

མཇུག་གི་དོན་བཤད་པ།

བཞི་པ་མཇུག་གི་དོན་ལ། སློབ་དཔོན་གང་གིས་མཛད་པ་དང་། ལོ་པཎ་གང་གིས་བསྒྱུར་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚུལ་གསལ་བར་བྱེད་པ་པོའི་སློབ་དཔོན་ཡོད་དེ། ཡུལ་ས་མན་ཏ་ར་སྐྱུ་འབྲུངས་པའི་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ་ཞེས་ཐེག་པ་ཟླ་ན་མེད་པ་མཆོག་(༡༩༢ན)ལ་ཐུགས་རབ་ཏུ་གཞོལ་ཞིང་། མི་འགྲོགས་པའི་མཁྱེན་རབ་དང་ཐུགས་རྗེ་མངའ་བ། རི་མོར་བྲིས་པའི་བ་བྲུས་མ་ལས་འོ་མ་བཞོས་པས་གཞན་གྱི་བདེན་ཞེན་བཟློག་པར་མཛད་པ་དེས་སྦྱར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བསྟན་བཅོས་འདིའི་སྒྱུར་བྱེད་ལོ་པཎ་ཡོད་དེ། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཏི་ལ་ཀ་ཀ་ལ་ཤ་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ། པ་ཚབ་ཉི་མ་གྲགས་ཀྱིས་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་དཔེ་མེད་གྱི་དབུས། རིན་ཆེན་སྦས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཁ་ཆེའི་དཔེ་དང་མཐུན་པར། ཁ་ཆེའི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་འཕགས་པ་ལྷའི་སྐུ་རིང་ལ་བསྒྱུར་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། ཕྱིས་ར་མོ་ཆེའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀ་ན་ཀ་ཝརྨ་དང་། ལོ་ཙྪ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་དཔེ་ལ་གཏུགས་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཕྱིར། འགྱུར་དེ་དག་རྣམས་ལ། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ལེགས་པར་གཟིགས་ཏེ་དཔྱད་པ་ལ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐལ་འགྱུར་ལུགས་བཟང་འདི་ལ་ལོག་རྟོག་གི་དྲི་མ་མཐའ་དག་བསལ་ནས། རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་མཛད་པའི་ཕྱིར། བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་ཚིག་དོན། སྤྱི་དོན། མཐའ་དཔྱོད་རྣམས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཐེག་ཆེན་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པའི་གྲུ་རྫིངས་ཞེས་བྱ་བ། རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་དོན་ལྟར་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།

སྨྲས་པ། གྲངས་མེད་སྐུ་ཡི་སྒྱུ་འཕྲུལ་དྲ་བའི་རོལ་གར་མ་ནི་མཐོང་ན་མི་མཐུན་མེད་པའི་དཔལ། །སྣ་(༡༩ ༢བ)ཚོགས་གསུང་གི་འགྱུར་ཁྱུག་གདངས་སྙན་གྲགས་སྟོང་སྒྲ་ནི་རིས་བྲལ་གདུལ་བྱའི་ཐོས་འཛིན་དབྱིད། །འགྱུར་མེད་ཐུགས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མཆོག་ནི་ལུས་ཅན་ཀུན་ལ་བརྩེ་བ་ཅན། །གསང་བ་གསུམ་གྱི་ཕན་བདེ་སྩོལ་བའི་བྱེད་པོ་དེ་ནི་སྟོན་པ་ཟླ་མེད་ཤཱཀྱའི་གཙོ། །གང་གི་གསུང་རབ་རབ་འབྱམས་ཤེས་བྱའི་དོན། །ཇི་བཞིན་འགྲེལ་མཁས་མཁས་མཆོག་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི། །བསྟན་བཅོས་དཀའ་གནད་གནད་ཀུན་སྟོན་མཛད་པའི། །དཔལ་ལྡན་ཟླ་གྲགས་གྲགས་པ་དབྱར་རྔ་བཞིན། །རང་བཞིན་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་ཀུན་གསལ་མར། །ཐ་སྙད་རྐྱང་གི་རྒྱལ་མཚན་རབ་བཀྲ་བའི། །སྣང་སྟོང་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་དབུ་མའི་ལམ། །མཐའ་བྲལ་ཚུལ་འདི་གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་བཅུད། །འཁྲུལ་པའི་རང་བཞིན་རྟོག་བྲལ་རྫིང་བུའི་ནང་། །བཏགས་ཙམ་བསིལ་སྦྲིན་མཁན་པོའི་སྣང་བརྙན་ལ། །སྨོངས་པའི་བྱིས་པ་བདེན་པར་བཟུང་བའི་བློས། །མཐའ་མེད་འཁོར་བའི་ཐ་གློང་ནང་དེར་ལྷུང་། །བརྟག་དཀའི་འཁོར་བའི་གློང་དུ་མི་འཕྱུན་པར། །སྐུ་གསུམ་གླིང་དུ་བགྲོད་པའི་ཐབས་ཀྱི་མཆོག །ཐལ་འགྱུར་འཁྲུལ་པ་བྲལ་

པའི་གྲུ་ཧཱི་རིངས་ལ། །ཡོངས་བརྟེན་འཛམ་དཔལ་སྙིང་པོའི་རིང་ལུགས་ཙམ། །བློ་གྲོས་རིན་ཆེན་དབང་གིས་རྒྱལ་པོའི་དོག །མཁས་བཙུན་བཟང་པོའི་དར་གྱི་ཤམ་བུ་ཅན། །རྣམ་དཔྱོད་ནོར་བུའི་ཡུ་བ་ཕྲ་ཐེམ་གྱིས། །གྲགས་པ་སྲིད་རྩེའི་བར་དུ་ཅི་ཡང་འཕོར། །བློ་བཟང་རྒྱལ་བའི་རིང་ལུགས་གསེར་སྦྱངས་ཀྱིས། །ཐུབ་བསྟན་གླིང་བཞི་ཀུན་ལ་དབང་བསྒྱུར་བའི། །འཛམ་མགོན་དཀོན་མཆོག་ཆོས་འཕེལ་རྣམ་ཐར་ལ། །བསམས་ཀྱིན་མཁས་པའི་དེས་(༡༥ ༢ན)ཤེས་ལྷག་པར་སྐྱེས། །ཆོས་བརྒྱད་བྲོ་བའི་ཆང་གིས་ཆེར་མྱོས་པས། །ངན་འགྲོའི་གཡང་ལ་གོམ་པ་འཕྲེན་བྱེད་ཀྱང་། །ཚུལ་བསྟན་སྣན་པའི་གདམས་ཀྱིས་མདུན་བསུས་པའི། །དམ་པའི་སྤྲུལ་པར་ཁས་འཆེ་གད་མོའི་ཡུལ། །ཀླུ་ཀླུའི་སྐྱེ་བོ་འཁྱེར་པའི་ནོར་ལ་སྒྲོད། །མཐོན་པོའི་ཁྲི་ལ་ཐ་ག་པ་ཀུན་འདུག །འཁོར་གཡོག་འདུ་འགོད་འདབ་ཆགས་བྱུས་ཀྱང་བྱེད། །དོན་མེད་མཚར་སྟུག་དབང་པོའི་གཞུ་ཉིད་བགྱ། །ཉི་མའི་གཉེན་དང་འཕགས་ཡུལ་པཎ་གྲུབ་ཚོགས། །ཇོ་འབྲོམ་ས་རྫོག་ཤོང་པང་བུ་སྟོན་རྗེ། །ཀུན་མཁྱེན་ཙོང་ཁ་པ་སོགས་དམ་པ་རྣམས། །བདེ་ཆེན་ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་ཆེར་མནལ་ཞིང་། །ཐོས་ཤུང་སྐྱེས་བུ་སྟོབས་འགྱུར་བྲན་འཁོར་གྱིས། །མཛེས་པར་བདེག་ལ་འགྲོ་བའི་འདྲེན་པ་ཞེས། །ཕ་ཕང་མཁའ་ལྡིང་དབང་པོར་དྲིལ་སྒྲོགས་པའི། །མཁས་བླུན་དབྱེ་བ་མེད་པའི་བོད་ཡུལ་འདིར། །སྟོན་བྱོན་འགྲུལ་མེད་གསུང་རབ་ཙན་དན་ལས། །ཉིས་བཤད་སྟོང་དུམ་ཕལ་ལ་རིན་ཐང་དུ། །ཆེ་བར་བརྩི་ན་བདག་འདྲས་བསྟན་བཙོས་ཀྱི། །གླེགས་བམ་བསྐྲུན་པ་ངལ་བའི་རྒྱུ་རུ་འགྱུམས། །ཞུལ་བྱུང་ཤེས་རབ་འོད་ཀྱིས་མ་བསྐྱངས་ཤིང་། །བརྩོན་པའི་སྟོང་བུ་ཆེས་ཆེར་དམན་པ་ཡི། །བློ་གྲོས་པད་དཀར་གཞོན་ནུའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི། །སྦྲང་རྩིས་མཁས་མང་བུང་བའི་དགའ་སྟོན་དཀའ། །འོན་ཀྱང་ཤེས་ལྡན་གཞན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལ། །སྦྱར་བྱང་སྨྲོས་ཏེ་རང་གིར་བཟུང་བ་ཞུ་དམར་བས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་འདུལ་ཊཱི་ཀ་ཆེན་མོའི་མཛད་བྱང་སྨྲོས་པ་ལྟ་བུ་དང་། །ལོག་དགུགས་བཤད་པས་རྒྱལ་བསྟན་རྨ་ཕྱུང་བའི། །(༡༥ ༢བ)ཆོས་ལོག་མཁན་པོའི་མཐོང་ཡང་འབྱུར་མ་དགོས། །སྨྲངས་པས་ཤེས་པ་མིན་ཞེས་ངན་པའི་གདམས། །མཆོག་དམན་ཀུན་གྱིས་སྙིང་བ་བདག་མིན་པས། །ཚུང་ཟད་བསླབས་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ། །སྙིང་པོར་བསྒྲིལ་བའི་གླེགས་བམ་འདི་ན་བསྐྲུན། །དགེ་དེས་ཐམས་

ཅན་མཁྱེན་པ་ཙོང་ཁ་པའི། །དྲི་མེད་སྙིང་པོའི་བསྟན་པ་དཔག་བསམ་ལྗོན། །སྐལ་བཟང་འཚི་བ་མེད་པའི་དགའ་སྟོན་དུ། །གཡོ་མེད་རྡོ་རྗེའི་དཔལ་ལྟར་བརྟན་གྱུར་ཅིག།

ཅེས་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཐེག་ཆེན་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པའི་གྲུ་རྫིངས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་། ལེགས་བཤད་ཆོས་འཁོར་གླིང་གི་སློབ་དཔོན་པ་ལེགས་བཤད་སྨྲ་བ་བསྟན་འཛིན་ཕྲིན་ལས་ཀྱིས་ཉེ་བར་བསྐུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། ཊཱིཀྐ་དང་ཐལ་འཕྲེང་ཟུར་འཁྲིལ་ཙམ་ཞིག་བྱེད་རྩིས་ཡིན་ནའང་། རོང་བྱམས་ཆེན་གྱི་འཆད་ཉན་པ་རབ་འབྱམས་སྨྲ་བ་བློ་བཟང་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས། སྤྱི་དོན་ཞིག་ཀྱང་བྱེད་དགོས་ཚུལ་ནན་ཆགས་པར་བརྟེན། དང་པོར་འཇམ་དབྱངས་བླ་མ་དཀོན་མཆོག་ཆོས་འཕེལ་གྱི་དྲུང་དུ་ཆོས་འདི་ལན་ཁ་ཡར་ཐོས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་རྣམ་བཤད་གཉིས་དགོངས་པ་བསྟུན། མཁས་པ་དུ་མའི་ལེགས་བཤད་ལ་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་དེ། གཞུང་དོན་རྣམས་རྫོགས་པར་བཀྲལ། སྤྱི་དོན་མཐའ་དཔྱོད་ཀྱིས་རྣམ་པར་བརྒྱན་ཏེ། དགེ་བཅུའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་ཚང་བའི་ཡར་ཀླུངས་ཀྱི་སའི་ཆར། ཟ་ཧོར་གྱི་རིགས་(༡༩༥༨)ལས་སྐྱེས་པའི་ཐེག་ཆེན་སྨྲ་བའི་བཙུན་པ་ངག་དབང་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་འཇིགས་མེད་གོ་ཆ་ཐུབ་བསྟན་ལང་ཚོའི་སྡེས། ཐམས་ཅད་འདུལ་ཞེས་པ་མེ་མོ་ཕག་གི་ལོ། རྒྱ་ཤེལ་གྱི་དབང་པོ་ས་གསར་ཉ་བའི་དམར་ཕྱོགས་ཀྱི་དགའ་བ་གཉིས་པ། དབྱངས་ཅན་འཆར་བའི་ཏཱནྐ་ལ་སེང་གེའི་དུས་སྦྱོར་ལ་བབ་པའི་ཚེ་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་ཆོས་ཀྱི་སྡེ་ཆེན་པོར་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི། རྒྱ་བོད་ཀྱི་ཡིག་རིགས་སོགས་གཙུག་ལག་དུ་མ་ལ་བློའི་སྣང་བ་ཅན་ངག་དབང་དགེ་ལེགས་ཀྱིས་བྲིས་པ་འདིས་ཀྱང་། རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་སྲིད་དུ་དེ

གཡུདཡཛཡརྟཱ། །

ཕན་བདེ་འབྱུང་བའི་གནས་གཅིག་པུ། །བསྟན་པ་ཡུན་རིང་གནས་པ་དང་། །བསྟན་པ་སྐྱོང་བའི་སྐྱེས་བུ་རྣམས། །སྐུ་ཚེའི་རྒྱལ་མཚན་བརྟན་གྱུར་ཅིག །ཨོཾ་སྭ་སྟི་ཛྙཱ་བཛྲ་ཡེ་སྭཱཧཱ། །བཀྲ་ཤིས། །

༄། །《གངས་ཅན་ཁྱད་ནོར་》 དཔེ་ཚོགས་ཆེན་མོའི་བསྡུ་སྒྲིག་དང་ ལས་ཞུགས་མི་སྣའི་མཚན་ཐོ།

བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན། ལྷག་པ། དབང་གྲགས། ཚེ་རིང་།

བློ་བཟང་ཆོས་འབྱོར། བློ་བཟང་འཕགས་མཆོག །

བློ་བཟང་དཀྲིག་གཉེན། རྒྱལ་མཚན་བྱམས་པ། ཚེ་བརྟན་རྡོ་རྗེ།

ཕུན་ཚོགས་ཚོགས་གཉིས། ལྷག་པ་ཚེ་རིང་། ཕུར་བུ།

བློ་བཟང་དམ་ཆོས། བློ་བཟང་འཇིགས་མེད། ཡེ་ཤེས།

འཕྲིན་ལས། བསམ་གྲུབ། བུ་ཆུང་། བསྟན་འཛིན་ཤེས་རབ།

རྡོ་རྗེ་མཚོ། ཚེ་རིང་ཆོས་སྒྲོན། ལྷ་སྐྱིད། ལྷག་པ་སྒྲོལ་མ།

བསོད་ནམས་དབྱངས་ཅན། བྱམས་པ་ཆོས་སྒྲོན། བཀྲ་གཡང་།

སྐལ་བཟང་ལྷ་མོ། བདེ་སྐྱིད་སྒྲོལ་དཀར། སྒྲོལ་མ་ལྷ་འཛོམས།

གངས་ཅན་ཁྱད་ནོར་དཔེ་ཚོགས།

པོད་ཕྲེང་བཞི་བརྒྱ་བདུན།